

Trøndelag i tall 2016

Statistikk og fakta om Trøndelag

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Forord

Dette er andre gang vi utgir Trøndelag i tall. Første versjon av heftet ble laget som et forarbeid til ny regional planstrategi i januar 2015. Siden den gang er det besluttet at Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylker skal slå seg sammen til et felles Trøndelag.

Sammenslåing av fylkene gir nytt behov for å løfte fram felles overordnede mål for regionen. Arbeidet med en felles fylkesplan har også som ambisjon å skape bevissthet om regionens egne kvaliteter og fortrinn og dermed gi et grunnlag for sterkere strategisk samordning. Trøndelag i tall er et kunnskapsgrunnlag for de prosessene som nå pågår på fylkeskommunalt nivå i Trøndelag. Samtidig er det en målsetting om at heftet brukes som en del av kunnskapsgrunnlaget for planleggingen som foregår i kommunene i Trøndelag.

Det er lagt vekt på å presentere data på kommunenivå så langt det er mulig, samt tidsserier som viser utvikling over tid. Tallene som blir brukt i dette heftet er offentlig tilgjengelig statistikk og alle tabeller i dokumentet har oppgitt kilde slik at leseren skal kunne finne bakgrunnstallene om man ønsker å gjøre egne sammenstillinger. Når SSB er brukt som kilde er det også oppgitt tabellnummer slik at lesere lett kan finne tabellene som er brukt ved å skrive tabellnummeret i søkefunksjonen til statistikkbanken hos SSB.

Det er gjort mange valg på hva som er tatt med og ikke minst hva som ikke er blitt med. Mange av temaene har hver for seg fortjent mye mer oppmerksomhet. I produksjonen av heftet er det derfor arbeidet med flere temaer som ikke har fått plass i det endelige dokumentet. Lesere som savner enkelte tema, eller har andre spørsmål, kan ta kontakt med Nord- eller Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Trondheim/ Steinkjer

6.7.2016

Forsidefoto: NTFK

Foto: NTFK

Innhold

Kapittel 1: Befolkning Side 6

Hvor folk bor i Trøndelag?	Side 8
Folketall og befolkningsendringer	Side 9-14
Innvandring	Side 15-17
Befolkningsframskrivinger	Side 18-20
Befolkningens alderssammensetning	Side 21-25
Kjønnsfordeling	Side 26
Tettbygde og spredtbygde strøk	Side 27
Bo- og arbeidsmarkedsregioner	Side 28-30
Boliger og fritidsboliger	Side 31-33

Kapittel 2: Skole og utdanning Side 34

Utdanningsnivå	Side 35-38
Grunnskole og barnehage	Side 39-40
Videregående - elevtall og nøkkeltall	Side 41-42
Videregående - fullføring og frafall	Side 43-47
Høyere utdanning	Side 48-49

Kapittel 3: Arbeids- og næringsliv Side 50

Sysselsetting	Side 51-54
Sysselsetting fordelt på næring	Side 55-58
Offentlig og privat sektor	Side 59
Arbeidsledighet og sysselsetningsgrad	Side 60-64
Foretak	Side 65
Verdiskaping	Side 66-67

Eksport	Side 68-69
Akvakultur og fiskeri	Side 70-71
Jordbruk	Side 72-73
Detaljhandel	Side 74
Hotell- og overnattingsnæring	Side 75
Forskning og utvikling	Side 76-77
Olje og gass	Side 78-79

Kapittel 4: Klima og energi Side 80

Klimagassutslipp	Side 81-84
Naturvernområder	Side 85
Energiproduksjon	Side 86-88
Energiforbruk	Side 89-90

Kapittel 5: Samferdsel Side 92

Infrastruktur	Side 93
Bil og trafikkmengde	Side 94-96
Trafikkulykker	Side 97
Pendling	Side 98-99
Kollektivtransport med buss	Side 100
Jernbane	Side 101
Luftfart	Side 102
Bredbånd	Side 103

Innhold:

Kapittel 6: Kultur **Side 104**

Norsk kulturindeks	Side 105-107
UKM (Ung Kultur Møtes)	Side 108
Frivillige organisasjoner	Side 109
Museum	Side 110
Bibliotek	Side 111-113
Kommunens kulturutgifter	Side 113-115
Den kulturelle skolesekken	Side 116
Spillemidler til idrettsanlegg	Side 117

Kapittel 7: Folkehelse **Side 118**

Sosiale ulikheter i helse	Side 119
Barn i lavinntektsfamilier	Side 120
Barns gjennomføring etter foreldrenes utdanning	Side 121
Levevaner	Side 122
Friluftaktiviteter og trening	Side 123
Valgdeltakelse	Side 124
Sosialt miljø	Side 125
Skader og ulykker	Side 126
Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag - HUNT	Side 127
Helsetilstand	Side 128
Folkehelseprofiler	Side 129-132

Foto: Per Overvik

Kapittel 1: Befolkning

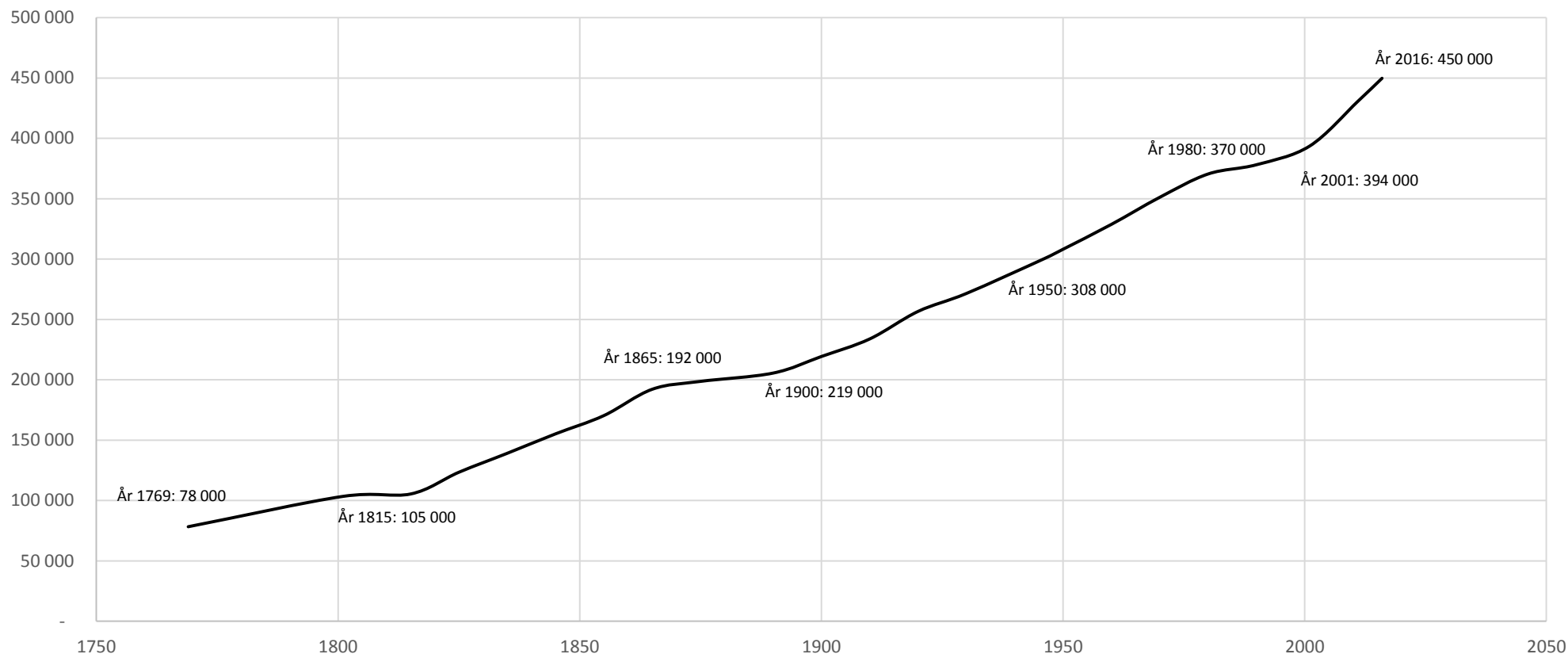
I 2016 er det 450 000 mennesker som bor i Trøndelag. Trøndelag har store områder med spredt bebyggelse. Samtidig er det sterk konsentrasjon i Trondheimsområdet. Trondheim by har 175 068 bosatte, Trondheim kommune har 187 353 innbyggere, og bo- og arbeidsregionen rundt Trondheim har 268 624 innbyggere.

Befolkningsveksten er høyest i Trondheimsområdet og den generelle trenden går i retning vekst i sentra og nedgang i periferien. Vi er inne i en periode med høy netto innvandring til Trøndelag fra utlandet, og innvandring står for 2/3 av veksten mot 1/3 fra fødselsoverskudd. Drøye 10 % av trønderne er innvandrere eller er barn av innvandrerforeldre, mot 16 % for landet totalt sett.

I de siste befolkningsprognosene fra SSB angir middelscenariet 535 000 bosatte i Trøndelag i 2040. Alderssammensetningen i befolkningen vil forandre seg radikalt i denne perioden. Mens befolkningen samlet sett øker med 19 % i perioden, så doubles aldersgruppen over 80 år.

Trøndelag har en ganske jevn kjønnsfordeling med 47-50 % kvinner i alle aldersgruppene under 70 år. På kommunenivå så er det større ubalanse i fordelingen mellom kjønnene. Tendensen er at en del kommuner i utkantene har kvinneunderskudd.

Folkemengde i Trøndelag ved folketellingene, år 1769- 2016

Kilde: SSB tabell 09501 og 06913

I Norge er det gjennomført systematiske folketellinger siden 1769. Den gang var det 78 000 mennesker som bodde i Trøndelag. I 1800 hadde folkemengden steget til 100 000, og i 1900 var det blitt 220 000. I 1950 var antallet kommet opp i 308 000. I løpet av 2016 har vi passert 450 000 trøndere.

Etter en periode med lav vekst frem til 1815, var det i perioden ca. 1815–1865 raskest prosentvis vekst i folketallet. Fra 1860 tallet fulgte en periode med lavere vekst i folketallet som blant annet skyldtes stor utvandring til Amerika.

De største fødselstallene kom etter krigen og varte til midten av 1960-tallet. Deretter kom en periode med lavere fødselstall som nådde bunnen på begynnelsen av 1980-tallet. Siden har fruktbarheten igjen økt noe. Selv om den prosentvise veksten var høyere i perioden 1815-1865 enn i perioden etter år 2000 så er den årlige veksten målt i antall personer høyere i perioden etter år 2000.

Etter 2005 har det vært stor nettoinnvandring til landet og Trøndelag, og innvandring står for omtrent to tredjedeler av befolkningsveksten de siste årene.

Hvor folk bor i Trøndelag?

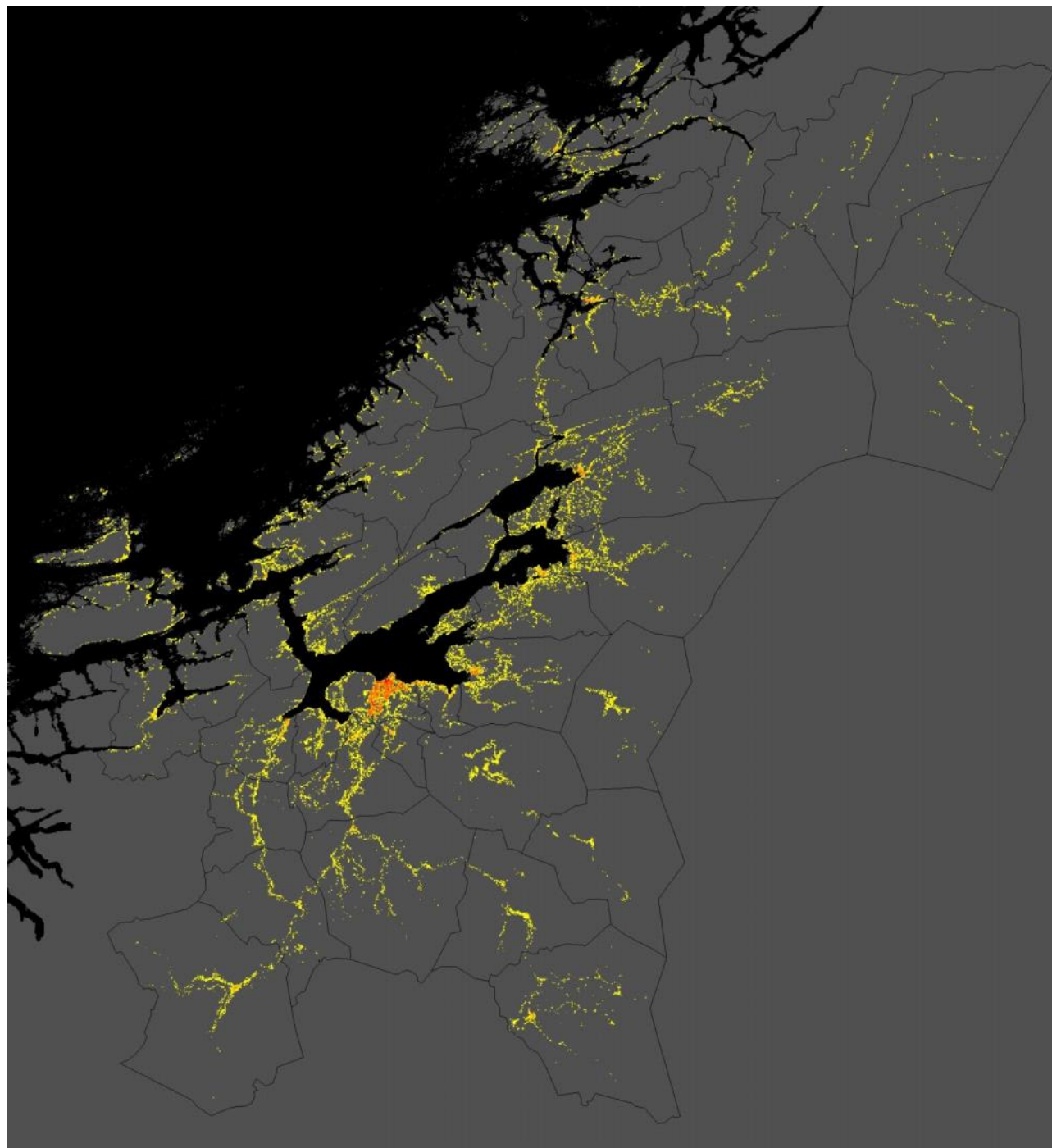
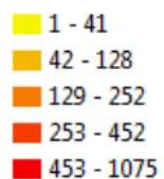
Kartet illustrerer hvor det bor folk i Trøndelag. Kartet er delt i kvadrater på 250x250 meter. Grå arealer har ingen bosatte personer. På fargede felter bor det minst 1 person. På felter med lysest gulsfarge bor det 1-40 personer. Det er bare i byene at folk bor tettere enn dette. Folk bor tettest i Trøndelag på Lademoen med litt over tusen personer på et 250x250 meter stort område.

Kartet viser at Trøndelag har store områder med fjell, myr og skog som ikke har bosetting i det hele tatt. Hytter og fritidsboliger vises ikke i dette kartet,

Trøndelag har et bosettingsmønster med store områder med spredt bebyggelse. Samtidig er det sterk konsentrasjon i Trondheimsområdet.

Det er mye bosetting langs jernbanen og E6 i nord-sør-retning på kartet. Ellers ser man at elvedaler og store innsjøer kommer fram i kartet fordi bosettingen er samlet langs disse. Bosettingen i kystkommunene følger kystlinjen.

Kartet viser tydelig at regionhovedstaden Trondheim har tettest bosetting.

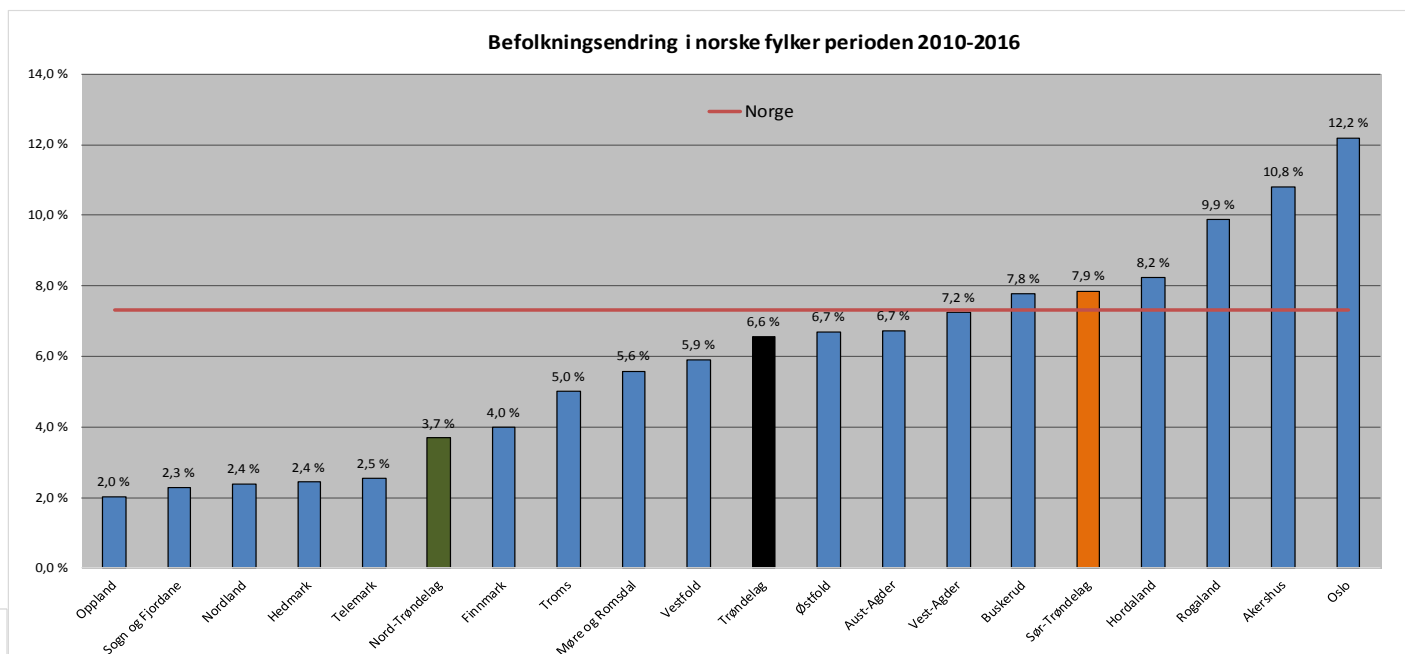
Kilde: SSB

Folketall i norske fylker

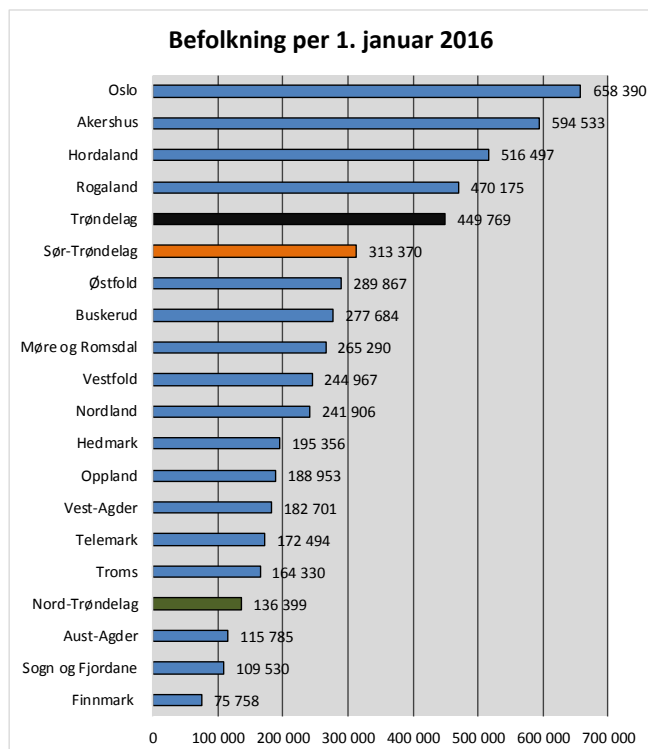
450 000 trøndere i 2016

1. januar 2016 var det 449 769 personer bosatt i Trøndelag og siden 2010 har det blitt 27 667 flere trøndere. Dette er en befolkningsvekt på 6,6 %. Det nasjonale snittet i samme periode var en befolkningsvekst på 7,3 % . Oslo og Akershus har hatt størst befolkningsvekst med henholdsvis 12,2 % og 10,8 % i perioden.

Siden 2015 har befolkningen i Trøndelag vokst med 3 984 personer eller 0,9 % som er akkurat på landsnippet. 8,6 % av befolkningen i Norge bodde i Trøndelag i 2016.

Befolkning og befolkningsendring 2010-2016. Fylker									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2015-2016	Endring 2010-2016
Østfold	271 662	274 827	278 352	282 000	284 962	287 198	289 867	2 669 0,9 %	18 205 6,7 %
Akershus	536 499	545 653	556 254	566 399	575 757	584 899	594 533	9 634 1,6 %	58 034 10,8 %
Oslo	586 860	599 230	613 285	623 966	634 463	647 676	658 390	10 714 1,7 %	71 530 12,2 %
Hedmark	190 709	191 622	192 791	193 719	194 433	195 153	195 356	203 0,1 %	4 647 2,4 %
Oppland	185 216	186 087	187 147	187 254	187 820	188 807	188 953	146 0,1 %	3 737 2,0 %
Buskerud	257 673	261 110	265 164	269 003	272 228	274 737	277 684	2 947 1,1 %	20 011 7,8 %
Vestfold	231 286	233 705	236 424	238 748	240 860	242 662	244 967	2 305 0,9 %	13 681 5,9 %
Telemark	168 231	169 185	170 023	170 902	171 469	171 953	172 494	541 0,3 %	4 263 2,5 %
Aust-Agder	108 499	110 048	111 495	112 772	113 747	114 767	115 785	1 018 0,9 %	7 286 6,7 %
Vest-Agder	170 377	172 408	174 324	176 353	178 478	180 877	182 701	1 824 1,0 %	12 324 7,2 %
Rogaland	427 947	436 087	443 115	452 159	459 625	466 302	470 175	3 873 0,8 %	42 228 9,9 %
Hordaland	477 175	484 240	490 570	498 135	505 246	511 357	516 497	5 140 1,0 %	39 322 8,2 %
Sogn og Fjordane	107 080	107 742	108 201	108 700	108 965	109 170	109 530	360 0,3 %	2 450 2,3 %
Møre og Romsdal	251 262	253 904	256 628	259 404	261 530	263 719	265 290	1 571 0,6 %	14 028 5,6 %
Sør-Trøndelag	290 547	294 066	297 950	302 755	306 197	310 047	313 370	3 323 1,1 %	22 823 7,9 %
Nord-Trøndelag	131 555	132 140	133 390	134 443	135 142	135 738	136 399	661 0,5 %	4 844 3,7 %
Nordland	236 271	237 280	238 320	239 611	240 877	241 682	241 906	224 0,1 %	5 635 2,4 %
Troms	156 494	157 554	158 650	160 418	162 050	163 453	164 330	877 0,5 %	7 836 5,0 %
Finnmark	72 856	73 417	73 787	74 534	75 207	75 605	75 758	153 0,2 %	2 902 4,0 %
Trøndelag	422 102	426 206	431 340	437 198	441 339	445 785	449 769	3 984 0,9 %	27 667 6,6 %
Norge	4 858 199	4 920 305	4 985 870	5 051 275	5 109 056	5 165 802	5 213 985	48 183 0,9 %	355 786 7,3 %

Kilde: SSB tabell 07459

Folketall i Sør-Trøndelag

3 av 5 bor i Trondheim

I perioden 2010–2016 har det vært 7,9 % befolkningsvekst i Sør-Trøndelag. Det bor 313 370 personer i Sør-Trøndelag i 2016, 22 823 flere enn i 2010.

Skaun kommune har høyest prosentvis befolkningsvekst i Sør-Trøndelag i perioden med en vekst på 17,0 %.

I perioden 2010 til 2016 har det vært befolkningsvekst i både Nord- og Sør-Trøndelag. Totalt i begge fylkene er økningen på over 27 000 innbyggere. Trondheim er den største driveren for befolkningsutviklingen med en tilvekst på over 16 417 innbyggere eller 9,6 % siden år 2010.

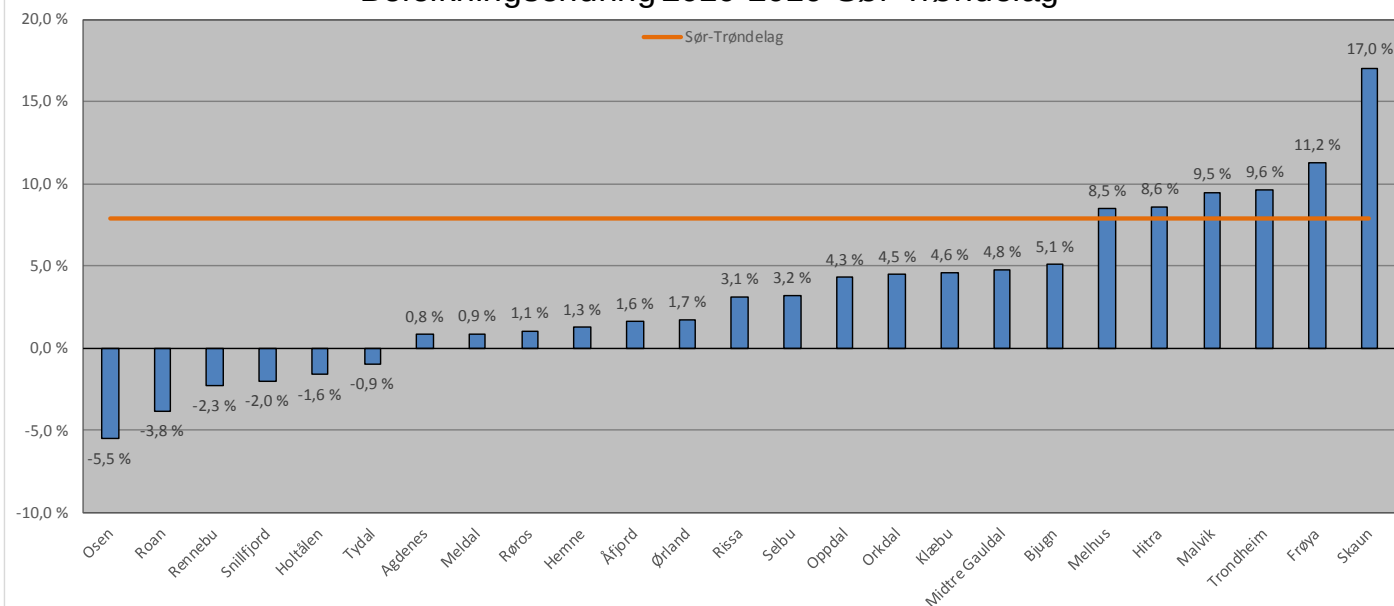
Befolkningen i randkommunene til Trondheim vokser raskt. I tillegg til Skaun vokser Malvik (9,5 %) og Melhus (8,5 %) raskere enn fylkessnittet.

I tillegg til randkommunene til Trondheim er Frøya (11,2 %) og Hitra (8,6 %) kommunene med raskest vekst i Sør-Trøndelag.

Blant de 6 kommunene med befolkningsnedgang finner man flere av de minste kommunene i fylket. Størst nedgang har man i Osen (–5,5 %), og Roan (–3,8 %). Sør-Trøndelag har fire kommuner med mindre enn 1 000 innbyggere per 1. januar 2016 og alle disse har opplevd befolkningsnedgang i perioden 2010–2016

Trondheim med 187 353 innbyggere i 2016 er den klart mest folkerike kommunen i fylket og har 59,8 % av innbyggerne i Sør-Trøndelag. Melhus er den nest største kommunen med 16 096 innbyggere eller 5,1 % av fylkets befolkning.

Befolkningsendring 2010-2016 Sør-Trøndelag

Befolkning og befolkningsendring 2010-2016 Sør-Trøndelag									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2010-2016	
Trondheim	170 936	173 486	176 348	179 692	182 035	184 960	187 353	16 417	9,6 %
Hemne	4 207	4 232	4 221	4 228	4 224	4 254	4 260	53	1,3 %
Snillfjord	998	992	981	985	980	982	978	-20	-2,0 %
Hitra	4 256	4 340	4 399	4 477	4 522	4 569	4 622	366	8,6 %
Frøya	4 314	4 326	4 369	4 506	4 547	4 634	4 799	485	11,2 %
Ørland	5 121	5 133	5 119	5 155	5 164	5 183	5 209	88	1,7 %
Agdenes	1 719	1 745	1 715	1 712	1 744	1 770	1 733	14	0,8 %
Rissa	6 442	6 543	6 543	6 652	6 646	6 676	6 644	202	3,1 %
Bjugn	4 548	4 570	4 584	4 665	4 711	4 715	4 779	231	5,1 %
Åfjord	3 220	3 229	3 257	3 237	3 242	3 248	3 272	52	1,6 %
Roan	999	994	987	996	986	977	961	-38	-3,8 %
Osen	1 033	1 025	1 020	1 010	997	1 010	976	-57	-5,5 %
Oppdal	6 603	6 691	6 755	6 794	6 814	6 852	6 886	283	4,3 %
Rennebu	2 622	2 629	2 569	2 534	2 556	2 567	2 562	-60	-2,3 %
Meldal	3 920	3 903	3 924	3 967	3 962	3 967	3 954	34	0,9 %
Orkdal	11 276	11 365	11 429	11 519	11 628	11 722	11 779	503	4,5 %
Røros	5 576	5 581	5 604	5 589	5 583	5 593	5 635	59	1,1 %
Holtålen	2 064	2 048	2 013	2 030	2 024	2 014	2 031	-33	-1,6 %
Midtre Gauldal	6 012	6 015	6 153	6 266	6 361	6 336	6 298	286	4,8 %
Melhus	14 841	15 028	15 392	15 679	15 844	15 916	16 096	1 255	8,5 %
Skaun	6 626	6 756	6 941	7 143	7 392	7 668	7 755	1 129	17,0 %
Klæbu	5 801	5 894	5 930	5 939	5 970	5 995	6 067	266	4,6 %
Malvik	12 550	12 677	12 785	13 085	13 371	13 498	13 738	1 188	9,5 %
Selbu	4 004	3 996	4 042	4 030	4 030	4 078	4 132	128	3,2 %
Tydal	859	868	870	865	864	863	851	-8	-0,9 %
Sør-Trøndelag	290 547	294 066	297 950	302 755	306 197	310 047	313 370	22 823	7,9 %

Kilde: SSB tabell 07459

Folketall i Nord-Trøndelag

3 jevnstore kommuner

Nord-Trøndelag har hatt en befolkningsvekst på 3,7 % perioden 2010-2016. Det bor 136 399 personer i Nord-Trøndelag i 2016, 4 844 flere enn i 2010.

Stjørdal med en vekst på 1 933 innbygger eller 9,0 % er kommunen med størst vekst i Nord-Trøndelag. I absolutte tall er dette den nest største økningen i Trøndelag etter Trondheim.

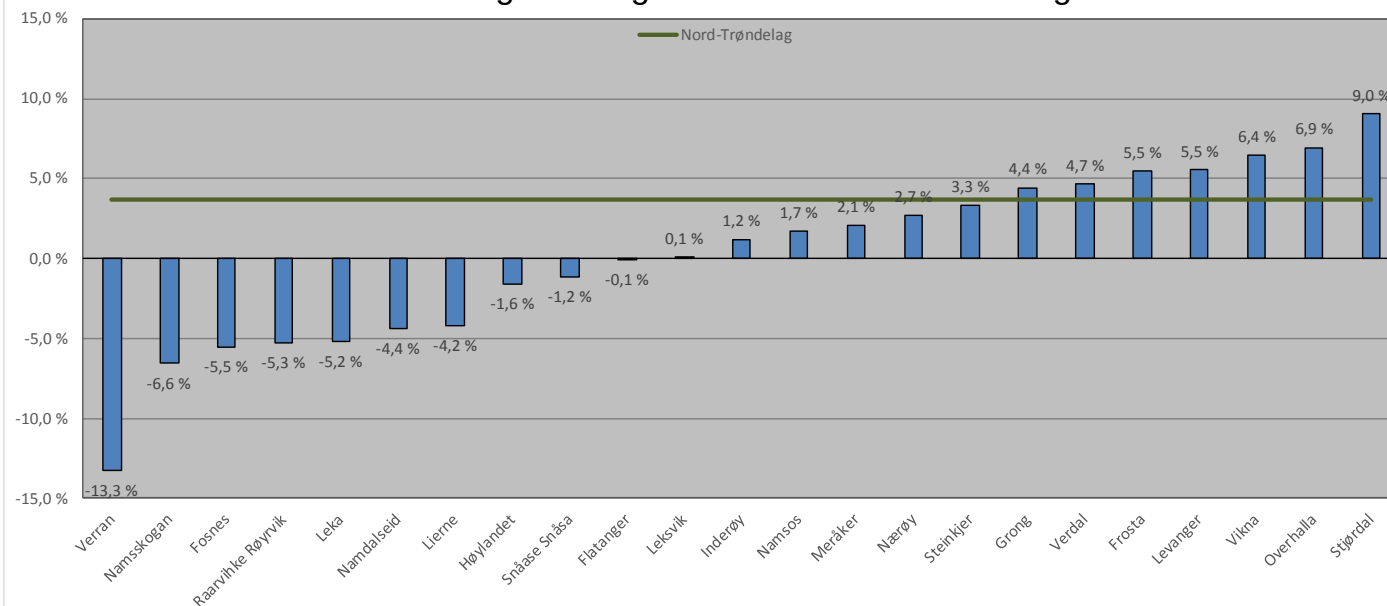
Andre kommuner i Nord-Trøndelag med sterk befolkningsvekst i perioden er Overhalla (6,9 %), Vikna (6,4 %) og Levanger (5,5 %).

10 kommuner i Nord-Trøndelag hadde befolkningens nedgang i perioden 2010 til 2016. Verran har hatt den største prosentvise befolkningsnedgangen (-13,3 %) etterfulgt av Namsskogan (-6,6 %).

De tre største kommunene i Nord-Trøndelag er ganske jevnstore. Stjørdal med 23 308 innbyggere i 2016 er den mest folkerike kommunen i Nord-Trøndelag med 17,1 % av fylkes befolkning. Steinkjer er den nest største kommunen med 21 781 innbyggere eller 16,0 % av fylkesbefolkning. Levanger med 19 610 innbyggere har 14,4 % av befolkningen i fylket.

Den kraftige befolkningsnedgangen i Verran skyldes at det var et større antall arbeidsinnvandrere som i en periode hadde registrert bosted i Verran.

Befolkningsendring 2010-2016 Nord-Trøndelag

Befolkning og befolkningsendring 2010-2016 Nord-Trøndelag									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2010-2016	
Steinkjer	21 080	21 151	21 303	21 392	21 555	21 650	21 781	701	3,3 %
Namsos	12 795	12 906	12 953	12 988	13 083	13 026	13 010	215	1,7 %
Meråker	2 471	2 503	2 513	2 510	2 553	2 558	2 523	52	2,1 %
Stjørdal	21 375	21 659	22 058	22 379	22 683	22 957	23 308	1 933	9,0 %
Frosta	2 495	2 538	2 618	2 627	2 653	2 624	2 631	136	5,5 %
Leksvik	3 528	3 522	3 527	3 531	3 555	3 506	3 531	3	0,1 %
Levanger	18 580	18 741	18 922	19 078	19 212	19 474	19 610	1 030	5,5 %
Verdal	14 222	14 334	14 387	14 539	14 788	14 809	14 885	663	4,7 %
Verran	2 914	2 609	2 705	2 834	2 562	2 547	2 527	-387	-13,3 %
Namdalseid	1 697	1 707	1 694	1 699	1 676	1 644	1 622	-75	-4,4 %
Snåsa	2 164	2 172	2 164	2 154	2 156	2 153	2 139	-25	-1,2 %
Lierne	1 435	1 406	1 410	1 401	1 385	1 394	1 375	-60	-4,2 %
Røyrvik	495	499	494	503	498	475	469	-26	-5,3 %
Namsskogan	928	928	916	902	922	892	867	-61	-6,6 %
Gronn	2 361	2 357	2 409	2 465	2 449	2 489	2 466	105	4,4 %
Høylandet	1 270	1 270	1 264	1 263	1 257	1 252	1 250	-20	-1,6 %
Overhalla	3 577	3 636	3 679	3 688	3 732	3 751	3 825	248	6,9 %
Fosnes	670	653	668	669	642	630	633	-37	-5,5 %
Flatanger	1 104	1 109	1 141	1 158	1 120	1 119	1 103	-1	-0,1 %
Vikna	4 122	4 135	4 241	4 300	4 321	4 363	4 387	265	6,4 %
Nærøy	4 990	4 999	5 069	5 097	5 064	5 081	5 126	136	2,7 %
Leka	593	589	573	574	556	574	562	-31	-5,2 %
Inderøy	6 689	6 717	6 682	6 692	6 720	6 770	6 769	80	1,2 %
Nord-Trøndelag	131 555	132 140	133 390	134 443	135 142	135 738	136 399	4 844	3,7 %

Kilde: SSB tabell 07459

Befolkningsendring i kommunene

Størst vekst rundt Trondheim

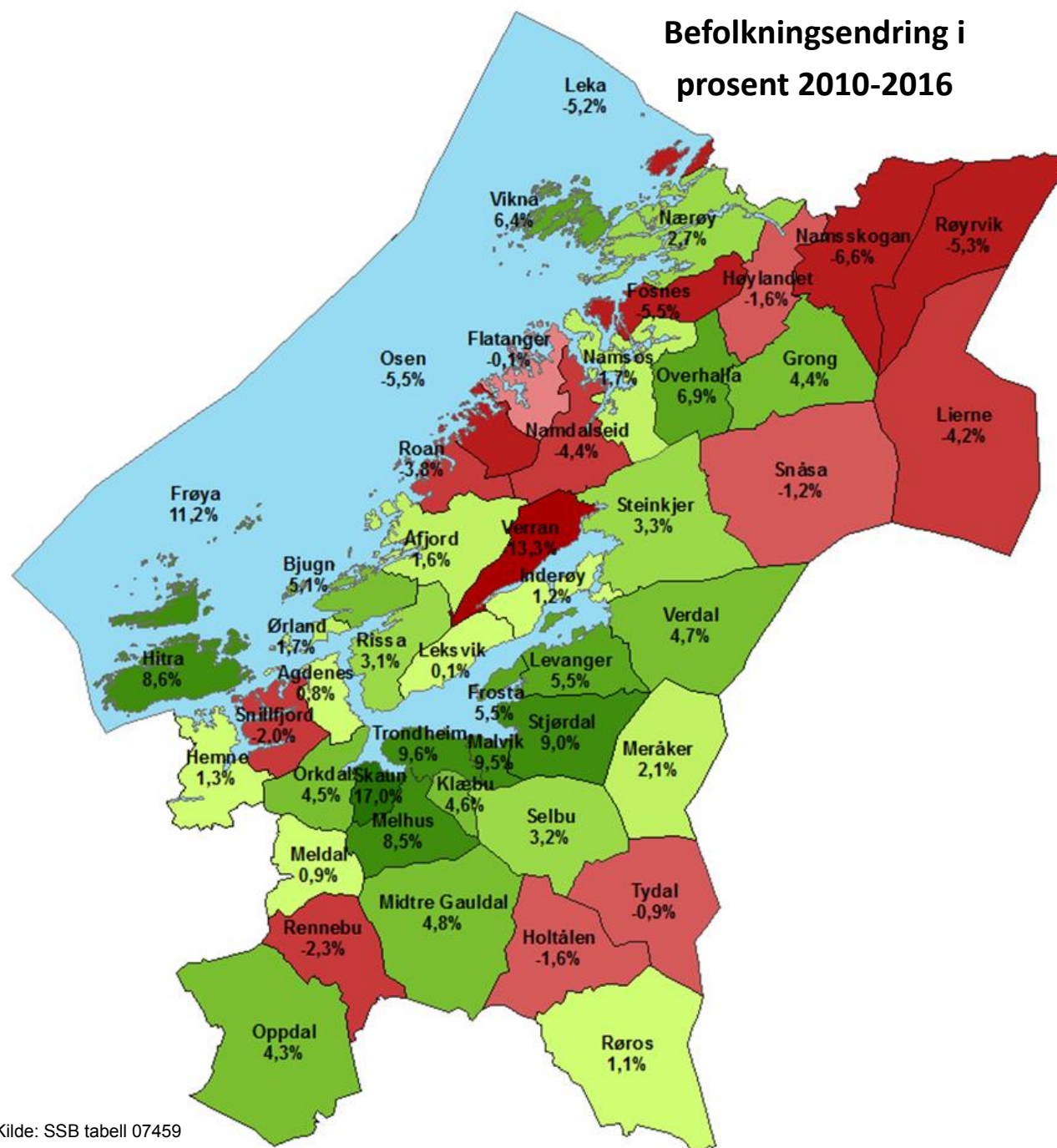
Av kartet til høyre ser man hvordan befolkningsutviklingen er fordelt mellom kommunene i Trøndelag siden 2010. Det er markant vekst i og rundt Trondheim. Det er også en vekstakse som følger Trondheimsfjorden og går fra Orkdal i sør til Steinkjer i nord. Grovt sett har områdene som faller utenfor vekstaksene ut fra Trondheim flat befolkningsutvikling eller nedgang.

Det er imidlertid flere unntak. Hitra og Frøya i Sør-Trøndelag og Vikna i Nord-Trøndelag er kommuner som har hatt en sterk sysselsettingsvekst drevet av havbruksnæringen. Befolkningsøkningen i disse kommunene skyldes i stor grad arbeidsinnvandring.

Overhalla og Grong har vokst relativt mye. Det samme har Bjugn og Oppdal.

Tilgangen til arbeid er den store driveren for befolkningsutviklingen i kommunene, enten i form av arbeidsplasser i kommunen eller gjennom arbeidsplasser i nærliggende kommuner.

Den kraftige befolkningsnedgangen i Verran skyldes at det var et større antall arbeidsinnvandrere som i en periode hadde registrert bosted i Verran.

Kilde: SSB tabell 07459

Årlig folketilvekst Sør-Trøndelag

Nettoinnflytting til Frøya på 3,5 % av befolkningen i 2015

Sør-Trøndelag har samlet sett hatt fødselsoverskudd og nettoinnflytting i hele perioden 2005-2015.

I 2015 hadde Sør-Trøndelag et fødselsoverskudd på 1352 personer som et resultat av 3 655 fødsler og 2 303 dødsfall i løpet av året.

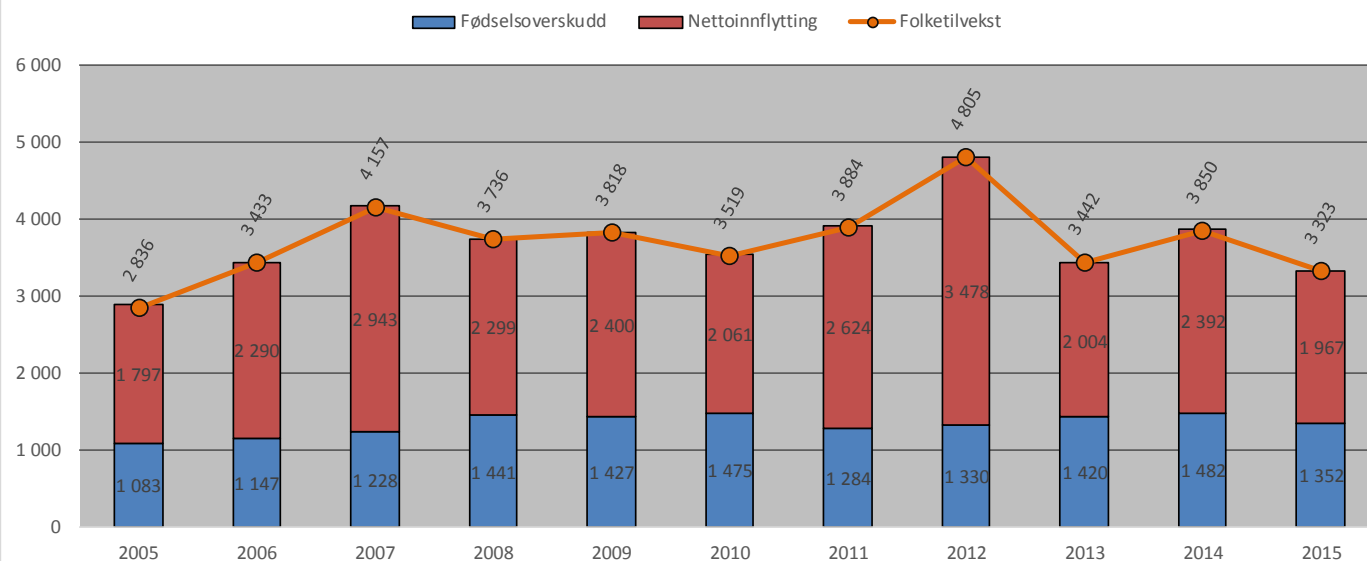
13 av 25 kommuner i Sør-Trøndelag hadde et fødsels-overskudd i 2015. Klæbu hadde det største fødselsoverskuddet målt som andel av befolkningen (0,8%), mens Roan hadde størst fødselsunderskudd (-1,3 %).

I 2015 hadde Sør-Trøndelag en nettoinnflytting på 1 967 personer som et resultat av at 12 332 personer flyttet til Sør-Trøndelag og 10 365 flyttet ut fra fylket.

17 av 25 kommuner i Sør-Trøndelag hadde en nettoinnflytting i 2015. Frøya hadde den største positive nettoinnflyttingen målt som andel av befolkningen (3,5 %), Osen hadde den største nettoutflyttingen (-2,7%).

Folketilveksten hos SSB er regnet som differensen mellom folkemengde to påfølgende år, og stemmer ikke alltid helt overens med summen av fødselsoverskudd og nettoinnflytting siden disse dataene ikke innhentes samtidig. Avviket er som regel minimalt.

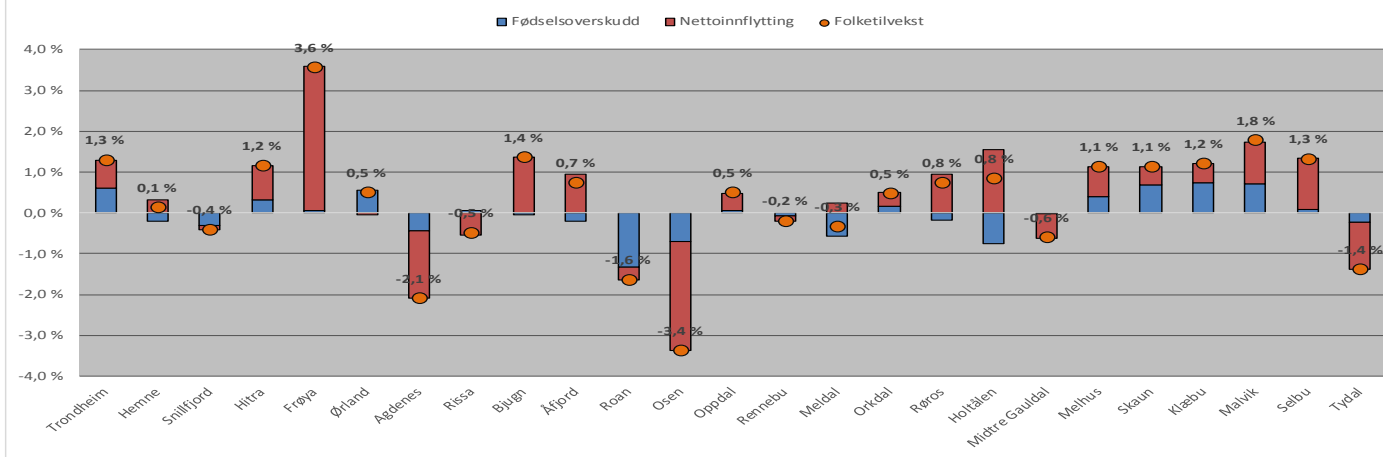
Årlig folketilvekst Sør-Trøndelag

Dekomponert befolkningsutvikling Sør-Trøndelag

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Levendefødte	3 462	3 586	3 592	3 811	3 798	3 870	3 685	3 655	3 687	3 744	3 655
Døde	-2 379	-2 439	-2 364	-2 370	-2 371	-2 395	-2 401	-2 325	-2 267	-2 262	-2 303
Fødselsoverskudd	1 083	1 147	1 228	1 441	1 427	1 475	1 284	1 330	1 420	1 482	1 352
Innflyttinger	8 836	9 919	10 998	10 785	10 587	11 327	11 893	12 498	12 085	12 099	12 332
Utflyttinger	-7 039	-7 629	-8 055	-8 486	-8 187	-9 266	-9 269	-9 020	-10 081	-9 707	-10 365
Nettoinnflytting	1 797	2 290	2 943	2 299	2 400	2 061	2 624	3 478	2 004	2 392	1 967
Folketilvekst	2 836	3 433	4 157	3 736	3 818	3 519	3 884	4 805	3 442	3 850	3 323

Prosentvis folketilvekst i 2015 fordelt på innflytting og fødselsoverskudd

Kilde: SSB tabell 06913

Årlig folketilvekst Nord-Trøndelag

Fødselsoverskudd i 12 av 23 kommuner

Nord-Trøndelag har samlet sett hatt positiv fødselsoverskudd og nettoinnflytting i hele perioden 2005-2015. I 2015 hadde Nord-Trøndelag et fødselsoverskudd på 661 som et resultat av 1 407 fødsler og 1 179 dødsfall i løpet av året.

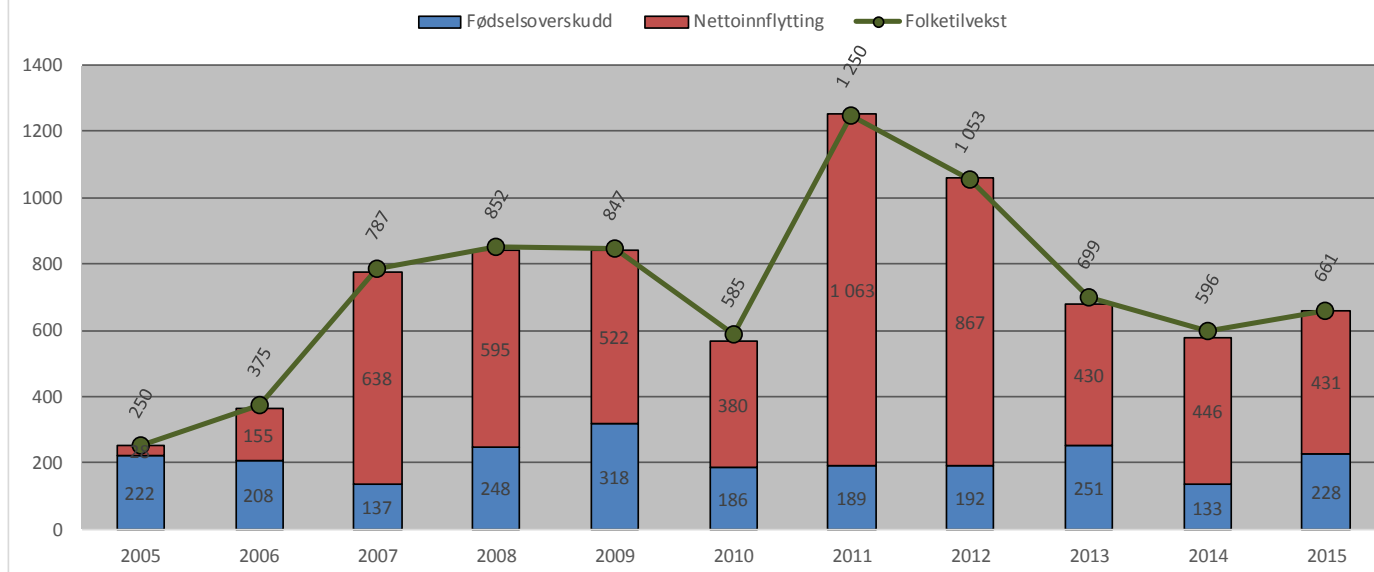
12 av 23 kommuner i Nord-Trøndelag hadde et positivt fødselsoverskudd i 2015. Overhalla hadde det største fødselsoverskuddet målt som andel av befolkningen (0,8%), Leka og Namdalseid var kommunene med det største fødselsunderskuddskuddet (-0,7 %).

I 2015 hadde Nord-Trøndelag en positiv nettoinnflytting på 431 personer som et resultat av at 4 285 personer flyttet til Nord-Trøndelag og 3 854 flyttet ut fra fylket.

13 av 23 kommuner i Nord-Trøndelag hadde en positiv nettoinnflytting i 2015. Overhalla hadde den største positive nettoinnflyttingen målt som andel av befolkningen (1,2 %), Namsskogan hadde den største negative nettoinnflyttingen (-2,2 %).

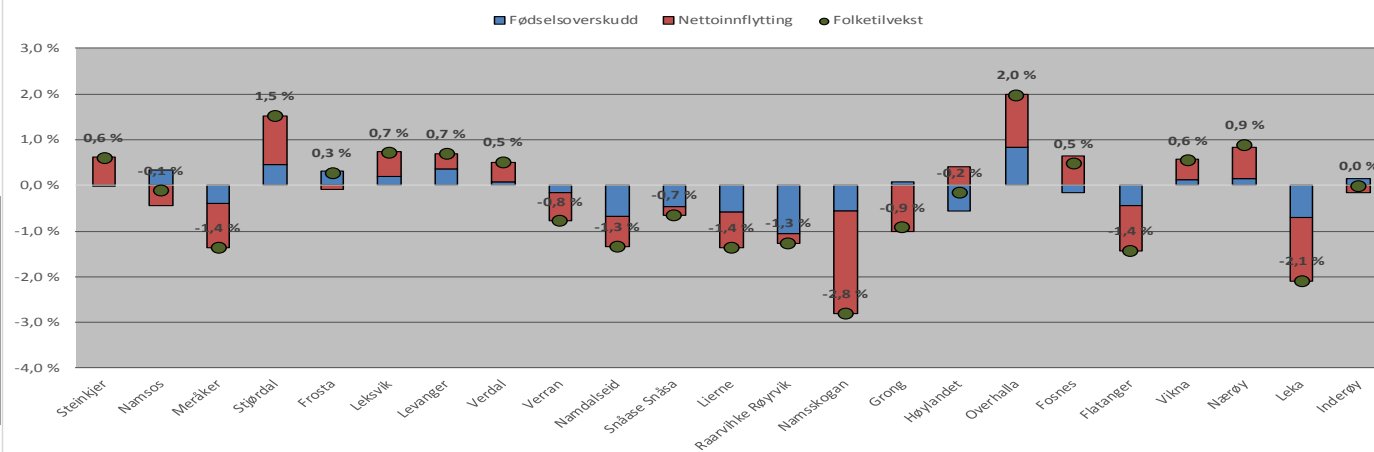
Folketilveksten hos SSB er regnet som differansen mellom folkemengde to påfølgende år, og stemmer ikke alltid helt overens med summen av fødselsoverskudd og nettoinnflytting siden disse dataen ikke innhentes samtidig. Avviket er som regel minimalt.

Årlig folketilvekst Nord-Trøndelag

Dekomponert befolkningsutvikling Nord-Trøndelag											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Levendefødte	1 463	1 467	1 431	1 460	1 496	1 495	1 436	1 424	1 497	1 397	1 407
Døde	-1 241	-1 259	-1 294	-1 212	-1 178	-1 309	-1 247	-1 232	-1 246	-1 264	-1 179
Fødselsoverskudd	222	208	137	248	318	186	189	192	251	133	228
Innflyttinger	3 041	3 393	3 954	3 643	3 617	3 984	4 443	4 281	4 227	4 210	4 285
Utflyttinger	-3 013	-3 238	-3 316	-3 048	-3 095	-3 604	-3 380	-3 414	-3 797	-3 764	-3 854
Nettoinnflytting	28	155	638	595	522	380	1 063	867	430	446	431
Folketilvekst	250	375	787	852	847	585	1 250	1 053	699	596	661

Prosentvis folketilvekst i 2015 fordelt på innflytting og fødselsoverskudd

Kilde: SSB tabell 06913

Landbakgrunn for innvandrere

Flest fra Polen og Litauen

Polen og Litauen er de landene som flest innvandrere har bakgrunn fra i både Nord- og Sør-Trøndelag. Den tredje største landbakgrunnen blant innvandrere er Sverige i Sør-Trøndelag og Eritrea i Nord-Trøndelag.

22,6 % av innvandrende i Sør-Trøndelag kommer fra tre land, mens 28,8 % av innvandrende i Nord-Trøndelag kommer fra 3 land.

16 kommuner i Sør-Trøndelag er personer fra Polen den største innvandrersgruppen. I 8 kommuner i Nord-Trøndelag er personer fra Polen den største innvandrersgruppen.

Røyrvik (82,4%) og Lierne (76,4%) er kommunene i Trøndelag hvor den største andelen av innvandrende er konsentrert på bare 3 opprinnelsesland. Trondheim (18,5 %) og Hemne (24,9%) er kommunen hvor de 3 største opprinnelseslandene utgjør den laveste andelen av den totale befolkningen med innvandrers bakgrunn.

Innvandrere og norskfødte med innvandrersforeldre etter landsbakgrunn. 15 største grupper i Trøndelag i 2016			
	Trøndelag	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag
Polen	5 830	4 367	1 463
Litauen	2 999	2 163	836
Sverige	2 339	1 755	584
Tyskland	2 031	1 541	490
Somalia	1 956	1 208	748
Eritrea	1 936	1 169	767
Tyrkia	1 411	1 299	112
Irak	1 364	1 100	264
Thailand	1 347	916	431
Russland	1 279	990	289
Afghanistan	1 229	920	309
Iran	1 177	967	210
Filippinene	1 128	760	368
Vietnam	1 112	1 050	62
Kina	813	742	71

Innvandrere og norskfødte med innvandrersforeldre etter landsbakgrunn. 2016							
	Land nr 1		Land nr 2		Land nr 3	Antall top 3	Top 3 andel av innvandrere
Trondheim	Polen 2 297	Sverige 1 276	Tyrkia 1 214			4 787	25 845 18,5 %
Hemne	Polen 38	Thailand 17	Litauen 16			71	285 24,9 %
Snillfjord	Tyskland 25	Filippinene 5	Polen 4			34	58 58,6 %
Hitra	Polen 240	Litauen 132	Slovakia 108			480	884 54,3 %
Frøya	Litauen 433	Polen 168	Estland 112			713	1 100 64,8 %
Ørland	Polen 65	Filippinene 33	Litauen 23			121	311 38,9 %
Agdenes	Litauen 51	Latvia 13	Tyskland 12			76	150 50,7 %
Rissa	Polen 101	Litauen 94	Eritrea 30			225	510 44,1 %
Bjugn	Nederland 41	Tyskland 33	Filippinene 24			98	276 35,5 %
Åfjord	Polen 30	Syria 26	Litauen 12			68	143 47,6 %
Roan	Polen 30	Litauen 18	Tyskland 11			59	96 61,5 %
Osen	Litauen 12	Polen 10	Eritrea 4			26	38 68,4 %
Oppdal	Polen 128	Eritrea 69	Litauen 60			257	619 41,5 %
Rennebu	Polen 36	Eritrea 25	Nederland 13			74	131 56,5 %
Meldal	Polen 83	Litauen 24	Russland 17			124	222 55,9 %
Orkdal	Polen 116	Somalia 107	Russland 73			296	922 32,1 %
Røros	Sverige 69	Bosnia-Hercegovina 45	Litauen 42			156	432 36,1 %
Holtålen	Litauen 41	Nederland 12	Sverige 7			60	111 54,1 %
Midtre Gauldal	Polen 265	Slovakia 235	Litauen 70			570	851 67,0 %
Melhus	Polen 245	Litauen 180	Afghanistan 76			501	1 170 42,8 %
Skaun	Litauen 37	Polen 35	Tyskland 35			107	407 26,3 %
Klæbu	Polen 128	Litauen 83	Sverige 26			237	493 48,1 %
Malvik	Polen 228	Litauen 95	Sverige 79			402	1 239 32,4 %
Selbu	Polen 71	Eritrea 25	Litauen 16			112	239 46,9 %
Tydal	Eritrea 13	Tyskland 13	Sverige 10			36	58 62,1 %
Sør-Trøndelag	Polen 4 367	Litauen 2 163	Sverige 1 755			8 285	36 590 22,6 %
Steinkjer	Polen 272	Eritrea 107	Irak 78			457	1 526 29,9 %
Namsos	Somalia 102	Polen 87	Eritrea 84			273	1 089 25,1 %
Meråker	Eritrea 72	Sverige 34	Polen 21			127	285 44,6 %
Stjørdal	Polen 201	Somalia 192	Thailand 120			513	1 824 28,1 %
Frosta	Litauen 131	Eritrea 11	Thailand 10			152	230 66,1 %
Leksvik	Filippinene 42	Litauen 20	Eritrea 19			81	258 31,4 %
Levanger	Litauen 285	Polen 132	Afghanistan 90			507	1 685 30,1 %
Verdal	Polen 245	Somalia 104	Litauen 57			406	1 092 37,2 %
Verran	Polen 98	Eritrea 58	Tyskland 25			181	267 67,8 %
Namdalseid	Latvia 8	Polen 6	Tyskland 6			20	65 30,8 %
Snåsa	Sverige 21	Eritrea 19	Somalia 12			52	120 43,3 %
Lierne	Sverige 56	Eritrea 16	Estland 12			84	110 76,4 %
Røyrvik	Sverige 15	Polen 10	Litauen 3			28	34 82,4 %
Namsskogan	Litauen 9	Polen 8	Sverige 5			22	47 46,8 %
Grong	Eritrea 44	Somalia 43	Polen 40			127	281 45,2 %
Høylandet	Polen 18	Eritrea 10	Tyskland 6			34	54 63,0 %
Overhalla	Polen 111	Somalia 46	Afghanistan 18			175	284 61,6 %
Fosnes	Polen 16	Tyskland 12	Thailand 10			38	59 64,4 %
Flatanger	Litauen 33	Tyskland 17	Sverige 11			61	93 65,6 %
Vikna	Litauen 67	Polen 65	Eritrea 48			180	417 43,2 %
Nærøy	Syria 48	Polen 43	Somalia 39			130	411 31,6 %
Leka	Filippinene 9	Polen 6	Litauen 5			20	32 62,5 %
Inderøy	Polen 51	Sudan 51	Eritrea 41			143	378 37,8 %
Nord-Trøndelag	Polen 1 463	Litauen 836	Eritrea 767			3 066	10 641 28,8 %

Kilde: SSB Tabell 09817

Innvandrere i Sør-Trøndelag

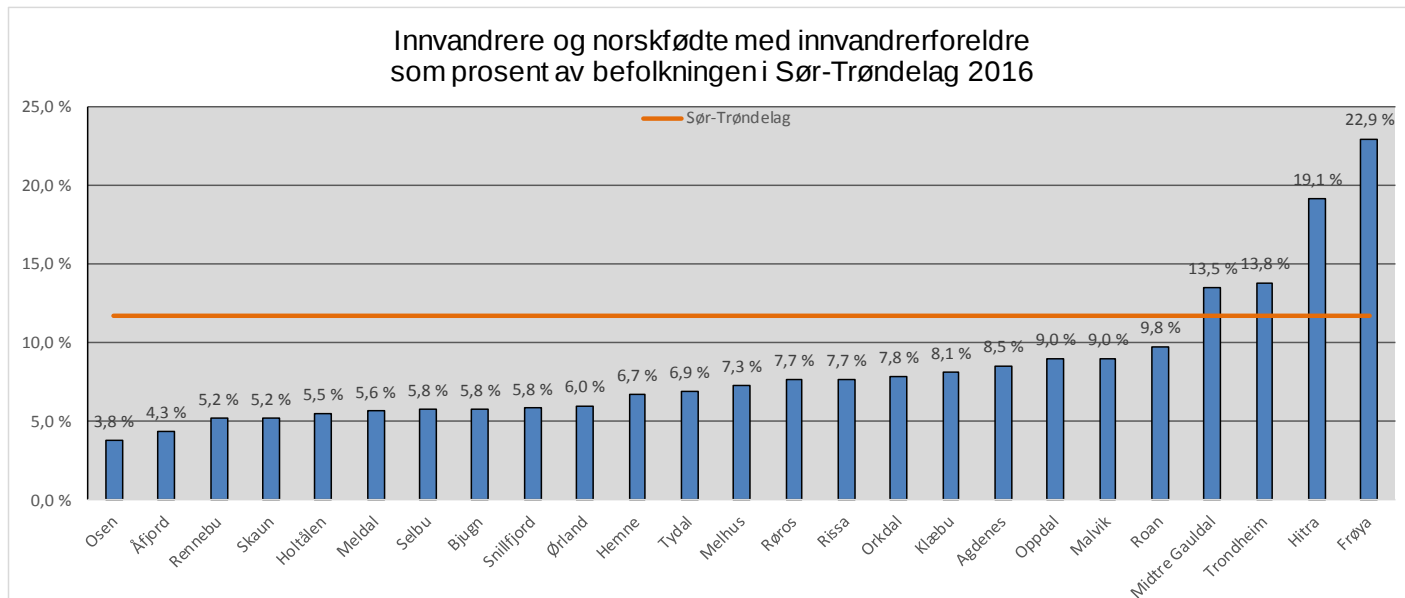
1 av 5 på Hitra og Frøya er innvandrere

11,7 % av befolkningen i Sør-Trøndelag i 2016 er innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre.

36 591 personer med innvandrerbakgrunn er bosatt i Sør-Trøndelag i 2016. Dette er 20 355 flere enn i 2007, en økning på 125,4 %. 52,5 % av personene med innvandrer bakgrunn bosatt i Sør-Trøndelag er fra Europa. Denne gruppen utgjorde 19 226 personer i 2016.

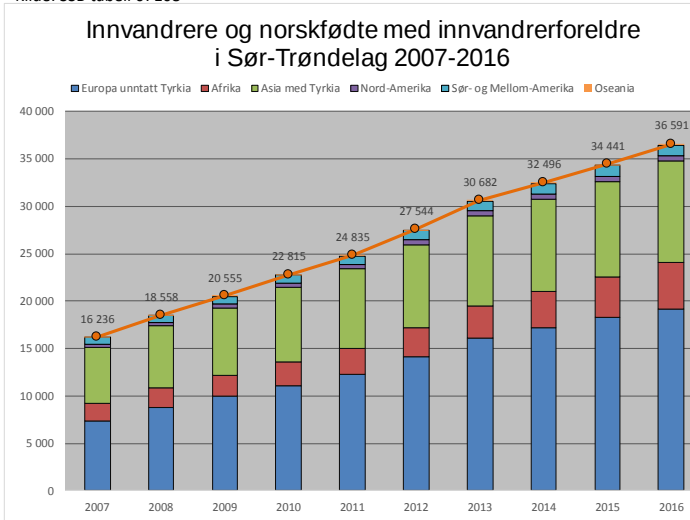
Frøya (22,9%) og Hitra (19,1%) er kommunene i Sør-Trøndelag med høyest andel av innbyggere med innvandrerbakgrunn. Trondheim (13,8 %) og Midtre Gauldal (13,5 %) hadde også flere innvandrere enn snittet i fylket, mens Osen (3,8 %) og Åfjord (4,3 %) har den laveste andelen.

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. 2016		
	Antall	Prosent av befolkning
Norge	848 207	16,3 %
Trøndelag	47 233	10,5 %
Oslo	214 213	32,5 %
Akershus	111 944	18,8 %
Buskerud	50 904	18,3 %
Rogaland	80 382	17,1 %
Østfold	46 203	15,9 %
Vest-Agder	26 241	14,4 %
Hordaland	71 092	13,8 %
Vestfold	33 433	13,6 %
Finnmark	10 244	13,5 %
Aust-Agder	14 404	12,4 %
Telemark	21 229	12,3 %
Møre og Romsdal	31 490	11,9 %
Sør-Trøndelag	36 591	11,7 %
Sogn og Fjordane	11 790	10,8 %
Troms	17 630	10,7 %
Oppland	18 775	9,9 %
Hedmark	19 012	9,7 %
Nordland	21 988	9,1 %
Nord-Trøndelag	10 642	7,8 %

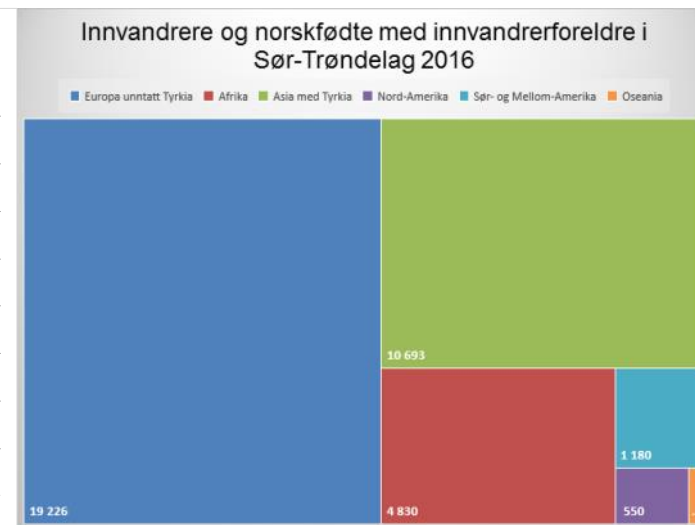

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Sør-Trøndelag											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2007-2016
Europa unntatt Tyrkia	7 343	8 828	9 979	11 056	12 289	14 135	16 102	17 211	18 337	19 226	11 883
Afrika	1 862	2 056	2 229	2 491	2 777	3 039	3 447	3 781	4 196	4 830	2 968
Asia med Tyrkia	5 963	6 518	7 103	7 897	8 342	8 813	9 439	9 733	10 112	10 693	4 730
Nord-Amerika	337	370	381	431	448	477	516	554	515	550	213
Sør- og Mellom-Amerika	682	726	804	873	908	1 007	1 087	1 125	1 178	1 180	498
Oseania	49	60	59	67	71	73	91	92	103	112	63
Total	16 236	18 558	20 555	22 815	24 835	27 544	30 682	32 496	34 441	36 591	20 355

Kilde: SSB tabell 07108

Kilde: SSB tabell 07108

Innvandrere i Nord-Trøndelag

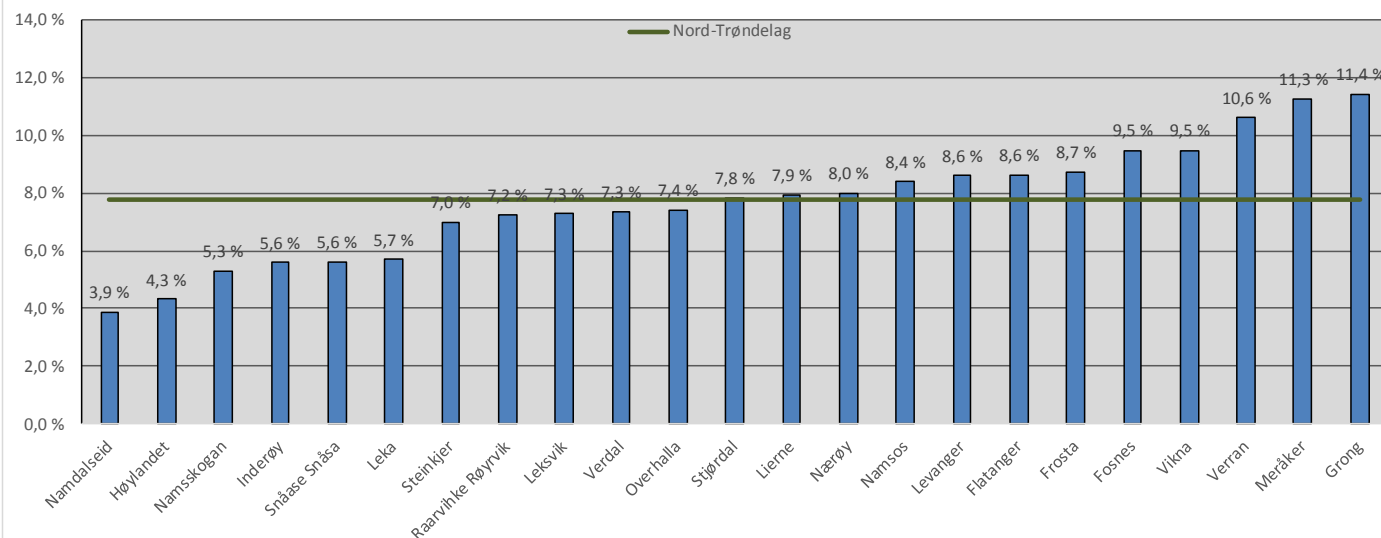
Nord-Trøndelag har færrest innvandrere

7,8 % av befolkningen i Nord-Trøndelag i 2016 er innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre. Dette er den laveste andelen innvandrere blant fylkene i Norge og under havporten av landssnittet på 16,3 %. Alle kommunene i Nord-Trøndelag har en mindre andel innvandrere enn snittet i landet.

10 642 personer med innvandrerbakgrunn er bosatt i Nord-Trøndelag i 2016. Dette er 6 501 flere enn i 2007, en økning på 157,0 %. 51,4 % av personene med innvandrerbakgrunn bosatt i Nord-Trøndelag er fra Europa. Denne gruppen utgjorde 5 442 personer i 2016.

Grong (11,4%) og Meråker (11,9%) er kommunene i Nord-Trøndelag med høyest andel av innbyggere med innvandrer bakgrunn, mens Namdalseid (3,9 %) og Høylandet (4,3 %) har den laveste andelen.

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre som prosent av befolkningen i Nord-Trøndelag 2016

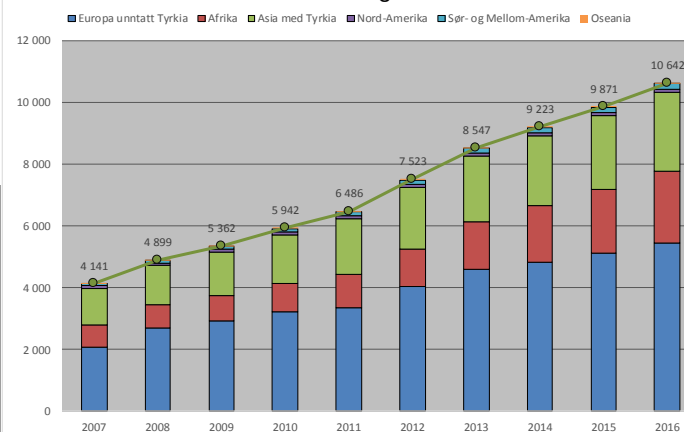

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Nord-Trøndelag

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2007-2016
Europa unntatt Tyrkia	2 078	2 698	2 944	3 212	3 366	4 033	4 602	4 819	5 122	5 442	3 364 161,9 %
Afrika	713	749	804	925	1 075	1 240	1 559	1 855	2 087	2 342	1 629 228,5 %
Asia med Tyrkia	1 196	1 284	1 421	1 591	1 798	1 989	2 110	2 257	2 369	2 561	1 365 114,1 %
Nord-Amerika	79	83	84	88	105	100	101	98	100	110	31 39,2 %
Sør- og Mellom-Amerika	65	74	92	107	124	140	154	175	177	169	104 160,0 %
Oseania	10	11	17	19	18	21	21	19	16	18	8 80,0 %
Total	4 141	4 899	5 362	5 942	6 486	7 523	8 547	9 223	9 871	10 642	6 501 157,0 %

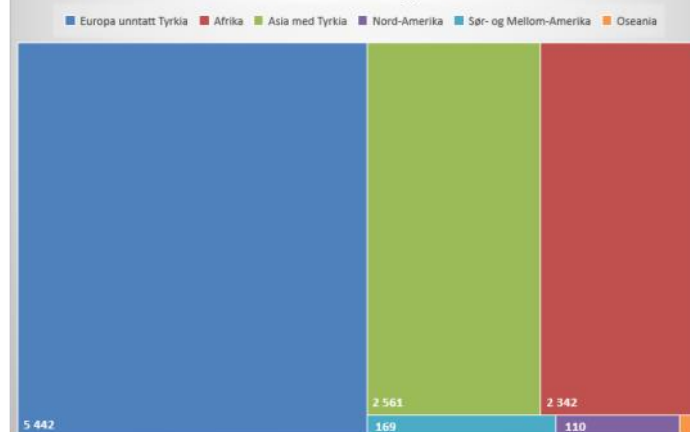
Kilde: SSB tabell 07108

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Nord-Trøndelag 2007-2016

Kilde: SSB tabell 07108

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Nord-Trøndelag 2016

SSB definerer innvandrere som personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre.

Norskfødte med innvandrerforeldre er personer som er født i Norge og har to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre.

Befolkningsframskriving

Kartet til høyre viser en prognose for befolkningsveksten i perioden 2016 til 2040.

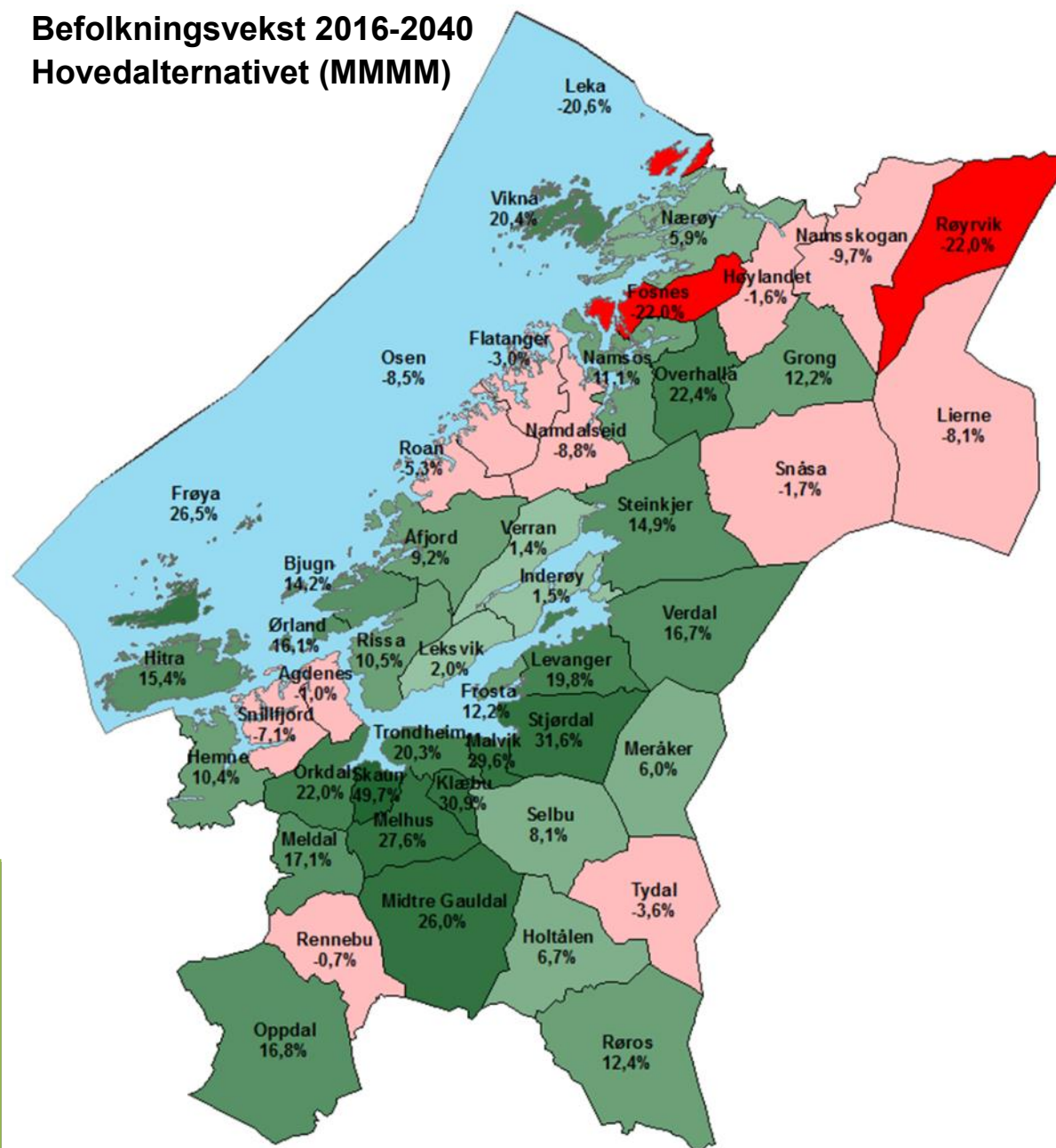
Befolkningsframskrivingene er prognoser og er ikke bedre enn de forutsetningene som er lagt til grunn. Med en så lang tidshorisont som man har her vil det kunne være mange uforutsette hendelser som spiller inn på befolkningsutviklingen i kommunene. Hendelser slik som utbygging av kampflybasen på Ørland med ca. 600 medfølgende arbeidsplasser vil eksempelvis ikke prognosen ta høyde for. Man kan derfor få en utvikling som er annerledes enn den som blir presentert her.

Framskrivningen er i stor grad et resultat av befolkningsutviklingen de siste årene, og det er dermed størst vekst i kommunene omkring Trondheim. Det er størst usikkerhet knyttet til flyttestrømmer innenlands og innvandring.

SSB har flere prognosealternativ for befolkningsveksten. Hvert alternativ beskrives ved fire bokstaver i følgende rekkefølge: Fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og innvandring. Alternativene navngis ut fra vekstforutsetningene for hver variabel. M = middels, L = lav, H = høy, K = konstant og 0 = null.

Mellomalternativet, **MMMM**, er SSBs hovedalternativ. Der ikke annet blir oppgitt er MMMM-alternativet benyttet. Det vil si Middels fruktbarhet, Middels levealder, Middels innenlandsk flytting og Middels innvandring.

Befolkningsvekst 2016-2040 Hovedalternativet (MMMM)

Kilde: SSB tabell 10213

Befolkningsframskriving for Sør-Trøndelag

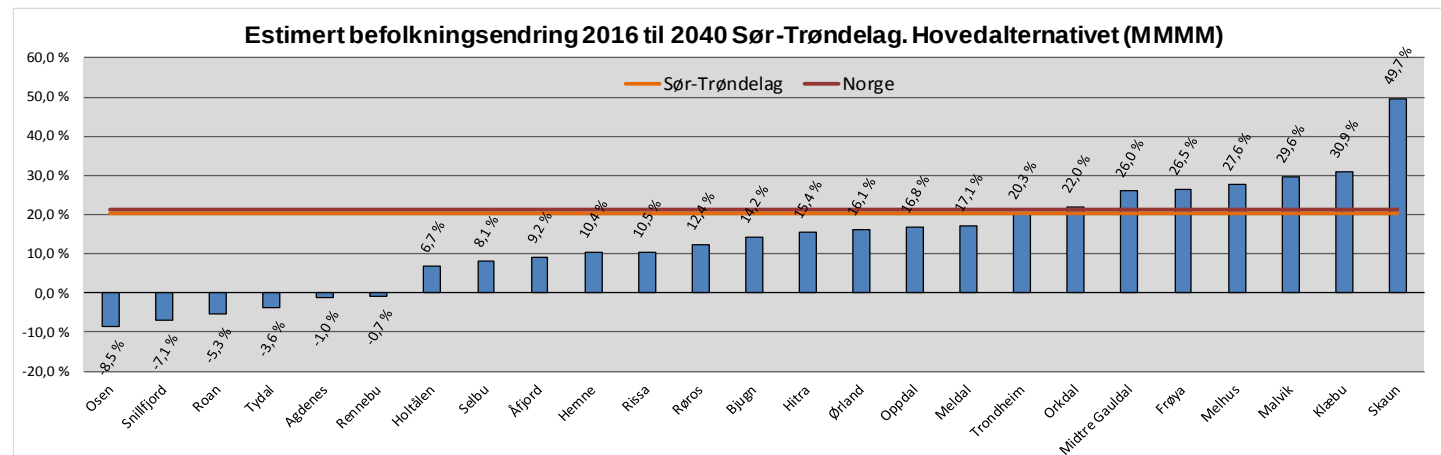
SSB spår 50 % vekst i befolkningen i Skaun

I følge SSBs MMMM-alternativ er det forventet vekst i de fleste kommunene i Sør-Trøndelag fram til 2040. Det forventes en nedgang i 6 kommuner og den største nedgangen forventes i Osen, Snillfjord og Roan som alle forventer en nedgang på over 5 %.

Det er i Trondheim det forventes størst absolutt vekst, ca. 38 000 personer, som tilsvarer 20 %. Prosentvis er det Skaun som forventes å øke mest, med nesten 50 %. Kun 7 kommuner i landet er spådd høyere vekst enn Skaun. Framskrivningen er i stor grad et resultat av befolkningsutviklingen de siste årene, vegutbyggingen på E39 Øysand-Orkanger har historisk spilt en stor rolle for befolkningsveksten i Skaun. Om effekten blir like stor i fremover eller om effekten er avtagende er usikkert.

Videre forventes det en vekst på rundt 30 % i både Klæbu og Malvik. Det er forventes også sterk vekst langs E6 sørover fra Trondheim, med en vekst på 28 % i Melhus og 26 % i Midtre Gauldal.

MMMM prognosen tilsier at det vil bo over 377 000 personer i fylket i 2040, en samlet vekst på nesten 64 000 personer eller 20 %.

Befolkningsframskrivninger Sør-Trøndelag 3 alternativer										
	Faktisk befolkning 2016	Befolkning i 2040			Endring 2016-2040			Endring 2016-2040		
		Hoved-alternativet (MMMM)	Lav nasjonal vekst (LLML)	Høy nasjonal vekst (HHMH)	Hoved-alternativet (MMMM)	Lav nasjonal vekst (LLML)	Høy nasjonal vekst (HHMH)	Hoved-alternativet (MMMM)	Lav nasjonal vekst (LLML)	Høy nasjonal vekst (HHMH)
Trondheim	187 353	225 430	208 023	248 888	38 077	20 670	61 535	20,3 %	11,0 %	32,8 %
Hemne	4 260	4 705	4 331	5 173	445	71	913	10,4 %	1,7 %	21,4 %
Snillfjord	978	909	849	987	-69	-129	9	-7,1 %	-13,2 %	0,9 %
Hitra	4 622	5 335	4 819	6 047	713	197	1 425	15,4 %	4,3 %	30,8 %
Frøya	4 799	6 072	5 496	6 922	1 273	697	2 123	26,5 %	14,5 %	44,2 %
Ørland	5 209	6 050	5 601	6 624	841	392	1 415	16,1 %	7,5 %	27,2 %
Agdenes	1 733	1 715	1 583	1 872	-18	-150	139	-1,0 %	-8,7 %	8,0 %
Rissa	6 644	7 344	6 764	8 086	700	120	1 442	10,5 %	1,8 %	21,7 %
Bjugn	4 779	5 458	5 057	5 985	679	278	1 206	14,2 %	5,8 %	25,2 %
Åfjord	3 272	3 572	3 290	3 916	300	18	644	9,2 %	0,6 %	19,7 %
Roan	961	910	840	989	-51	-121	28	-5,3 %	-12,6 %	2,9 %
Osen	976	893	815	967	-83	-161	-9	-8,5 %	-16,5 %	-0,9 %
Oppdal	6 886	8 040	7 427	8 838	1 154	541	1 952	16,8 %	7,9 %	28,3 %
Rennebu	2 562	2 544	2 338	2 788	-18	-224	226	-0,7 %	-8,7 %	8,8 %
Meldal	3 954	4 632	4 286	5 076	678	332	1 122	17,1 %	8,4 %	28,4 %
Orkdal	11 779	14 366	13 304	15 709	2 587	1 525	3 930	22,0 %	12,9 %	33,4 %
Røros	5 635	6 336	5 857	6 928	701	222	1 293	12,4 %	3,9 %	22,9 %
Holtålen	2 031	2 168	1 997	2 371	137	-34	340	6,7 %	-1,7 %	16,7 %
Midtre Gauldal	6 298	7 933	7 299	8 748	1 635	1 001	2 450	26,0 %	15,9 %	38,9 %
Melhus	16 096	20 543	18 958	22 612	4 447	2 862	6 516	27,6 %	17,8 %	40,5 %
Skaun	7 755	11 606	10 696	12 785	3 851	2 941	5 030	49,7 %	37,9 %	64,9 %
Klæbu	6 067	7 942	7 327	8 737	1 875	1 260	2 670	30,9 %	20,8 %	44,0 %
Malvik	13 738	17 810	16 444	19 562	4 072	2 706	5 824	29,6 %	19,7 %	42,4 %
Selbu	4 132	4468	4126	4899	336	-6	767	8,1 %	-0,1 %	18,6 %
Tydal	851	820	747	896	-31	-104	45	-3,6 %	-12,2 %	5,3 %
Sør-Trøndelag	313 370	377 601	348 274	416 405	64 231	34 904	103 035	20,5 %	11,1 %	32,9 %

Kilde: SSB tabell 10213

Befolkningsframskriving for Nord-Trøndelag

SSB forventer 20 000 flere nordtrøndere i 2040

Samlet er det forventet befolkningsøkning på 15 % for Nord-Trøndelag frem mot 2040.

Prognosen gir nedgang i 9 av kommunene i Nord-Trøndelag i perioden 2016 til 2040. I Røyrvik, Leka og Fosnes er det forventet en befolkningsnedgang på over 20 % fram mot 2040.

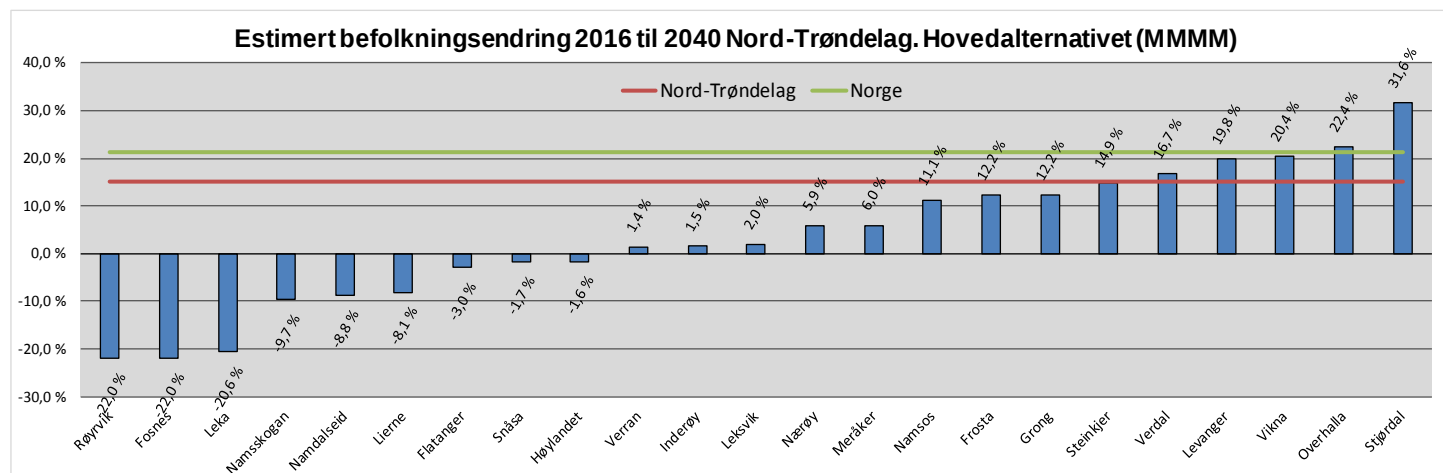
I Stjørdal er det forventet en befolkningsvekst på nesten 32 % eller litt over 7 000 personer. Det er forventet en betydelig lavere vekst i nabokommune Frosta og Meråker.

På Innherred er det forventet en vekst på rundt 20 % for Verdal og Levanger, men det er forventet en vekst på rundt 15 % i Steinkjer.

I Namdalen er det Overhalla som har høyest forventet vekst med 22 %. Vikna har 20 % og Grong 13 %.

Med unntak av Grong er forventet nedgang i befolkningen for kommunene i Indre Namdal.

I 2040 er det forventet at befolkningen i Nord-Trøndelag vil være på rundt 157 000. En økning på nesten 20 000 eller 15 %.

Befolkningsframskrivinger Nord-Trøndelag 3 alternativer										
	Faktisk befolkning 2016	Befolkning i 2040			Endring 2016-2040			Endring 2016-2040		
		Hovedalternativet (MMMM)	Lav nasjonal vekst (LLML)	Høy nasjonal vekst (HHMH)	Hovedalternativet (MMMM)	Lav nasjonal vekst (LLML)	Høy nasjonal vekst (HHMH)	Hovedalternativet (MMMM)	Lav nasjonal vekst (LLML)	Høy nasjonal vekst (HHMH)
Steinkjer	21 781	25 023	23 010	27 628	3 242	1 229	5 847	14,9 %	5,6 %	26,8 %
Namsos	13 010	14 459	13 258	15 988	1 449	248	2 978	11,1 %	1,9 %	22,9 %
Meråker	2 523	2 674	2 475	2 912	151	-48	389	6,0 %	-1,9 %	15,4 %
Stjørdal	23 308	30681	28394	33574	7 373	5 086	10 266	31,6 %	21,8 %	44,0 %
Frosta	2 631	2 952	2725	3 233	321	94	602	12,2 %	3,6 %	22,9 %
Leksvik	3 531	3 600	3 310	3 968	69	-221	437	2,0 %	-6,3 %	12,4 %
Levanger	19 610	23 489	21 654	25 847	3 879	2 044	6 237	19,8 %	10,4 %	31,8 %
Verdal	14 885	17375	16013	19084	2 490	1 128	4 199	16,7 %	7,6 %	28,2 %
Verran	2 527	2 562	2 350	2 815	35	-177	288	1,4 %	-7,0 %	11,4 %
Namdalseid	1 622	1480	1366	1625	-142	-256	3	-8,8 %	-15,8 %	0,2 %
Snåsa	2 139	2102	1935	2320	-37	-204	181	-1,7 %	-9,5 %	8,5 %
Lierne	1 375	1264	1157	1416	-111	-218	41	-8,1 %	-15,9 %	3,0 %
Røyrvik	469	366	323	413	-103	-146	-56	-22,0 %	-31,1 %	-11,9 %
Namsskogan	867	783	721	876	-84	-146	9	-9,7 %	-16,8 %	1,0 %
Grong	2 466	2767	2526	3093	301	60	627	12,2 %	2,4 %	25,4 %
Høylandet	1 250	1230	1113	1356	-20	-137	106	-1,6 %	-11,0 %	8,5 %
Overhalla	3 825	4681	4306	5196	856	481	1 371	22,4 %	12,6 %	35,8 %
Fosnes	633	494	461	553	-139	-172	-80	-22,0 %	-27,2 %	-12,6 %
Flatanger	1 103	1070	980	1186	-33	-123	83	-3,0 %	-11,2 %	7,5 %
Vikna	4 387	5281	4859	5828	894	472	1 441	20,4 %	10,8 %	32,8 %
Nærøy	5 126	5429	4994	6000	303	-132	874	5,9 %	-2,6 %	17,1 %
Leka	562	446	406	476	-116	-156	-86	-20,6 %	-27,8 %	-15,3 %
Inderøy	6 769	6871	6323	7574	102	-446	805	1,5 %	-6,6 %	11,9 %
Nord-Trøndelag	136 399	157 079	144 659	172 961	20 680	8 260	36 562	15,2 %	6,1 %	26,8 %

Kilde: SSB tabell 10213

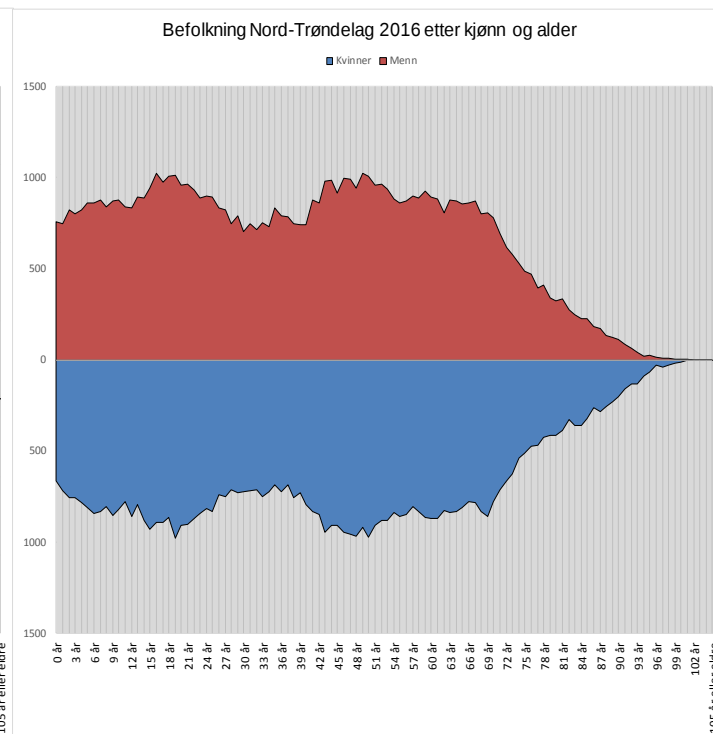
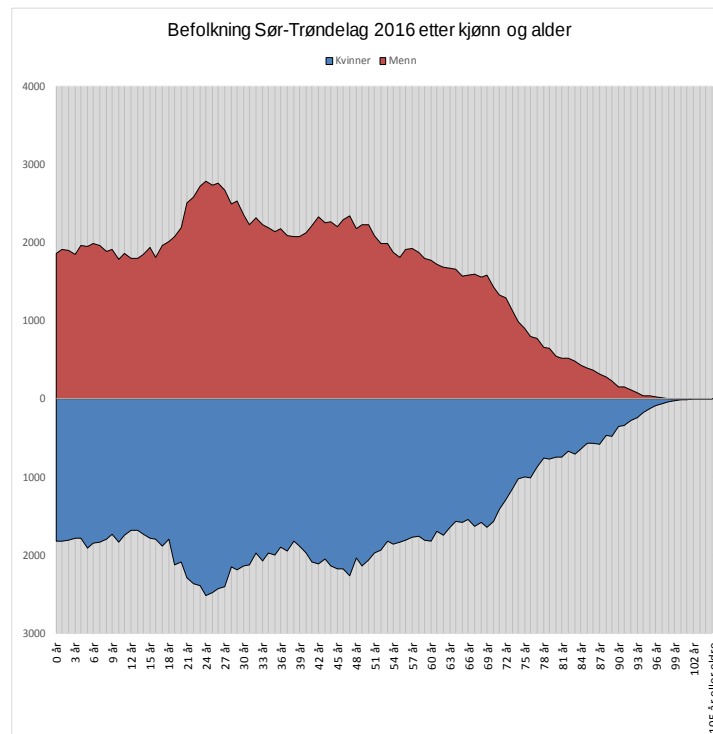
Aldersfordeling

Få unge voksne i Nord-Trøndelag

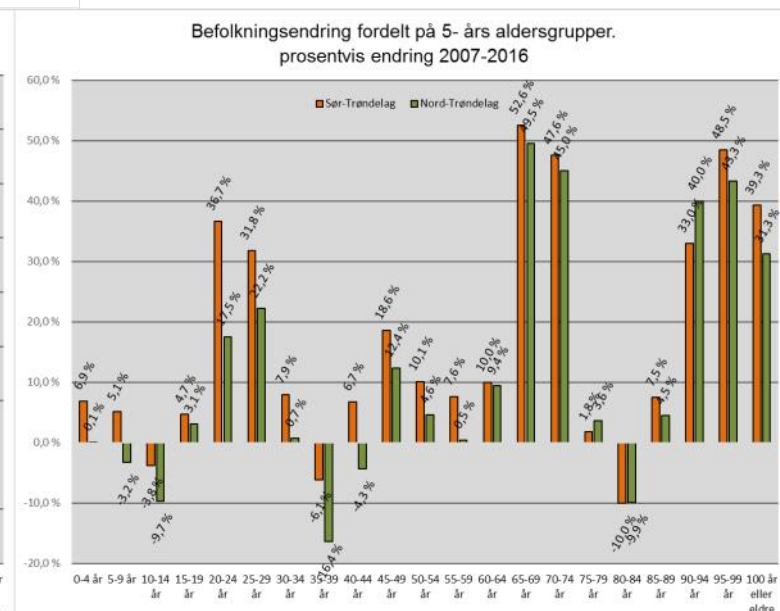
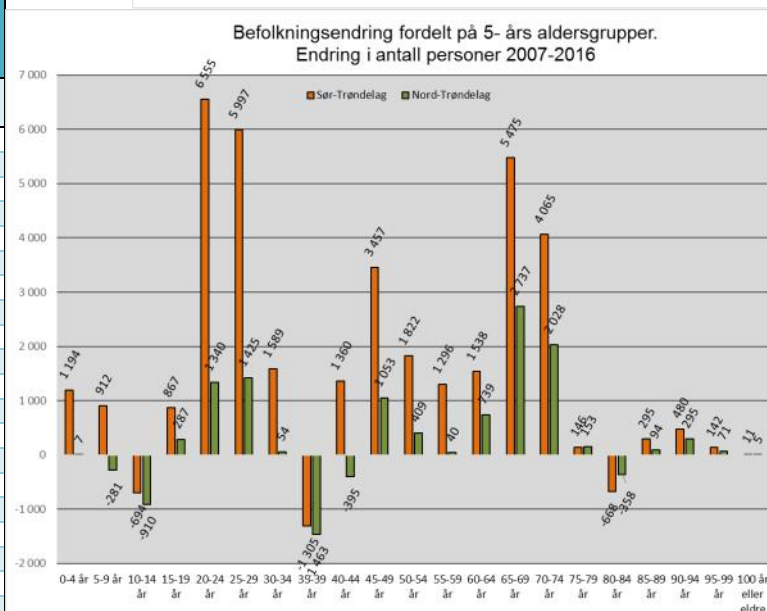
For begge trøndelagsfylkene er det aldersgruppen 65-69 år som har størst prosentvis befolkningsvekst de siste 10 årene. Denne gruppen har vokst med 52,6 % i Sør-Trøndelag og 49,5 % i Nord-Trøndelag siden 2007.

I begge fylkene har det de siste 10 årene vært en sterk vekst i aldersgruppene 20 år til 29 år, 65 år til 74 år, og 90 år til 100+ år.

Trondheim er et stort nasjonalt studiested og dette har betydelig innvirkning på aldersstrukturene på befolkningen i Sør-Trøndelag. Dette forklarer at Sør-Trøndelag har en stor gruppe innbyggere i aldersgruppen 19 til 27 år.

	5 års aldersgrupper. Andel av befolkningen i 2016		Befolkning 2016 etter 5 års aldersgrupper.	
	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag
0-4 år	5,9 %	5,6 %	18 501	7 641
5-9 år	6,0 %	6,2 %	18 819	8 442
10-14 år	5,7 %	6,2 %	17 767	8 472
15-19 år	6,1 %	7,0 %	19 195	9 523
20-24 år	7,8 %	6,6 %	24 439	8 982
25-29 år	7,9 %	5,8 %	24 853	7 846
30-34 år	6,9 %	5,3 %	21 618	7 273
35-39 år	6,4 %	5,5 %	20 111	7 485
40-44 år	6,9 %	6,4 %	21 560	8 779
45-49 år	7,0 %	7,0 %	22 042	9 559
50-54 år	6,3 %	6,8 %	19 825	9 229
55-59 år	5,8 %	6,3 %	18 303	8 658
60-64 år	5,4 %	6,3 %	16 989	8 573
65-69 år	5,1 %	6,1 %	15 883	8 261
70-74 år	4,0 %	4,8 %	12 613	6 530
75-79 år	2,6 %	3,2 %	8 188	4 399
80-84 år	1,9 %	2,4 %	6 016	3 257
85-89 år	1,4 %	1,6 %	4 238	2 201
90-94 år	0,6 %	0,8 %	1 936	1 033
95-99 år	0,1 %	0,2 %	435	235
100 år +	0,0 %	0,0 %	39	21
Total	100,0 %	100,0 %	313 370	136 399

Kilde: SSB tabell 07459

Aldersbæreevne

Tabellene under viser utviklingen i aldersbæreevnen for kommunene i Nord- og Sør-Trøndelag. Aldersbæreevnen viser forholdet mellom den yrkesaktive befolkningen og den eldre delen av befolkningen. Aldersbæreevnen er av vesentlig interesse for finansiering av pensjoner, velferdstilbud og helse- og sosialtjenester. Man kan tilpasse hva man definerer som yrkesaktiv og eldre befolkning. I definisjonen brukt av Helse og omsorgsdepartementet setter man gruppen 16-66 år opp mot de som er 67 år og oppover, og det er denne definisjonene som er benyttet i beregningen til tabellene under og på neste side.

Koeffisient for aldersbæreevne																	
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Trondheim	5,38	5,45	5,52	5,66	5,79	5,92	6,07	6,21	6,35	6,41	6,40	6,37	6,30	6,22	6,03	5,91	5,77
Hemne	4,55	4,57	4,44	4,41	4,30	4,25	4,19	4,31	4,23	4,21	4,06	3,89	3,78	3,78	3,60	3,50	3,42
Snillfjord	2,65	2,79	2,74	2,74	2,80	2,73	2,88	2,86	2,93	3,01	3,26	3,37	3,39	3,23	3,35	3,18	3,15
Hitra	3,43	3,50	3,48	3,56	3,70	3,65	3,73	3,73	3,83	3,97	4,05	4,18	4,14	4,04	3,95	3,84	3,69
Frøya	3,27	3,29	3,32	3,43	3,43	3,46	3,43	3,38	3,54	3,73	3,89	3,92	4,06	4,25	4,29	4,31	4,39
Ørland	4,72	4,68	4,72	4,80	4,63	4,80	4,72	4,59	4,55	4,44	4,36	4,38	4,18	4,04	3,92	3,93	3,90
Agdenes	3,26	3,29	3,18	3,09	3,03	3,03	3,10	3,06	3,05	3,11	3,13	3,18	3,19	3,07	2,89	2,82	2,69
Rissa	3,62	3,68	3,68	3,72	3,75	3,77	3,82	3,86	3,91	3,92	4,02	4,03	3,92	3,89	3,80	3,66	3,52
Bjugn	3,84	3,91	3,91	3,91	3,91	3,85	3,81	3,70	3,72	3,72	3,65	3,53	3,46	3,41	3,39	3,35	3,43
Åfjord	3,60	3,49	3,41	3,41	3,39	3,34	3,38	3,29	3,34	3,34	3,26	3,13	3,13	3,09	2,98	3,07	3,06
Roan	2,76	2,76	2,78	2,88	2,86	2,96	3,04	2,88	2,91	3,02	2,95	2,99	2,90	2,83	2,99	2,86	2,74
Osen	3,01	3,00	3,04	3,12	3,26	3,19	3,08	3,10	3,01	2,85	2,85	2,73	2,71	2,72	2,51	2,53	2,32
Oppdal	4,15	4,22	4,34	4,38	4,32	4,36	4,32	4,34	4,37	4,33	4,19	4,11	4,03	3,93	3,81	3,64	3,52
Rennebu	3,03	3,06	3,21	3,22	3,47	3,48	3,49	3,42	3,34	3,39	3,36	3,17	3,16	3,16	3,08	2,96	2,86
Meldal	2,73	2,78	2,88	2,92	3,03	3,02	3,01	3,04	3,18	3,21	3,27	3,27	3,31	3,47	3,43	3,30	3,21
Orkdal	4,26	4,32	4,37	4,53	4,63	4,80	4,87	4,88	4,95	4,92	4,85	4,81	4,76	4,58	4,39	4,24	4,09
Røros	3,47	3,54	3,60	3,66	3,66	3,70	3,77	3,82	3,66	3,73	3,75	3,73	3,63	3,63	3,46	3,41	3,27
Holtålen	2,73	2,81	2,97	3,14	3,11	3,17	3,17	3,07	2,99	3,06	2,97	2,95	2,87	2,79	2,75	2,74	2,72
Midtre Gauldal	3,16	3,24	3,34	3,47	3,53	3,62	3,68	3,71	3,77	3,91	3,97	4,05	4,08	4,04	4,00	3,99	3,90
Melhus	5,62	5,61	5,67	5,75	5,80	5,78	5,76	5,84	5,74	5,77	5,62	5,35	5,22	5,10	4,90	4,77	4,61
Skaun	5,20	5,07	5,08	5,20	5,28	5,51	5,48	5,66	5,72	5,73	5,86	5,73	5,78	5,65	5,45	5,33	5,27
Klæbu	9,21	9,86	10,10	10,16	9,99	9,55	9,15	9,26	9,02	8,87	8,32	7,72	7,11	6,63	6,53	6,16	6,05
Malvik	7,19	7,29	7,45	7,68	7,61	7,61	7,50	7,38	7,32	7,11	7,10	6,87	6,72	6,38	6,10	5,90	5,82
Selbu	3,13	3,30	3,39	3,43	3,38	3,50	3,45	3,39	3,38	3,43	3,49	3,44	3,46	3,47	3,45	3,34	3,29
Tydal	3,44	3,29	3,39	3,29	3,07	3,11	2,97	2,84	2,78	2,79	2,89	2,84	2,82	2,86	2,74	2,77	2,70
Sør-Trøndelag	4,78	4,85	4,91	5,02	5,11	5,19	5,27	5,34	5,42	5,47	5,46	5,41	5,35	5,28	5,13	5,02	4,91

Kilde: SSB tabell 07459

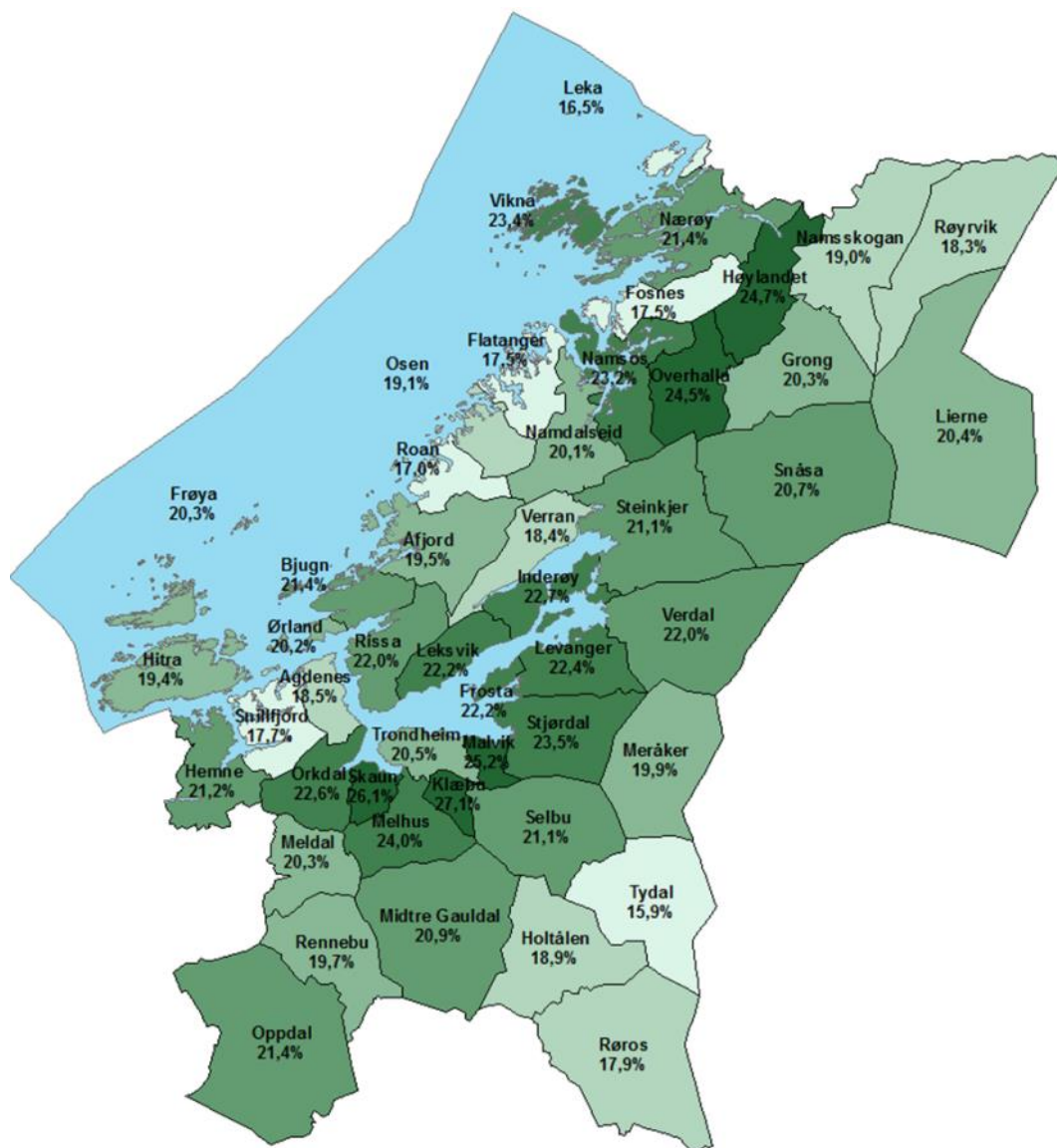
Desto flere det er i den yrkesaktive gruppen på 16-65 år i forhold til de på 67 år og over, desto større er aldersbæreevnen. Det finnes imidlertid ikke noen fasit svar på hva som er det kritiske punktet for aldersbæreevnen. Av denne indikatoren kan man lese at man får en aldrende befolkning i hele Trøndelag. Det er en stor endring i alle kommunene, men utgangspunktet varierer også mye. I mange av de små kommunene har man allerede få yrkesaktive som kan forsørge de gamle. I 2016 var det 13 kommuner i Trøndelag som hadde en aldersbæreevne koeffisient på under 3 og den laveste var på 2,06. I tolkningen av disse tallene må det også tas hensyn til antall år med forventet frisk og aktiv alderdom er stigende.

De mest folkerike kommunen har generelt en høy aldersbæreevne og dermed er det samlet en høyere aldersbæreevne for Sør-Trøndelag enn for Nord-Trøndelag.

Koeffisient for aldersbæreevne																	
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Steinkjer	4,07	4,08	4,08	4,09	4,14	4,17	4,17	4,20	4,20	4,14	4,11	4,03	4,04	3,96	3,83	3,73	3,64
Namsos	4,51	4,54	4,51	4,57	4,59	4,68	4,70	4,78	4,77	4,82	4,75	4,81	4,73	4,55	4,39	4,31	4,15
Meråker	2,71	2,81	2,84	2,93	3,07	3,23	3,27	3,35	3,36	3,33	3,33	3,40	3,48	3,56	3,56	3,42	3,25
Stjørdal	5,16	5,18	5,24	5,40	5,44	5,39	5,43	5,46	5,39	5,30	5,17	5,04	4,91	4,73	4,63	4,55	4,39
Frosta	3,53	3,75	3,81	3,84	3,85	3,85	3,90	3,68	3,59	3,65	3,49	3,76	3,83	3,70	3,40	3,29	3,30
Leksvik	4,59	4,58	4,46	4,37	4,37	4,30	4,34	4,24	4,11	4,11	4,09	4,02	3,90	3,72	3,55	3,37	3,24
Levanger	4,77	4,86	4,88	4,90	4,98	5,05	5,02	5,08	5,06	5,04	4,95	4,94	4,84	4,71	4,55	4,46	4,36
Verdal	4,79	4,91	5,04	5,09	5,16	5,22	5,21	5,29	5,40	5,33	5,24	5,15	4,89	4,76	4,56	4,34	4,22
Verran	2,38	2,48	2,44	2,49	2,60	2,66	2,71	2,80	3,54	3,59	3,72	3,21	3,46	3,69	3,17	3,05	3,01
Namdalseid	3,43	3,51	3,43	3,43	3,36	3,35	3,34	3,27	3,35	3,42	3,35	3,33	3,26	3,28	3,27	3,21	3,16
Snåsa	3,37	3,40	3,42	3,45	3,45	3,28	3,29	3,24	3,19	3,21	3,13	3,16	3,24	3,14	3,11	3,02	2,96
Lierne	3,27	3,26	3,19	3,15	3,24	3,33	3,33	3,32	3,32	3,43	3,36	3,33	3,32	3,15	3,02	2,99	2,84
Røyrvik	4,71	5,15	4,89	4,63	4,40	4,26	4,16	3,85	3,66	3,80	3,49	3,27	2,97	2,98	2,92	2,64	2,66
Namsskogan	3,42	3,25	3,21	3,08	3,13	3,00	2,77	2,81	2,69	2,69	2,72	2,82	2,69	2,58	2,46	2,49	2,44
Grong	3,06	3,13	3,28	3,28	3,29	3,39	3,37	3,22	3,37	3,38	3,40	3,43	3,35	3,45	3,40	3,51	3,32
Høylandet	3,81	4,04	4,06	4,04	4,16	4,12	3,89	3,68	3,57	3,52	3,52	3,36	3,39	3,28	3,14	2,94	2,81
Overhalla	4,13	4,26	4,30	4,41	4,38	4,34	4,50	4,37	4,50	4,50	4,48	4,34	4,37	4,21	4,26	4,22	4,09
Fosnes	3,04	3,01	2,99	3,01	3,21	3,18	3,36	3,28	3,07	3,11	2,93	2,94	3,28	3,10	2,90	2,64	2,49
Flatanger	3,21	3,32	3,50	3,58	3,61	3,57	3,53	3,50	3,45	3,39	3,30	3,25	3,39	3,32	3,21	3,28	3,20
Vikna	4,59	4,72	4,74	4,79	4,92	4,85	4,88	4,80	4,84	4,81	4,68	4,56	4,54	4,55	4,48	4,41	4,40
Nærøy	3,60	3,72	3,71	3,76	3,83	3,92	3,93	3,92	3,93	3,84	3,78	3,84	3,76	3,75	3,67	3,65	3,51
Leka	4,15	4,30	3,96	3,88	3,61	3,25	3,17	3,06	2,97	2,79	2,75	2,66	2,52	2,39	2,19	2,11	2,06
Inderøy	4,30	4,34	4,43	4,60	4,67	4,72	4,81	4,77	4,81	4,79	4,68	4,54	4,36	4,33	4,09	3,96	3,77
Nord-Trøndelag	4,22	4,28	4,31	4,36	4,42	4,45	4,46	4,47	4,50	4,48	4,41	4,36	4,30	4,21	4,07	3,97	3,86

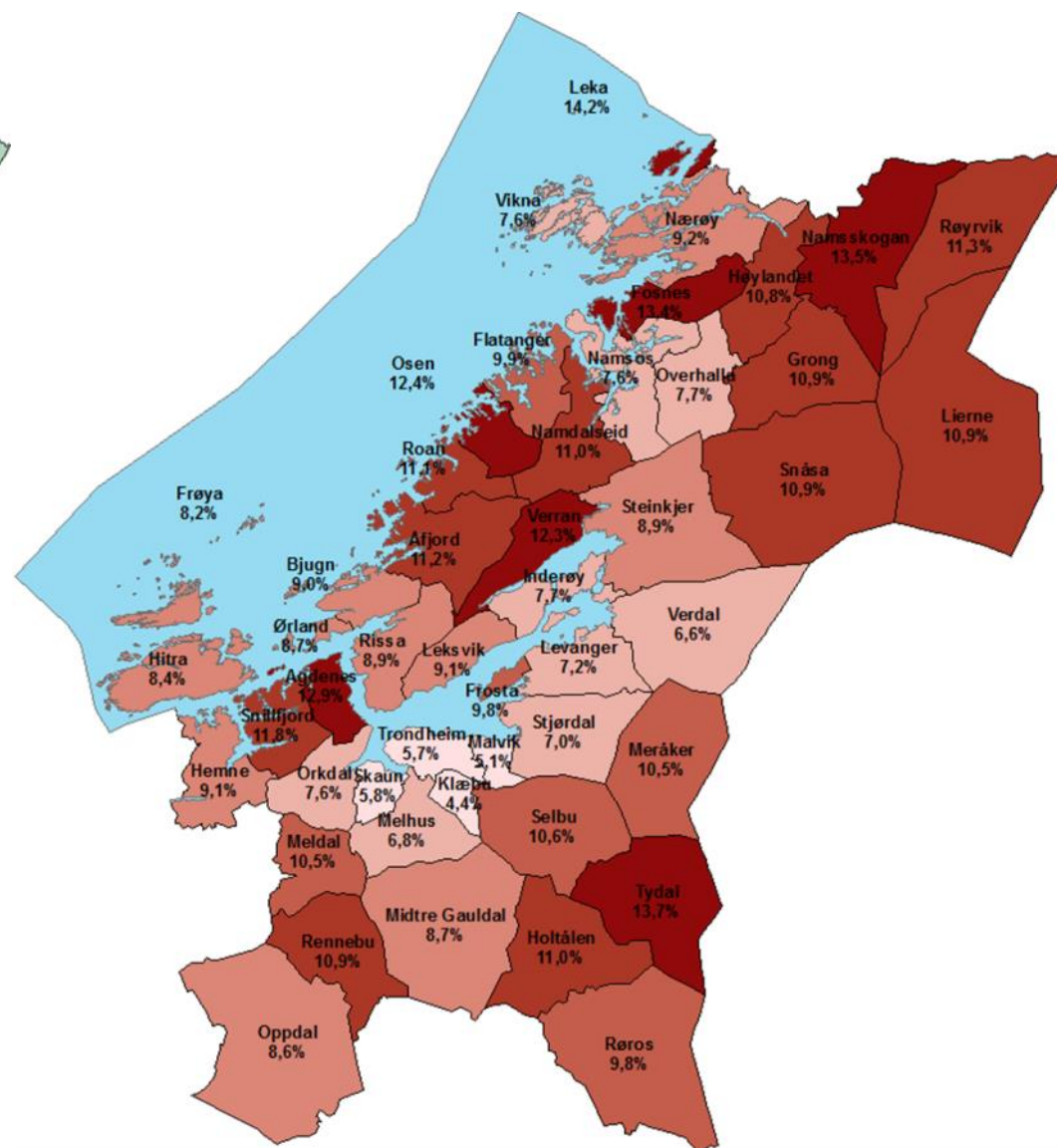
Kilde: SSB tabell 07459

Andel av befolkningen under 18 år i 2016

Kilde: SSB tabell 07459

Andel av befolkningen over 75 år i 2016

Kilde: SSB tabell 07459

Framskrevet alderssammensetning

Dobbelt så mange over 80 år i 2040

I befolkningsprognosen til SSB (Middelvekst MMMM) for perioden 2016 til 2040 ser man at etterkrigsgenerasjonen fortsetter å prege utviklingen i alderssammensetningen.

Det blir en dobling i antall personer i de tre aldersgruppene over 80 år.

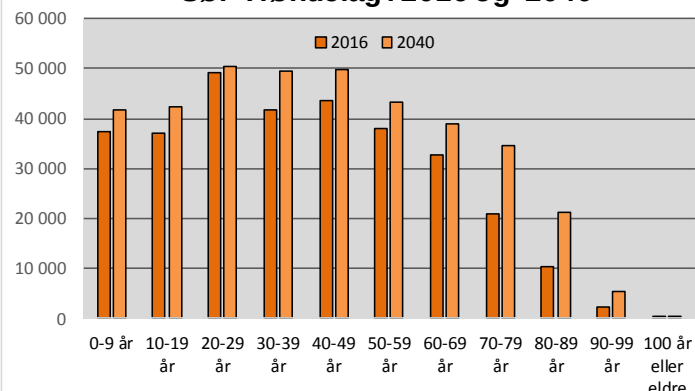
Også aldersgruppen 70 til 79 har en stor vekst, 65,8 % i Sør-Trøndelag og 53,5 % i Nord-Trøndelag i følge prognosen.

Antall personer over 70 år i Trøndelag vil i følge prognosen vokse fra 51 100 personer i 2016 til over 91 000 i 2040.

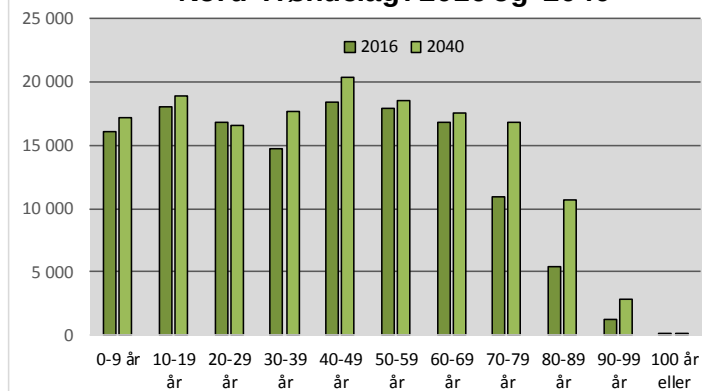
Dette mens den totale befolkningen i fylkene i følge prognosen vil vokse med 20,5% for Sør-Trøndelag og 15,2% for Nord-Trøndelag.

I begge fylker er det betydelig lavere vekst i de yngre aldersgruppene enn veksten i totalbefolkningen, men gruppen 30-39 år i Nord-Trøndelag skiller seg ut med en forholdsvis stor vekst.

Estimert alderssammensetning i Sør-Trøndelag i 2016 og 2040

Estimert alderssammensetning i Nord-Trøndelag i 2016 og 2040

Estimert endring i alderssammensetning i Sør-Trøndelag 2016 til 2040. Hovedalternativet (MMMM)

	2016	2020	2025	2030	2035	2040	Endring 2016-2040	
0-9 år	37 320	38 158	39 978	41 423	41 563	41 694	4 374	11,7 %
10-19 år	36 962	37 801	38 665	39 272	40 997	42 480	5 518	14,9 %
20-29 år	49 292	50 827	49 213	49 165	50 038	50 456	1 164	2,4 %
30-39 år	41 729	45 070	49 245	50 771	49 631	49 587	7 858	18,8 %
40-49 år	43 602	41 970	41 175	44 412	48 394	49 924	6 322	14,5 %
50-59 år	38 128	40 664	43 049	41 123	40 320	43 356	5 228	13,7 %
60-69 år	32 872	33 656	35 274	38 318	40 589	38 828	5 956	18,1 %
70-79 år	20 801	25 358	28 351	29 665	31 417	34 478	13 677	65,8 %
80-89 år	10 254	10 378	12 979	17 267	19 542	21 142	10 888	106,2 %
90-99 år	2 371	2 633	2 642	2 894	4 013	5 522	3 151	132,9 %
100 år eller eldre	39	59	89	97	107	134	95	243,6 %
Total	313 370	326 574	340 660	354 407	366 611	377 601	64 231	20,5 %

Estimert endring i alderssammensetning i Nord-Trøndelag 2016 til 2040. Hovedalternativet (MMMM)

	2016	2020	2025	2030	2035	2040	Endring 2016-2040	
0-9 år	16 083	16 204	16 766	17 254	17 222	17 224	1 141	7,1 %
10-19 år	17 995	17 624	17 694	17 744	18 391	18 906	911	5,1 %
20-29 år	16 828	17 425	16 615	16 348	16 497	16 618	-210	-1,2 %
30-39 år	14 758	16 006	17 633	18 312	17 800	17 627	2 869	19,4 %
40-49 år	18 338	17 150	16 558	17 969	19 644	20 327	1 989	10,8 %
50-59 år	17 887	18 728	19 123	17 666	17 116	18 496	609	3,4 %
60-69 år	16 834	16 850	17 222	18 342	18 834	17 495	661	3,9 %
70-79 år	10 929	13 165	14 761	15 047	15 565	16 775	5 846	53,5 %
80-89 år	5 458	5 626	6 837	8 965	10 173	10 680	5 222	95,7 %
90-99 år	1 268	1 348	1 403	1 557	2 100	2 863	1 595	125,8 %
100 år eller eldre	21	29	40	49	55	68	47	223,8 %
Total	136 399	140 155	144 652	149 253	153 397	157 079	20 680	15,2 %

Kilde: SSB tabell 10213

Kjønnsfordeling

Kvinneunderskuddet er størst i utkantene

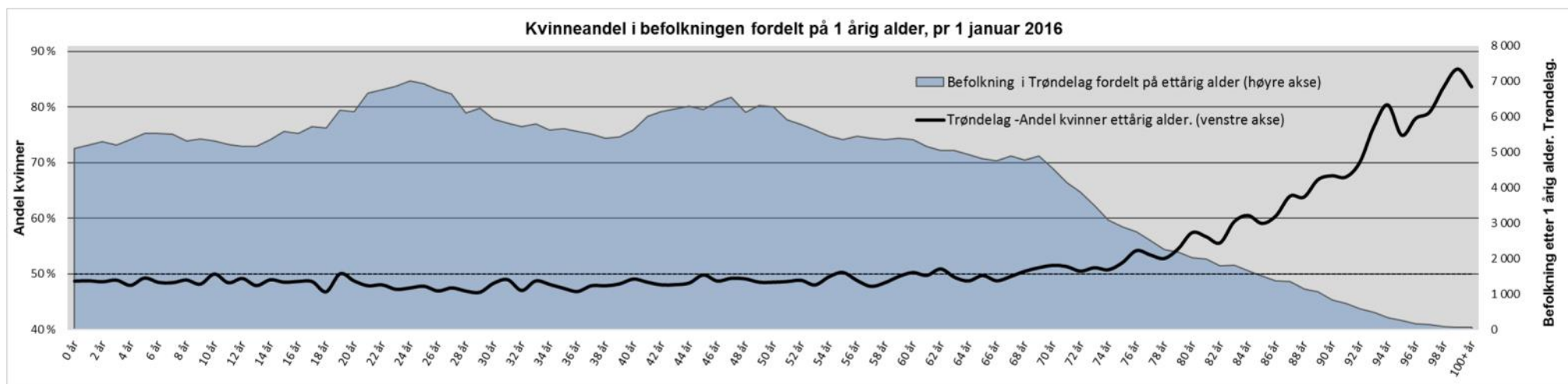
Det fødes flest guttebarn, mens gjennomsnittlig levealder er høyere for kvinner. I Norge gir det en kvinneandel på 49,7 % hele befolkningen. I Trøndelag er det tilsvarende tallet 49,4%. I den eldste delen av befolkningen over 70 % kvinner.

Trøndelagsfylkene sett under ett har en ganske jevn kjønnsfordeling med 47-50 % kvinner i alle aldersgruppene under 70 år. På kommunenivået så er det større ubalanse i fordelingen mellom kjønnene. Tendensen er at en del kommuner i utkantene har kvinneunderskudd. Spesielt når vi ser på aldersgruppen 20–44 år så kommer dette tydelig fram. Kvinner flytter i større grad enn menn ut for å søke utdanning og arbeid, og flytter i mindre grad tilbake

En lav kvinneandel i fruktbar alder i dag øker sannsynligheten for fødselsunderskudd og trolig befolkningsnedgang i fremtiden.

Kvinneandel i befolkningen. Fordelt på kommuner og fylker og landet. (Prosent)					
	Kvinneandel	Kvinneandel 20-44 år		Kvinneandel	Kvinneandel 20-44 år
Trondheim	49,4 %	47,2 %	Steinkjer	49,7 %	48,2 %
Hemne	49,4 %	49,6 %	Namsos	50,6 %	50,9 %
Snillfjord	44,7 %	44,7 %	Meråker	49,1 %	49,3 %
Hitra	47,8 %	45,7 %	Stjørdal	49,5 %	48,7 %
Frøya	47,8 %	45,6 %	Frosta	50,4 %	48,1 %
Ørland	49,5 %	47,1 %	Leksvik	50,3 %	50,8 %
Agdenes	48,6 %	46,3 %	Levanger	50,2 %	49,7 %
Rissa	48,3 %	46,7 %	Verdal	49,1 %	48,2 %
Bjugn	49,4 %	49,7 %	Verran	48,3 %	45,4 %
Ålfjord	48,6 %	48,1 %	Namdalseid	48,7 %	46,1 %
Roan	49,3 %	50,0 %	Snåase Snåsa	48,9 %	48,0 %
Osen	47,1 %	48,7 %	Lierne	48,5 %	48,3 %
Oppdal	49,8 %	48,5 %	Raarvihke Røyrvik	49,0 %	47,3 %
Rennebu	48,9 %	47,7 %	Namsskogan	49,3 %	50,5 %
Meldal	49,9 %	47,9 %	Grong	48,7 %	46,3 %
Orkdal	49,8 %	49,2 %	Høylandet	49,7 %	47,2 %
Røros	50,9 %	48,6 %	Overhalla	48,6 %	48,1 %
Holtålen	50,2 %	49,1 %	Fosnes	49,1 %	48,7 %
Midtre Gauldal	49,9 %	48,5 %	Flatanger	47,4 %	46,6 %
Melhus	49,2 %	48,5 %	Vikna	49,4 %	48,8 %
Skaun	48,5 %	49,8 %	Nærøy	48,1 %	45,8 %
Klæbu	48,9 %	49,5 %	Leka	50,2 %	48,7 %
Malvik	49,2 %	48,8 %	Inderøy	49,8 %	48,3 %
Selbu	48,6 %	46,6 %	Nord-Trøndelag	49,6 %	48,7 %
Tydal	50,5 %	48,3 %	Trøndelag	49,4 %	47,8 %
Sør-Trøndelag	49,3 %	47,6 %	Landet	49,7 %	48,6 %

Kilde: SSB tabell 07458

Bosetning i tettbygde og spredtbygde strøk

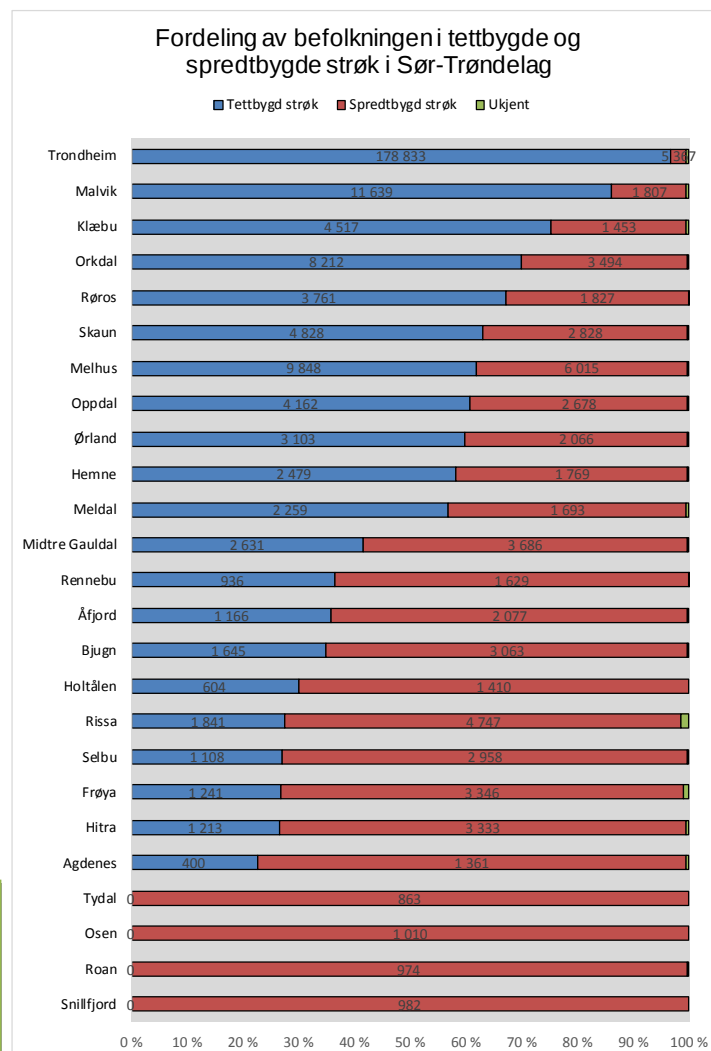
3 av 4 bor i tettsteder

I Trøndelag er det etter definisjonen tilsammen 7 kommuner med kun spredtbygd bebyggelse. I mange andre kommuner er det bare et mindretall som bor i tettbygde områder. I Trøndelag var det 106 tettsteder, 54 i Sør-Trøndelag og 52 i Nord-Trøndelag i 2015. Totalt bor det 327 382 i disse tettstedene, dette tilsvarer 73,4 % av befolkningen i Trøndelag.

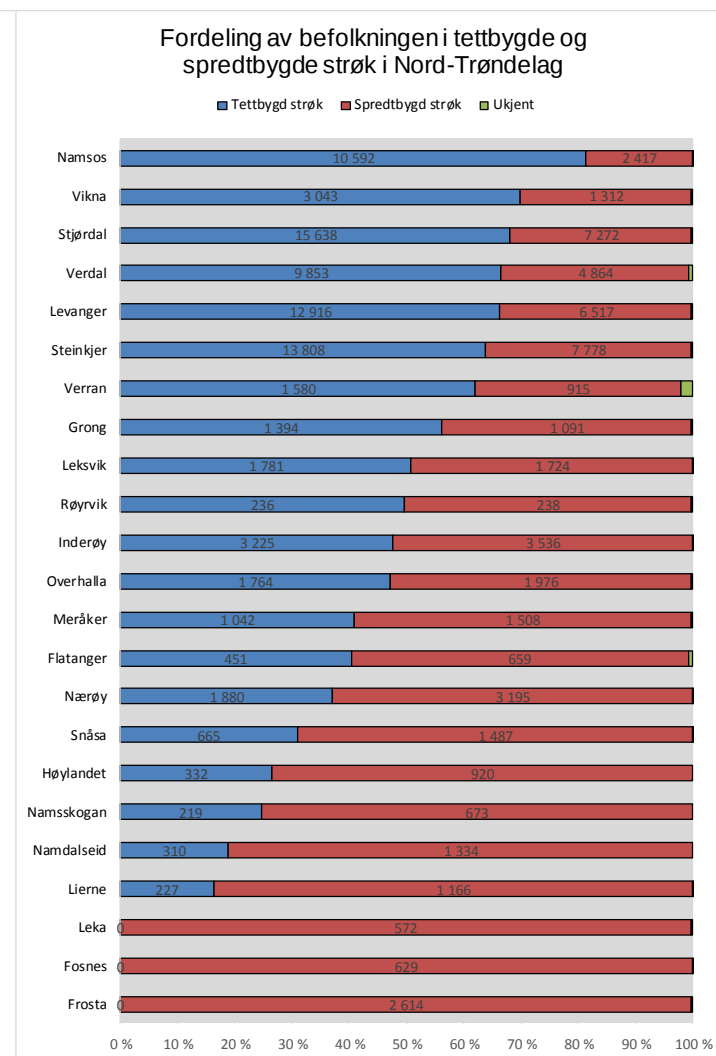
Det største tettstedet er Trondheim med 175 068 innbygger og det minste er Trøa (Selbu) med 203 innbyggere. I tillegg til Trondheim har 2 av tettstedene i Trøndelag mer enn 10 000 innbyggere. Det er totalt 34 tettsteder i Trøndelag med mer enn 1 000 innbyggere.

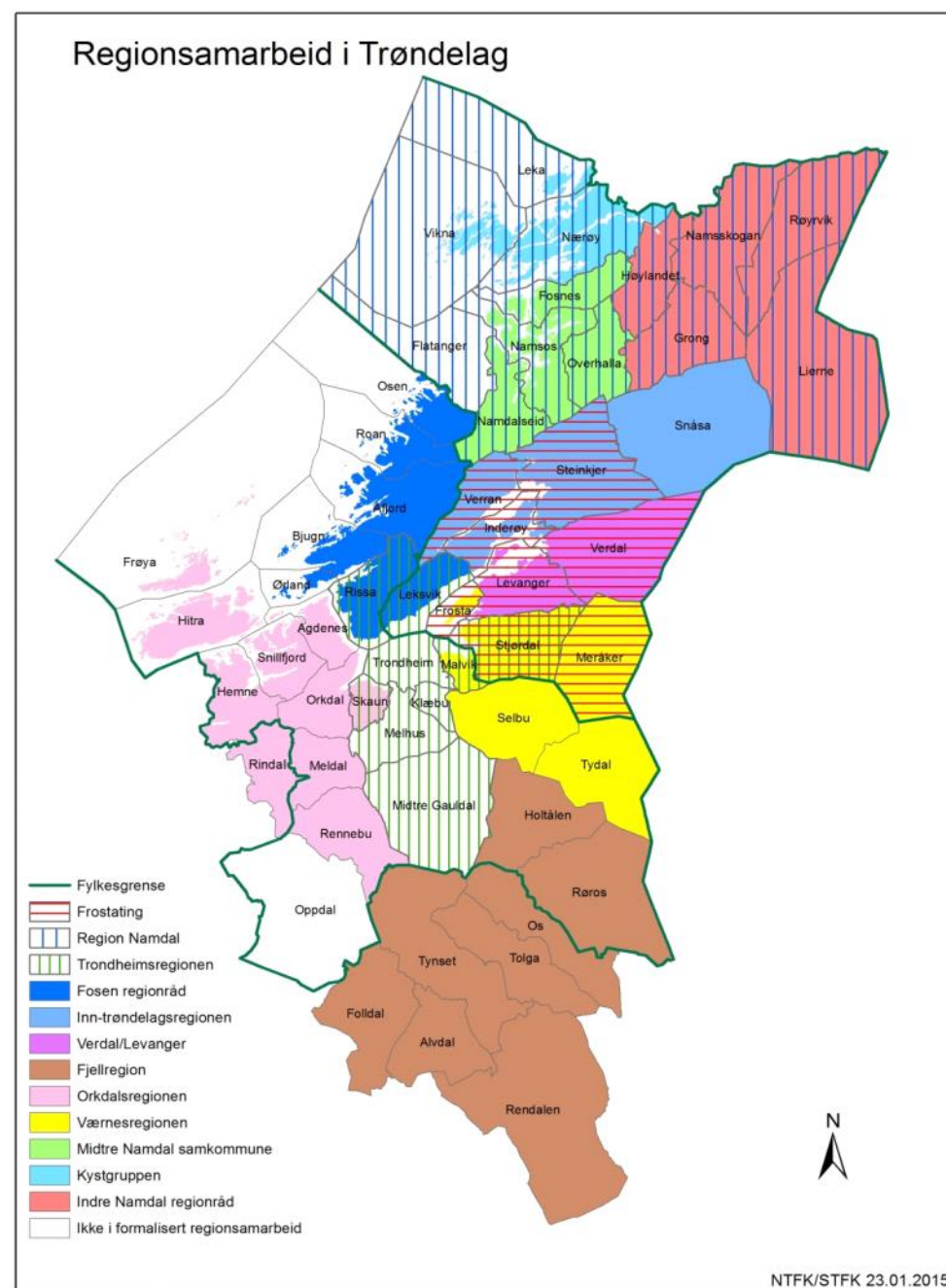
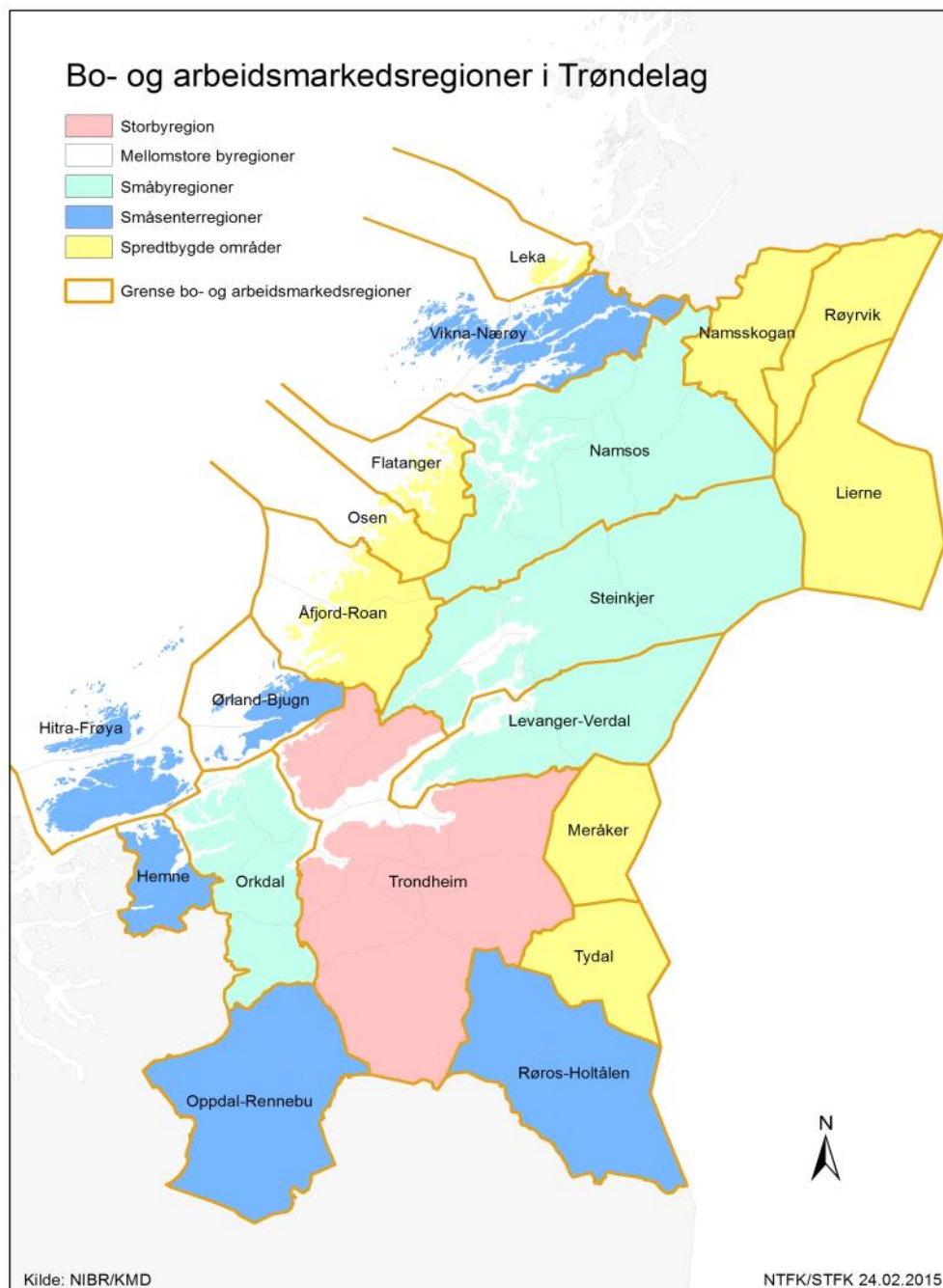
Innbyggere i 25 største tettsteder i Trøndelag 2015	
Trondheim	175 068
Steinkjer	12 341
Stjørdalshalsen	11 725
Levanger	9 637
Namsos	8 369
Verdalsøra	8 097
Orkanger/Fannrem	7 949
Malvik	6 719
Melhus	6 003
Hommelvik	4 994
Oppdal	4 162
Røros	3 761
Klæbu	3 277
Rørвик	3 043
Buvika/Ilhaugen	2 754
Kyrksæterøra	2 479
Støren	2 317
Skogn	1 989
Brekstad	1 922
Kolvereid	1 663
Straumen	1 591
Hell	1 525
Børsa	1 473
Løkken	1 309
Spillum	1 282

En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det bor minst 200 personer der og avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter.

Kilde: SSB tabell 05212

Bo- og arbeidsmarkedsregioner

Kartene foran viser ulike måter å gruppere kommunene i Trøndelag på. Det første viser inndelingen i Bo- og arbeidsmarkedsregioner, som er utarbeidet av Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR), på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Denne inndelingen er i hovedsak basert på en hierarkisk senterstruktur og pendlingstall. Store avstander og lave befolkningstall medfører at enkelte kommuner er en BA-region alene. I Trøndelag gjelder dette 9 kommuner. Inndelingen i BA-regioner benyttes av Kommunal og moderniseringsdepartementet i fordelingen av de distriktspolitiske virkeområdene, samt rammetilskuddet til kommunene. Bo- og arbeidsregionen Trondheim omfatter mange kommuner med både nære naboer som Malvik, Melhus, Klæbu og Skaun og mer perifere som Selbu, Rissa, Leksvik og Midtre Gauldal. Også Stjørdal som er den nest største byen i Trøndelag blir innlemmet i Bo- og arbeidsregionen Trondheim på grunn av den sterke tilknytningen til Trondheim på arbeidsmarkedet.

Departementet har delt alle BA-regionene i landet inn i fem regiontyper etter sentralitet. Trondheim kommer i kategorien Storbyregioner. Trøndelag har ingen BA-region i kategorien Mellomstore byregioner.

Orkdal, Levanger-Verdal, Steinkjer og Namsos defineres alle som småbyregioner.

Vikna-Nærøy, Ørland-Bjugn, Hitra-Frøya, Hemne, Oppdal-Rennebu og Røros defineres som småsenterregioner.

Leka, Namsskogan, Røyrvik, Lierne, Flatanger, Osen, Åfjord-Roan, Meråker og Tydal er definert som spredtbygde områder.

Bo- og arbeidsmarkedsregioner i Norge kategorisert etter sentralitet			
Regiontype	Beskrivelse	Antall regioner	Antall kommuner i regionene
Storbyregioner	Senter over 150 000 innbyggere, maks tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	4	68
Mellomstore byregioner	Senter mellom 19 000 og 150 000 innbyggere, middels til høyt tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	16	87
Småbyregioner	Senter mellom 3 500 og 25 000 innbyggere, middels tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	31	103
Småsenterregioner	Senter mellom 700 og 6 000 innbyggere, middels til lavt tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	43	95
Spredtbygde områder	Senter under 3 900 innbyggere, lavt til svært lavt tilbud av tjenester og offentlige institusjoner	66	75

Kilde: Regionale utviklingstrekk 2016. KMD

Regionsamarbeid

Kartet til høyre på foregående side viser regionalt samarbeid på tvers av kommunene i Trøndelag. Regionalt samarbeid er viktig både for å kunne ha tilstrekkelig fagkompetanse, god ressursutnyttelse, grenseoverskridende perspektiver og for å yte gode tjenester til befolkningen. Over tid er det utviklet et bredt og omfattende regionalt samarbeid mellom kommunene i Trøndelag. Form og funksjon varierer fra strategiske samarbeid til omfattende tjenestesamarbeid for eksempel gjennom samkommuner.

De faktiske regionale samarbeidene går på tvers av bo- og arbeidsmarkedsregionene.

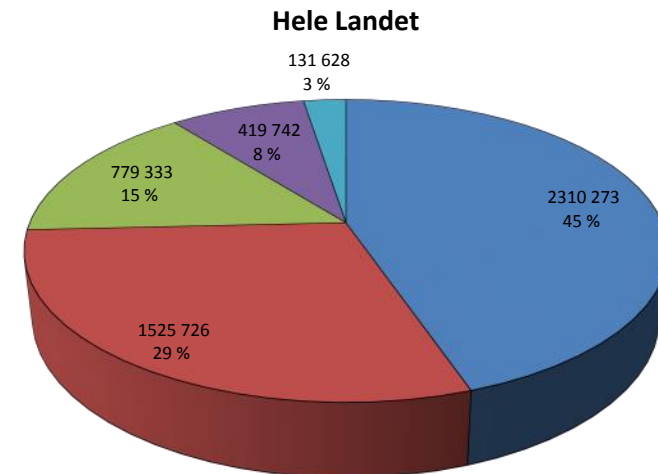
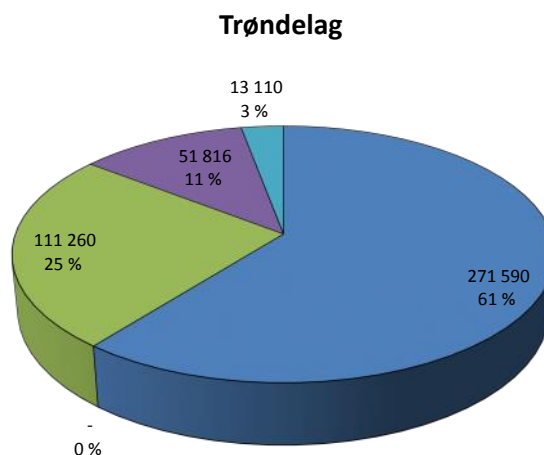
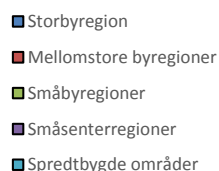
Regioner og sentralitet

Befolkning per 1.1.2015 etter sentralitet og landsdel. Kilde: Regionale utviklingstrekk 2016 , KMD

Trondheimsregionen har 60 % av befolkningen i Trøndelag

Tabellen til høyre viser hvordan befolkningen i de ulike landsdelene fordeler seg mellom regiontype-ene etter sentralitet.

Trondheimsregionen har 60 % av befolkningen i Trøndelag. Småbyregionene har 25 % av befolkningen. Småsenterregionene har 12 % og spredtbygde områder har 3 %.

Figuren «Befolkningsutvikling etter sentralitet 2010 – 2015» viser at befolkningsutvikling går i retning av mer urbanisering/ sentralisering. I figuren vises hele landet, men bildet er det samme også for Trøndelag.

Mørkeblått felt viser at det er fødselsoverskudd i sentrale områder. Det er ikke høyere fruktbarhet (forventet antall barn per kvinne) i sentrale strøk, men sentrale strøk har en større andel av befolkningen i fruktbar alder.

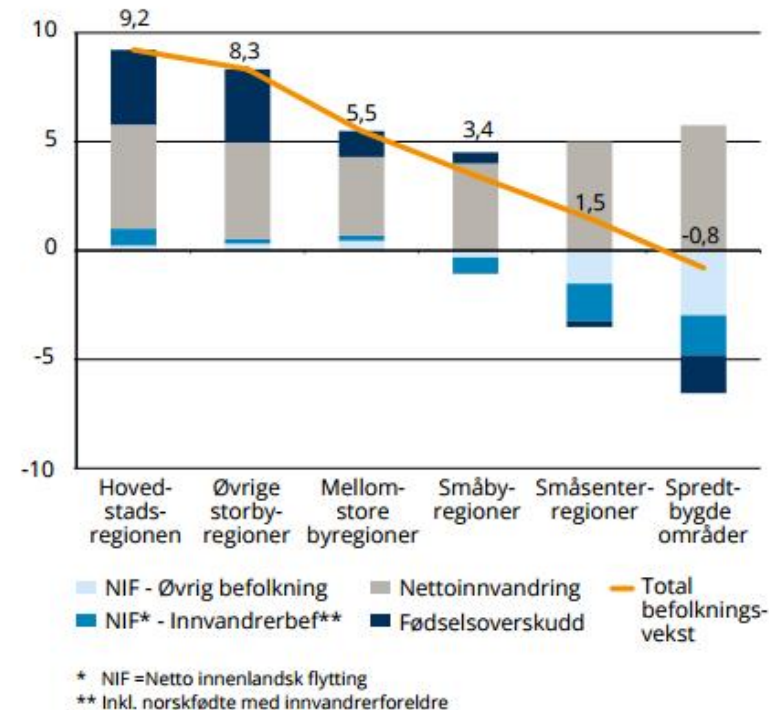
Grått felt viser at netto innvandring har vært betydelig på tvers av sentralitet i femårsperioden.

Himmelblått felt viser netto innenlands flytting for innvandrerbefolkningen. Denne delen av befolkningene er noe mer mobil (mindre stedbunden) enn resten av befolkningen, og de flytter i både inn og ut av sentrale strøk av ulike årsaker. Nettoeffekten er imidlertid økt bosetning i sentrale strøk.

Lyseblått viser innenlands flytting for resten av befolkningen. Det foregår flytting mellom alle kategoriene av sentralitet. Det er ikke en ensidig strøm mot sentralisering, men nettoeffekten gir sentralisering. Fra Oslo og storbyene er det netto utflytting til omlandet. Det samme ser man ikke for småbyene.

Noen utviklingstrekk i befolkningsutviklingen kommer ikke fram her. Det foregår en del flytting internt i kommunene og internt bo- arbeidsmarkedsregionen. For denne, flyttingen er nettoeffekten den, samme med høyere vekst i senter enn i periferi.

Befolkningsutvikling etter sentralitet 2010–2015. Landet.

Kilde: Regionale utviklingstrekk 2016 . KMD

Boliger

I 2015 ble det bygd 2 841 boliger i Trøndelag

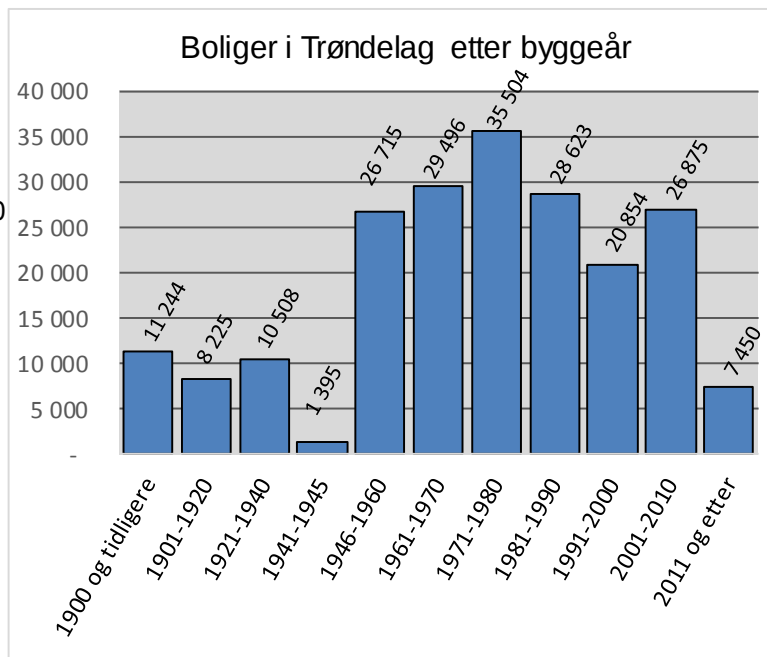
Det er en del eldre boliger som fortsatt står og er i bruk. 5,4 % av boligene er fra før 1900 14,5 % er bygget før krigen, mens en fjerdedel er bygget før 1960. Over 70 % er bygget før 1980, som tilsvarer en alder på over 35 år.

I 2015 ble det fullført flere boliger i Trøndelag enn i året før, men det er store årlige svingninger i boligbyggingen. Spesielt er det aktiviteten i Trondheim som svinger kraftig fra år til år. Dette kan delvis forklares med at store prosjekter bygges over flere år, men ferdigstilles i ett år.

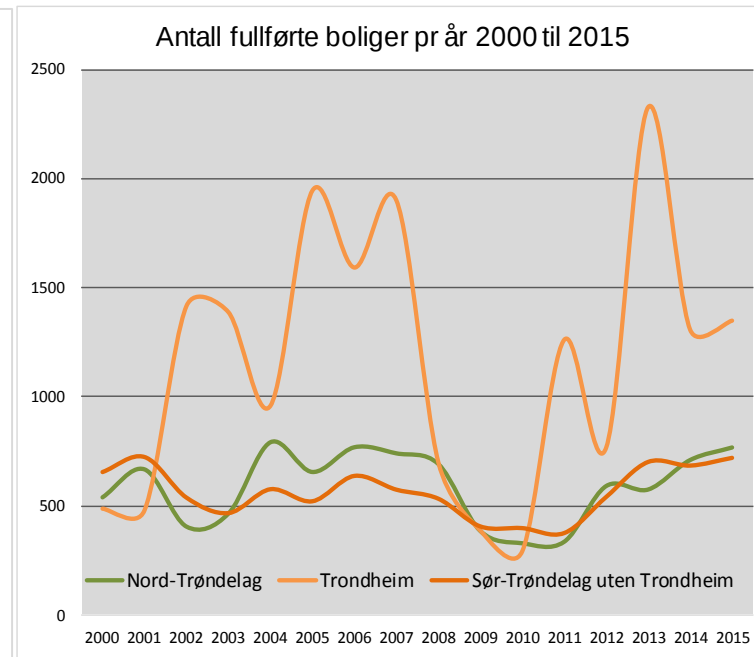
Finanskrisen ga en merkbar nedgang i boligbyggingen som vises i årene 2008-2010. I årene etterpå har boligbyggingene tatt seg opp på samme nivå som før. Byggeaktiviteten i Nord-Trøndelag og i Sør-Trøndelag utenfor Trondheim er betydelig mer stabil, men hadde også et fall i boligbyggingen i forbindelse med finanskrisen.

Boligprisene i Trøndelag har siden 2005 fulgt prisene i landet for øvrig. Stavanger har vært unntaket i denne perioden, med en lang periode med prisvekst godt over landsgjennomsnittet. Med redusert aktivitet i oljesektoren har prisene i Stavanger vokst saktere og senere falt.

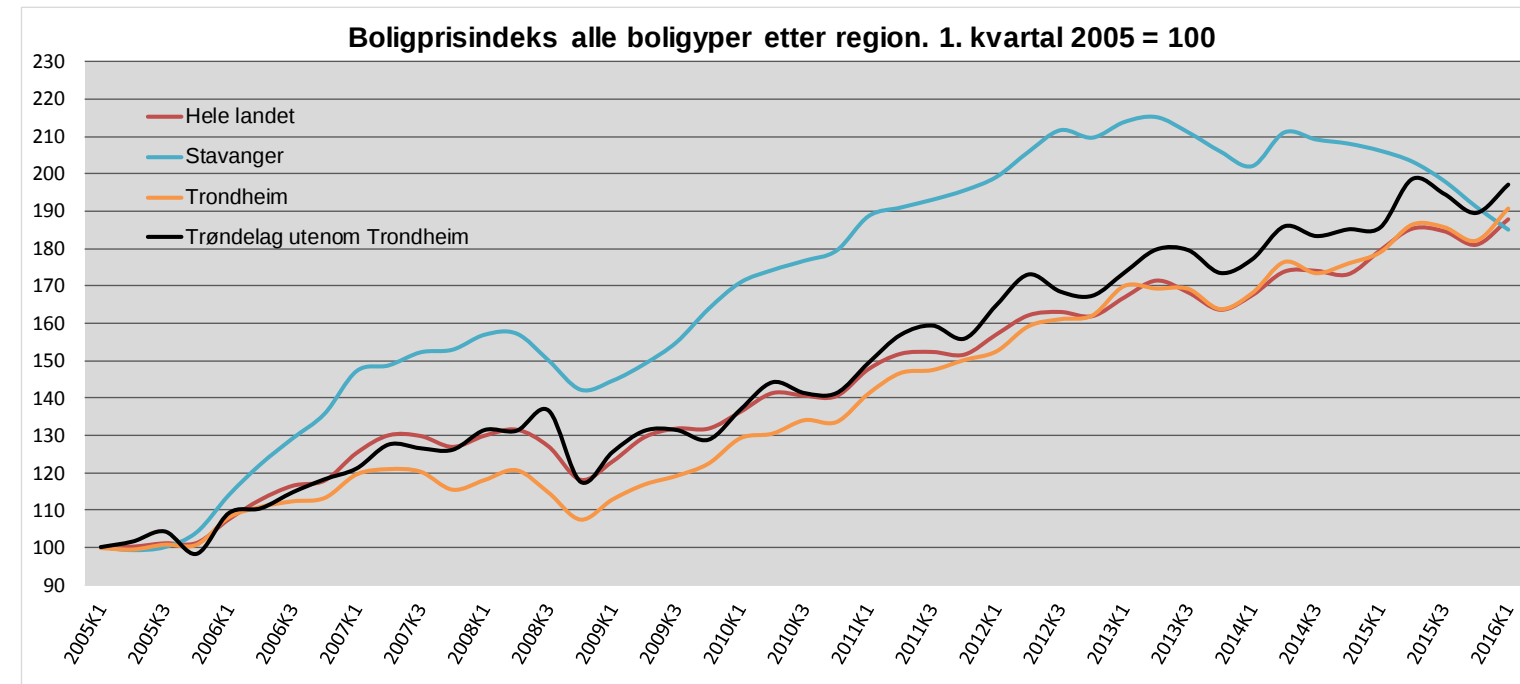
Prisveksten er omtrent lik i Trondheim og resten av Trøndelag, men her kan det være store lokale variasjoner uten at det kommer fram i statistikken.

Kilde: SSB tabell 06266

Kilde: SSB tabell 05940

Kilde: SSB tabell 07230

Bolig etter bygningstype

Eneboligen dominerer som boligtype i Norge og i Trøndelag.

De siste 10 årene er det bygget flere boliger i boligblokk enn eneboliger, men fortsatt er det småhus som utgjør det meste av boligmassen. Det er forskjeller mellom by og land og småhus og i en del utkantkommuner er 90 % av boligene eneboliger. I Trondheim er mindre enn en av fire boligene eneboliger, mens nesten 40 % er boligblokk. Foruten Trondheim har Klæbu, Steinkjer, Stjørdal, Levanger og Verdal en høy andel boligblokker (over 10 % av boligene).

I en del kommuner utgjør andre boligtyper som tomannsboliger, kjedehus og rekkehus en betydelig andel av boligene. Etterspørselen etter mindre boliger/leiligheter har i de siste årene også vokst i distriktskommunene.

Andel boliger etter boligtype i 2014 (Prosent)

	Enebolig	Tomannsbolig	Rekkehus, kjedehus og andre småhus	Boligblokk		Enebolig	Tomannsbolig	Rekkehus, kjedehus og andre småhus	Boligblokk
Trondheim	24,4	11,8	16,9	38,8	Steinkjer	61,5	10,2	8,3	14,6
Hemne	75,1	11,3	4,8	2,9	Namsos	59,4	14,1	10,6	7,1
Snillfjord	76,7	14,4	4,1	0,0	Meråker	82,9	7,1	4,0	0,8
Hitra	82,3	4,4	4,8	2,9	Stjørdal	62,7	6,8	13,5	12,3
Frøya	83,6	4,2	4,0	3,2	Frosta	83,8	9,5	3,4	1,5
Ørland	73,4	11,7	8,6	2,1	Leksvik	81,8	9,4	2,8	3,2
Agdenes	79,3	11,7	0,6	0,6	Levanger	68,2	5,1	10,4	10,8
Rissa	79,0	11,8	4,9	0,7	Verdal	65,0	11,4	8,4	12,2
Bjugn	84,9	4,5	7,3	0,6	Verran	79,0	10,7	3,1	2,3
Åfjord	78,3	11,3	5,2	0,5	Namdalseid	82,3	7,4	2,0	2,0
Roan	90,8	2,3	1,0	0,0	Snåsa	82,2	11,9	1,6	0,1
Osen	89,0	4,2	0,5	0,0	Lierne	79,5	13,1	2,8	0,9
Oppdal	73,7	8,7	5,5	5,1	Røyrvik	75,4	15,4	4,4	0,0
Rennebu	82,6	9,3	2,3	1,2	Namsskogan	84,0	9,9	3,1	0,0
Meldal	80,3	9,4	3,9	0,8	Grong	72,9	9,6	5,0	3,0
Orkdal	61,5	14,9	10,8	7,7	Høylandet	72,9	19,7	3,8	1,2
Røros	72,1	12,1	11,8	0,0	Overhalla	76,7	14,1	2,3	2,9
Holtålen	87,1	6,7	1,6	2,2	Fosnes	89,0	7,0	1,1	0,0
Midtre Gauldal	77,8	9,4	5,9	2,5	Flatanger	87,5	4,0	3,8	0,0
Melhus	71,5	9,6	6,9	4,8	Vikna	68,7	10,5	11,0	4,5
Skaun	77,2	8,9	7,1	2,2	Nærøy	82,4	6,6	5,6	1,7
Klæbu	69,8	6,5	12,1	10,4	Leka	90,7	7,9	0,3	0,0
Malvik	73,7	7,8	7,7	8,2	Inderøy	87,3	3,2	3,3	3,0
Selbu	84,4	5,2	2,4	0,4	Nord-Trøndelag	69,4	9,0	8,2	8,4
Tydal	88,4	3,2	3,2	0,0	Trøndelag	51,7	10,3	11,5	20,2
Sør-Trøndelag	44,3	10,8	12,9	25,2	Landet	52,0	9,1	11,5	22,7

Kilde: SSB tabell 06265 (noen mindre bygningstyper er utelatt så andelene summerer seg ikke til 100 %).

Fritidsboliger

Størst hyttetetthet på Frosta

Det er 47 564 fritidsboliger i Trøndelag i 2016, 31 372 i Nord-Trøndelag og 16 192 i Sør-Trøndelag. Antall fritidsboliger i Trøndelag har økt med 10 572 siden år 2000, en økning på 28,6 %. Oppdal og Røros er de to største hyttekommunene i Trøndelag med henholdsvis 3 433 og 3 276 fritidsboliger i 2016. Begge disse kommunene har hatt en stor vekst i antall fritidsboliger. Siden år 2 000 har antall fritidsboliger steget med 86,7 % på Oppdal og med 47,6 % på Røros. Levanger og Steinkjer er kommunene i Nord-Trøndelag med fleste fritidsboliger med henholdsvis 2 110 og 1 719. Frosta og Hitra har størst tetthet av fritidsboliger med henholdsvis 7,20 og 4,07 pr km². I Tydal er det over 3 ganger så mange fritidsboliger som boliger, mens Snillfjord her nesten dobbelt så mange fritidsboliger som boliger.

Antall fritidsbygninger og antall fritidsbygninger pr km²

	2000	2005	2010	2016	Endring 2000-2016	Antall fritidsbygninger per km² 2016		2000	2005	2010	2016	Endring 2000-2016	Antall fritidsbygninger per km² 2016
Trondheim	1 180	1 174	1 177	1 109	-71 -6,0 %	 3,45	Steinkjer	1 579	1 696	1 763	1 719	140 8,9 %	 1,21
Hemne	985	1 066	1 199	1 269	284 28,8 %	 2,00	Namsos	764	803	927	934	170 22,3 %	 1,24
Snillfjord	792	839	933	1 031	239 30,2 %	 2,11	Meråker	950	1 030	1 141	1 174	224 23,6 %	 0,99
Hitra	1 107	1 135	1 198	1 343	236 21,3 %	 2,09	Stjørdal	972	1 047	1 076	1 095	123 12,7 %	 1,20
Frøya	824	785	762	935	111 13,5 %	 4,07	Frosta	411	440	499	535	124 30,2 %	 7,20
Ørland	83	87	125	217	134 161,4 %	 2,97	Leksvik	723	749	726	731	8 1,1 %	 1,83
Agdenes	765	814	934	1 029	264 34,5 %	 3,47	Levanger	1 844	1 941	2 080	2 110	266 14,4 %	 3,46
Rissa	887	1 017	1 130	1 195	308 34,7 %	 2,03	Verdal	1 120	1 241	1 358	1 374	254 22,7 %	 0,93
Bjugn	717	782	947	1 078	361 50,3 %	 3,03	Verran	681	693	715	720	39 5,7 %	 1,29
Åfjord	875	934	1 103	1 248	373 42,6 %	 1,39	Namdalseid	281	308	354	360	79 28,1 %	 0,49
Roan	238	245	248	377	139 58,4 %	 1,06	Snåsa	303	337	366	362	59 19,5 %	 0,17
Osen	276	288	286	334	58 21,0 %	 0,90	Lierne	789	790	938	1 046	257 32,6 %	 0,40
Oppdal	1 839	2 437	3 040	3 433	1 594 86,7 %	 1,56	Røyrvik	278	323	383	395	117 42,1 %	 0,30
Rennebu	1 434	1 521	1 722	1 937	503 35,1 %	 2,09	Namsskogan	162	225	243	229	67 41,4 %	 0,17
Meldal	1 149	1 357	1 380	1 404	255 22,2 %	 2,37	Grong	149	166	302	337	188 126,2 %	 0,31
Orkdal	1 368	1 472	1 495	1 546	178 13,0 %	 2,74	Høylandet	177	181	205	225	48 27,1 %	 0,32
Røros	2 219	2 479	3 075	3 276	1 057 47,6 %	 1,87	Overhalla	191	205	223	288	97 50,8 %	 0,42
Holtålen	914	1 026	1 073	1 109	195 21,3 %	 0,95	Fosnes	173	185	188	177	4 2,3 %	 0,37
Midtre Gauldal	1 207	1 923	1 964	2 164	957 79,3 %	 1,20	Flatanger	372	449	499	491	119 32,0 %	 1,13
Melhus	980	1 072	988	998	18 1,8 %	 1,53	Vikna	259	287	366	407	148 57,1 %	 1,31
Skaun	598	603	598	593	-5 -0,8 %	 2,78	Nærøy	507	560	607	676	169 33,3 %	 0,67
Klæbu	142	130	122	118	-24 -16,9 %	 0,67	Leka	42	41	51	79	37 88,1 %	 0,73
Malvik	431	446	428	411	-20 -4,6 %	 2,54	Inderøy	618	630	618	728	110 17,8 %	 2,07
Selbu	1 364	1 550	1 607	1 693	329 24,1 %	 1,48	Nord-Trøndelag	13 345	14 327	15 628	16 192	2 847 21,3 %	 0,78
Tydal	1 273	1 410	1 465	1 525	252 19,8 %	 1,25	Sør-Trøndelag	23 647	26 592	28 999	31 372	7 725 32,7 %	 1,76

Kilde: SSB tabell 05467

Foto: Therese Lee Jansen

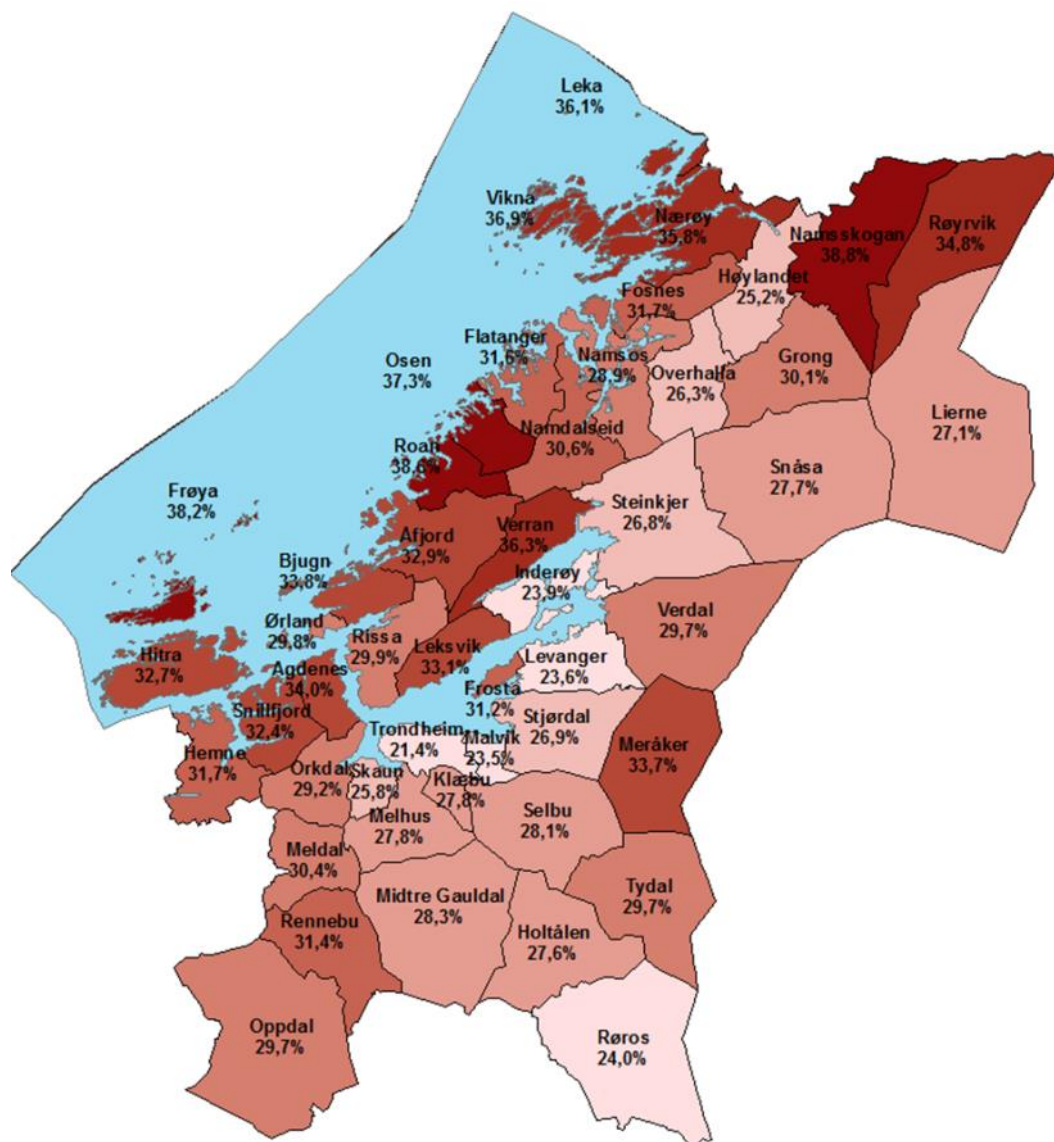
Kapittel 2: Skole og utdanning

Utdanningsnivået i befolkningen måles ofte i andel med høyere utdanning, det vil si høyskole og universitet. Dette er en vanlig brukt indikator på samfunnets utviklingskapasitet og omstillingsdyktighet. Sør-Trøndelag skårer godt på denne indikatoren, men dette er et område hvor Trondheims relative størrelse i fylket gir kraftige utslag. Fordi Trondheim ligger spesielt høyt med hensyn til utdanningsnivå, og samtidig utgjør så stor andel av befolkningen, kommer hele fylket ut med et godt resultat. Uten Trondheim ligger fylket langt under landsgjennomsnittet, og lavere enn Nord-Trøndelag. De svakeste nivåene finnes i hovedsak på kysten, en viktig forklaringsfaktor er næringslivet som kan tilby arbeidsplasser hvor det ikke stilles høye utdanningskrav.

Gjennomføring av videregående opplæring er en viktig faktor for tilknytningen til arbeidslivet. Begge trøndelagsfylkene har en litt lavere frafallsgrad enn snitt i landet. Nord-Trøndelag har litt lavere frafall enn Sør-Trøndelag både på yrkesfag og på studieforbedrende retning, totalt sett er frafallet i de to fylkene imidlertid likt. Forklaringen på dette ligger i at frafallet på yrkesfag er betydelig høyere enn på studieforbedrende og at det er en større andel som velger studieforbedrende retning i Sør-Trøndelag.

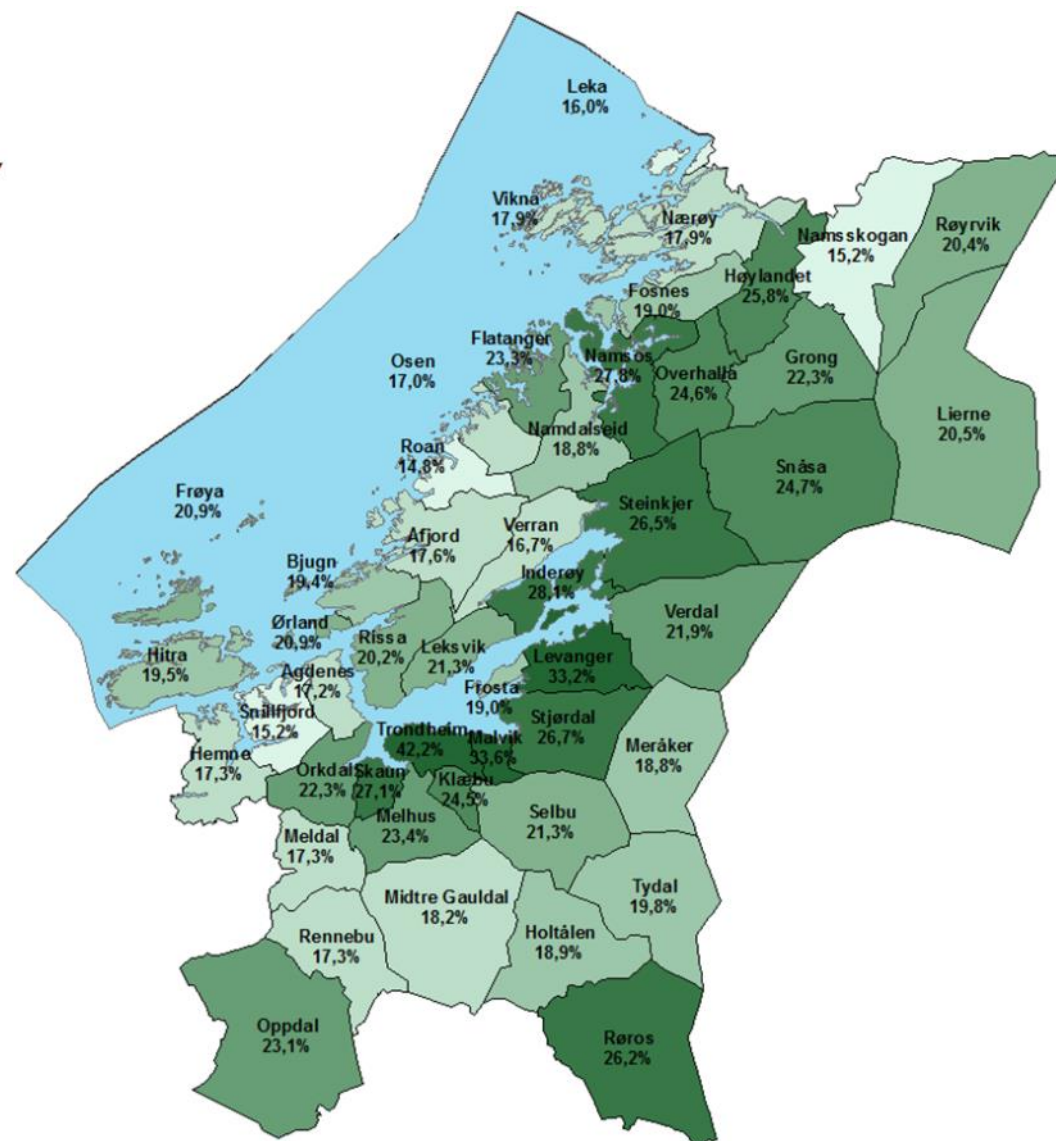
Trøndelag og spesielt Trondheim er et viktig senter for høyere utdanning. I det siste året har det skjedd store endringer i strukturen rundt lærestedene i fylket. HiNT ble en del av Nord universitet og NTNU ble Norges største universitet etter sammenslåingen med Hist, og høyskolene i Ålesund og Gjøvik. I Sør-Trøndelag er institusjonene for høyere utdanning alle samlet i Trondheim, mens strukturen i Nord-Trøndelag består av campus fordelt på fire byer, Levanger, Steinkjer, Namsos og Stjørdal. Dette er en del av årsaken til at Trondheim skiller seg så veldig ut fra resten av kommunene i Sør-Trøndelag i forhold til andel med høyere utdanning, mens andelen med høyere utdanning er jevnere fordelt mellom kommunene i Nord-Trøndelag.

Andel av befolkningen over 16 år med kun
grunnskole. 2015

Kilde: SSB tabell 09429

Andel av befolkningen over 16 år med universitets-
eller høyskoleutdanning. 2015

Kilde: SSB tabell 09429

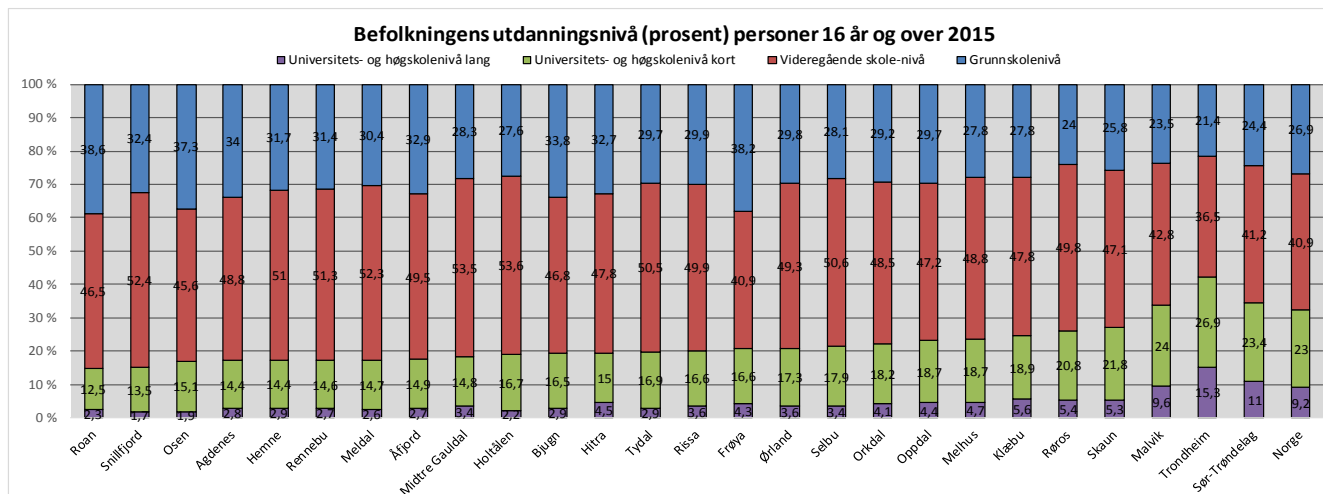
Utdanningsnivået i Sør-Trøndelag

Trondheim og Malvik eneste over landsgjennomsnittet

I 2015 var det 87 145 personer bosatt i Sør-Trøndelag med høyere utdanning (universitet eller høyskole), dette tilsvarer 34,4 % av befolkningen i fylket over 16 år. 41,2% av befolkningen over 16 år har videregående som høyeste utdanning og 24,4 % har kun grunnskole.

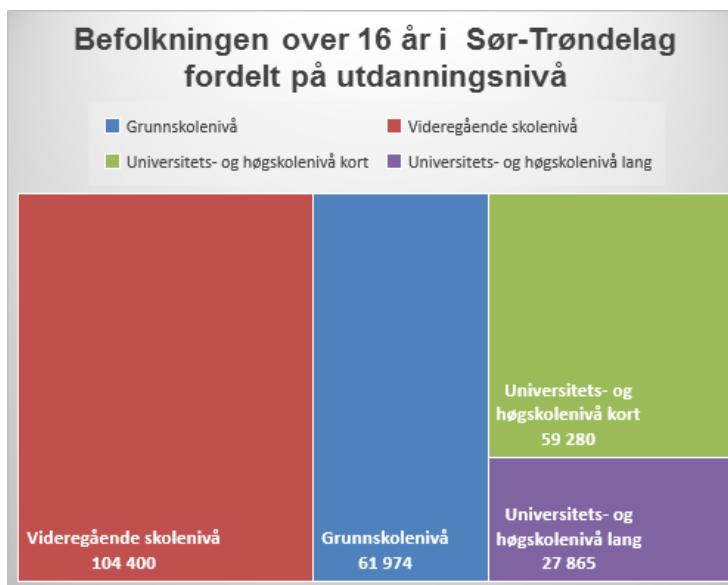
Sør-Trøndelag har en større andel av befolkningen med høyere utdanning enn snittet i landet, som er på 32,2 %. Trondheim med 42,2 % og Malvik med 33,6 % er imidlertid de eneste kommunene i fylket som har høyere utdanningsnivå enn landssnittet. Snittet for Sør-Trøndelag uten Trondheim er 22,7 %. De andre pendlerkommunene rundt Trondheim, Skaun (27,1%), Klæbu (24,5%), Melhus (23,4%) og Orkdal (22,3 %) har alle en høy andel med høyt utdannede. I tillegg så har vi Røros med 26,2%. Forklaringen her ligger blant annet i sykehuset på Røros og stillinger knyttet til verdensarvstatusen.

Roan er den kommunen med størst andel av befolkningen med kun grunnskole (38,6 %) etterfulgt av Frøya (38,2%).

Personer 16 og over (prosent og antall) etter høyeste oppnådde utdanningsnivå 2015						
	Grunnskole	Videregående	Universitets- og høyskole (kort)	Universitets- og høyskole (lang)	høyere utdanning (lang + kort)	
Trondheim	21,4	36,5	26,9	15,3	42,2	Antall personer med Universitets- og høyskole utdanning
Hemne	31,7	51	14,4	2,9	17,3	64 205
Snillfjord	32,4	52,4	13,5	1,7	15,2	607
Hitra	32,7	47,8	15	4,5	19,5	1 112
Frøya	38,2	40,9	16,6	4,3	20,9	125
Ørland	29,8	49,3	17,3	3,6	20,9	751
Agdenes	34	48,8	14,4	2,8	17,2	1 258
Rissa	29,9	49,9	16,6	3,6	20,2	815
Bjugn	33,8	46,8	16,5	2,9	19,4	1 491
Åfjord	32,9	49,5	14,9	2,7	17,6	895
Roan	38,6	46,5	12,5	2,3	14,8	1 273
Osen	37,3	45,6	15,1	1,9	17	895
Oppdal	29,7	47,2	18,7	4,4	23,1	895
Rennebu	31,4	51,3	14,6	2,7	17,3	895
Meldal	30,4	52,3	14,7	2,6	17,3	895
Orkdal	29,2	48,5	18,2	4,1	22,3	895
Røros	24	49,8	20,8	5,4	26,2	895
Holtålen	27,6	53,6	16,7	2,2	18,9	895
Midtre Gauldal	28,3	53,5	14,8	3,4	18,2	895
Melhus	27,8	48,8	18,7	4,7	23,4	895
Skaun	25,8	47,1	21,8	5,3	27,1	895
Klæbu	27,8	47,8	18,9	5,6	24,5	895
Malvik	23,5	42,8	24	9,6	33,6	895
Selbu	28,1	50,6	17,9	3,4	21,3	895
Tydal	29,7	50,5	16,9	2,9	19,8	895
Sør-Trøndelag	24,4	41,2	23,4	11	34,4	895
Norge	26,9	40,9	23	9,2	32,2	895

Kilde: SSB tabell 09429

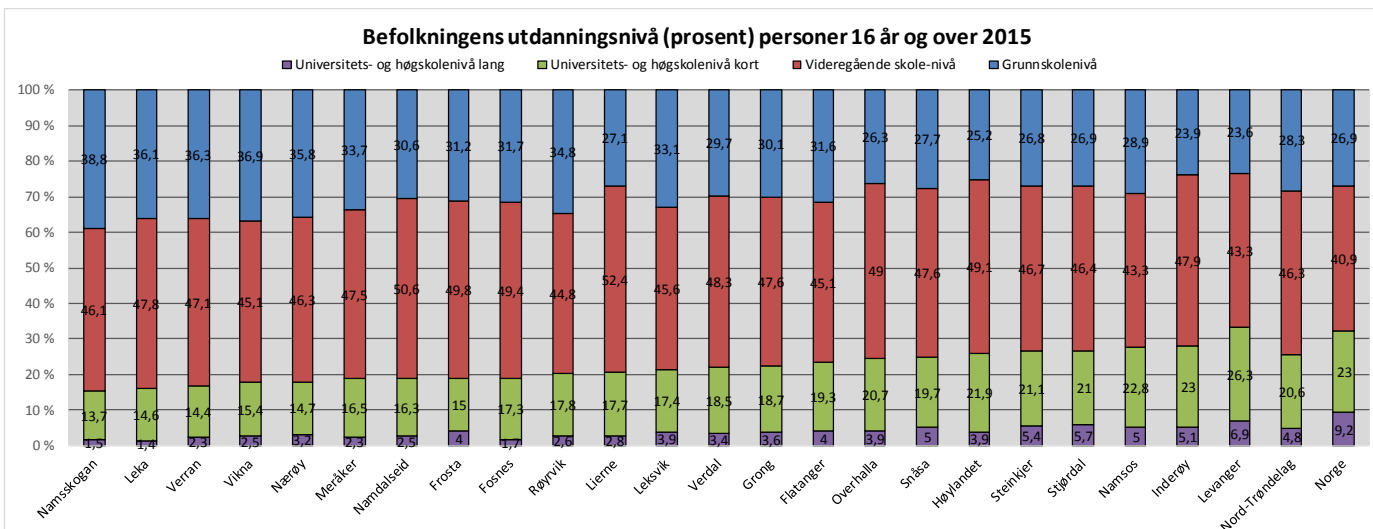
Utdanningsnivå i Nord-Trøndelag

Høyest utdanningsnivå i Levanger

Nord-Trøndelag har en lavere andel av befolkningen med høyere utdanning enn snittet for landet. 27 904 personer bosatt i Nord-Trøndelag i 2015 hadde universitets eller høyskole utdanning, dette tilsvarer 25,4 % av befolkningen og er 6,8 prosentpoeng lavere enn landssnittet. 46,3% av befolkningen over 16 år har videregående som høyeste utdanning og 28,3% har kun grunnskole.

Levanger som har 33,2% med høyere utdanning er kommunen i Nord-Trøndelag med høyest utdanningsnivå, det er kun Trondheim i hele Trøndelag som har en høyere utdannet befolkning enn Levanger. Utdanningsnivået i Nord-Trøndelag er noe jevnere fordelt enn det som er tilfellet i Sør-Trøndelag, med 14 av 23 kommuner som har over 20 % av befolkningen med høyere utdanning.

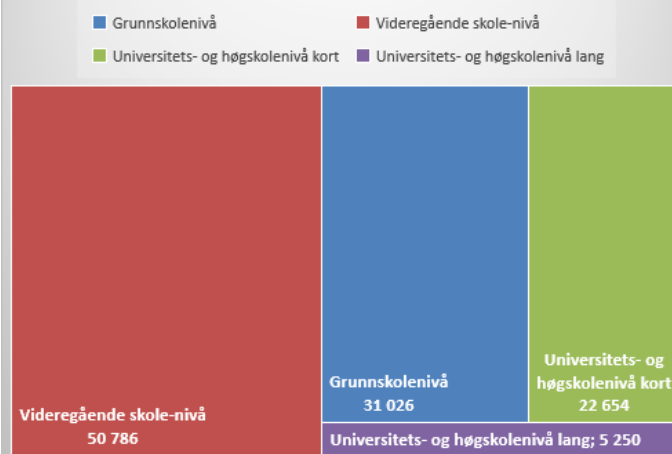
Namsskogan er den kommunen med størst andel av befolkningen med kun grunnskole (38,8%) etterfulgt av Vikna (36,9 %).

Personer 16 og over (prosent og antall) etter høyeste oppnådde utdanningsnivå 2015						
	Grunnskole	Videregående	Universitets- og høyskole (kort)	Universitets- og høyskole (lang)	høyere utdanning (lang + kort)	Antall personer med Universitets- og høyskole utdanning
Steinkjer	26,8	46,7	21,1	5,4	26,5	4 687
Namsos	28,9	43,3	22,8	5	27,8	2 884
Meråker	33,7	47,5	16,5	2,3	18,8	400
Stjørdal	26,9	46,4	21	5,7	26,7	4 893
Frosta	31,2	49,8	15	4	19	402
Leksvik	33,1	45,6	17,4	3,9	21,3	604
Levanger	23,6	43,3	26,3	6,9	33,2	5 195
Verdal	29,7	48,3	18,5	3,4	21,9	2 636
Verran	36,3	47,1	14,4	2,3	16,7	354
Namdalseid	30,6	50,6	16,3	2,5	18,8	252
Snåsa	27,7	47,6	19,7	5	24,7	436
Lierne	27,1	52,4	17,7	2,8	20,5	235
Røyrvik	34,8	44,8	17,8	2,6	20,4	79
Namsskogan	38,8	46,1	13,7	1,5	15,2	112
Grong	30,1	47,6	18,7	3,6	22,3	461
Høylandet	25,2	49,1	21,9	3,9	25,8	252
Overhalla	26,3	49	20,7	3,9	24,6	733
Fosnes	31,7	49,4	17,3	1,7	19	102
Flatanger	31,6	45,1	19,3	4	23,3	220
Vikna	36,9	45,1	15,4	2,5	17,9	622
Nærøy	35,8	46,3	14,7	3,2	17,9	743
Leka	36,1	47,8	14,6	1,4	16	78
Inderøy	23,9	47,9	23	5,1	28,1	1 524
Nord-Trøndelag	28,3	46,3	20,6	4,8	25,4	27 904
Norge	26,9	40,9	23	9,2	32,2	1 349 699

Kilde: SSB tabell 09429

Befolkningen over 16 år i Nord-Trøndelag fordelt på utdanningsnivå

Fylkessammenligning og historisk utvikling av utdanningsnivået.

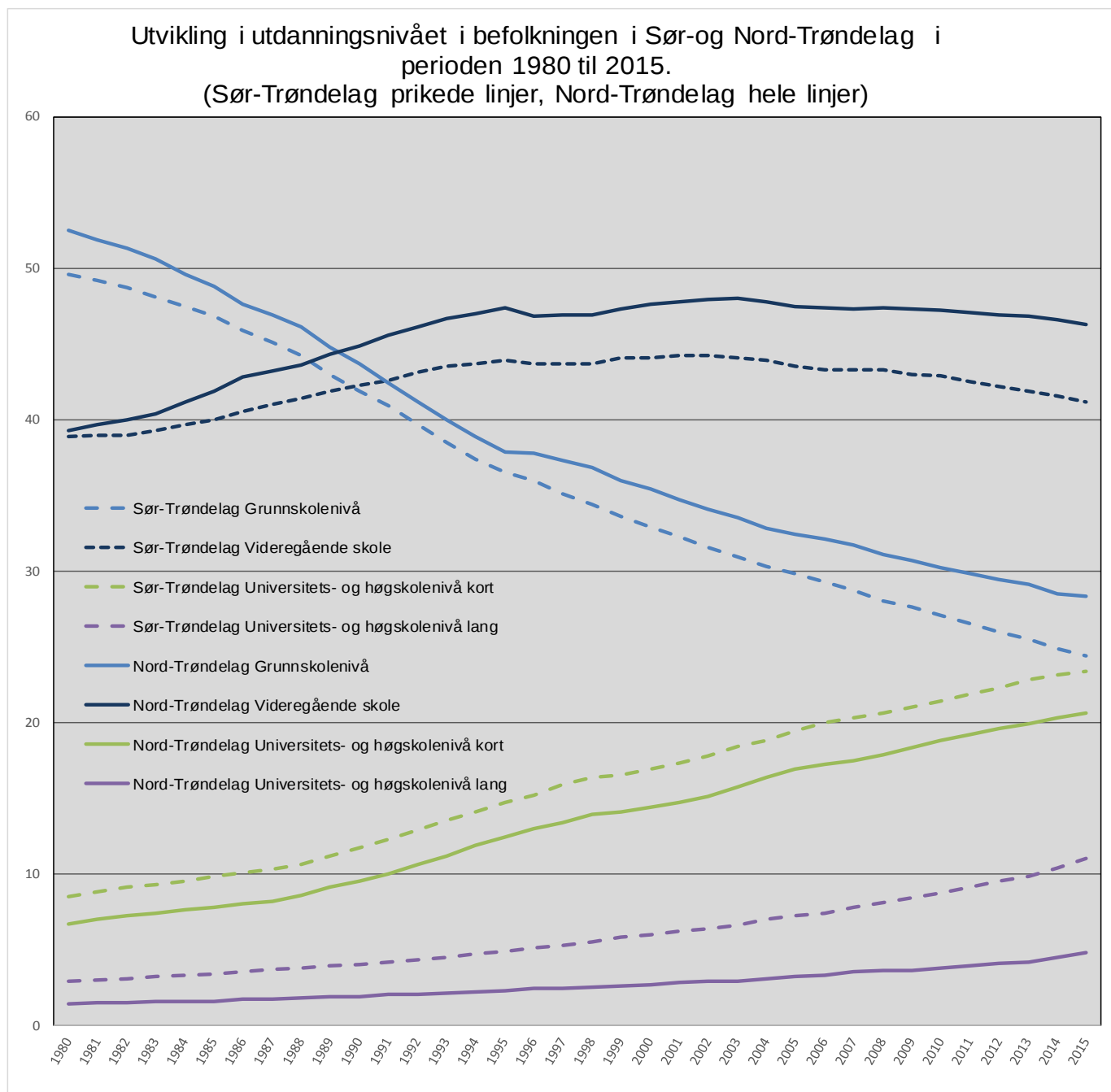
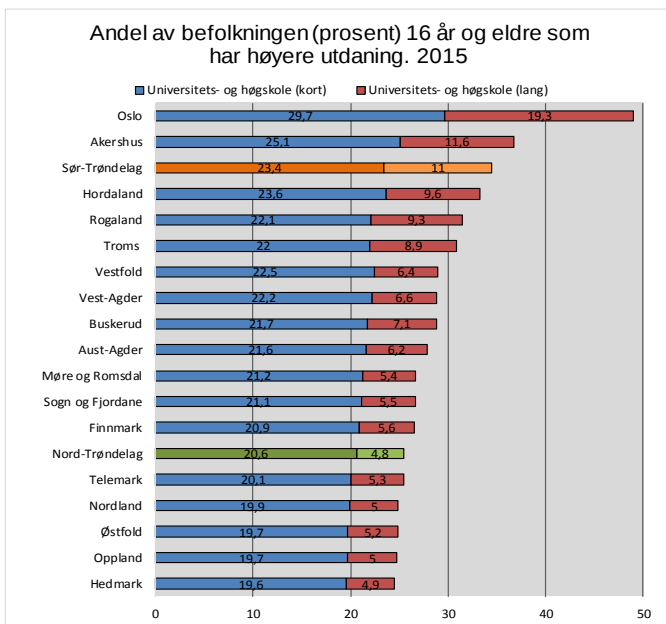
Stadig flere med høyere utdanning

Kun Oslo og Akershus har en større andel av befolkningen med høyere utdanning enn Sør-Trøndelag.

I et lengre perspektiv har andelen med høyere utdanning steget jevnt i begge trøndelagsfylkene. Økningen i andelen med lang høyere utdanning (mer enn 4 år) har økt noe raskere i Sør-Trøndelag enn i Nord-Trøndelag.

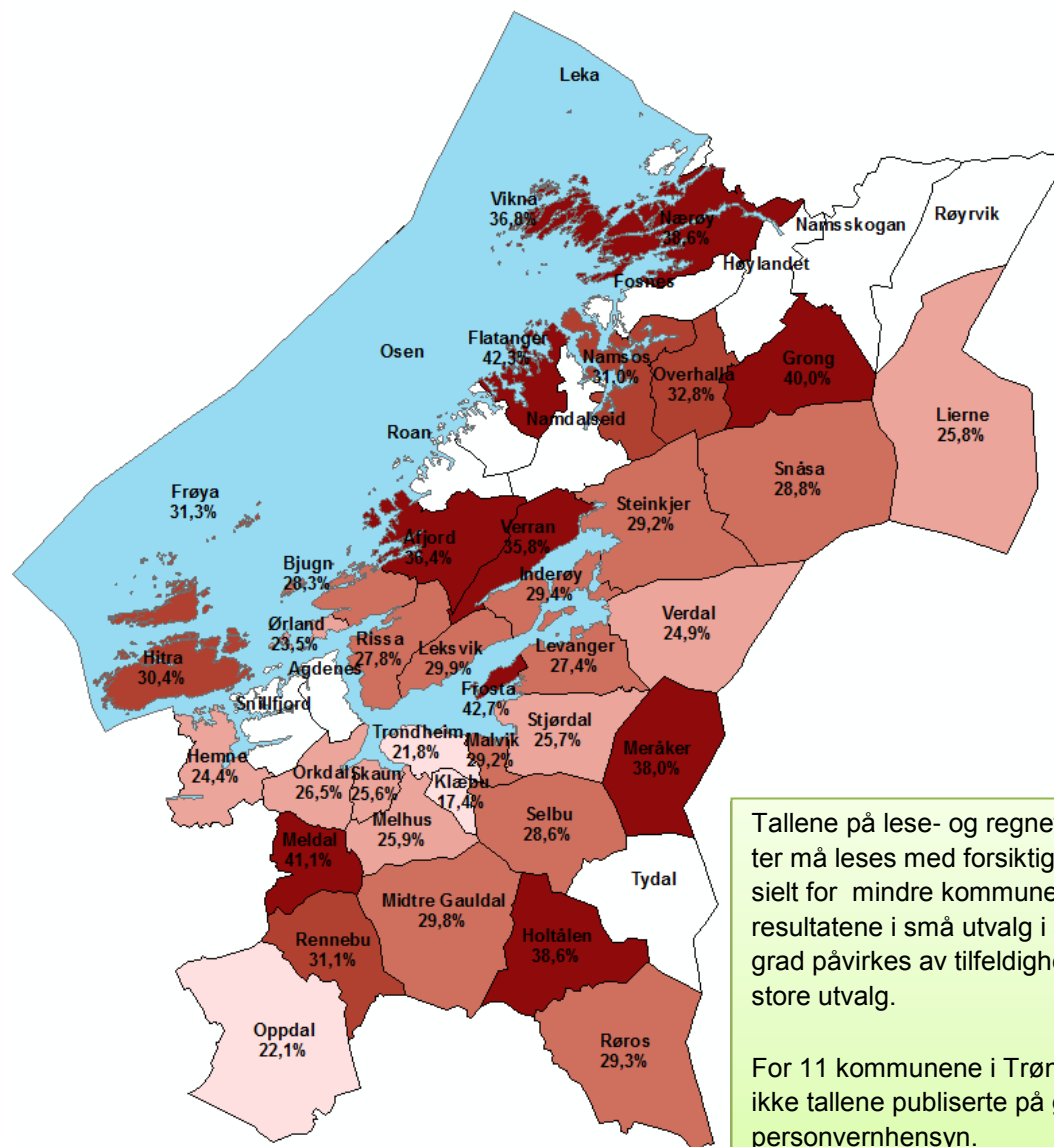
Nord-Trøndelag har en høyere andel med videregående som høyeste utdanningsnivå enn Sør-Trøndelag. Andelen med videregående som høyeste utdanning har vært rimelig stabilt i begge trøndelagsfylkene siden midten på 90-tallet.

Andelen med kun grunnskole har vært synkende siden 1980. Den eldste delen av befolkningen er overrepresentert i denne gruppen. I Sør-Trøndelag er det nå flere som har høyere utdanning, enn som bare har grunnskole.

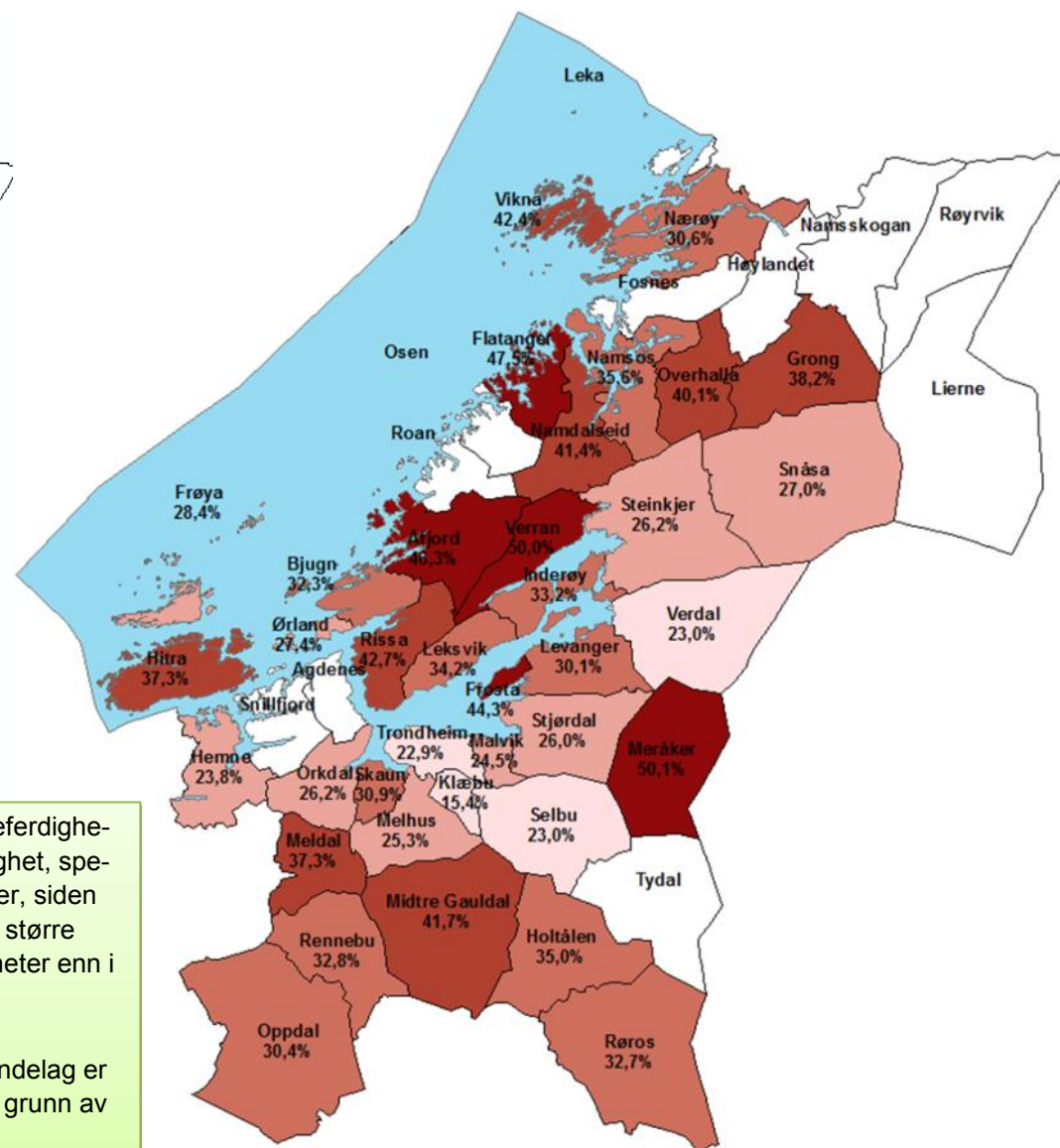
Kilde: SSB tabell 09429

**Leseferdighet på 5. trinn. Andel på laveste mestringsnivå (nivå 1 av 3)
Snitt for kull 2012/13-2014/15**

Kilde: FHI

**Regneferdighet på 5. trinn. Andel på laveste mestringsnivå (nivå 1 av 3)
Snitt for kull 2012/13-2014/15**

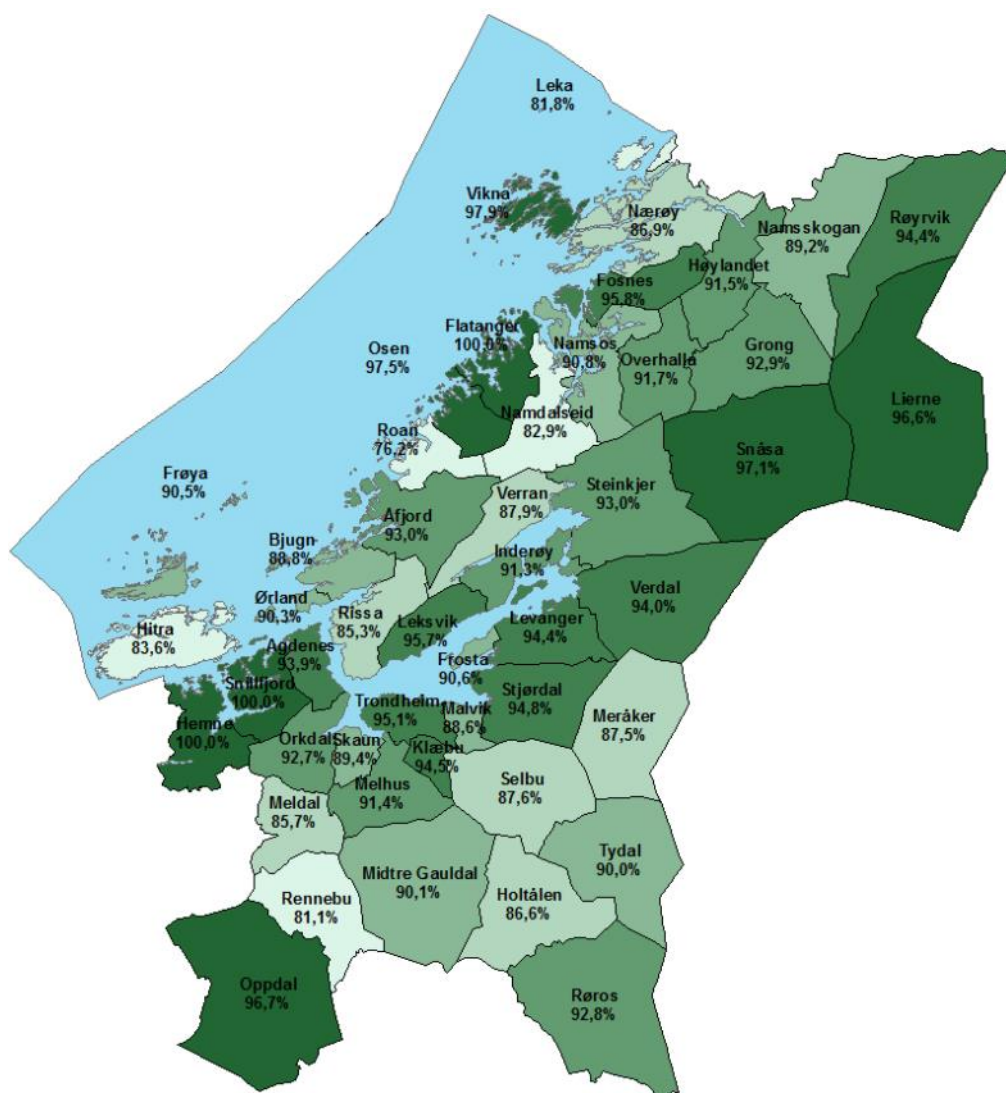

Kilde: FHI

Tallene på lese- og regneferdigheter må leses med forsiktighet, spesielt for mindre kommuner, siden resultatene i små utvalg i større grad påvirkes av tilfeldigheter enn i store utvalg.

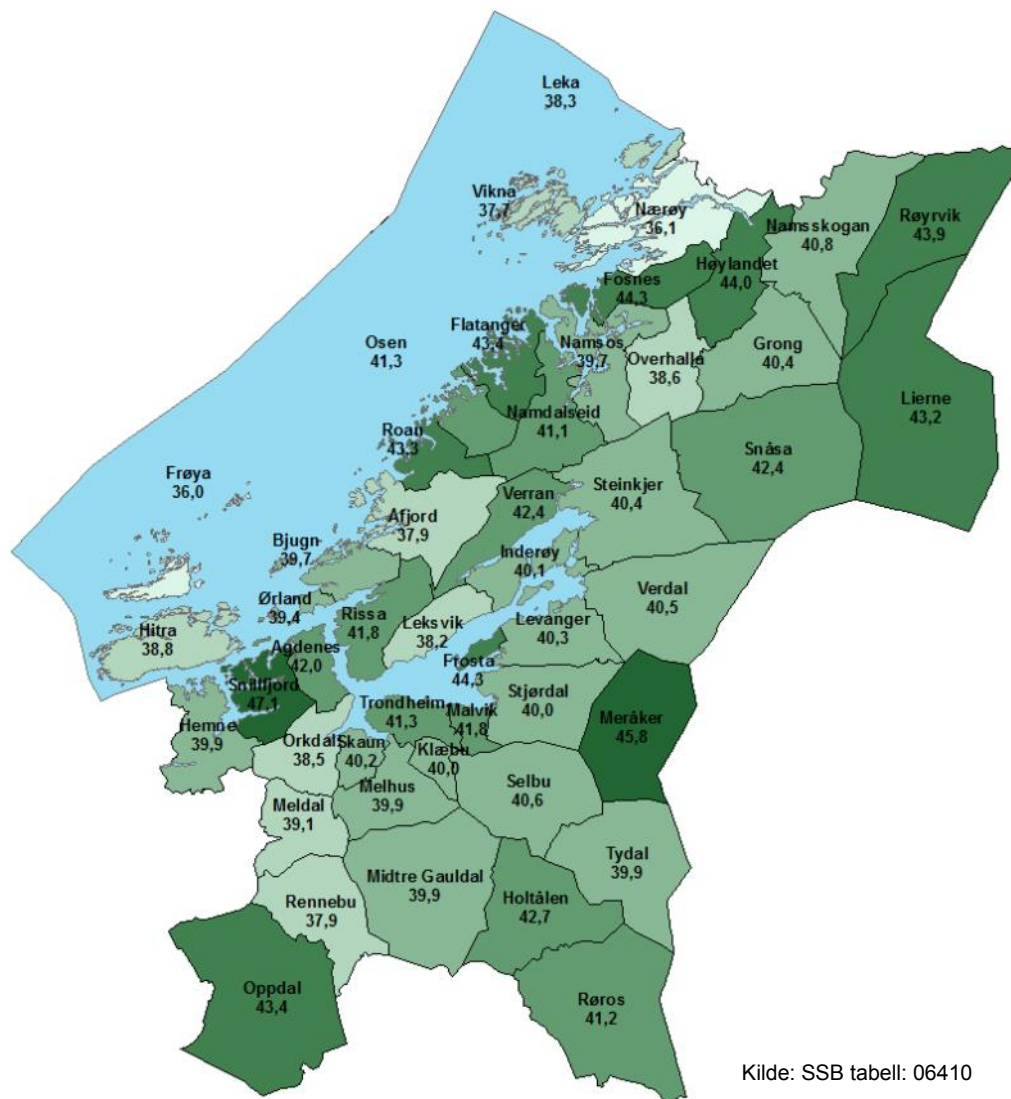
For 11 kommunene i Trøndelag er ikke tallene publiserte på grunn av personvern hensyn.

Andel barn 1-5 år med barnehageplass. 2015

Kilde: SSB tabell: 04903

Gjennomsnittlige oppnådde grunnskolepoeng i 2015 for avgangselever i grunnskolen.

Kilde: SSB tabell: 06410

Grunnskolepoengene kan ses på som et samlemål for alle karakterene. De oppsummerer alle elevens resultater i forskjellige fag, og er med på å danne grunnlaget for opptak til videregående skole. Poengene blir regnet ut på følgende måte: Poengsummen får en ved å summere alle tallkarakterene (standpunkt eller eksamenskarakter) og deretter dele på antall karakterer. Dette gjennomsnittet, med to desimaler, multipliseres med 10.

Elever i videregående utdanning

Sterk økning i antall lærlinger

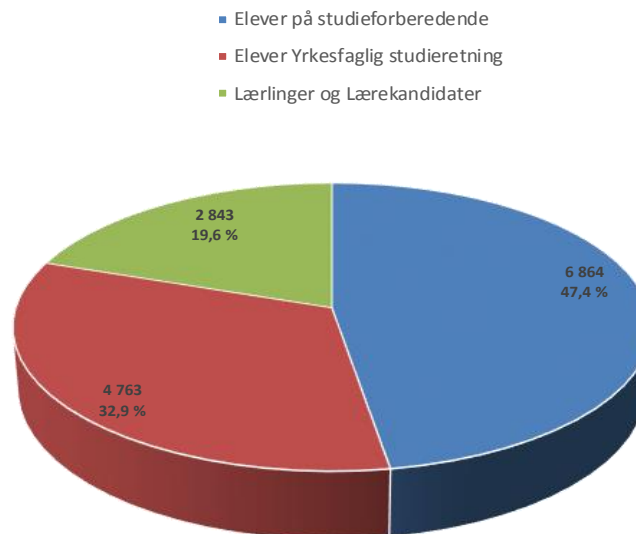
I 2015 var det 21 922 elever, lærlinger og lære kandidater i videregående opplæring i Trøndelag. Dette er en økning på 3,0 % siden 2010.

Elevmassen var i 2015 fordelt på 9 926 elever ved studieforberedende, 7 478 elever ved yrkesfaglige studieretninger og 4 518 lærlinger og lære kandidater.

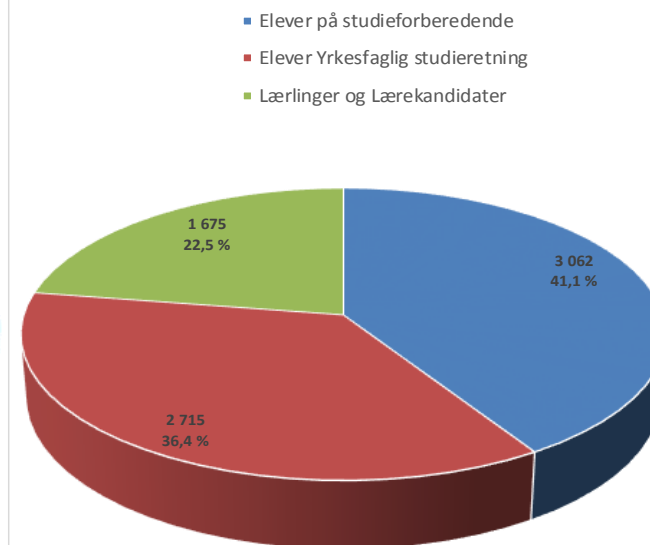
45,3 % av elevene i videregående opplæring i Trøndelag gikk på studieforberedende i 2015. Det er en høyere andel av elevene som velger studieforberedende i Sør-Trøndelag (47,4 %) enn Nord-Trøndelag (41,1 %).

Den største endringen siden 2010 er at det i begge trøndelagsfylkene har det vært en sterk økning antall lærlinger og lære kandidater. I Nord-Trøndelag har antall lærlinger økt med 391 personer eller 30,5 %, mens økningen i Sør-Trøndelag vært på 502 lærlinger (21,4 %).

Elever i videregående opplæring i Sør-Trøndelag. 2015

Elever i videregående opplæring i Nord-Trøndelag. 2015

15 Største videregående skoler i Trøndelag etter antall elever. 2015				
	Antall elever	Antall elever VG1	Antall elever VG2	Antall elever VG3
CHARLOTTENLUND VIDERE GÅENDE SKOLE	1 219	468	442	309
THORA STORM VIDERE GÅENDE SKOLE	1 174	350	261	527
STRINDA VIDERE GÅENDE SKOLE	1 069	374	405	290
BYÅSEN VIDERE GÅENDE SKOLE	1 021	407	395	219
STEINKJER VIDERE GÅENDE SKOLE	1 021	433	338	250
OLE VIG VIDERE GÅENDE SKOLE	1 000	399	361	240
OLAV DUUN VIDERE GÅENDE SKOLE	764	315	269	180
LEVANGER VIDERE GÅENDE SKOLE	738	286	228	224
TILLER VIDERE GÅENDE SKOLE	731	297	278	139
HEIMDAL VIDERE GÅENDE SKOLE	729	239	249	241
TRONDHEIM KATEDRALSKOLE	653	209	210	234
MELHUS VIDERE GÅENDE SKOLE	539	209	219	111
ORKDAL VIDARE GÅENDE SKOLE	502	174	164	164
VERDAL VIDERE GÅENDE SKOLE	500	196	185	119
KRISTEN VIDERE GÅENDE SKOLE TRØNDEL (P)	489	170	157	162

Kilde: SSB /KOSTRA tabell 06414

Elever i videregående opplæring i Trøndelag 2010-2015								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2010-2015	
	Sør-Trøndelag							
Elever på studieforberedende	6 717	6 477	6 600	6 690	6 881	6 864	147	2,2 %
Elever Yrkesfaglig studieretning	5 023	4 967	4 982	4 985	4 826	4 763	-260	-5,2 %
Lærlinger og Lærekandidater	2 341	2 495	2 668	2 738	2 757	2 843	502	21,4 %
Andel studieforberedende	47,7 %	46,5 %	46,3 %	46,4 %	47,6 %	47,4 %	N/a	N/a
	Nord-Trøndelag							
Elever på studieforberedende	3 024	3 003	3 096	3 090	3 214	3 062	38	1,3 %
Elever Yrkesfaglig studieretning	2 901	2 813	3 083	2 943	2 853	2 715	-186	-6,4 %
Lærlinger og Lærekandidater	1 284	1 393	1 467	1 458	1 553	1 675	391	30,5 %
Andel studieforberedende	41,9 %	41,7 %	40,5 %	41,2 %	42,2 %	41,1 %	N/a	N/a
	Trøndelag							
Elever på studieforberedende	9 741	9 480	9 696	9 780	10 095	9 926	185	1,9 %
Elever Yrkesfaglig studieretning	7 924	7 780	8 065	7 928	7 679	7 478	-446	-5,6 %
Lærlinger og Lærekandidater	3 625	3 888	4 135	4 196	4 310	4 518	893	24,6 %
Andel studieforberedende	45,8 %	44,8 %	44,3 %	44,6 %	45,7 %	45,3 %	N/a	N/a

Kilde: SSB tabell 09378

Nøkkeltall for videregående utdanning

7 av 10 søkere får lærlingeplass innen 1. oktober

Begge trøndelagsfylkene investerer mer per innbygger i videregående opplæring enn gjennomsnittet for landet. Sør-Trøndelag hadde i 2015 brutto investeringsutgifter til videregående opplæring på 1 294 kr pr innbygger, mens Nord-Trøndelag investerte for 947 kr pr innbygger. Snittet for landet var i 2015 på 758 kr pr innbygger.

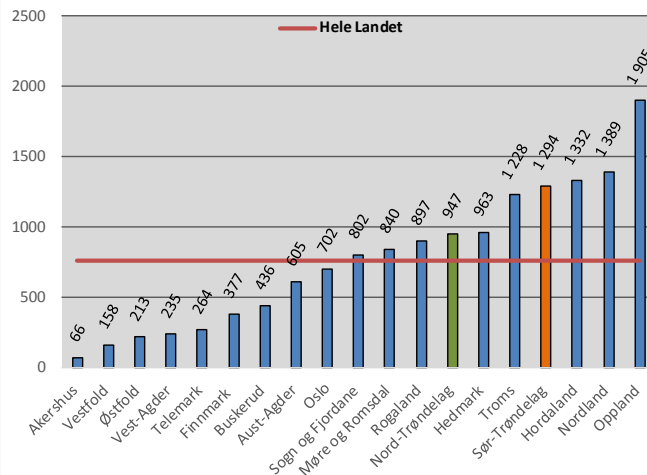
På driften av de videregående skolene så brukte Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag i 2015 henholdsvis 154 148 kr og 184 296 kr per innbygger i alderen 16 til 18 år. Snittet for landet var i 2015 på 162 848 kr.

Over 98 % av elevene i Trøndelag gikk direkte fra grunnskolen og over i videregående utdanning i 2015 (98,5 % i sør, 98,9 % i nord). Etter 5 år har over 70 % av elevene i Trøndelag gått ut av videregående opplæring med bestått.

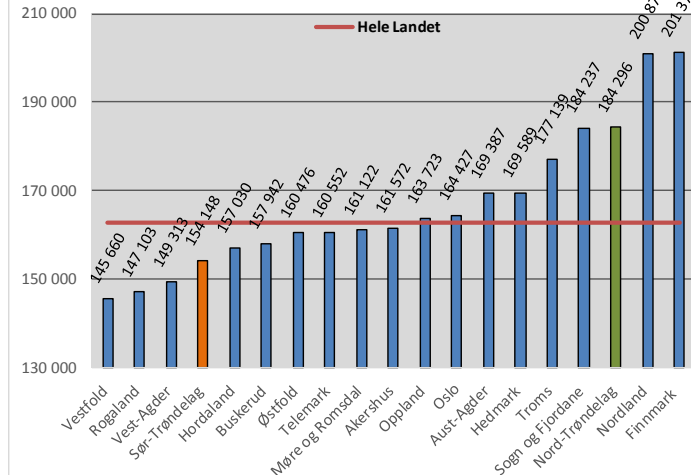
I Sør-Trøndelag hadde 70,2 % av søkerne til lærlingeplass i 2014 blitt lærlinger innen 1.10. I 2005 hadde bare 46,1 % fått lærlingeplass innen 1.10. I Nord-Trøndelag hadde 67,9 % av søkerne fått lærlingeplass inne 1.10 i 2014. Også her er det en betydelig forbedring siden 2005 da bare 53,5 % hadde plass innen 1.10. 9,5 % av læringene i fra Sør-Trøndelag fikk i 2015 lærlingeplass utenfor fylket, mens 14,9 % av læringene fra Nord-Trøndelag fikk lærlingeplass utenfor fylket.

Over 93 % av elevene som gikk opp til fag- og svenneprøve i Trøndelag i 2015 besto prøven (92,9 % i Sør og 94,3 % i nord).

Brutto investeringsutgifter til videregående opplæring, per innbygger. 2015

Netto driftsutgifter til videregående opplæring, per innbygger 16-18 år. 2015

Utvalgte nøkkeltall om videregående opplæring

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sør-Trøndelag fylkeskommune							
Brutto investeringsutgifter til videregående opplæring, per innbygger	409	814	2 473	1 250	1 980	1 309	1 294
Netto driftsutgifter til videregående opplæring, per innbygger 16-18 år	108 892	125 964	132 704	136 842	144 388	148 948	154 148
Andelen av personer 16-18-år som er i videregående opplæring, bostedsfylke	91,8	91,9	92,6	92,9	93,1	92,9	93,2
Andel elever som går på skole utenfor bostedsfylke	3,9	3,1	3,2	3,3	2,8	2,9	2,7
Andel lærlinger som har læreplass utenfor bostedsfylke	12,5	9,6	9,2	9,3	9	9,3	9,5
Andel av søkere til lærlingeplass som har blitt lærlinger per 1.10	46,1	68,7	74,9	73,5	72,2	70,2	70,2
Elever per lærerårsverk, fylkeskommunale skoler	8,7	8,9	8,7	8,7	8,8	8,8	8,8
Andel elever og lærlinger som har bestått vgo i løpet av normert tid	60,1	60,2	54,9	55,6	55,8	56,8	56,8
Andel elever og lærlinger som har bestått vgo i løpet av fem år	73,2	72	70,4	70,2	70,2	71,3	71,3
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	96,9	97	98,2	98,6	98,2	98,1	98,5
Andel elever med direkte overgang fra videregående opplæring til høyere utdanning	39,1	42	45,3	46,9	48,8	46,7	46,7
Andel beståtte fag- og svenneprøver	94,3	91,7	90,6	90,2	91	92,6	92,9
Nord-Trøndelag fylkeskommune							
Brutto investeringsutgifter til videregående opplæring, per innbygger	608	1 888	1 695	1 586	549	409	947
Netto driftsutgifter til videregående opplæring, per innbygger 16-18 år	126 322	150 033	163 837	168 108	171 955	186 276	184 296
Andelen av personer 16-18-år som er i videregående opplæring, bostedsfylke	93,1	91,1	91,9	92,5	91,8	92,5	91,4
Andel elever som går på skole utenfor bostedsfylke	4,5	4,8	5	4,4	4	3,5	3,7
Andel lærlinger som har læreplass utenfor bostedsfylke	17,2	17,9	17,1	17,7	16,3	16,2	14,9
Andel av søkere til lærlingeplass som har blitt lærlinger per 1.10	53,5	68,4	67,4	62,7	62,7	67,9	67,9
Elever per lærerårsverk, fylkeskommunale skoler	7,3	7,5	7,7	7,6	7,6	7,6	7,6
Andel elever og lærlinger som har bestått vgo i løpet av normert tid	58,2	56,6	53,2	56,8	55,6	57,2	57,2
Andel elever og lærlinger som har bestått vgo i løpet av fem år	71,3	69,1	67,6	70,2	71,1	70,4	70,4
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	97,8	96,2	99	98,5	99,2	98,5	98,9
Andel elever med direkte overgang fra videregående opplæring til høyere utdanning	40,7	44,6	39,6	44,2	49	46,2	46,2
Andel beståtte fag- og svenneprøver	92,8	93,7	92,4	93	91,6	94	94,3

Kilde: SSB /KOSTRA tabell 06428

Frafall i videregående opplæring

Med en frafallsrate fra videregående på 22 % så hadde Trøndelag 2 % lavere frafall for 2012/2014-kullet enn snittet i landet. Begge trøndelagsfylkene har hatt lavere frafall enn landssnittet for de siste 6 kullene på videregående.

Det er store variasjoner mellom kommunene med hensyn på hvor stor andel av ungdommene som faller ut av videregående opplæring. For kullet 2012/2014 ligger Røyrvik høyest med 33 % frafall. Dette er imidlertid ned fra 38 % i foregående kull. Andre kommuner med over 30 % frafall er Agdenes (32%), Nærøy (31%), Klæbu (31%), Frøya (31 %) og Vikna (30%).

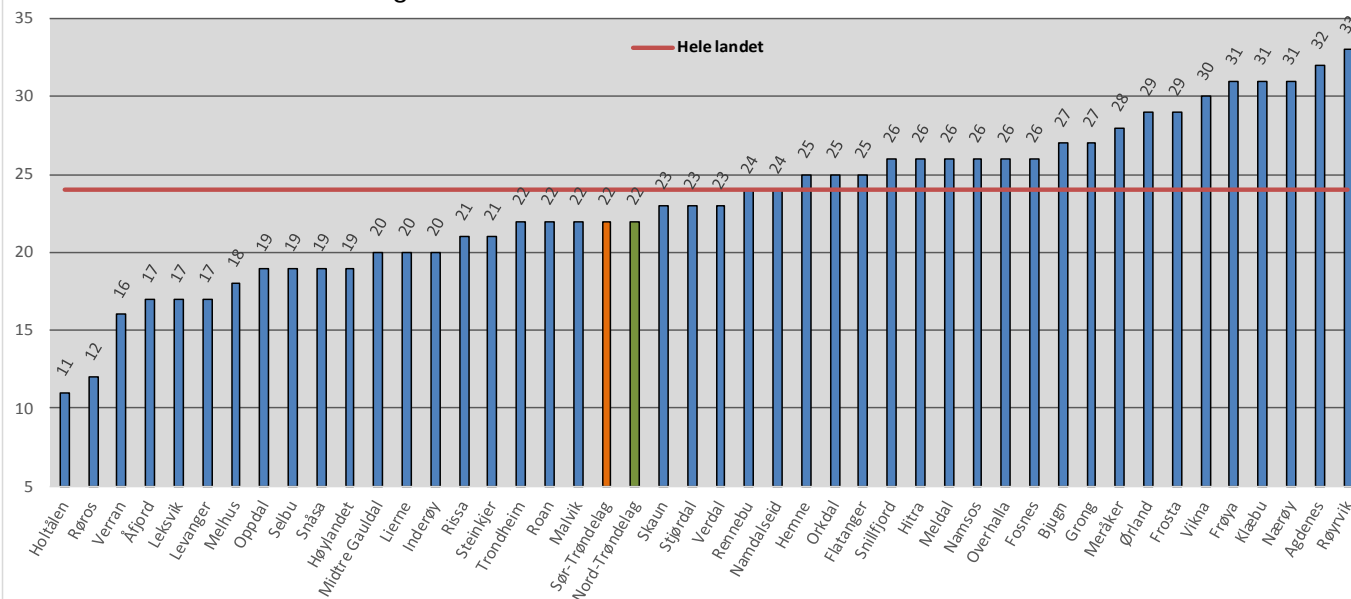
Kommunene med lavest frafall fra videregående i Trøndelag er Holtålen (11%), Røros (12 %) og Verran (16%).

Det er mange grunner til frafall. Tilgang på arbeid også for ufaglærte kan være noe av forklaringen. Dette gjelder blant annet i enkelte kystkommuner med en sterk havbruksnæring.

Frafallet inkluderer personer som har startet på grunnkurs i videregående opplæring for første gang et gitt år og som har gjennomført VKII eller gått opp til fagprøve, men som ikke har bestått ett eller flere fag og derfor ikke har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter 5 år, samt elever som startet videregående opplæring, men som sluttet underveis. Personer som etter 5 år fortsatt er i videregående skole, regnes ikke som frafall.

For flere mindre kommuner kan ikke tall på frafall fra videregående rapporteres grunnet personvernhen-syn. Dette gjelder for 4 kommuner i Trøndelag for kullet 2012/2014. For de mindre kommunene hvor det kan rapporteres så er det viktig å være oppmerk-som på at tall fra disse vil kunne svinge mer fra kull til kull enn for større kommuner.

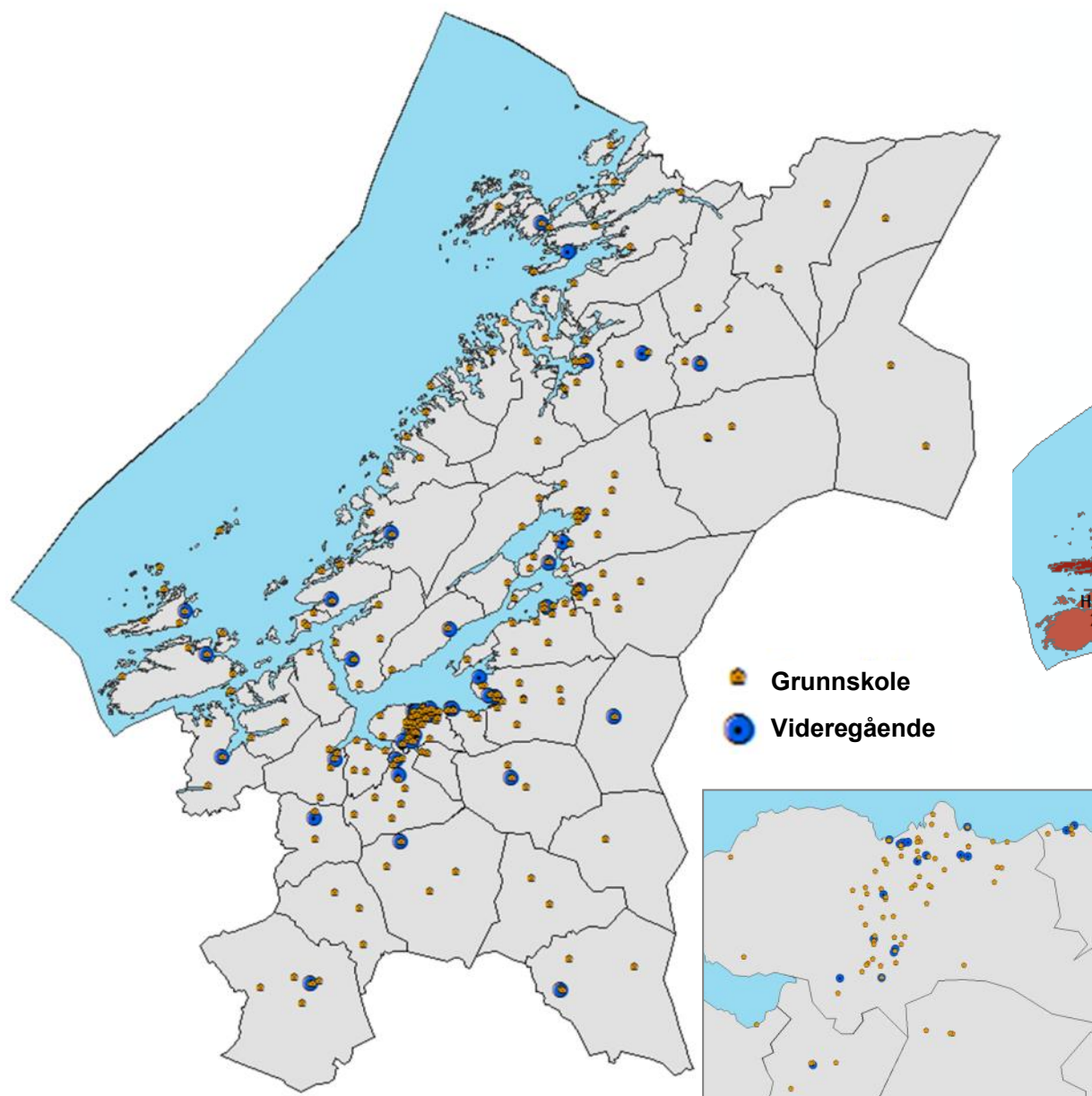
Frafall i videregående skole etter elevens bostedskommune. Kull 2012/2014

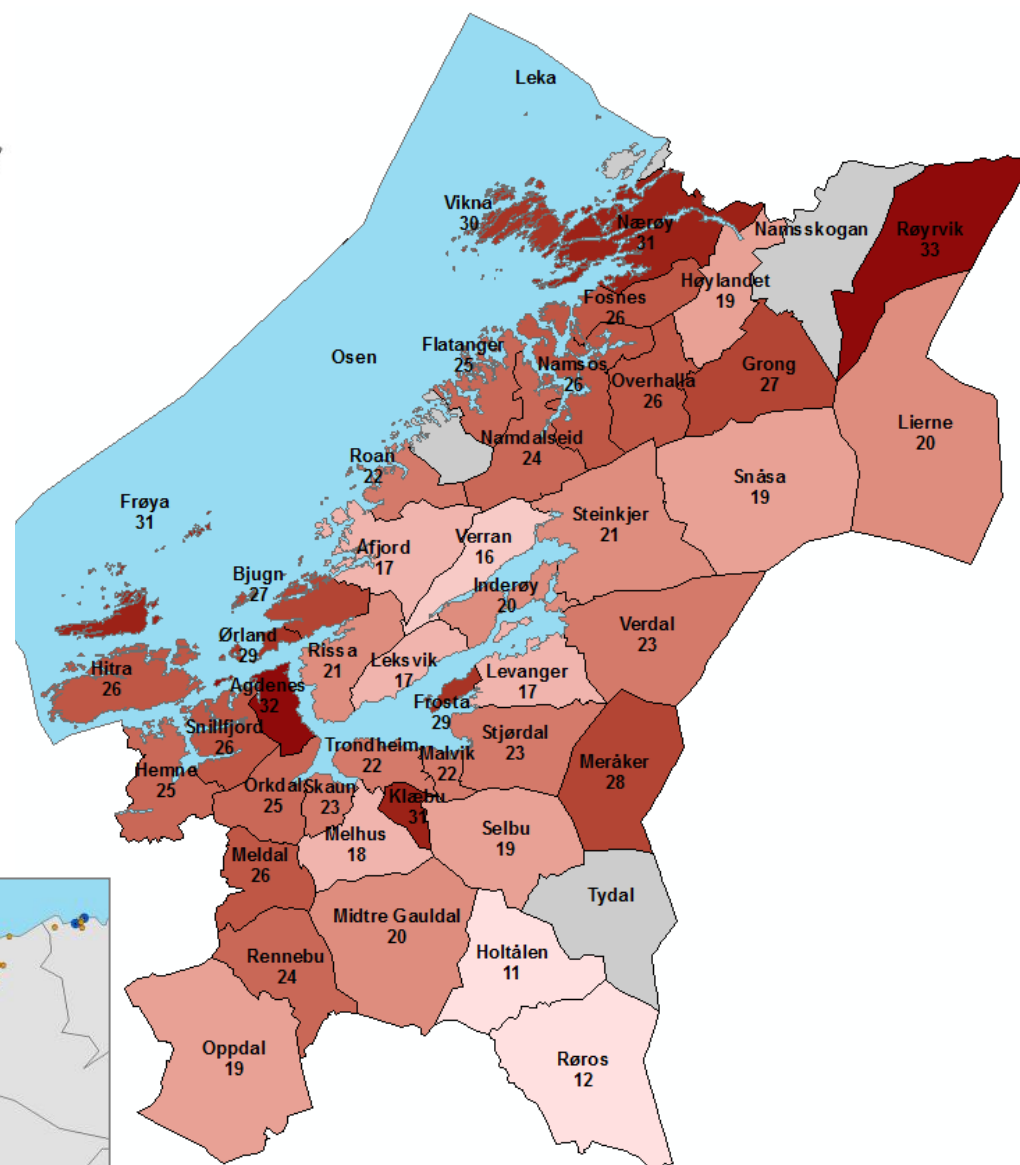
Frafall i videregående skole etter elevens bostedskommune. Avgangskull 2009 til 2014

	2007- 2009	2008- 2010	2009- 2011	2010- 2012	2011- 2013	2012- 2014		2007- 2009	2008- 2010	2009- 2011	2010- 2012	2011- 2013	2012- 2014
Trondheim	21	21	22	22	23	22	Steinkjer	22	23	26	23	22	21
Hemne	23	23	27	28	29	25	Namsos	28	27	24	23	24	26
Snillfjord	15	19	20	30	33	26	Meråker	29	28	27	31	31	28
Hitra	34	30	26	27	26	26	Stjørdal	24	26	25	22	23	23
Frøya	21	22	22	27	29	31	Frosta	23	26	27	32	28	29
Ørland	28	26	28	26	28	29	Leksvik	24	31	29	28	19	17
Agdenes	22	17	25	23	33	32	Levanger	20	21	21	20	18	17
Rissa	21	19	21	17	21	21	Verdal	27	27	29	26	26	23
Bjugn	33	30	22	24	23	27	Verran	14	20	28	24	19	16
Ålfjord	20	18	15	16	15	17	Namdalseid	24	29	31	33	26	24
Roan	27	20	22	-	18	22	Snåsa	18	19	19	18	20	19
Osen	-	-	-	-	-	-	Lieme	20	19	20	18	20	20
Oppdal	18	18	19	19	19	19	Røyrvik	28	30	37	32	38	33
Rennebu	18	22	23	20	20	24	Namsskogan	31	29	41	37	31	-
Meldal	19	19	21	27	23	26	Gronn	26	23	26	29	33	27
Orkdal	22	25	24	25	25	25	Høylandet	18	19	18	22	16	19
Røros	16	14	13	15	13	12	Overhalla	30	27	24	19	23	26
Holtålen	11	11	12	12	10	11	Fosnes	24	17	27	32	39	26
Midtre Gauldal	17	19	18	18	18	20	Flatanger	31	25	20	17	18	25
Melhus	19	20	20	19	19	18	Vikna	33	34	34	33	29	30
Skaun	23	22	23	21	23	23	Nærøy	23	25	29	31	31	31
Klæbu	23	22	24	27	30	31	Leka	-	-	-	-	-	-
Malvik	18	21	24	24	21	22	Inderøy	15	17	19	19	21	20
Selbu	15	15	16	20	20	19	Nord-Trøndelag	23	24	25	24	23	22
Tydal	-	-	-	-	-	-	Hele landet	26	26	25	25	24	24
Sør-Trøndelag	21	21	22	22	22	22	Kilde: FHI						

Grunnskoler og videregående skoler i Trøndelag

Frafall i videregående skole etter elevens bostedskommune. Kull 2012/2014 (prosent)

Kilde: FHI

Fullføring fordelt på studieretning

6 av 10 fullfører yrkesfag

Som i resten av landet er det også i Trøndelag høyere fullføringsgrad på studieforberedende fag enn på yrkesfag. 2 756 personer startet på studieforberedende i Trøndelag i 2010. 2 379 av disse hadde fullført en videregående utdanning i 2015, en fullføringsgrad på 86,3 %. De fleste fullførte på normert tid (2 078 personer), mens et mindretall (301 personer eller 12,6 % av de som fullførte) brukte litt mer tid.

De tilsvarende tallene for yrkesfag er at av de 2 901 personene som startet på en yrkesfaglig utdanning i 2010 hadde 1 763 eller 60,8 % fullført i 2015. Nesten en tredjedel av de som fullførte (551 av 1 763 personer) gjorde det på over normert tid.

Nord-Trøndelag har en høyere fullføringsgrad enn Sør-Trøndelag på både studieforberedende og yrkesfag med henholdsvis 89,2 % og 61,5 % for kullet som startet i 2009. De tilsvarende tallene i Sør-Trøndelag var 85,1 % og 60,4 % .

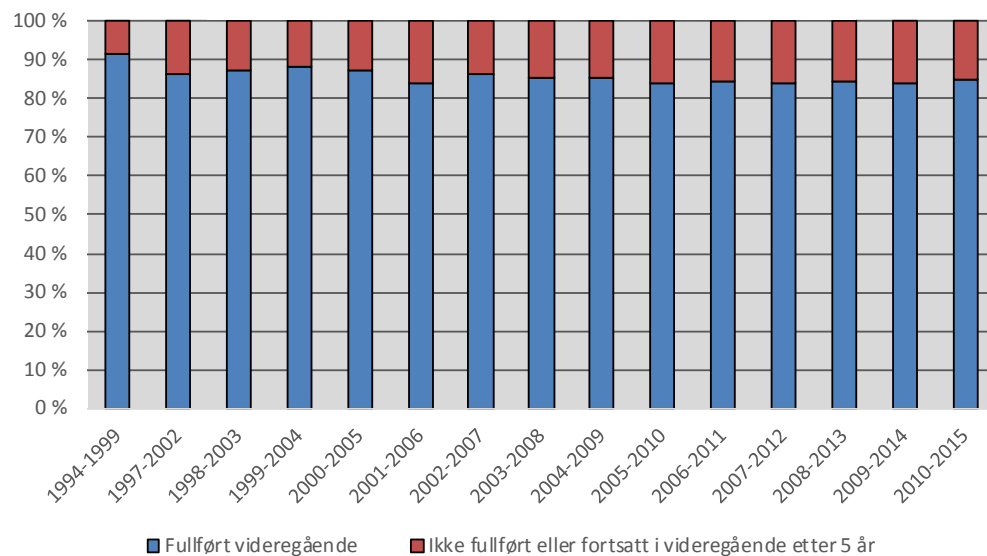
Blant kullet som startet i 2010 er andelen av de som fullfører på mer enn normert tid høyere i Sør-Trøndelag enn i Nord-Trøndelag, dette gjelder spesielt på yrkesfagene. For yrkesfag var det 34,1% av de som fullførte som gjorde det på lengere enn normert tid i Sør-Trøndelag og 26,3 % som gjorde det på lengere enn normert tid i Nord-Trøndelag. De tilsvarende tallene for studieforberedende er 13,1 % i Sør-Trøndelag og 11,6 % i Nord-Trøndelag.

I begge fylkene har menn en lavere fullføringsgrad enn kvinner, både på yrkesfag og på studieforberedende.

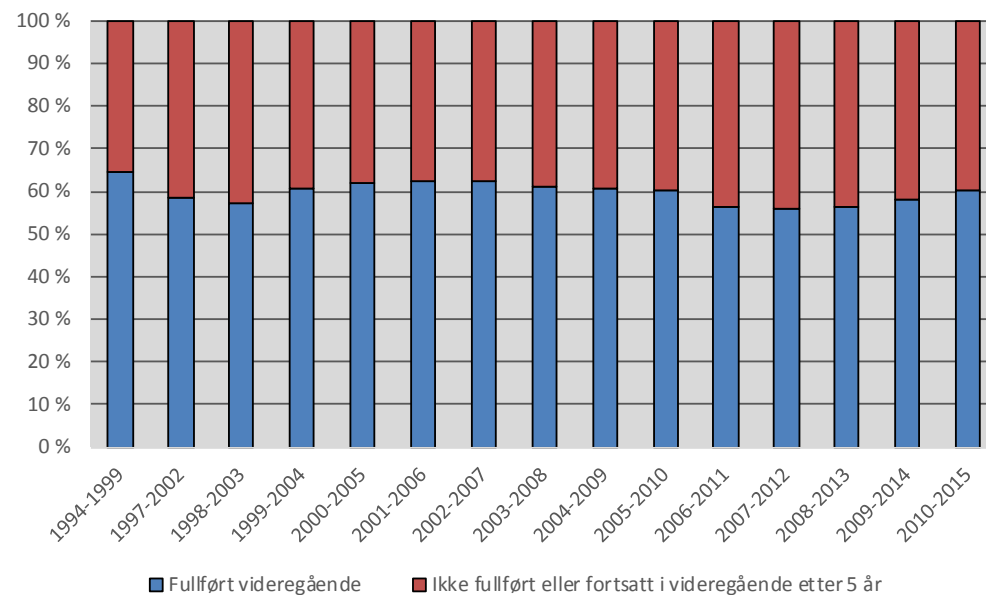
Fordeling av elever som har eller ikke har fullført videregående etter studieretning											
	2000- 2005	2001- 2006	2002- 2007	2003- 2008	2004- 2009	2005- 2010	2006- 2011	2007- 2012	2008- 2013	2009- 2014	2010- 2015
Sør-Trøndelag											
Allmennfaglige studieretninger/studieforberedende programmer											
Fullført på normert tid	1 145	999	1 132	1 110	1 297	1 408	1 335	1 448	1 351	1 402	1 419
Fullført på mer enn normert tid	189	121	113	172	158	107	216	169	168	184	214
Totalt fullført	1 334	1 120	1 245	1 282	1 455	1 515	1 551	1 617	1 519	1 586	1 633
Ikke fullført eller fortsatt i videregående etter 5 år	195	215	198	220	246	293	289	308	280	302	287
Andel fullført	87,2 %	83,9 %	86,3 %	85,4 %	85,5 %	83,8 %	84,3 %	84,0 %	84,4 %	84,0 %	85,1 %
Yrkesfaglig studieretning/utdanningsprogram											
Fullført på normert tid	601	644	747	713	751	765	686	646	669	685	733
Fullført på mer enn normert tid	301	318	305	324	361	320	352	381	356	351	380
Totalt fullført	902	962	1 052	1 037	1 112	1 085	1 038	1 027	1 025	1 036	1 113
Ikke fullført eller fortsatt i videregående etter 5 år	552	579	638	660	726	717	801	813	798	752	731
Andel fullført	62,0 %	62,4 %	62,2 %	61,1 %	60,5 %	60,2 %	56,4 %	55,8 %	56,2 %	57,9 %	60,4 %
Nord-Trøndelag											
Allmennfaglige studieretninger/studieforberedende programmer											
Fullført på normert tid	592	588	569	517	617	597	635	678	604	616	659
Fullført på mer enn normert tid	91	41	65	61	84	86	89	71	102	78	87
Totalt fullført	683	629	634	578	701	683	724	749	706	694	746
Ikke fullført eller fortsatt i videregående etter 5 år	89	91	100	89	130	135	129	99	112	108	90
Andel fullført	88,5 %	87,4 %	86,4 %	86,7 %	84,4 %	83,5 %	84,9 %	88,3 %	86,3 %	86,5 %	89,2 %
Yrkesfaglig studieretning/utdanningsprogram											
Fullført på normert tid	324	421	417	460	383	461	368	389	438	442	479
Fullført på mer enn normert tid	198	137	156	161	154	148	182	180	188	166	171
Totalt fullført	522	558	573	621	537	609	550	569	626	608	650
Ikke fullført eller fortsatt i videregående etter 5 år	338	401	405	418	444	443	482	461	429	440	407
Andel fullført	60,7 %	58,2 %	58,6 %	59,8 %	54,7 %	57,9 %	53,3 %	55,2 %	59,3 %	58,0 %	61,5 %
Trøndelag											
Allmennfaglige studieretninger/studieforberedende programmer											
Fullført på normert tid	1 737	1 587	1 701	1 627	1 914	2 005	1 970	2 126	1 955	2 018	2 078
Fullført på mer enn normert tid	280	162	178	233	242	193	305	240	270	262	301
Totalt fullført	2 017	1 749	1 879	1 860	2 156	2 198	2 275	2 366	2 225	2 280	2 379
Ikke fullført eller fortsatt i videregående etter 5 år	284	306	298	309	376	428	418	407	392	410	377
Andel fullført	87,7 %	85,1 %	86,3 %	85,8 %	85,2 %	83,7 %	84,5 %	85,3 %	85,0 %	84,8 %	86,3 %
Yrkesfaglig studieretning/utdanningsprogram											
Fullført på normert tid	925	1 065	1 164	1 173	1 134	1 226	1 054	1 035	1 107	1 127	1 212
Fullført på mer enn normert tid	499	455	461	485	515	468	534	561	544	517	551
Totalt fullført	1 424	1 520	1 625	1 658	1 649	1 694	1 588	1 596	1 651	1 644	1 763
Ikke fullført eller fortsatt i videregående etter 5 år	890	980	1 043	1 078	1 170	1 160	1 283	1 274	1 227	1 192	1 138
Andel fullført	61,5 %	60,8 %	60,9 %	60,6 %	58,5 %	59,4 %	55,3 %	55,6 %	57,4 %	58,0 %	60,8 %

Kilde: SSB tabell 10994

**Fullføringsgrad studieforberedende
Sør-Trøndelag**

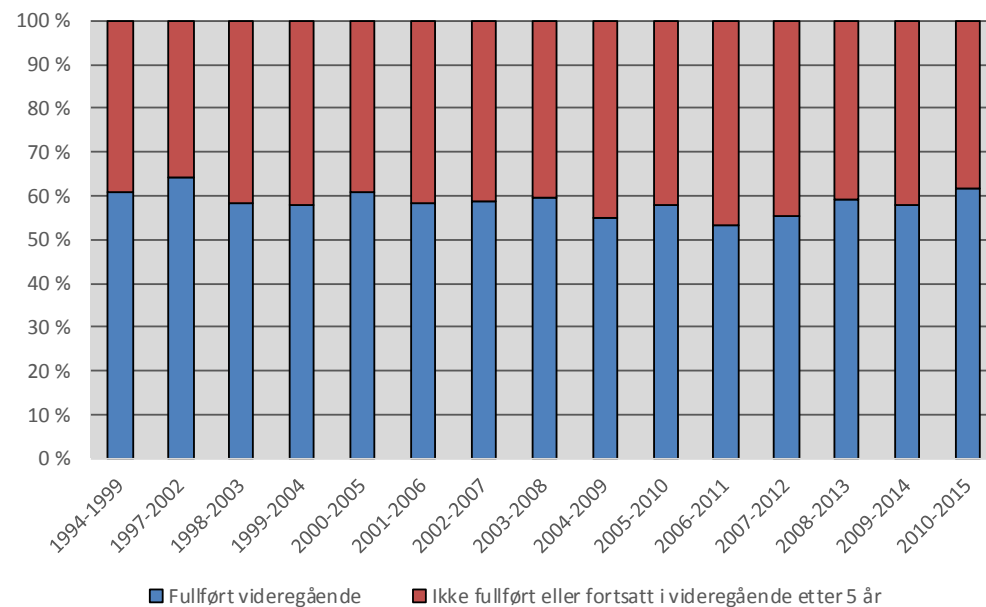
Fullføringsgrad yrkesfag Sør-Trøndelag

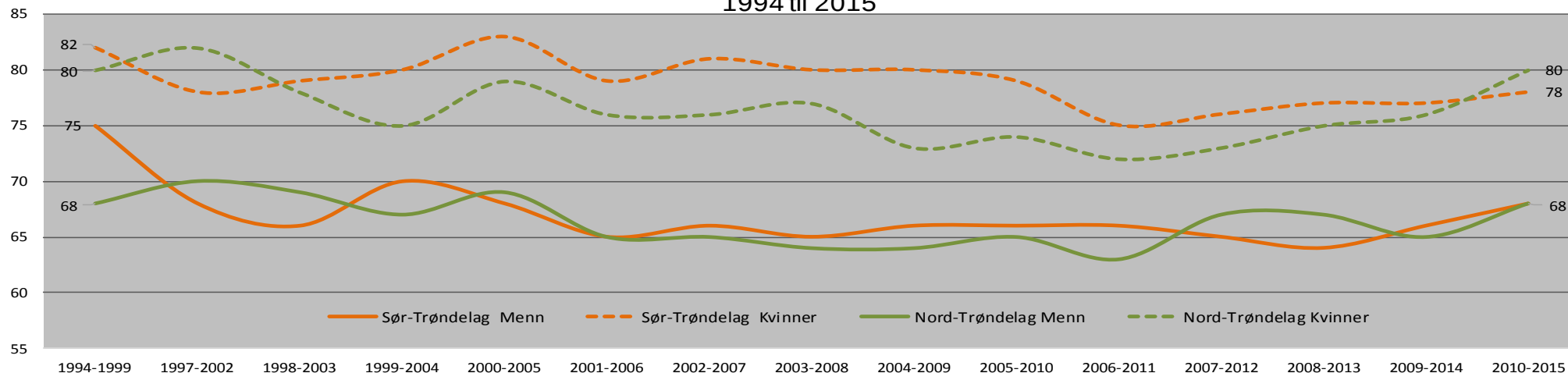
**Fullføringsgrad studieforberedende
Nord-Trøndelag**

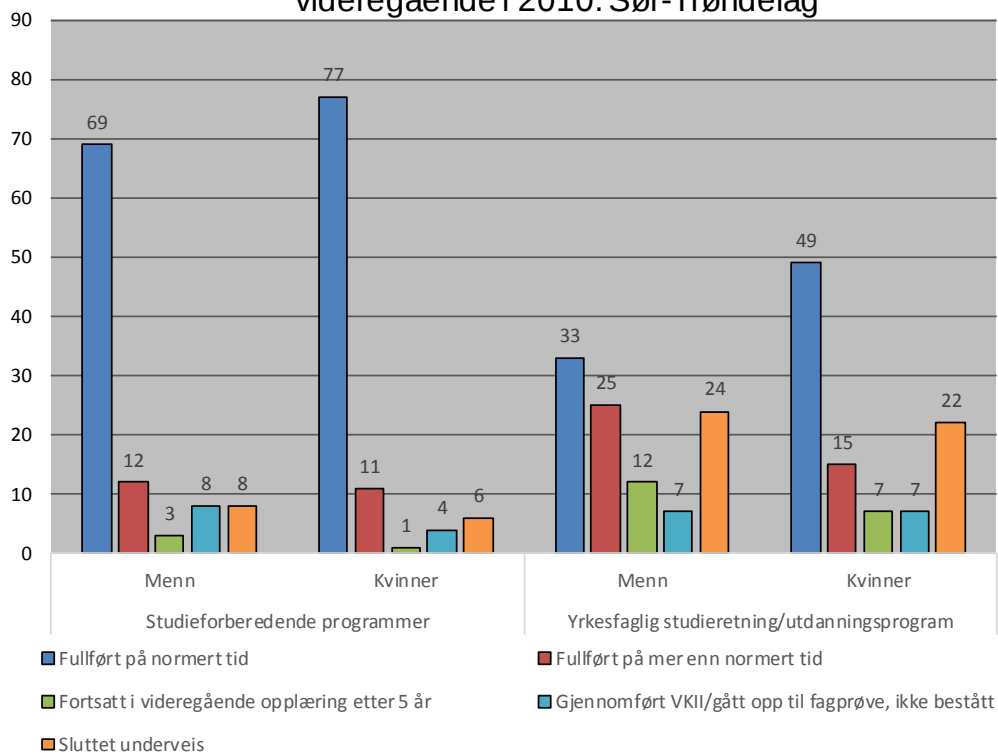
Fullføringsgrad yrkesfag Nord-Trøndelag

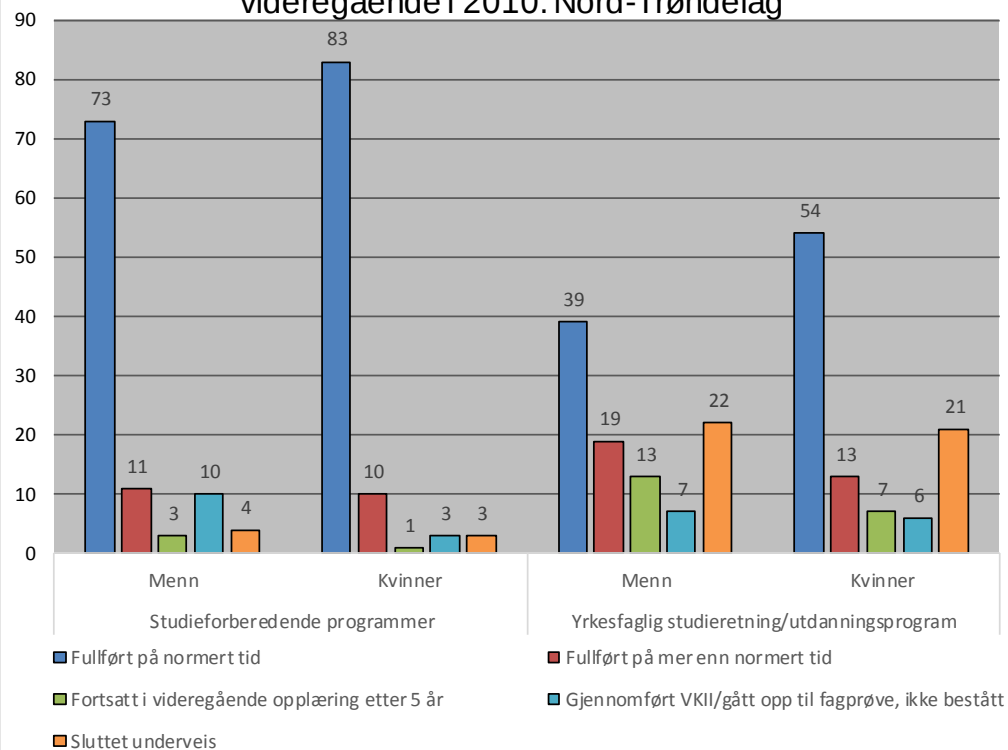
Andel (prosent) som har fullført videregående i løpet av 5 år. Fordelt på kjønn, snitt alle studieretninger.
1994 til 2015

Status på fullføring i 2015 for elever som startet videregående i 2010. Sør-Trøndelag

Status på fullføring i 2015 for elever som startet videregående i 2010. Nord-Trøndelag

Høyere utdanning

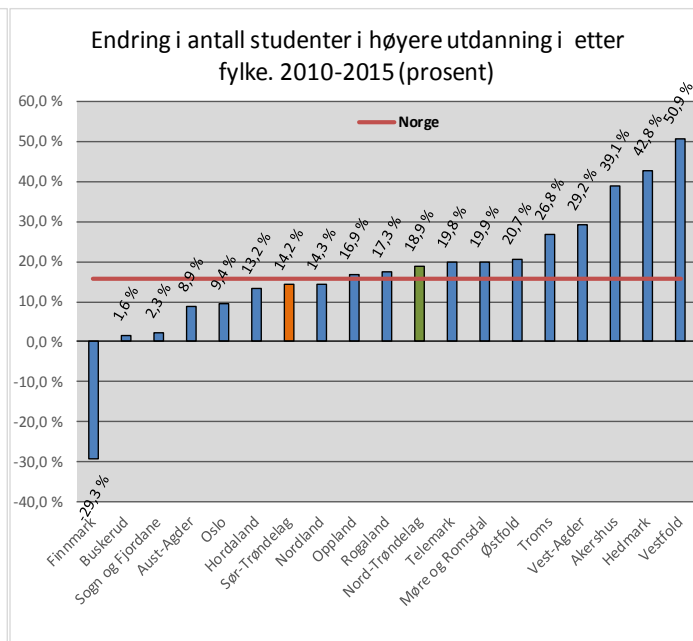
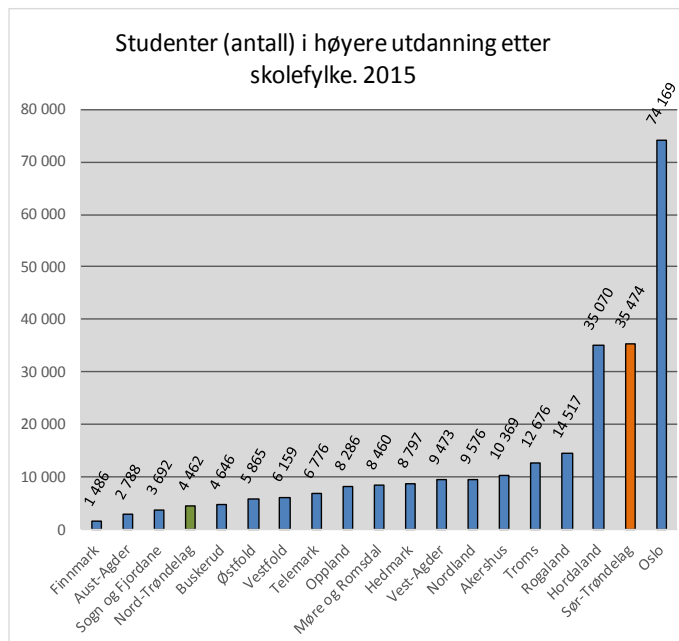
Trøndelag har 15 % av studentene i Norge

Det var 39 936 personer som studerte på læresteder plassert i Trøndelag i 2015. Det vil si at 15,2 % av alle studentene i Norge var å finne på et universitet eller høyskole i Trøndelag. 35 474 personer studerte i Sør-Trøndelag og 4 462 i Nord-Trøndelag. I Norge er det kun Oslo som har flere studenter enn Sør-Trøndelag.

Antall studenter i Nord-Trøndelag har økt med 18,9 % siden 2010, mens antall studenter i Sør-Trøndelag har økt med 14,2 %. Snittet for landet var en økning på 15,8 %. I absolutte tall har antall studenter i Nord-Trøndelag økt med 710 siden 2010, mens antall studenter i Sør-Trøndelag har økt med 4 406 personer. Veksten i antall studenter i Sør-Trøndelag siden 2010 er tilsvarende hele studentmassen ved lærestedene i Nord-Trøndelag.

I Sør-Trøndelag er Trondheim eneste studiested, mens studentene i Nord-Trøndelag er fordelt mellom fire studiesteder. Levanger er det største studiestedet i Nord-Trøndelag med 2 290 studenter i 2015. Det var i 2015 1 224 studenter i Steinkjer, 582 i Namsos og 366 i Stjørdal.

Antall studenter ved studiesteder i Trøndelag fordelt på kommuner				
	2000	2005	2010	2015
Trondheim	25 420	29 080	31 068	35 474
Levanger	2 025	2 494	1 625	2 290
Steinkjer	1 175	1 364	1 121	1 224
Namsos	456	702	663	582
Stjørdal			343	366
Total	29 076	33 640	34 820	39 936

Studenter i høyere utdanning i Norge etter skolefylke							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2010-2015
Østfold	4 859	5 071	5 201	5 558	5 743	5 865	1 006
Akershus	7 454	7 463	8 390	8 505	9 093	10 369	2 915
Oslo	67 797	70 221	72 690	72 742	72 580	74 169	6 372
Hedmark	6 160	6 780	7 838	8 302	8 094	8 797	2 637
Oppland	7 088	7 436	7 579	7 835	8 029	8 286	1 198
Buskerud	4 575	4 970	5 268	5 144	4 293	4 646	71
Vestfold	4 081	4 675	4 858	5 007	5 683	6 159	2 078
Telemark	5 655	5 884	6 298	6 472	6 710	6 776	1 121
Aust-Agder	2 561	2 711	2 829	2 955	3 003	2 788	227
Vest-Agder	7 331	7 846	7 838	8 224	8 579	9 473	2 142
Rogaland	12 371	12 646	13 189	13 878	13 864	14 517	2 146
Hordaland	30 970	31 153	31 635	32 021	33 513	35 070	4 100
Sogn og Fjordane	3 610	3 560	3 759	3 637	3 801	3 692	82
Møre og Romsdal	7 057	7 312	8 130	8 119	8 303	8 460	1 403
Sør-Trøndelag	31 068	32 592	32 874	33 887	34 669	35 474	4 406
Nord-Trøndelag	3 752	3 509	3 843	4 005	4 110	4 462	710
Nordland	8 380	8 972	9 016	9 165	9 097	9 576	1 196
Troms	9 995	10 200	10 670	11 518	12 128	12 676	2 681
Finnmark	2 103	2 048	2 213	2 202	1 515	1 486	-617
Hele landet	226 867	235 049	244 118	249 176	252 807	262 741	35 874

Kilde: SSB tabell 03814

Utdanningssteder

NTNU Norges største universitet fra 1. januar 2016

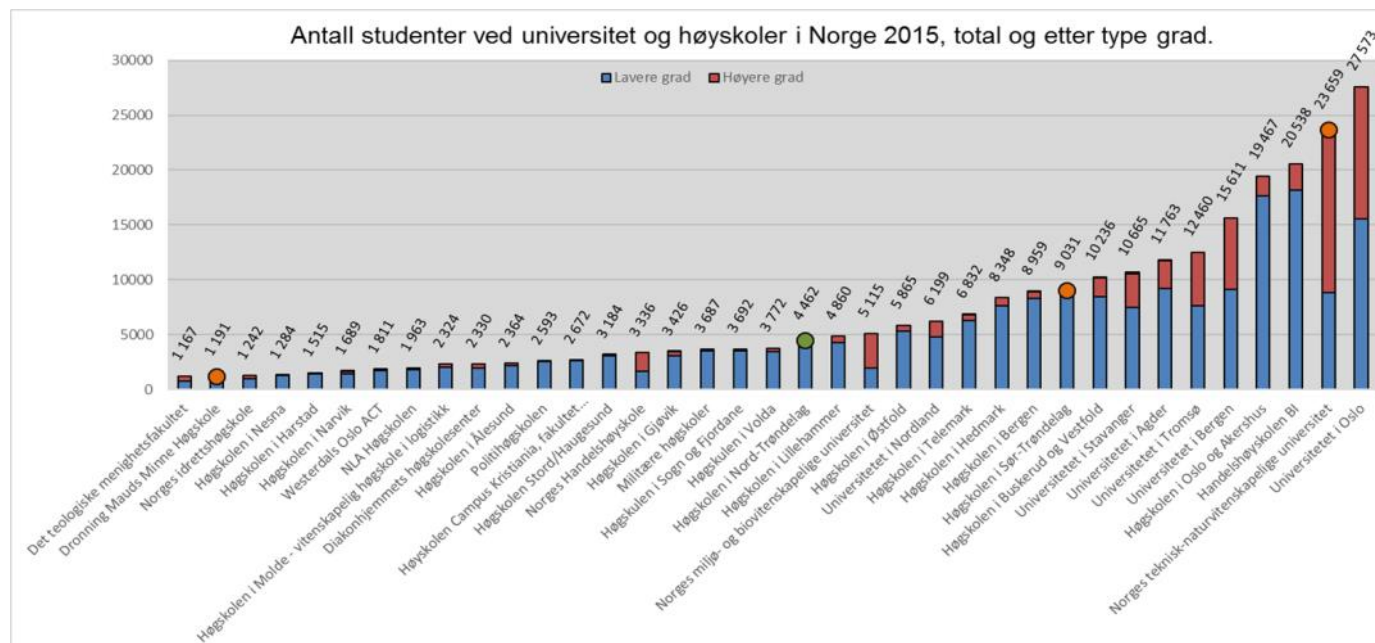
NTNU var Norges nest største universitet i 2015 med 23 659 studenter og vil etter sammenslåingen som tråde i kraft den første januar 2016 være det største universitetet i landet. (38 480 studenter i 2015 for «nye NTNU»). 14 842 av studentene ved gamle NTNU i 2015 gikk på en utdanning som gir en høyere grad (mastergrad eller høyere). Det vil si at 62,7 % av studentene gikk på en utdanning som resulterer i en høyere grad. Snittet for alle lærestedene i landet er at 24,4 % av studentene tar en utdanning som gir en høyere grad. 4 113 studenter fullførte i 2015 vitnemålsgivende utdanning ved NTNU.

HIST hadde 9 831 studenter i 2015, 6,6 % (596 studenter) av disse gikk på en utdanning som resulterer i en høyere grad. 1 775 studenter fullførte i 2015 vitnemålsgivende utdanning ved HIST.

HINT som det tredje største lærestedet i Trøndelag hadde i 2015 4 462 studenter, 155 av disse (3,5 %) tok en utdanning som gir en høyere grad. 742 studenter fullførte i 2015 vitnemålsgivende utdanning ved HINT.

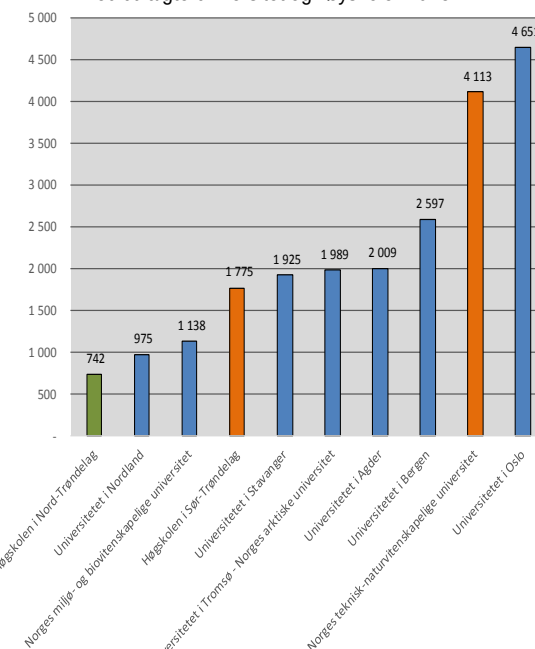
I 2015 hadde Dronning Mauds Minne høgskole 1 191 studenter i Trondheim. Handelshøgskolen BI har også et av sine campus i Trondheim og det var registrert 1 593 studenter ved campus Trondheim i 2015.

Tallene på studenter fordelt på læresteder er per 1. oktober 2015 og baserer seg dermed på universitets- og høyskolestrukturen slik den så ut før NTNU slo seg sammen med HIST, Høgskolen i Ålesund og høyskolen i Gjøvik og før HINT slo seg sammen med universitetet i Nordland og Høgskolen i Nesna.

18 største læresteder i Norge pr 1. oktober 2015					
	Nivå under høyere		Alle nivåer	Andel Høyere grad	
	Lavere grad	Høyere grad			
Universitetet i Oslo	15 545	12 028	0	27 573	43,6 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	8 817	14 842	0	23 659	62,7 %
Handelshøgskolen BI	18 138	2 400	0	20 538	11,7 %
Høgskolen i Oslo og Akershus	17 673	1 794	0	19 467	9,2 %
Universitetet i Bergen	9 111	6 500	0	15 611	41,6 %
Universitetet i Tromsø	7 609	4 851	0	12 460	38,9 %
Universitetet i Agder	9 197	2 537	29	11 763	21,6 %
Universitetet i Stavanger	7 465	3 078	122	10 665	28,9 %
Høgskolen i Buskerud og Vestfold	8 439	1 748	49	10 236	17,1 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	8 435	596	0	9 031	6,6 %
Høgskolen i Bergen	8 282	617	60	8 959	6,9 %
Høgskolen i Hedmark	7 595	753	0	8 348	9,0 %
Høgskolen i Telemark	6 271	504	57	6 832	7,4 %
Universitetet i Nordland	4 786	1 413	0	6 199	22,8 %
Høgskolen i Østfold	5 312	553	0	5 865	9,4 %
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	1 945	3 170	0	5 115	62,0 %
Høgskolen i Lillehammer	4 295	565	0	4 860	11,6 %
Høgskolen i Nord-Trøndelag	4 307	155	0	4 462	3,5 %
Andre høyskoler	4 344	396	0	4 740	8,4 %
Total alle læresteder	201 028	65 004	396	266 428	24,4 %

Fullførte vitnemålsgivende utdanninger (antall) ved utvalgte universitet og høyskoler 2015

Kilde: NSD– Database for høyere utdanning

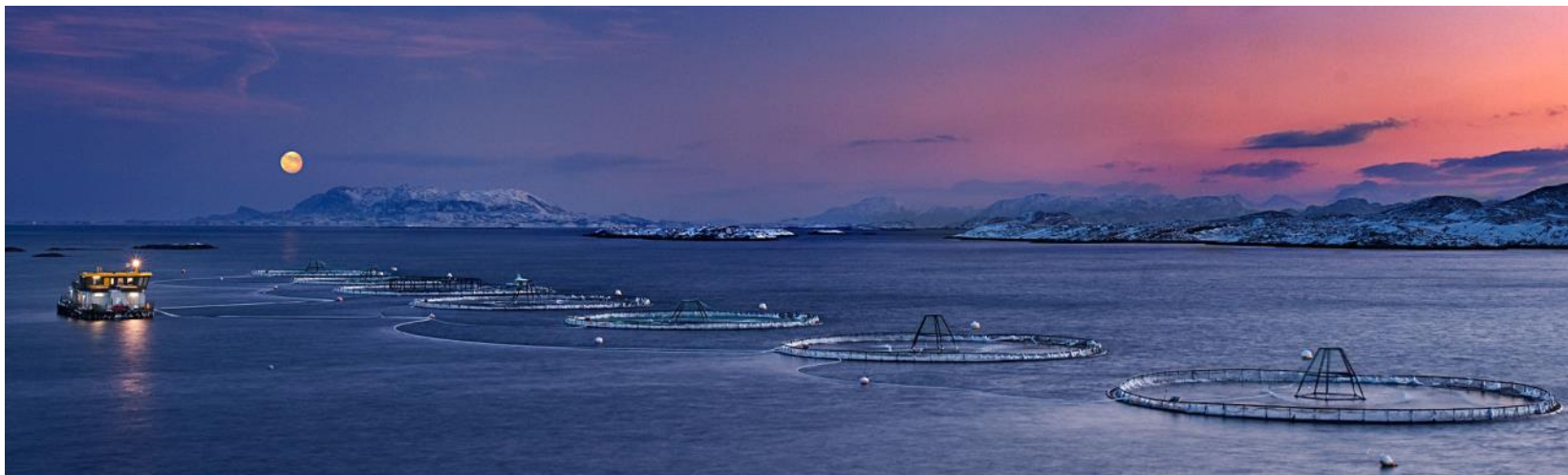

Foto: NTFK

Kapittel 3: Arbeids- og næringsliv

Det er litt over 30 000 foretak med aktivitet i Trøndelag og 223 508 personer som har Trøndelag som arbeidssted i 2015. Verdiskapingen fra aktiviteten til disse arbeidstakerne og bedriftene var på over 165 milliarder kr i 2013, som er det siste året vi har verdiskapingstall for. Trøndelagsfylkene har hatt en sterk vekst i verdiskapingen i perioden etter 2008, men fremdeles ligger verdiskaping per sysselsatt i Trøndelag 7,6 % lavere enn snittet for Fastlands-Norge.

Vareeksporten fra Trøndelag var i 2015 på 22,6 milliarder kr. Begge trøndelagsfylkene har hatt en sterk vekst i vareeksporten, spesielt knyttet til eksport fra oppdrettsnæringen. Vareeksporten fra Trøndelag er nesten doblet siden 2009 og veksten i eksporten fra Trøndelag har vokst tre ganger raskere enn landssnittet.

Arbeidsledigheten i trøndelagsfylkene er lavere enn landssnittet og man har ikke sett den samme effekten av oljeprisfallet på arbeidsledighetsstatistikkene som på Vestlandet. Leverandørindustrien til olje og gass i trøndelagsfylkene har blitt rammet av fallet i oljeprisen og det er estimert at ca. 1 300 personer har mistet jobben i Trøndelag så langt, men Trøndelag har en diversifisert økonomi og dette har gjort at nedgangen i petroleumsnæringen har blitt absorbert uten at det har gitt en stor økning i arbeidsledigheten i regionen.

Omlegging av hvordan sysselsetning registreres gjør at tallene for 2015 ikke er sammenlignbare med tidligere år, men hvis man ser på perioden 2010 til 2014 så har Trøndelag samlet hatt en litt raskere sysselsetningsvekst enn snittet for landet. Sysselsetningsveksten i Nord-Trøndelag har vært noe svakere enn snittet i landet i Nord-Trøndelag, mens Sør-Trøndelag har hatt en sterkere vekst enn landet. Trondheim har stått for 81,4 % av sysselsetningsveksten i Sør-Trøndelag og 68,4 % av sysselsetningsveksten i Trøndelag i perioden 2010 til 2014.

En av styrkene til Trøndelag er sterke forskningsmiljøer, i 2013 ble det utført forskning og utvikling (FoU) til en verdi av ca. 8,8 milliarder kr i Trøndelag. Dette tilsvarer 15 731 kr per innbygger eller 5,1 % av trøndelagsfylkenes totale verdiskaping. Her er det imidlertid veldig store forskjeller mellom de to trøndelagsfylkene. I Sør-Trøndelag brukes det 28 385 kr per innbygger på FoU, noe som er det høyeste i landet. I Nord-Trøndelag brukes 1 857 kr per innbygger som er det tredje laveste i landet. Det meste av FoU aktiviteten i Trøndelag er lokalisert i Trondheim.

Dette kapitlet presenterer et bilde av hvordan næringslivet i Trøndelag ser ut i dag, men det vil trolig komme store forandringer som følge av digitalisering av varer og tjenester som fører til nye og disruptive forretningsmodeller. Denne utviklingen vil ha stor påvirkning på og vil transformere nesten alle sektorer i nærings- og arbeidslivet. De fleste sektorer vil bli berørt, men hvor raskt teknologi innføres vil variere blant annet i forhold til aktørenes vilje og evne til å utnytte mulighetene.

Syssselsetting i fylker

Tall fra 2015 er ikke sammenliknbare med årene før

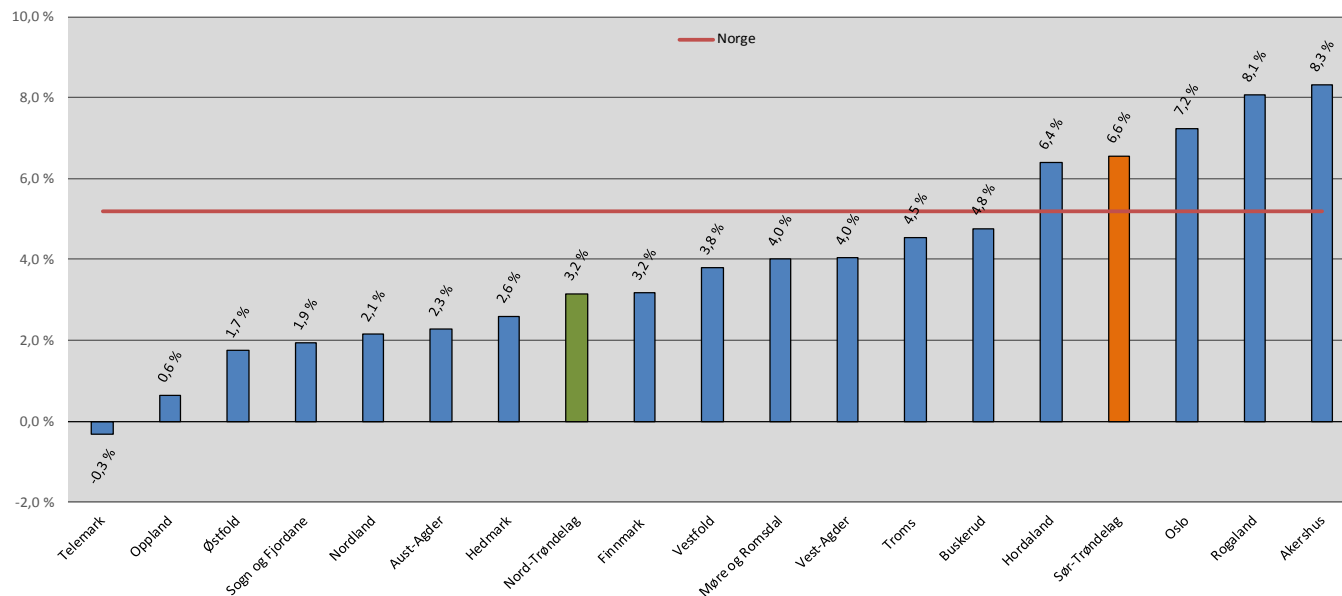
Det var 223 508 sysselsatte i Trøndelag pr 4. kvartal 2015, det vil si at 8,7 % av alle arbeidsplassene i Norge er i Trøndelag. Tallene på sysselsetning for 2015 er ikke sammenliknbare med foregående år på grunn av metodeforandringer i datainnhenting, men hvis man sammenligner 2014 med 2010 så har Trøndelag hatt en vekst på 5,6 % i sysselsetningen noe som er litt høyere enn landet sett under ett (5,2 %). Totalt økte antall sysselsatte i Trøndelag med 12 000 i perioden.

Antall sysselsatte i Sør-Trøndelag har i perioden 2010 til 2014 økt med 6,6 %, 1,4 prosentpoeng høyere vekstrate enn snittet for landet. Det jobbet 10 076 flere personer i Sør-Trøndelag i 2014 enn i 2010. 6,3 % av alle arbeidsplassene i Norge var i Sør-Trøndelag i 2015

Veksten i sysselsetningen i Nord-Trøndelag var på 3,2 % i perioden 2010 til 2014. Det var 1 924 flere arbeidsplasser i Nord-Trøndelag i 2014 enn i 2010. 2,4 % av alle arbeidsplassene i Norge var i Nord-Trøndelag i 2015.

Ved overgangen til nytt datagrunnlag fra 2014 til 2015 fikk vi mer presise tall for antall sysselsatte. Antall sysselsatte er 60 000 lavere i det nye datagrunnlaget enn ved det gamle opplegget, som tok utgangspunkt i landstallet for sysselsatte i Arbeidskraftundersøkelsene (AKU). I forhold til totalt antall sysselsatte er forskjellen på 2,4 prosent, det gjør at registertall for antall sysselsatte i 4. kvartal 2015 sammenlignet med tidligere år ikke uttrykker en faktisk endring.

Relativ endring i antallet sysselsatte etter arbeidssted 2010-2014 (prosent)

Sysselsatte personer i Norge etter arbeidssted pr 4. kvartal								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2010-2014	Andel av sysselsatte 2015
Østfold	117 090	118 210	118 151	118 290	119 125	115 873	2 035	1,7 %
Akershus	245 772	253 062	256 869	260 652	266 227	263 581	20 455	8,3 %
Oslo	426 124	435 952	440 511	448 452	457 000	451 379	30 876	7,2 %
Hedmark	85 412	85 544	86 336	86 408	87 634	86 164	2 222	2,6 %
Oppland	87 314	87 628	87 396	87 557	87 873	86 785	559	0,6 %
Buskerud	120 881	122 975	124 230	125 782	126 647	123 368	5 766	4,8 %
Vestfold	103 306	104 062	104 756	105 605	107 228	104 524	3 922	3,8 %
Telemark	76 524	76 693	76 608	76 457	76 279	73 885	-245	-0,3 %
Aust-Agder	47 875	48 147	48 591	48 917	48 964	47 332	1 089	2,3 %
Vest-Agder	85 994	87 021	87 115	87 786	89 462	86 864	3 468	4,0 %
Rogaland	229 927	237 945	242 698	246 294	248 480	237 082	18 553	8,1 %
Hordaland	245 632	250 709	254 440	258 151	261 343	253 693	15 711	6,4 %
Sogn og Fjordane	53 961	54 288	54 293	54 683	55 005	53 769	1 044	1,9 %
Møre og Romsdal	126 765	128 472	129 648	130 461	131 844	127 702	5 079	4,0 %
Sør-Trøndelag	153 761	156 587	159 700	161 791	163 837	161 766	10 076	6,6 %
Nord-Trøndelag	60 920	61 916	62 865	62 941	62 844	61 742	1 924	3,2 %
Nordland	114 761	116 254	115 778	116 311	117 217	113 940	2 456	2,1 %
Troms	79 510	80 622	81 187	82 865	83 124	82 565	3 614	4,5 %
Finnmark	36 757	37 465	37 732	37 675	37 922	36 596	1 165	3,2 %
Trøndelag	214 681	218 503	222 565	224 732	226 681	223 508	12 000	5,6 %
Total	2 498 286	2 543 552	2 568 904	2 597 078	2 628 055	2 568 610	129 769	5,2 %

Kilde: SSB tabell 07984

Syssselsetting i Sør-Trøndelag

8 av 10 nye arbeidsplasser i Trondheim

Av de 161 766 personene som er sysselsatt i Sør-Trøndelag i 2015 hadde 113 020 eller 69,9 % sin arbeidsplass i Trondheim. Syssselsettingen i Sør-Trøndelag er veldig sentralisert og det er et betydelig sprang fra Trondheim ned til Orkdal med 5 891 arbeidsplasser og Melhus med 4 801 arbeidsplasser.

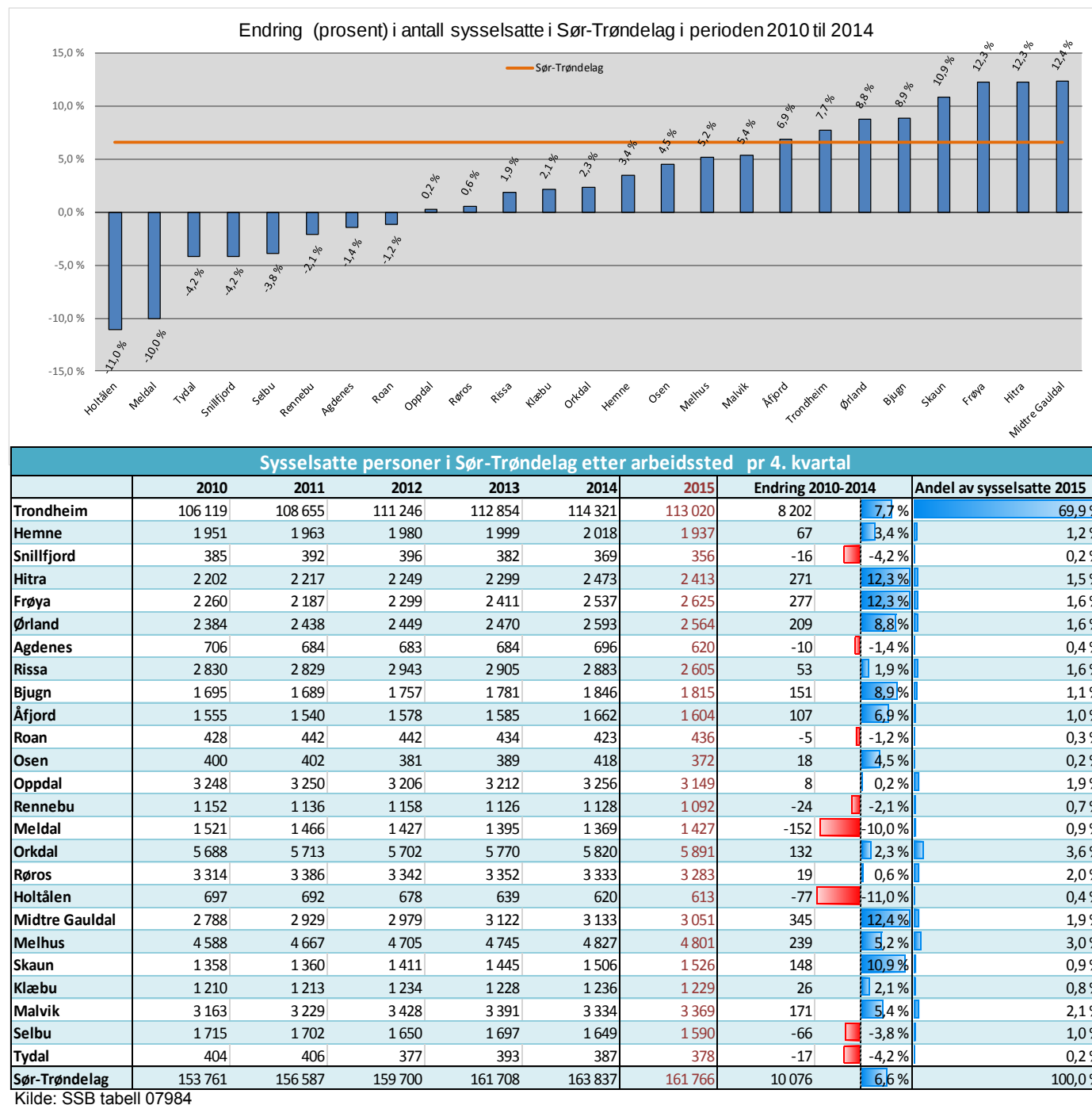
8 202 av de 10 076 arbeidsplassene som har blitt skapt i Sør-Trøndelag i perioden 2010 til 2014 har kommet i Trondheim.

Midtre Gauldal er kommunen i fylket som har hatt høyest prosentvis vekst i antall arbeidsplasser i perioden med en vekst på 12,4 %. Veksten i syssselsetningen i Midtre Gauldal har kommet hovedsakelig innen næringsmiddelindustri, trelast- og trevareindustri og byggenæring.

Også Hitra (12,3 %), Frøya (12,3 %) og Skaun (10,9 %) har hatt en vekst i antall sysselsatte på over 10 %. Akvakultur og tilknyttet næringsmiddelindustri er driveren for syssselsetningsveksten på Hitra og Frøya. Veksten i Skaun skyldes blant annet en sterk økning i antall ansatte innen undervisning på grunn av en ung og voksende befolkning.

Holtålen (-11,0 %) og Meldal (-10,0 %) har hatt størst nedgang i antall sysselsatte i perioden 2010 til 2014.

Ved overgangen til nytt datagrunnlag fra 2014 til 2015 fikk vi mer presise tall for antall sysselsatte. Antall sysselsatte er 60 000 lavere i det nye datagrunnlaget enn ved det gamle opplegget, som tok utgangspunkt i landstallet for sysselsatte i Arbeidskraftundersøkelsene (AKU). I forhold til totalt antall sysselsatte er forskjellen på 2,4 prosent, det gjør at registertall for antall sysselsatte i 4. kvartal 2015 sammenlignet med tidligere år ikke uttrykker en faktisk endring.

Kilde: SSB tabell 07984

Sysselsetting i Nord-Trøndelag

1 900 nye arbeidsplasser i perioden 2010-2014

Sysselsettingen i Nord-Trøndelag er mindre sentralisert enn i Sør-Trøndelag og fylket har tre nesten jevnstore kommuner målt etter antall arbeidsplasser.

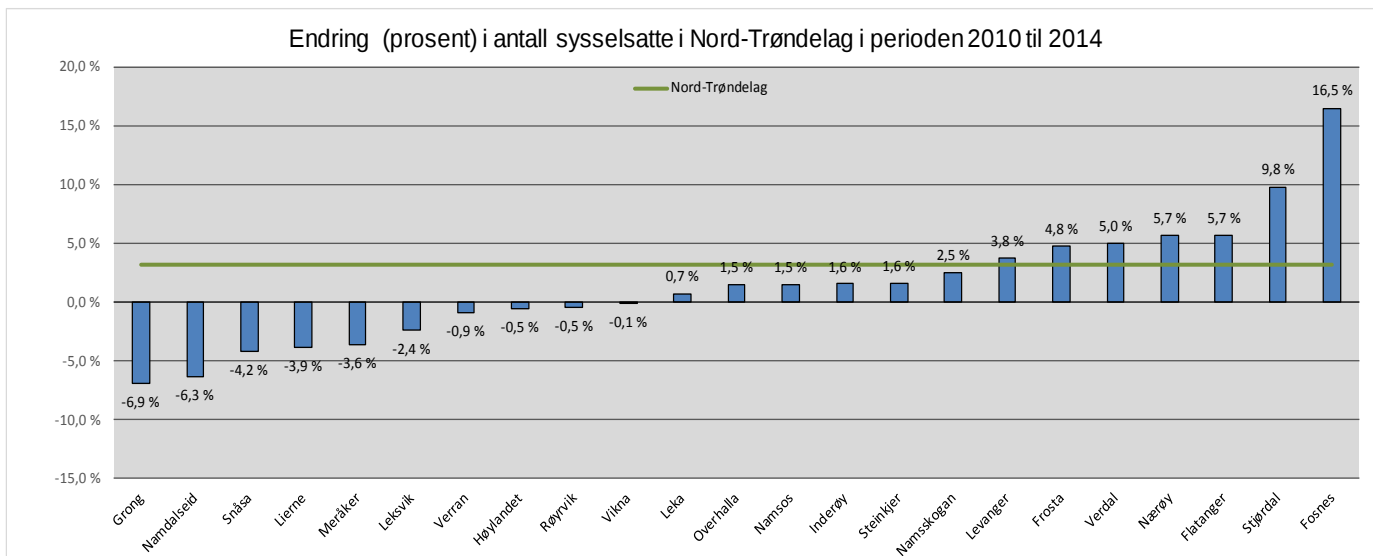
Stjørdal er kommunen i Nord-Trøndelag med flest arbeidsplasser, 10 819 personer arbeidet i Stjørdal i 2015 dette er 17,5 % av sysselsettingen i fylket. Med en vekst på 988 arbeidsplasser i perioden 2010 til 2014 sto Stjørdal for over halvparten av veksten i sysselsetting i Nord-Trøndelag. Den prosentvise veksten i antall sysselsatte i Stjørdal var på 9,8 % i perioden.

Med 10 554 sysselsatte i 2015 har Steinkjer 17,1 % av arbeidsplassene i Nord-Trøndelag. Antall arbeidsplasser i kommunen har økt med 1,6 % i perioden 2010 til 2014. Levanger har 9 528 sysselsatte og 15,4 % av arbeidsplassene i fylket.

Fosnes har hatt størst prosentvis økning i antall sysselsatte i perioden 2010 til 2014 med en vekst på 16,5 %. Målt i antall arbeidsplasser var økningen på 35 arbeidsplasser. De nye arbeidsplassene har hovedsakelig kommet innen offentlig administrasjon og fiskeri og havbruk.

Grong (-6,9 %) og Namdalseid (-6,3 %) er kommunene med størst nedgang i antall sysselsatte i perioden 2010 til 2014.

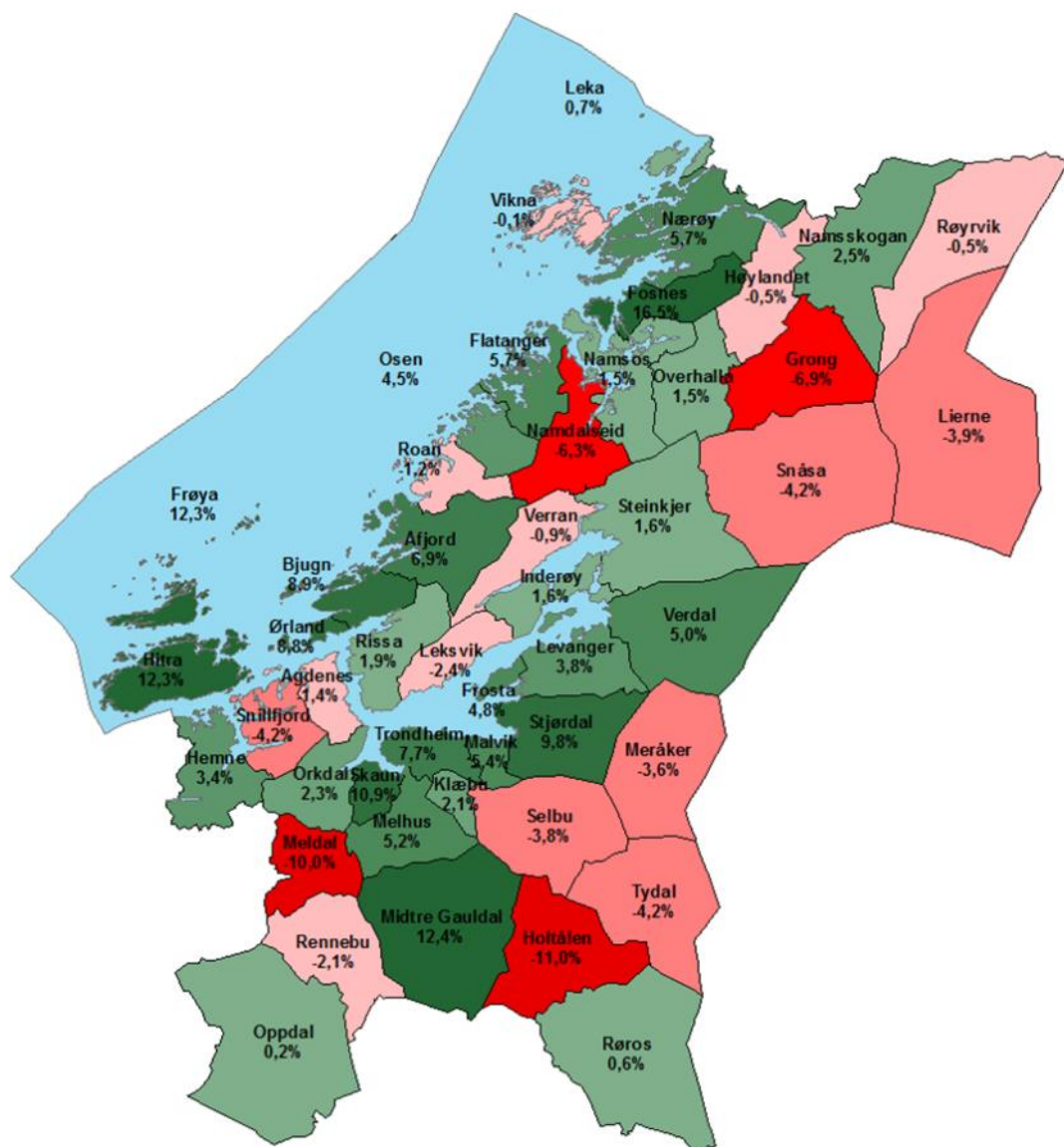
Ved overgangen til nytt datagrunnlag fra 2014 til 2015 fikk vi mer presise tall for antall sysselsatte. Antall sysselsatte er 60 000 lavere i det nye datagrunnlaget enn ved det gamle opplegget, som tok utgangspunkt i landstallet for sysselsatte i Arbeidskraftundersøkelsene (AKU). I forhold til totalt antall sysselsatte er forskjellen på 2,4 prosent, det gjør at registertall for antall sysselsatte i 4. kvartal 2015 sammenlignet med tidligere år ikke uttrykker en faktisk endring.

Sysselsatte personer i Nord-Trøndelag etter arbeidssted pr 4. kvartal								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2010-2014	Andel av sysselsatte 2015
Steinkjer	10 412	10 496	10 542	10 554	10 576	10 554	164	1,6 %
Namsos	6 915	7 035	7 123	7 077	7 019	6 804	104	1,5 %
Meråker	976	967	962	920	941	946	-35	-3,6 %
Stjørdal	10 061	10 328	10 725	11 015	11 049	10 819	988	9,8 %
Frosta	901	896	911	950	944	885	43	4,8 %
Leksvik	1 487	1 468	1 475	1 412	1 451	1 448	-36	-2,4 %
Levanger	9 084	9 341	9 378	9 433	9 426	9 528	342	3,8 %
Verdal	6 395	6 525	6 643	6 785	6 715	6 503	320	5,0 %
Verran	997	1 092	1 282	1 088	988	948	-9	-0,9 %
Namdalseid	664	611	617	638	622	613	-42	-6,3 %
Snåsa	920	905	877	894	881	847	-39	-4,2 %
Lierne	666	641	664	644	640	591	-26	-3,9 %
Røyrvik	214	210	213	211	213	208	-1	-0,5 %
Namsskogan	399	400	398	401	409	382	10	2,5 %
Grong	1 204	1 221	1 213	1 197	1 121	1 111	-83	-6,9 %
Høylandet	547	531	536	544	544	506	-3	-0,5 %
Overhalla	1 467	1 522	1 477	1 437	1 489	1 466	22	1,5 %
Fosnes	212	234	247	246	247	237	35	16,5 %
Flatanger	491	513	532	502	519	527	28	5,7 %
Vikna	2 487	2 512	2 506	2 514	2 484	2 397	-3	-0,1 %
Nærøy	1 895	1 928	1 969	1 940	2 003	2 011	108	5,7 %
Leka	275	267	278	261	277	229	2	0,7 %
Inderøy	2 251	2 273	2 297	2 278	2 286	2 182	35	1,6 %
Nord-Trøndelag	60 920	61 916	62 865	62 941	62 844	61 742	1 924	3,2 %

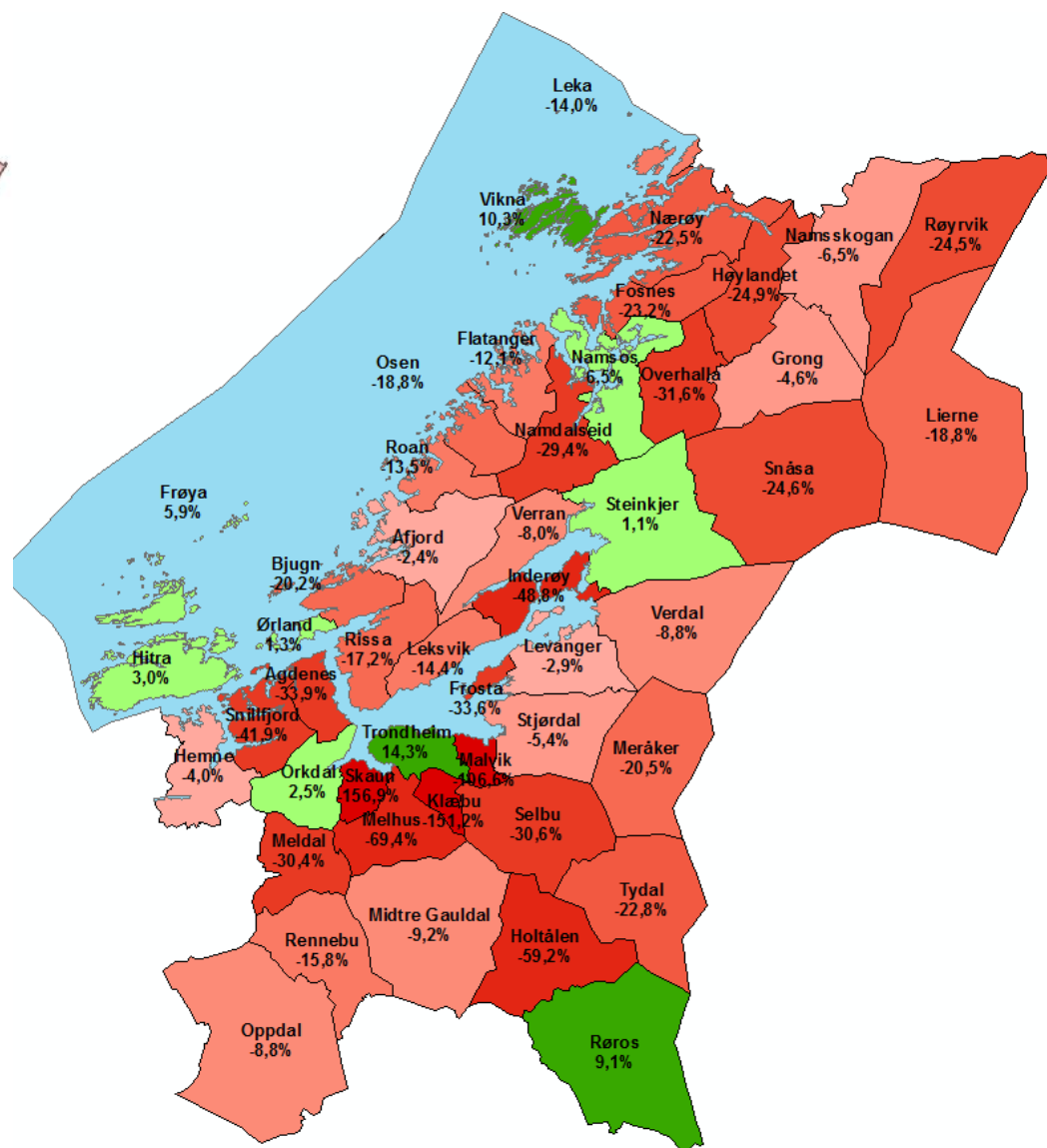
Kilde: SSB tabell 07984

Prosentvis endring i antall i syssel-satte i perioden 2010-2014

Kilde: SSB tabell 07984

Nettoppendling i prosent av antall sysselsatte i kommunen 2015

Kilde: SSB tabell 03333

1 av 5 arbeider innen helse

Helse- og sosialtjenester er den største næringen målt etter sysselsetning i begge trøndelagsfylkene. 33 184 arbeider i denne næringen i Sør-Trøndelag, mens næringen sysselsetter 14 623 i Nord-Trøndelag i 2015. Næringen utgjør henholdsvis 20,5 % og 23,7 % av total sysselsetning for Sør- og Nord-Trøndelag.

Andre store næringsgrupper er varehandel som sysselsetter 20 186 personer i Sør-Trøndelag (12,5 %) og 7 509 i Nord-Trøndelag (12,2 %). Undervisning som sysselsetter 17 592 i Sør-Trøndelag (10,9 %) og 5 731 (9,3 %) i Nord-Trøndelag. Videre har vi bygg og anleggsvirksomhet der det jobber 13 201 i Sør-Trøndelag (8,2 %) og 5 165 i Nord-Trøndelag (8,4%).

Industrien står for 7,5 % av sysselsettingen i Sør-Trøndelag og 9,0 % av sysselsettingen Nord-Trøndelag. Frøya er kommunen med størst andel som jobber i industrien, 29,8 % av alle sysselsatte, drevet av næringsmiddelindustrien.

20 største enkeltnæringer i Trøndelag etter sysselsatte				
	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Trøndelag	Andel sysselsatte
Undervisning	17 592	5 731	23 323	10,4 %
Helsetjenester	12 941	5 494	18 435	8,2 %
Detaljhandel, unntatt med motorvogner	12 743	5 127	17 870	8,0 %
Omsorg uten botilbud, barnehager	12 032	4 802	16 834	7,5 %
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	9 054	3 960	13 014	5,8 %
Pleie og omsorg i institusjon	8 211	4 327	12 538	5,6 %
Spes. bygge- og anleggsvirksomhet	7 690	2 933	10 623	4,8 %
Oppføring av bygninger	4 389	1 765	6 154	2,8 %
Landtransport og rørtransport	4 152	1 782	5 934	2,7 %
Jordbruk og tilhørende tjenester	2 678	3 189	5 867	2,6 %
Agentur- og engroshandel, unntatt motorvogner	4 759	1 092	5 851	2,6 %
Næringsmiddelindustri	4 178	1 459	5 637	2,5 %
Serveringsvirksomhet	4 314	1 127	5 441	2,4 %
Arkitekter og tekniske konsulenter	3 813	610	4 423	2,0 %
Handel med og reparasjon av motorvogner	2 684	1 290	3 974	1,8 %
Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	2 963	1 011	3 974	1,8 %
Arbeidskrafttjenester	2 947	520	3 467	1,6 %
Forskning og utviklingsarbeid	2 942	90	3 032	1,4 %
Finansieringsvirksomhet	2 381	369	2 750	1,2 %
IT-tjenester	2 494	219	2 713	1,2 %

Sysselsatte personer etter næring 2010-2015									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2010-2014		Andel av sysselsetning 2015
Sør-Trøndelag									
Jord og skogbruk	4 198	3 837	3 608	3 484	3 407	2 907	-791	-18,8 %	1,8 %
Fiske, fangst og akvakultur	956	1 016	1 013	1 065	1 154	1 224	198	20,7 %	0,8 %
Olje og gass	743	856	949	804	830	1 045	87	11,7 %	0,6 %
Bergverk	163	188	186	190	188	174	25	15,3 %	0,1 %
Industri	11 912	12 061	12 304	12 783	12 798	12 161	886	7,4 %	7,5 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	1 590	1 682	1 622	1 620	1 580	1 536	-10	-0,6 %	0,9 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	12 319	12 546	12 943	13 448	13 591	13 201	1 272	10,3 %	8,2 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	20 520	20 302	20 544	20 376	20 597	20 186	77	0,4 %	12,5 %
Transport og lagring	7 146	7 102	7 428	7 421	7 503	7 376	357	5,0 %	4,6 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	5 441	5 672	5 723	5 894	6 319	6 239	878	16,1 %	3,9 %
Informasjon og kommunikasjon	4 944	5 117	5 203	5 166	5 243	5 092	299	6,0 %	3,1 %
Finansiering og forsikring	3 115	3 133	3 098	3 135	3 234	3 187	119	3,8 %	2,0 %
Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	11 616	12 026	12 633	13 184	13 226	12 354	1 610	13,9 %	7,6 %
Forretningsmessig tjenesteyting	7 817	8 442	8 979	8 922	8 979	8 394	1 162	14,9 %	5,2 %
Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	8 069	8 410	8 829	8 882	8 878	9 054	809	10,0 %	5,6 %
Undervisning	16 776	17 038	16 952	17 166	17 356	17 592	580	3,5 %	10,9 %
Helse- og sosialtjenester	30 443	31 168	31 505	31 994	32 399	33 184	1 956	6,4 %	20,5 %
Personlig tjenesteyting	5 351	5 437	5 483	5 583	5 884	5 860	533	10,0 %	3,6 %
uoppgitt	642	554	698	674	671	1 000	29	4,5 %	0,6 %
Total	153 761	156 587	159 700	161 791	163 837	161 766	10 076	6,6 %	100,0 %
Nord-Trøndelag									
Jord og skogbruk	4 671	4 344	4 052	3 924	3 929	3 572	-742	-15,9 %	5,8 %
Fiske, fangst og akvakultur	564	602	603	617	641	641	77	13,7 %	1,0 %
Olje og gass	730	809	925	978	915	842	185	25,3 %	1,4 %
Bergverk	184	204	212	206	184	179	0	0,0 %	0,3 %
Industri	5 946	6 009	5 978	5 863	5 812	5 577	-134	-2,3 %	9,0 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	965	981	961	943	887	840	-78	-8,1 %	1,4 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	4 616	4 968	5 025	5 244	5 307	5 165	691	15,0 %	8,4 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	7 828	7 884	7 842	7 940	7 950	7 509	122	1,6 %	12,2 %
Transport og lagring	3 617	3 561	3 638	3 576	3 736	3 623	119	3,3 %	5,9 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	1 672	1 748	1 765	1 769	1 805	1 758	133	8,0 %	2,8 %
Informasjon og kommunikasjon	773	739	714	745	746	728	-27	-3,5 %	1,2 %
Finansiering og forsikring	503	457	431	419	434	455	-69	-13,7 %	0,7 %
Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	2 031	2 099	2 216	2 250	2 276	2 226	245	12,1 %	3,6 %
Forretningsmessig tjenesteyting	2 204	2 574	3 034	2 607	2 462	2 288	258	11,7 %	3,7 %
Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	3 640	3 670	3 807	3 779	3 855	3 960	215	5,9 %	6,4 %
Undervisning	5 598	5 677	5 656	5 754	5 625	5 731	27	0,5 %	9,3 %
Helse- og sosialtjenester	13 488	13 702	14 084	14 331	14 298	14 623	810	6,0 %	23,7 %
Personlig tjenesteyting	1 597	1 643	1 644	1 678	1 659	1 519	62	3,9 %	2,5 %
uoppgitt	293	245	278	318	323	506	30	10,2 %	0,8 %
Total	60 920	61 916	62 865	62 941	62 844	61 742	1 924	3,2 %	100,0 %

Kilde: SSB tabell 08536

Sysselsatte personer i Sør-Trøndelag per 4. kvartal 2015 etter arbeidsted fordelt på kommune og 19 næringsgrupper.

	Jord og skogbruk	Fiske, fangst og akvakultur	Olje og gass	Bergverk	Industri	Elektrisitet, vann og renovasjon	Bygge- og anleggsvirksomhet	Varehandel, motorvognreparasjoner	Transport og lagring	Overnattings- og serveringsvirksomhet	Informasjon og kommunikasjon	Finansiering og forsikring	Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Forretningsmessig tjenesteyting	Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	Undervisning	Helse- og sosialtjenester	Personlig tjenesteyting	Uoppgitt	Total
Trondheim	242	93	1 045	86	5 949	894	8 302	14 760	4 743	4 993	4 750	2 660	10 923	6 820	6 175	13 337	22 113	4 586	549	113 020
Hemne	134	97	-	1	336	27	174	201	119	24	36	33	57	41	96	162	358	29	12	1 937
Snillfjord	40	78	-	-	37	-	33	8	21	7	1	-	1	1	20	24	76	6	3	356
Hitra	48	200	-	5	532	15	223	211	111	57	15	3	81	212	77	180	373	57	13	2 413
Frøya	18	383	-	-	736	28	139	198	246	51	3	9	68	52	87	175	391	29	12	2 625
Ørland	85	15	-	-	223	8	306	337	117	127	21	30	69	72	570	92	405	70	17	2 564
Agdenes	84	21	-	-	50	8	41	40	37	6	-	1	20	15	35	40	151	61	10	620
Rissa	195	30	-	-	310	26	302	284	212	21	14	48	54	43	141	222	626	57	20	2 605
Bjugn	81	68	-	-	181	45	198	160	80	14	3	26	36	36	216	186	431	34	20	1 815
Åfjord	145	105	-	-	29	20	358	185	61	38	20	21	51	15	72	140	303	24	17	1 604
Roan	49	64	-	-	46	7	41	17	21	11	-	-	6	9	23	35	97	4	6	436
Osen	22	46	-	1	18	-	28	27	32	5	-	-	8	7	18	51	99	4	6	372
Oppdal	268	1	-	56	269	37	410	495	112	180	32	31	107	83	108	231	592	109	28	3 149
Rennebu	198	-	-	-	62	53	142	79	17	21	-	15	20	20	69	79	248	47	22	1 092
Meldal	130	-	-	8	197	31	92	143	41	12	2	39	30	18	62	176	376	55	15	1 427
Orkdal	143	3	-	7	891	137	416	938	353	169	38	48	216	171	268	376	1 539	134	44	5 891
Rørø	137	3	-	-	578	48	309	409	169	226	54	46	115	69	167	179	651	103	20	3 283
Holtålen	61	-	-	-	53	6	58	61	28	17	-	21	13	17	35	45	178	16	4	613
Midtre Gauldal	245	-	-	3	591	24	375	324	251	40	18	24	90	66	110	240	556	59	35	3 051
Melhus	209	8	-	4	269	66	556	611	309	50	28	63	217	136	228	635	1 225	139	48	4 801
Skaun	78	3	-	-	61	-	197	126	48	24	11	3	29	37	84	202	534	52	37	1 526
Klæbu	25	1	-	2	83	6	125	72	76	7	7	30	15	41	68	143	469	42	17	1 229
Malvik	40	4	-	-	324	5	236	317	125	76	17	6	91	356	195	433	1 010	105	29	3 369
Selbu	187	-	-	1	323	20	112	147	36	42	19	28	30	30	83	172	312	32	16	1 590
Tydal	43	1	-	-	13	25	28	36	11	21	3	2	7	27	47	37	71	6	-	378
Sør-Trøndelag	2 907	1 224	1 045	174	12 161	1 536	13 201	20 186	7 376	6 239	5 092	3 187	12 354	8 394	9 054	17 592	33 184	5 860	1 000	161 766

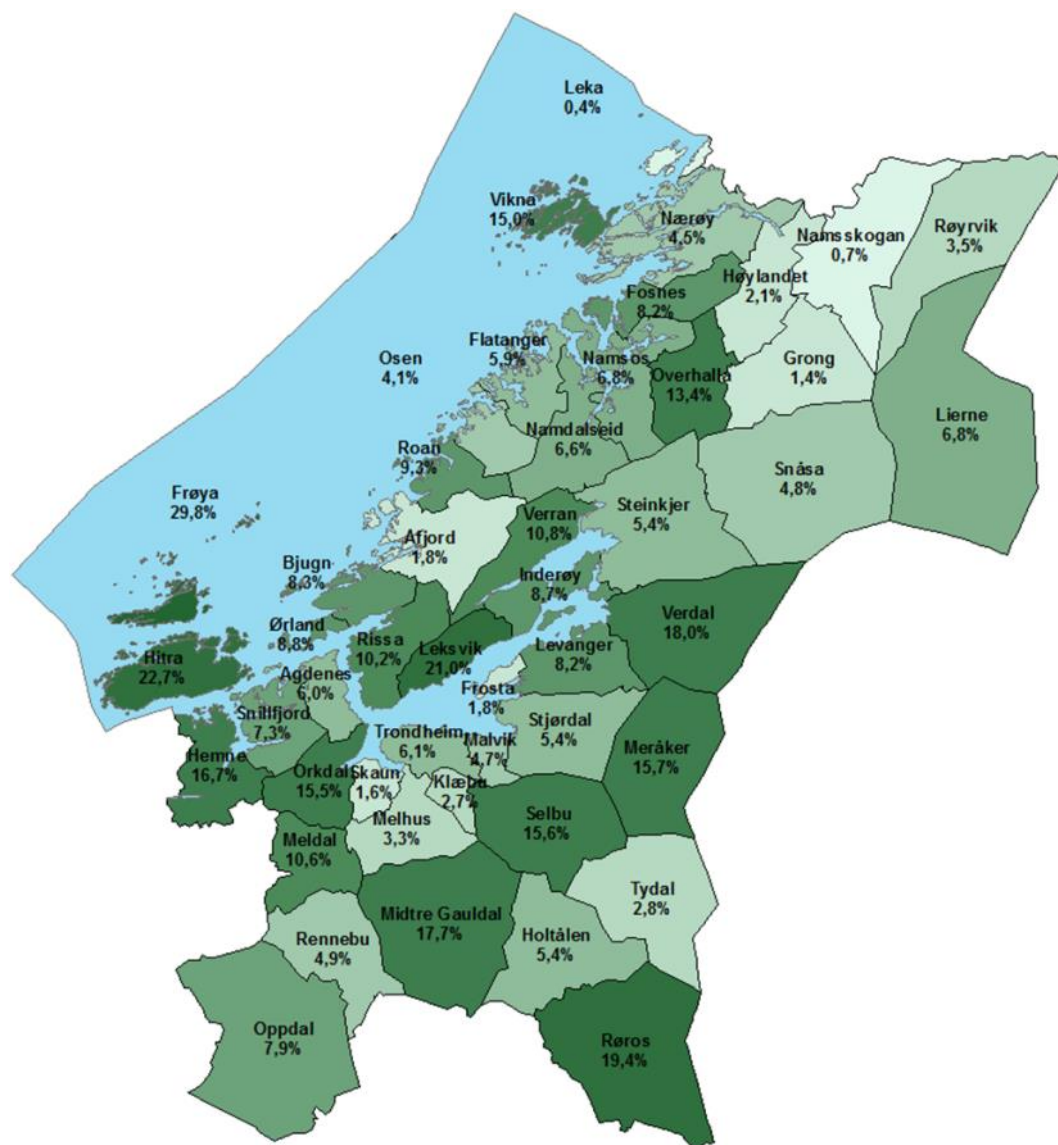
Kilde: SSB tabell 08536

Sysselsatte personer i Nord-Trøndelag per 4. kvartal 2015 etter arbeidsted fordelt på kommune og 19 næringsgrupper.

	Jord og skogbruk	Fiske, fangst og akvakultur	Olje og gass	Bergverk	Industri	Elektrisitet, vann og renovasjon	Bygge- og anleggsvirksomhet	Varehandel, motorvogntrafikk	Transport og lagring	Overnattings- og serveringsvirksomhet	Informasjon og kommunikasjon	Finansiering og forsikring	Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Forretningsmessig tjenesteyting	Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	Undervisning	Helse- og sosialtjenester	Personlig tjenesteyting	Uoppgitt	Total
Steinkjer	557	4	-	53	560	325	868	1 700	358	324	204	141	478	324	1 378	1 160	1 791	261	68	10 554
Namsos	113	38	-	-	433	81	518	1 067	361	143	61	53	328	304	314	592	2 181	175	42	6 804
Meråker	57	2	-	-	179	11	44	58	37	32	1	-	27	20	44	125	269	25	15	946
Stjørdal	271	6	809	15	620	171	795	1 371	1 228	582	139	85	368	697	603	947	1 793	239	80	10 819
Frosta	162	-	-	-	21	5	97	94	55	15	7	-	38	41	58	64	191	22	15	885
Leksvik	118	-	-	-	348	7	58	95	101	16	1	9	46	22	79	129	384	23	12	1 448
Levanger	509	17	-	-	806	52	583	1 064	408	248	82	69	289	171	473	895	3 559	229	74	9 528
Verdal	342	2	32	63	1 273	43	1 038	859	115	156	55	22	241	96	227	595	1 099	199	46	6 503
Verran	49	29	-	-	111	13	80	72	44	7	4	2	46	139	36	50	248	12	6	948
Namdalseid	117	14	-	-	52	-	27	27	80	4	-	-	21	5	35	45	169	8	9	613
Snåsa	156	-	-	3	51	8	49	49	22	36	2	5	40	19	80	78	212	30	7	847
Lierne	92	-	-	20	48	7	62	34	35	9	-	1	23	14	43	46	137	10	10	591
Røyrvik	32	-	-	-	9	2	9	12	6	6	16	-	6	15	30	13	41	5	6	208
Namsskogan	41	-	-	1	3	11	60	30	19	19	1	-	8	9	42	21	90	20	7	382
Grong	89	-	-	4	16	31	100	151	48	34	-	30	23	36	58	158	299	24	10	1 111
Høylandet	85	8	-	-	13	-	23	64	23	4	2	2	21	-	36	39	163	14	9	506
Overhalla	248	-	-	-	258	28	179	121	95	6	1	4	46	41	48	84	282	17	8	1 466
Fosnes	30	34	-	-	24	-	4	14	5	2	-	-	6	4	53	19	36	1	5	237
Flatanger	32	82	-	-	35	-	35	28	71	9	-	-	29	15	30	37	110	7	7	527
Vikna	48	278	1	4	322	-	110	267	195	37	130	20	51	130	74	201	446	68	15	2 397
Nærøy	158	100	-	9	110	44	162	204	211	20	14	8	54	117	115	178	411	69	27	2 011
Leka	50	23	-	-	1	1	13	11	30	3	1	-	7	10	13	15	48	1	2	229
Inderøy	216	4	-	7	284	-	251	117	76	46	7	4	30	59	91	240	664	60	26	2 182
Nord-Trøndelag	3 572	641	842	179	5 577	840	5 165	7 509	3 623	1 758	728	455	2 226	2 288	3 960	5 731	14 623	1 519	506	61 742

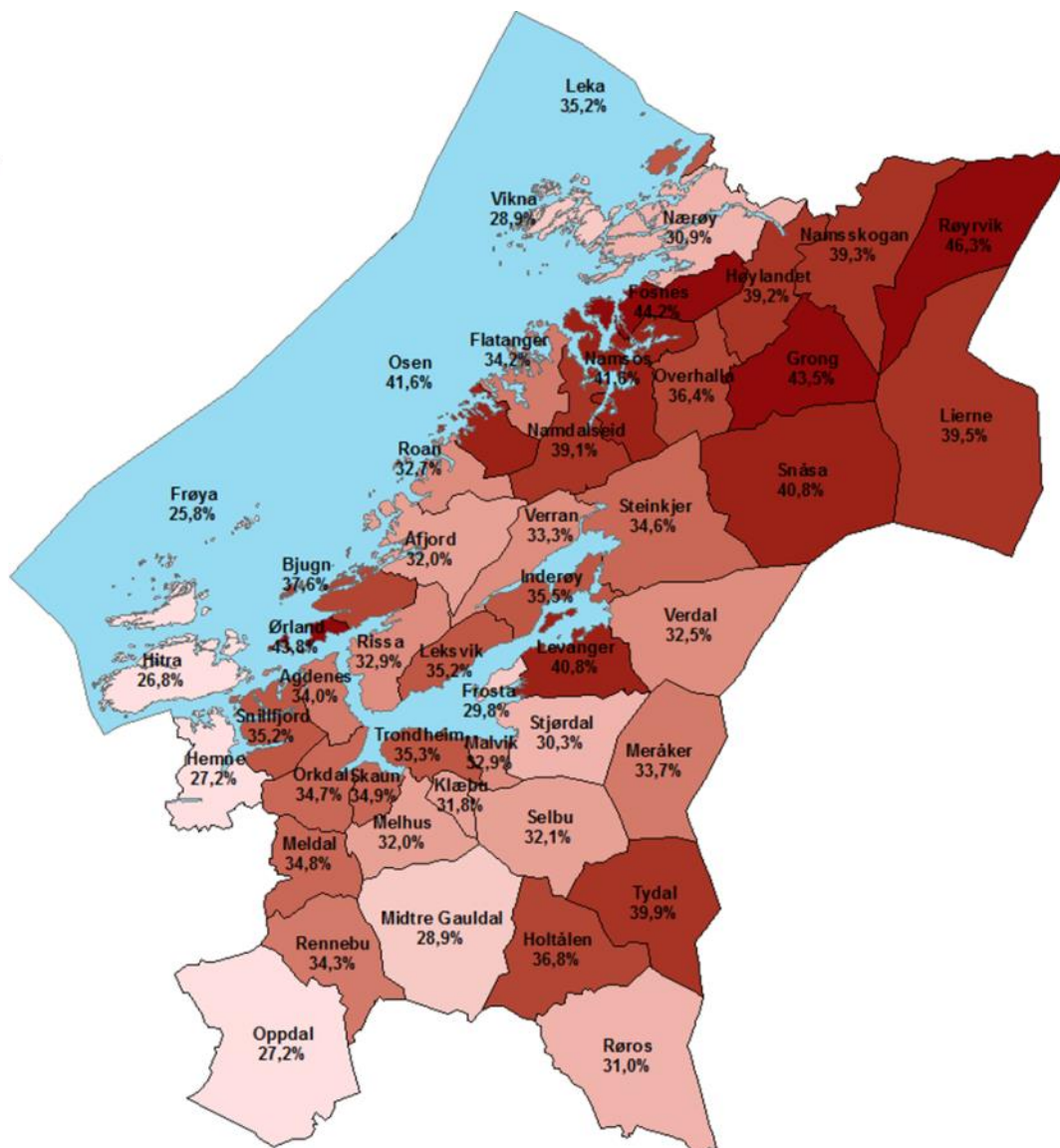
Kilde: SSB tabell 08536

**Andel av sysselsatte som
arbeider i industri i 2015**

Kilde: SSB tabell 08536

**Andel av sysselsatte som
arbeider i offentlig sektor i
2015**

Kilde: SSB tabell 07979

Offentlig og privat sektor

144 356 personer arbeider i privat sektor i Trøndelag i 2015. 64,6 % av arbeidsplassene Trøndelag er i privat og 35,4% er i offentlig sektor. Trøndelag har en litt høyere andel offentlige arbeidsplasser enn snittet i landet som er på 31,7 %.

Rørвик er kommunen med høyest andel offentlige arbeidsplasser med 46,3 %. Frøya med 25,8 % har den laveste andelen med sysselsatte i offentlig sektor.

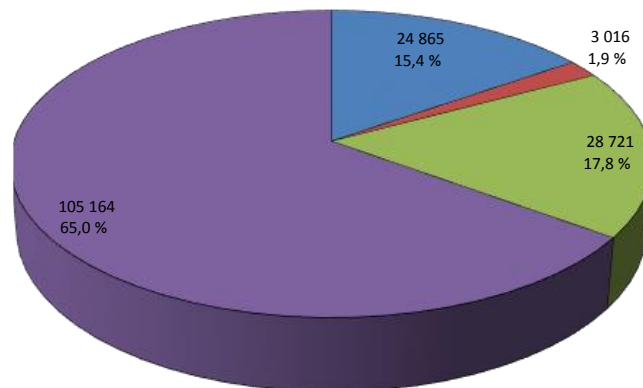
Statlig forvaltning sysselsatte 31 050 personer i Trøndelag, 13,9 % av alle sysselsatte. De fleste av disse arbeidsplassene er knyttet til sykehus, universitet og høyskoler. Fylkeskommunal forvaltning sysselsetter 4 777 personer i Trøndelag, 2,1 % av total sysselsetting, de fleste av disse arbeidsplassene er knyttet til drift av videregående skoler. 43 325 er sysselsatt i kommunal forvaltning, som utgjør 19,4 % av den totale sysselsettingen. Helse- og sosialtjenester og grunnskolen står for størst andel av kommunale arbeidsplasser.

Sysselsatte i offentlig sektor i 2015 fordelt på fylker

	Andel offentlig	Statlig forvaltning	Fylkeskommunal forvaltning	Kommunal forvaltning
Alle fylker	31,7 %	293 923	44 978	474 734
Trøndelag	35,4 %	31 050	4 777	43 325
Troms	43,6 %	15 599	2 190	18 193
Finnmark	42,0 %	4 752	1 180	9 438
Nordland	39,9 %	14 506	3 450	27 524
Hedmark	38,3 %	10 825	2 109	20 064
Sogn og Fjordane	36,6 %	4 933	1 412	13 347
Nord-Trøndelag	36,5 %	6 185	1 761	14 604
Telemark	36,2 %	7 030	1 645	18 085
Oppland	36,0 %	8 610	2 109	20 493
Aust-Agder	36,0 %	4 472	1 263	11 287
Sør-Trøndelag	35,0 %	24 865	3 016	28 721
Østfold	32,8 %	10 868	2 584	24 555
Vestfold	32,1 %	10 102	2 166	21 259
Vest-Agder	31,9 %	8 073	1 764	17 848
Møre og Romsdal	31,8 %	10 447	2 557	27 636
Hordaland	30,8 %	29 145	4 473	44 457
Buskerud	29,5 %	10 567	2 378	23 441
Akershus	28,2 %	23 086	4 596	46 635
Rogaland	26,9 %	17 508	3 907	42 418
Oslo	26,0 %	72 350	418	44 729

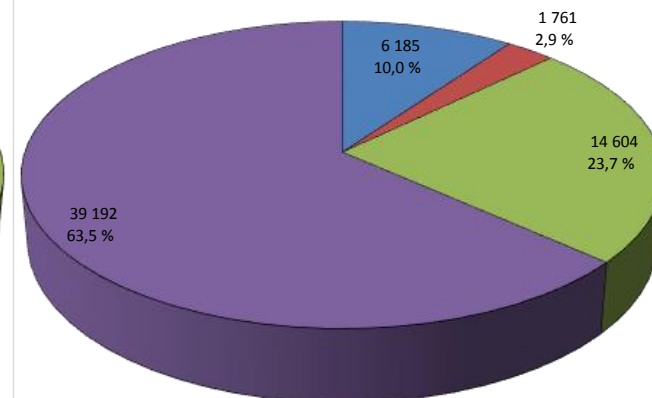
Sysselsatte i Sør-Trøndelag i 2015 fordelt på sektor.

- Statlig forvaltning
- Fylkeskommunal forvaltning
- Kommunal forvaltning
- Privat sektor og offentlige foretak

Sysselsatte i Nord-Trøndelag i 2015 fordelt på sektor.

- Statlig forvaltning
- Fylkeskommunal forvaltning
- Kommunal forvaltning
- Privat sektor og offentlige foretak

Sysselsatte etter sektor 2010-2015								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2010-2014	Andel av sysselsatte 2015
Sør-Trøndelag								
Statlig forvaltning	21 977	22 551	22 861	23 637	24 239	24 865	2 262	10,3 %
Fylkeskommunal forvaltning	2 808	2 761	2 775	2 980	3 013	3 016	205	7,3 %
Kommunal forvaltning	26 360	27 136	27 614	27 960	28 039	28 721	1 679	6,4 %
Privat sektor og offentlige foretak	102 616	104 139	106 450	107 214	108 546	105 164	5 930	5,8 %
Alle sektorer	153 761	156 587	159 700	161 791	163 837	161 766	10 076	6,6 %
Nord-Trøndelag								
Statlig forvaltning	5 471	5 553	5 756	5 941	6 030	6 185	559	10,2 %
Fylkeskommunal forvaltning	1 763	1 747	1 719	1 828	1 766	1 761	3	0,2 %
Kommunal forvaltning	13 339	13 608	13 982	14 245	14 207	14 604	868	6,5 %
Privat sektor og offentlige foretak	40 347	41 008	41 408	40 927	40 841	39 192	494	1,2 %
Alle sektorer	60 920	61 916	62 865	62 941	62 844	61 742	1 924	3,2 %
Trøndelag								
Statlig forvaltning	27 448	28 104	28 617	29 578	30 269	31 050	2 821	10,3 %
Fylkeskommunal forvaltning	4 571	4 508	4 494	4 808	4 779	4 777	208	4,6 %
Kommunal forvaltning	39 699	40 744	41 596	42 205	42 246	43 325	2 547	6,4 %
Privat sektor og offentlige foretak	142 963	145 147	147 858	148 141	149 387	144 356	6 424	4,5 %
Alle sektorer	214 681	218 503	222 565	224 732	226 681	223 508	12 000	5,6 %

Kilde: SSB tabell 07979

Arbeidsledighet

Ledighet under landsgjennomsnittet

Arbeidsledigheten i begge trøndelagsfylkene lå i 2015 under landssnittet. I snitt var det i 2015 registrert 4 365 helt arbeidsledige i Sør-Trøndelag og 1 896 i Nord-Trøndelag. Dette gir en arbeidsledighetsprosent på henholdsvis 2,6 % og 2,8 %. Snittet for hele landet var på 2,9 %. Antall helt arbeidsledige har økt med 6,5 % (268 personer) i Sør-Trøndelag og 2,5 % (46 personer) i Nord-Trøndelag.

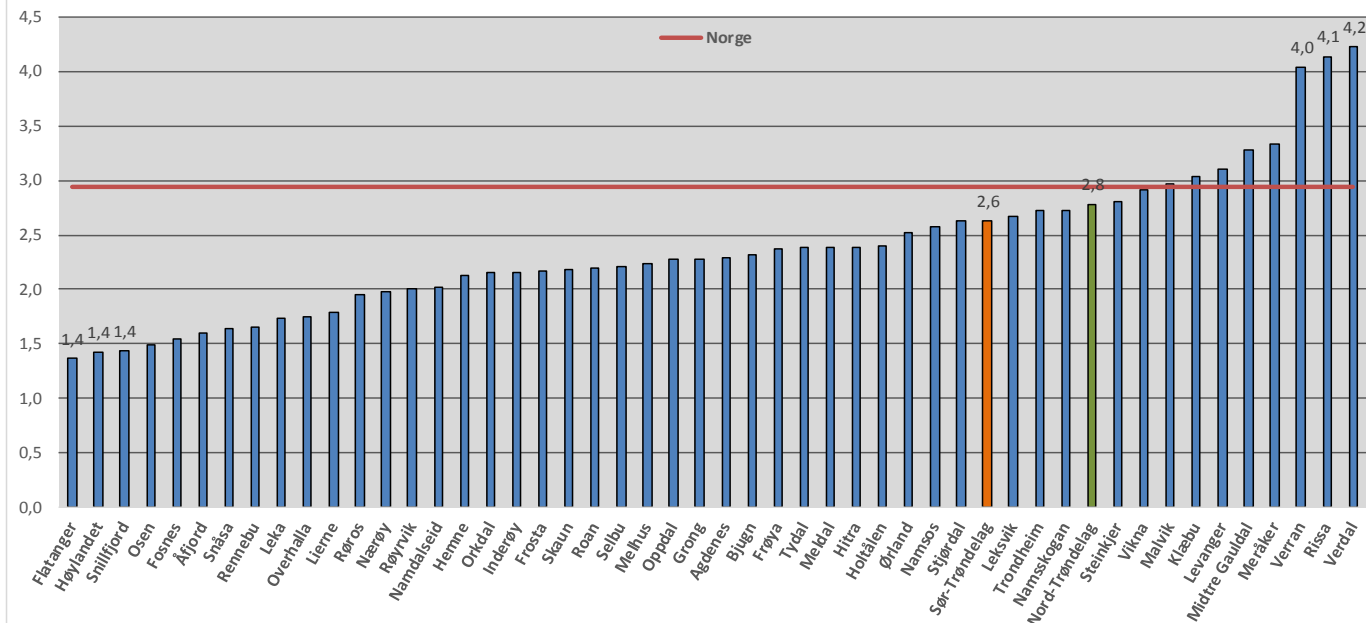
Størsteparten av økningen i antall arbeidsledige i trøndelagsfylkene finner man i et relativt lite antall kommuner. I Sør-Trøndelag som totalt hadde en økning i antall arbeidsledige på 268 personer så er 217 av disse personene å finne i Trondheim, 32 i Malvik og 26 i Midtre Gauldal. I Nord-Trøndelag hvor antall arbeidsledige har økt med 46 personer i 2015 sammenlignet med 2014 har antall arbeidsledige økt med 42 personer i Levanger, 30 personer i Verdal og 19 personer i Stjørdal.

Verdal (4,2 %), Rissa (4,1 %) og Verran (4,0 %) er kommunene i Trøndelag med høyest arbeidsledighet. Flatanger (1,4 %), Høylandet (1,4%) og Snillfjord (1,4 %) er kommunene med lavest arbeidsledighet i 2015.

Arbeidsledighet defineres som personer som er uten arbeid og som aktivt søker etter arbeid. En nedgang i arbeidsledigheten kan dermed være et resultat av at flere finner arbeid, men det kan også være et resultat av at personer gir opp å lete etter jobb.

Arbeidsledighetsprosent regnes ut fra arbeidsstyrken (sysselsatte + arbeidsledige) og ikke av hele befolkningen (sysselsatte + arbeidsledige+ økonomisk inaktive)

Registrerte helt ledige som prosent av arbeidsstyrken. Årsgjennomsnitt 2015

Registrert helt arbeidsledig. Antall og i prosent av arbeidsstyrken. Årsgjennomsnitt													
	Antall 2014	Antall 2015	Endring 2014-2015	Prosent 2014	Prosent 2015	Endring 2014-2015		Antall 2014	Antall 2015	Endring 2014-2015	Prosent 2014	Prosent 2015	Endring 2014-2015
Trondheim	2 549	2 766	217	2,6	2,7	0,1	Steinkjer	305	303	-2	2,8	2,8	0,0
Hemne	40	45	5	1,9	2,1	0,2	Namsos	176	171	-5	2,7	2,6	-0,1
Snillfjord	9	7	-2	1,7	1,4	-0,3	Meråker	47	40	-7	4,0	3,3	-0,7
Hitra	45	56	11	2,0	2,4	0,4	Stjørdal	290	309	19	2,5	2,6	0,1
Frøya	50	58	8	2,1	2,4	0,3	Frosta	39	28	-11	3,1	2,2	-0,9
Ørland	72	66	-6	2,8	2,5	-0,3	Leksvik	37	45	8	2,2	2,7	0,5
Agdenes	19	20	1	2,1	2,3	0,2	Levanger	267	309	42	2,7	3,1	0,4
Rissa	141	137	-4	4,2	4,1	-0,1	Verdal	287	317	30	3,9	4,2	0,3
Bjugn	46	51	5	2,2	2,3	0,1	Verran	51	46	-5	3,5	4,0	0,5
Åfjord	28	27	-1	1,7	1,6	-0,1	Namdalseid	17	17	0	2,1	2,0	-0,1
Roan	10	11	1	1,8	2,2	0,4	Snåsa	19	17	-2	1,8	1,6	-0,2
Osen	10	7	-3	2,1	1,5	-0,6	Lierne	14	13	-1	1,9	1,8	-0,1
Oppdal	88	80	-8	2,5	2,3	-0,2	Røyrvik	6	5	-1	1,5	2,0	0,5
Rennebu	26	22	-4	2,0	1,7	-0,3	Namsskogan	7	12	5	1,5	2,7	1,2
Meldal	46	46	0	2,5	2,4	-0,1	Gron	31	28	-3	2,5	2,3	-0,2
Orkdal	143	130	-13	2,4	2,2	-0,2	Høylandet	8	9	1	1,2	1,4	0,2
Rørø	55	58	3	1,9	2,0	0,1	Overhalla	39	34	-5	2,0	1,8	-0,2
Holtålen	22	24	2	2,2	2,4	0,2	Fosnes	5	4	-1	1,2	1,5	0,3
Midtre Gauldal	86	112	26	2,6	3,3	0,7	Flatanger	13	8	-5	2,2	1,4	-0,8
Melhus	188	189	1	2,2	2,2	0,0	Vikna	71	65	-6	3,2	2,9	-0,3
Skaun	100	85	-15	2,6	2,2	-0,4	Nærøy	58	49	-9	2,3	2,0	-0,3
Klæbu	95	100	5	3,0	3,0	0,0	Leka	6	5	-1	1,8	1,7	-0,1
Malvik	181	213	32	2,6	3,0	0,4	Inderøy	64	72	8	1,9	2,2	0,3
Selbu	44	46	2	2,1	2,2	0,1	Nord-Trøndelag	1 850	1 896	46	2,7	2,8	0,1
Tydal	8	11	3	1,8	2,4	0,6	Norge	74 813	80 377	5 564	2,8	2,9	0,1
Sør-Trøndelag	4 097	4 365	268	2,5	2,6	0,1	Kilde: NAV						

Unge arbeidsledige

Høyest arbeidsledighet blant de unge

Høyest arbeidsledighet blant unge (15– 29 år) finner vi i Namsskogan (6,9 %), Meråker (5,5 %), Verran (5,5 %), Klæbu (5,4 %) og Fosnes (5,2 %). Til sammenlikning er arbeidsledigheten blant unge 25 % i eurosonen og 44 % i Spania. (Kilde: Eurostat. Ungdom under 25 år)

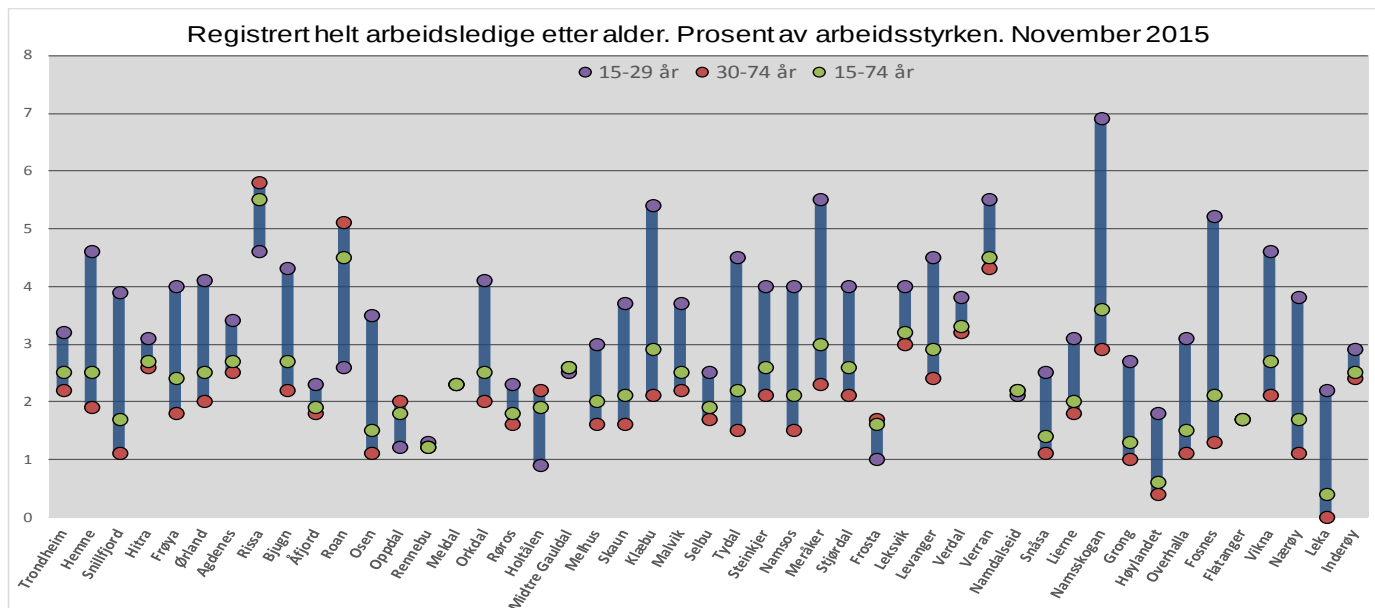
Arbeidsledigheten er høyere blant aldersgruppene 15-29 år enn i aldersgruppene 30-74 år i 42 av 48 kommunene i Trøndelag. Men i Rissa, Roan, Oppdal, Holtålen, Namdalseid og Frosta var arbeidsledigheten blant unge lavere enn for resten av befolkningen. Rissa (5,8 %) og Roan (5,1 %) er kommunene i Trøndelag med høyest arbeidsledighet blant aldersgruppen 30-75 år.

Holtålen (0,9 %) og Frosta med (1,0 %) er kommunene i Trøndelag med lavest arbeidsledighet blant unge.

I noen kommuner er det stor forskjell i graden av arbeidsledighet blant unge og voksne. Forskjellene mellom arbeidsledigheten blant de under 30 og de over 30 år var størst i Namsskogan hvor arbeidsledigheten blant aldersgruppen 15-29 var på 6,9 % og arbeidsledigheten blant de over 30 år var på 2,9 %. Namsskogan er også kommunen med høyeste ledighet blant de under 30 år.

På grunn av omlegging av rapporterings systemer hos NAV og SSB så har tall på arbeidsledighet fordelt på alder for kommuner og fylker i 2015 kun blitt publisert for en av årets 12 måneder.

I tolkningen av disse tallene bør man ta hensyn til at sesongvariasjoner kan slå forskjellig ut i forhold til næringsstrukturen i de forskjellige kommunene.

Registrert helt arbeidsledige etter alder som prosent av arbeidstyrken. November 2015							
	15-29 år	30-74 år	15-74 år		15-29 år	30-74 år	15-74 år
Trondheim	3,2	2,2	2,5	Steinkjer	4	2,1	2,6
Hemne	4,6	1,9	2,5	Namsos	4	1,5	2,1
Snillfjord	3,9	1,1	1,7	Meråker	5,5	2,3	3
Hitra	3,1	2,6	2,7	Stjørdal	4	2,1	2,6
Frøya	4	1,8	2,4	Frosta	1	1,7	1,6
Ørland	4,1	2	2,5	Leksvik	4	3	3,2
Agdenes	3,4	2,5	2,7	Levanger	4,5	2,4	2,9
Rissa	4,6	5,8	5,5	Verran	3,8	3,2	3,3
Bjugn	4,3	2,2	2,7	Namdalseid	5,5	4,3	4,5
Åfjord	2,3	1,8	1,9	Snåase Snåsa	2,1	2,2	2,2
Roan	2,6	5,1	4,5	Snåsa	2,5	1,1	1,4
Osen	3,5	1,1	1,5	Lierne	3,1	1,8	2
Oppdal	1,2	2	1,8	Røyrvik	:	:	:
Rennebu	1,3	1,2	1,2	Namsskogan	6,9	2,9	3,6
Meldal	2,3	2,3	2,3	Grong	2,7	1	1,3
Orkdal	4,1	2	2,5	Høylandet	1,8	0,4	0,6
Røros	2,3	1,6	2,5	Overhalla	3,1	1,1	1,5
Holtålen	0,9	2,2	1,9	Fosnes	5,2	1,3	2,1
Midtre Gauldal	2,5	2,6	2,6	Flatanger	1,7	1,7	1,7
Melhus	3	1,6	2	Vikna	4,6	2,1	2,7
Skaun	3,7	1,6	2,1	Nærøy	3,8	1,1	1,7
Klæbu	5,4	2,1	2,9	Leka	2,2	0	0,4
Malvik	3,7	2,2	2,5	Inderøy	2,9	2,4	2,5
Selbu	2,5	1,7	1,9	Nord-Trøndelag	3,9	2,2	2,6
Tydal	4,5	1,5	2,2	Sør-Trøndelag	3,2	2,2	2,5

Kilde: SSB tabell 10540

Sysselesettingsgrad

Røyrvik og Tydal har størst andel av befolkningen i arbeid

Sysselesettingsgraden for befolkningen mellom 15 og 74 år var i 2015 på 67,3 % i Sør-Trøndelag og 65,6 % i Nord-Trøndelag. Snittet for landet var på 66,1 %.

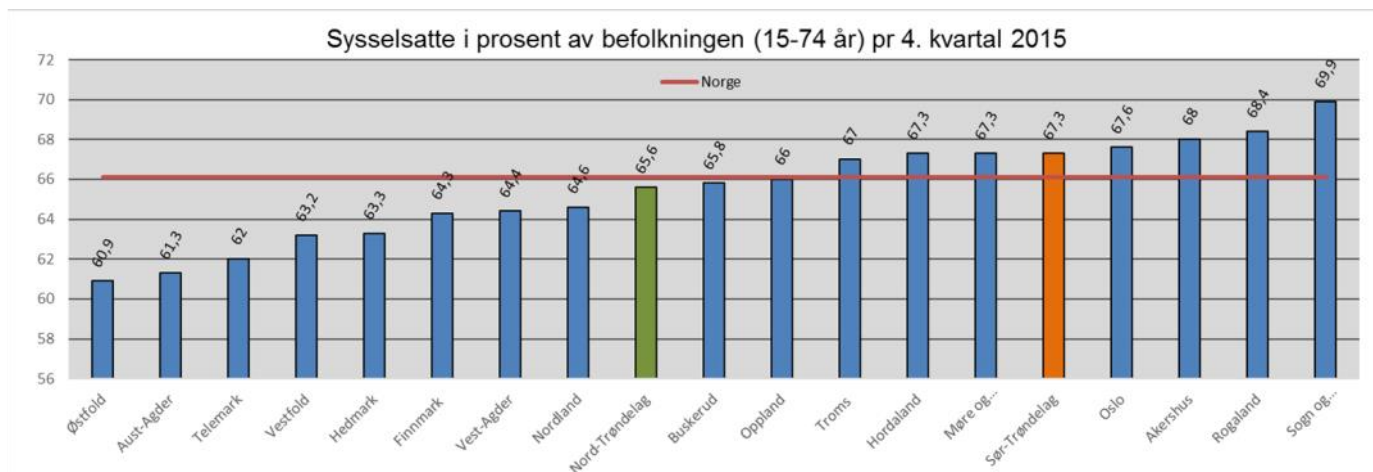
Røyrvik med en sysselesettingsgrad på 75,7 % er den kommunen i Trøndelag med høyest andel av befolkningen i arbeid. Også Tydal ligger høyt med 74,5 % sysselesetting. På den andre enden av skalaen er Meråker med kun 60,3 % av befolkningen mellom 15 og 74 år i arbeid.

I så godt som alle kommunene i Trøndelag er sysselesettingsgraden for menn høyere enn for kvinner. Unntaket er Grong der kvinner har en sysselesettingsgrad på 63,7 % og menn har en sysselesettingsgrad på 61,5 %.

Tydal er kommunen med størst forskjell i sysselesettingsgraden mellom kjønnene med 80,3 % av menn og 68,7 % av kvinner i arbeid.

Sysselesettingsgraden kan til en viss grad påvirkes av alderssammensetningen i befolkningen. Hvis kommunen har en relativ stor andel av befolkningen i aldersgruppene 15 til 25 år eller 67 til 74 år så vil det resultere i en lavere sysselesettingsgrad.

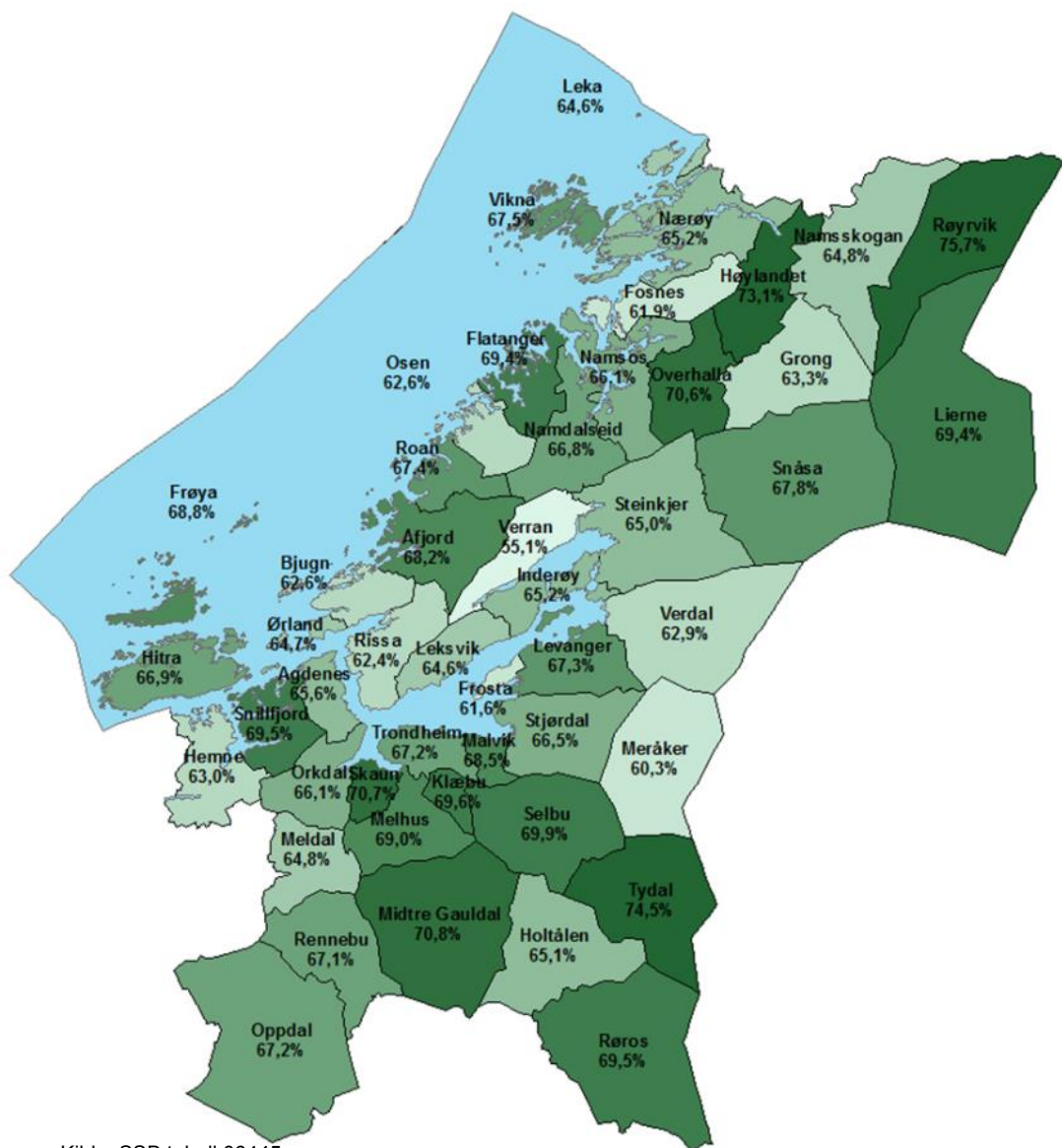
Sysselestatte i prosent av befolkningen (15-74 år) pr 4. kvartal 2015			
	Total	Menn	Kvinner
Norge	66,1	68,2	63,9
Sogn og Fjordane	69,9	71,3	68,5
Rogaland	68,4	70,4	66,3
Akershus	68	70,3	65,6
Oslo	67,6	69,4	65,7
Hordaland	67,3	69,4	65,2
Møre og Romsdal	67,3	69,5	65
Sør-Trøndelag	67,3	69,3	65,2
Troms	67	68,2	65,6
Oppland	66	68,6	63,3
Buskerud	65,8	68,6	63
Nord-Trøndelag	65,6	67,7	63,3
Nordland	64,6	66	63,1
Vest-Agder	64,4	66,8	62
Finnmark	64,3	64,2	64,4
Hedmark	63,3	65,8	60,7
Vestfold	63,2	65,7	60,7
Telemark	62	64	60
Aust-Agder	61,3	62,9	59,7
Østfold	60,9	63,6	58

Sysselestatte i prosent av befolkningen 15-74 år pr 4. kvartal 2015							
	Menn	Kvinner	Total		Menn	Kvinner	Total
Trondheim	68,7	65,6	67,2	Steinkjer	66,9	62,9	65
Hemne	66,1	59,6	63	Namsos	67,2	65	66,1
Snillfjord	70,6	68	69,5	Meråker	61,5	59,1	60,3
Hitra	69,9	63,4	66,9	Stjørdal	69,2	63,7	66,5
Frøya	71,5	65,6	68,8	Frosta	66,4	56,6	61,6
Ørland	68,3	61	64,7	Leksvik	66,9	62,3	64,6
Agdenes	69,8	61	65,6	Levanger	68,9	65,7	67,3
Rissa	64,3	60,3	62,4	Verdal	65,2	60,5	62,9
Bjugn	65,4	59,6	62,6	Verran	56,3	53,7	55,1
Åfjord	71,8	64,2	68,2	Namdalseid	69,6	63,7	66,8
Roan	71	63,7	67,4	Snåsa	69	66,6	67,8
Osen	63,7	61,4	62,6	Lierne	72,8	65,5	69,4
Oppdal	70,6	63,7	67,2	Røyrvik	78,1	73	75,7
Rennebu	71,4	62,5	67,1	Namsskogan	66,5	63,1	64,8
Meldal	67,6	61,9	64,8	Grong	61,5	65,4	63,3
Orkdal	68,6	63,6	66,1	Høylandet	77,5	68,4	73,1
Røros	70,9	68,1	69,5	Overhalla	74,3	66,5	70,6
Holtålen	66,9	63,1	65,1	Fosnes	63,5	60,1	61,9
Midtre Gauldal	73,9	67,6	70,8	Flatanger	72,8	65,5	69,4
Melhus	72,2	65,5	69	Vikna	70,2	64,6	67,5
Skaun	73,3	67,9	70,7	Nærøy	68,6	61,5	65,2
Klæbu	71,4	67,7	69,6	Leka	67,6	61,3	64,6
Malvik	70,8	66,2	68,5	Inderøy	67,8	62,4	65,2
Selbu	73	66,5	69,9	Nord-Trøndelag	67,7	63,3	65,6
Tydal	80,3	68,7	74,5	Norge	68,2	63,9	66,1

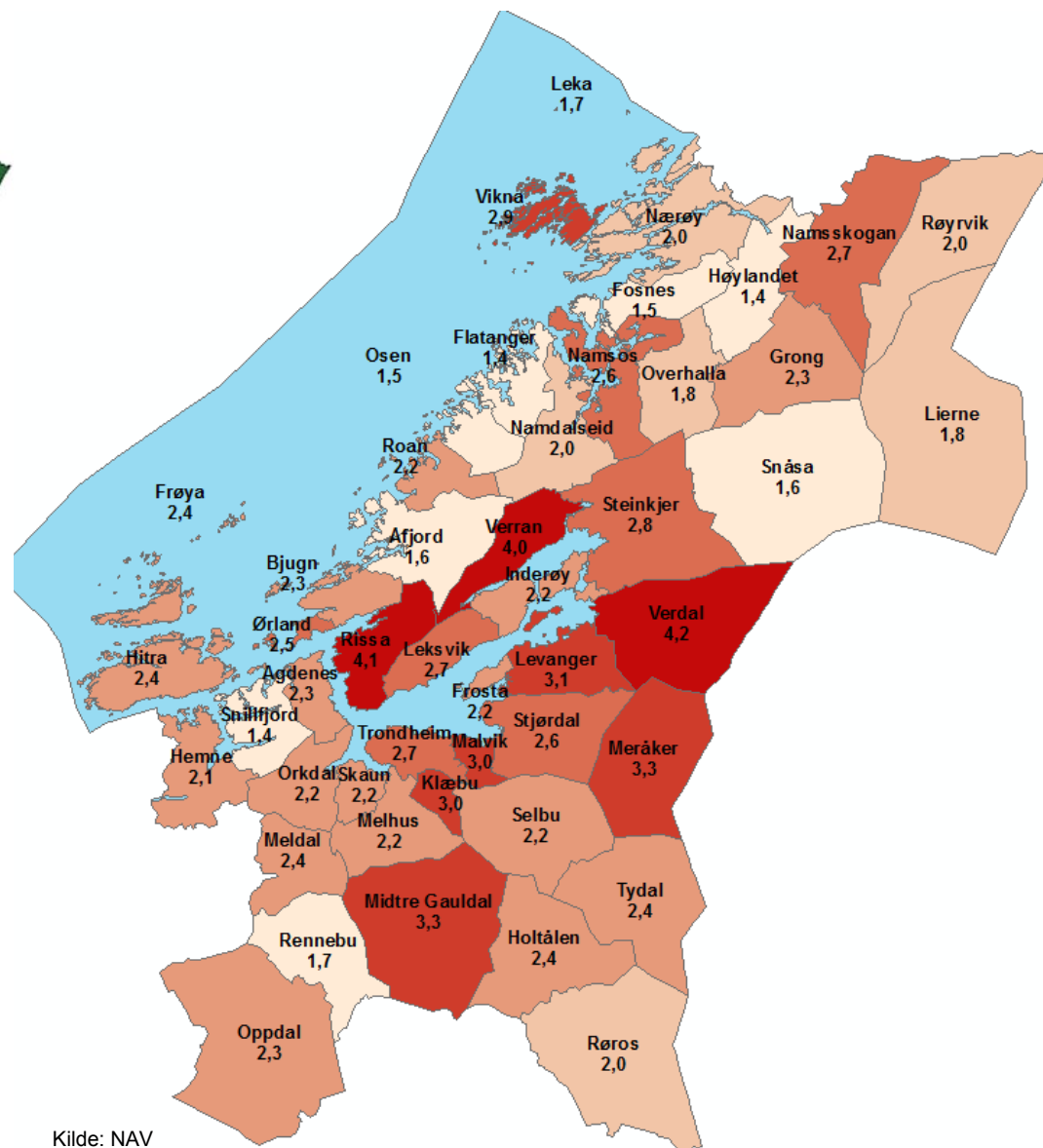
Kilde: SSB tabell 06445

**Sysselsetningsgrad 2015. Andel
(prosent) av befolkningen 15 til 74 år
som er sysselsatt**

Kilde: SSB tabell 06445

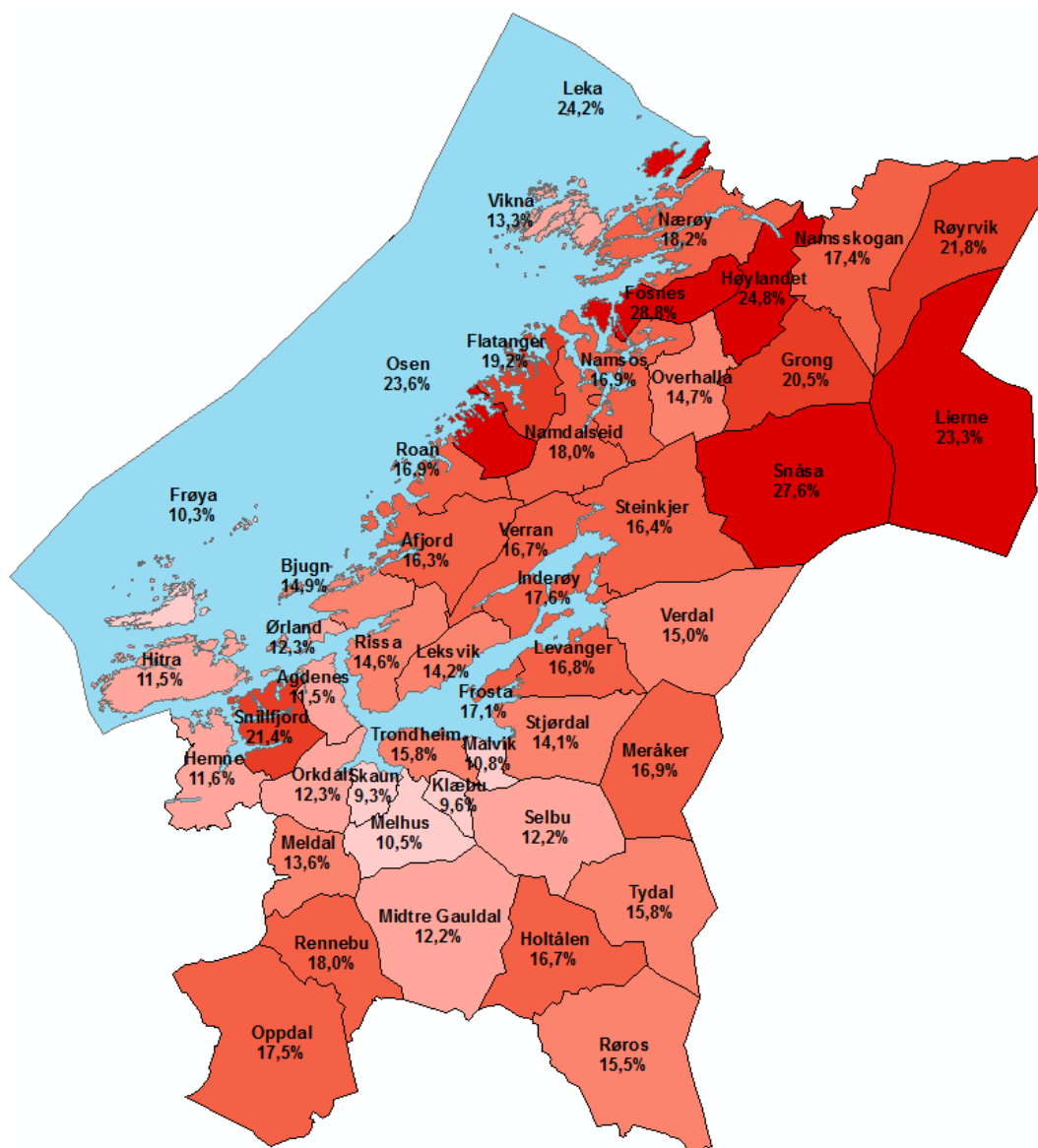
**Prosent av arbeidsstyrken som er
helt arbeidsledig.
Årsgjennomsnitt. 2015**

Kilde: NAV

**Andel av sysselsatte menn (20-66 år)
som jobber deltid (prosent).**

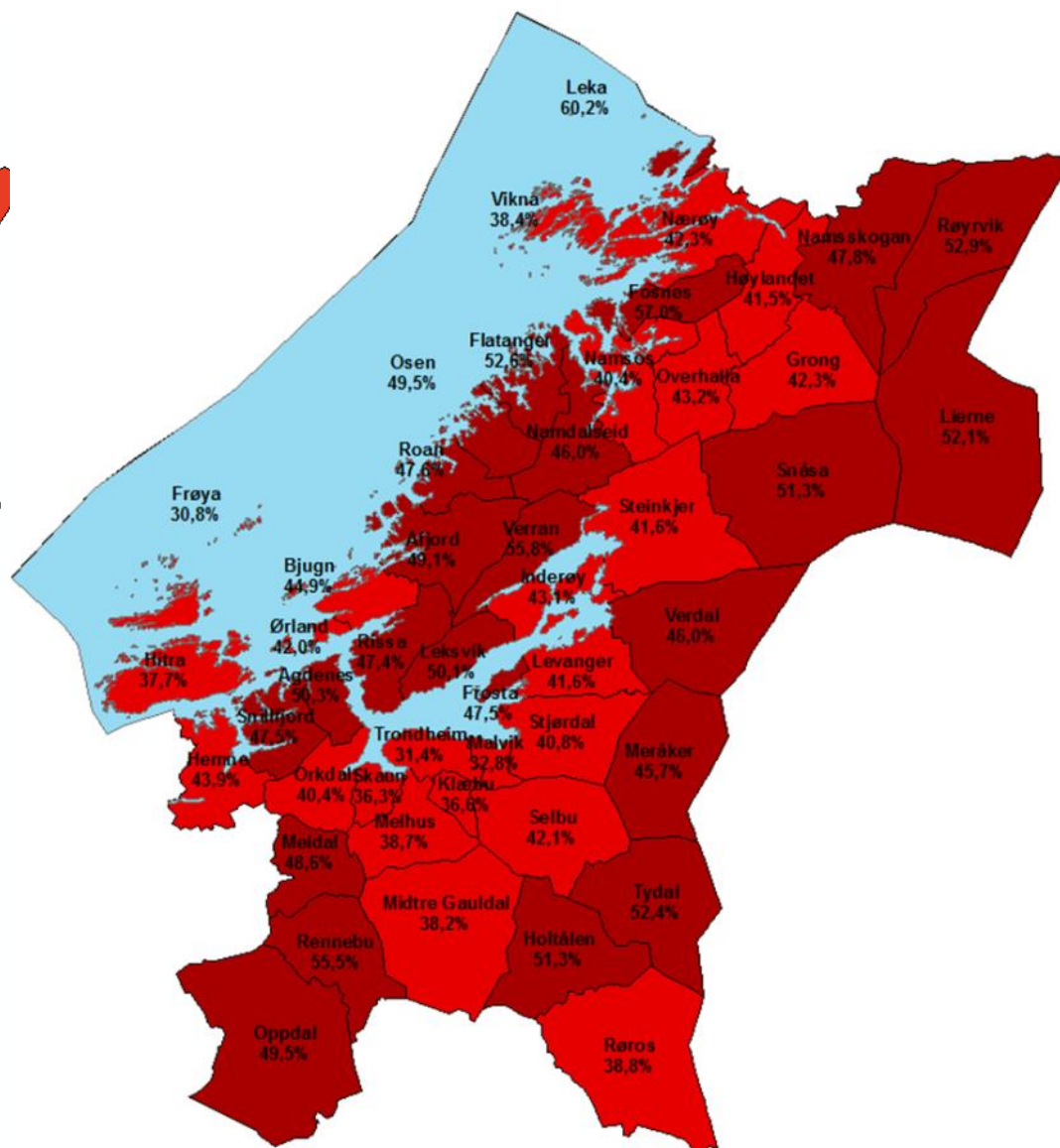
2014

Kilde: SSB tabell 09293

**Andel av sysselsatte kvinner (20-66 år)
som jobber deltid (prosent).**

2014

Kilde: SSB tabell 09293

Foretak

63,4 % av foretakene er enkeltpersonsforetak

...og 93 % av bedriftene har færre enn 10 ansatte. Det er 30 323 foretak registrert med virksomhet i Trøndelag i 2015. 21 493 i Sør-Trøndelag og 8 830 i Nord-Trøndelag. Antall foretak i Trøndelag har økt med 12,8 % siden 2010. Sør-Trøndelag har hatt en økning på 13,7 % og Nord-Trøndelag har hatt en økning på 10,6 %.

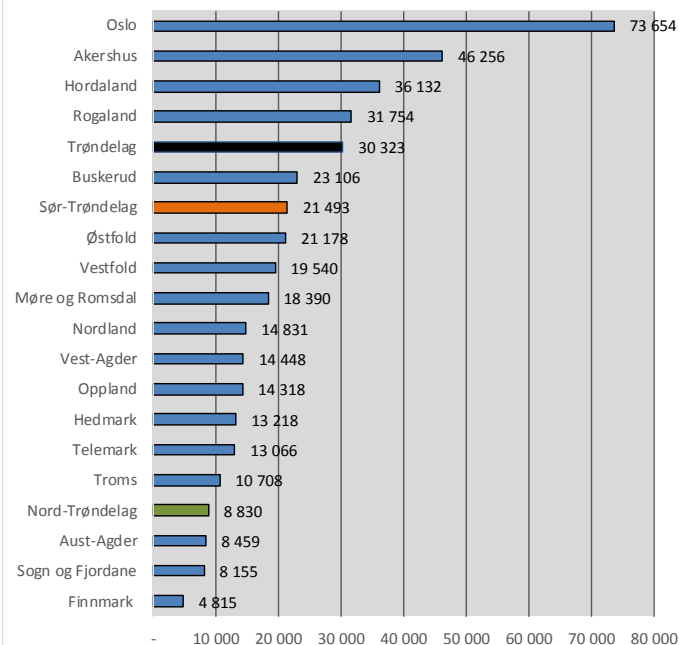
De siste fem årene har det blitt etablert totalt 23 659 nye foretak i Trøndelag. Overlevelsen blant nyetablerte foretak er imidlertid lav og kun rundt 30 % overlever i mer enn 5 år. I tillegg er det også avviklinger blant eldre selskaper. Så mens det har blitt etablert 23 659 nye foretak siden 2010 er det også 20 220 foretak som har avsluttet virksomheten. Dette gir en nettoøkning på 3 439 foretak siden 2010.

63,4 % av foretakene i Trøndelag var i 2015 enkeltpersonsforetak. Siden 2010 har det vært en vekst på 17,2 % i Sør-Trøndelag og 14,6 % i Nord-Trøndelag i antall enkeltpersonsforetak.

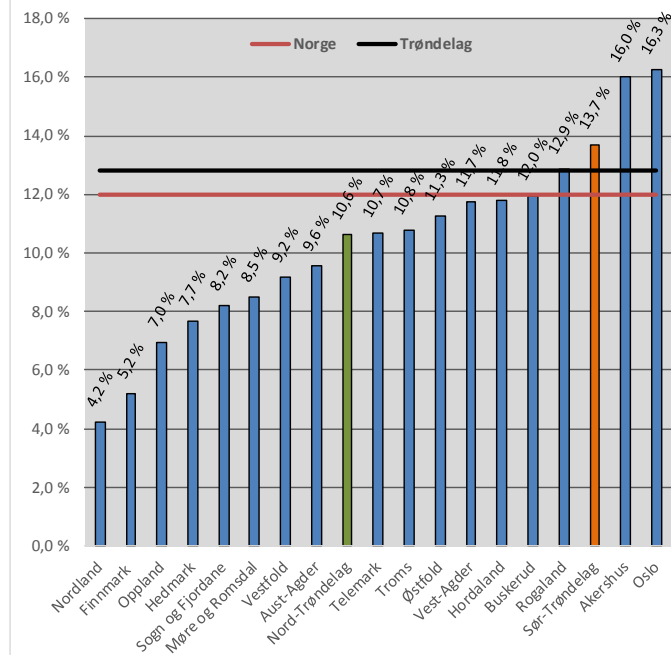
Omsetning og drift av eiendom er næringen med flest foretak i Trøndelag, med 4 345 registrerte foretak i 2015. 82,4 % av disse var enkeltpersonsforetak.

Antall foretak i Trøndelag etter næring. 10 største næringsgrupper. 2015		
	Antall Foretak	Andel enkeltpersonsforetak
Total	30 323	63,4 %
Omsetning og drift av fast eiendom	4 345	82,4 %
Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	2 427	54,7 %
Helsetjenester	2 157	76,2 %
Detaljhandel, unntatt salg av motorvogner	2 019	39,6 %
Oppføring av bygninger	1 807	59,4 %
Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	1 665	95,9 %
Landtransport og rørtransport	1 327	42,0 %
Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner	1 049	45,9 %
Annen personlig tjenesteyting	916	61,5 %
Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse	866	50,7 %

Antall foretak 2015. Fordelt på fylker.

Endring i antall foretak 2010-2015

Nyetableringer av foretak (unntatt offentlig forvaltning og primærnæringen) etter antall ansatte								Antall registrerte foretak (unntatt offentlig forvaltning og primærnæringen) etter antall ansatte							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total 2010-2015		2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2010-2015
Sør-Trøndelag								Sør-Trøndelag							
Ingen ansatte	2 543	2 567	2 668	2 698	2 731	2 975	16 182	Ingen ansatte	11 692	11 955	12 813	13 497	13 981	13 703	2 011 17,2 %
1-4 ansatte	172	183	220	221	199	210	1 205	1-4 ansatte	4 277	4 405	4 305	4 406	4 567	4 764	487 11,4 %
5-9 ansatte	21	21	42	24	27	40	175	5-9 ansatte	1 365	1 335	1 274	1 331	1 348	1 392	27 2,0 %
10-19 ansatte	11	10	14	8	5	22	70	10-19 ansatte	878	866	848	874	887	886	8 0,9 %
20-49 ansatte	6	2	6	2	1	10	27	20-49 ansatte	484	498	485	499	512	517	33 6,8 %
50-99 ansatte	2	0	0	0	0	1	3	50-99 ansatte	108	126	122	119	116	126	18 16,7 %
100 - 249 ansatte	0	0	0	0	0	1	1	100 - 249 ansatte	75	76	77	76	76	78	3 4,0 %
250 ansatte og over	0	0	0	0	0	0	0	250 ansatte og over	23	22	24	29	29	27	4 17,4 %
Alle størrelsesgrupper	2 755	2 783	2 950	2 953	2 963	3 259	17 663	Alle størrelsesgrupper	18 902	19 283	19 948	20 831	21 516	21 493	2 591 13,7 %
Nord-Trøndelag								Nord-Trøndelag							
Ingen ansatte	787	807	918	908	956	995	5 371	Ingen ansatte	4 809	4 869	5 075	5 423	5 558	5 511	702 14,6 %
1-4 ansatte	64	82	133	75	77	91	522	1-4 ansatte	1 938	1 953	1 858	1 913	1 967	2 054	116 6,0 %
5-9 ansatte	5	9	13	6	17	20	70	5-9 ansatte	671	676	638	652	658	678	7 1,0 %
10-19 ansatte	1	5	3	4	5	8	26	10-19 ansatte	336	343	331	347	369	374	38 11,3 %
20-49 ansatte	1	2	0	1	1	2	7	20-49 ansatte	162	167	152	153	138	148	-14 -8,6 %
50-99 ansatte	0	0	0	0	0	0	0	50-99 ansatte	44	44	43	42	39	41	-3 -6,8 %
100 - 249 ansatte	0	0	0	0	0	0	0	100 - 249 ansatte	16	13	19	20	19	17	1 6,3 %
250 ansatte og over	0	0	0	0	0	0	0	250 ansatte og over	6	6	6	8	8	7	1 16,7 %
Alle størrelsesgrupper	858	905	1 067	994	1 056	1 116	5 996	Alle størrelsesgrupper	7 982	8 071	8 122	8 558	8 756	8 830	848 10,6 %

Kilde: SSB tabell 06104

Kilde: SSB tabell 07196

Verdiskaping

Verdiskapingen i Trøndelag vokser raskere enn landet

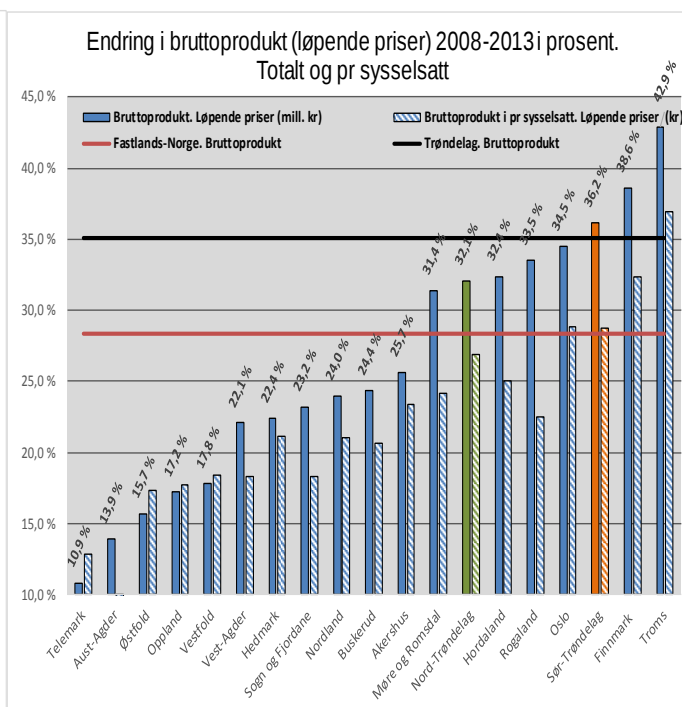
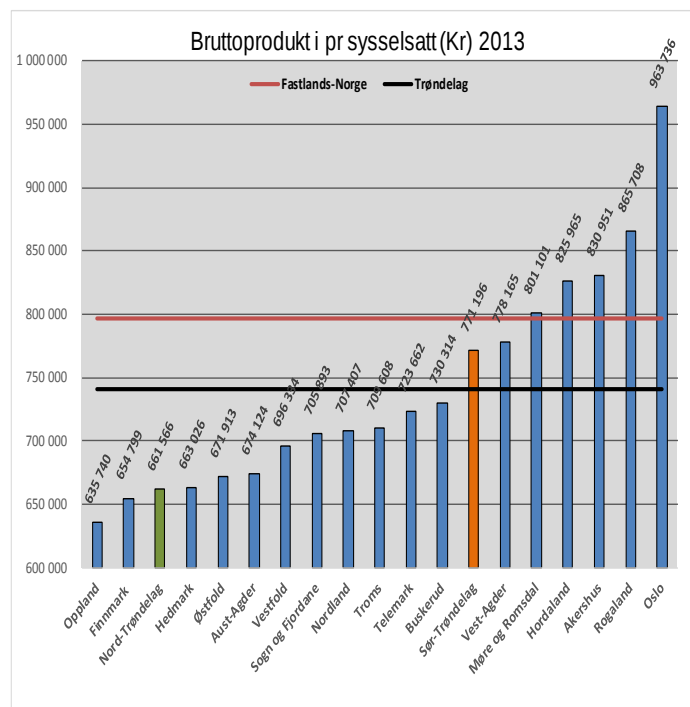
Verdiskapingen i Trøndelag målt som bruttoprodukt var i 2013 på 165,6 milliarder kroner. Dette er en økning på 35,1 % eller 43 milliarder fra 2008. Verdiskapingen i Fastlands-Norge har i den samme perioden økt med 28,4 %

Verdiskapingen i Sør-Trøndelag var på 123,8 milliarder kroner i 2013 opp 32,9 milliarder (36,2 %) fra 2008. Verdiskapingen i Nord-Trøndelag var på 41,8 milliarder kroner i 2013 opp 10,2 milliarder (32,1%) fra 2008.

Verdiskapingen per sysselsatt i Trøndelag var i 2013 på 740 224 kr. Dette er opp 28,4 % fra 2008. I samme periode har verdiskaping pr sysselsatt i Fastlands-Norge vokst med 23,8 %. Verdiskapingen i Trøndelag er imidlertid fremdeles 56 tusen kr (7,6 %) lavere enn snittet i landet og 223 tusen kroner (30,2 %) lavere enn i Oslo som er det mest produktive fylket i landet. Dette kan delvis forklares med forskjeller i næringsstruktur og fordeling mellom offentlig og privat sektor. Det er også en hovedkontoreffekt i beregningene som trekker verdiskaping til Oslo.

I 2013 var verdiskapingen per sysselsatt 771 196 kr i Sør-Trøndelag, en økning på 28,8 % fra 2008. Verdiskapingen pr sysselsatt økte med 26,9 % i Nord-Trøndelag i samme periode til 661 566 kr. Noe som er 16,6 % lavere enn i Sør-Trøndelag.

Bruttoproduktet er et mål på verdiskapingen eller produktiviteten i et geografisk område. Bruttoproduktet beskriver **avkastningen på arbeid og kapital**. Det vil si **lønnen** som arbeideren mottar og avkastningen som kapitaleieren mottar (**overskuddet** til bedriftene som tilfaller egenkapitaleiere og **rentene** som bedriftene betaler til långivere).

Bruttoprodukt i basisverdi. Løpende priser (mill. kr)						Bruttoprodukt i pr sysselsatt. Løpende priser (kr)					
	2008	2012	2013	Endring 2008-2013			2008	2012	2013	Endring 2008-2013	
Østfold	70 441	79 461	81 503	11 062	15,7 %	Østfold	572 691	652 389	671 913	99 222	17,3 %
Akershus	178 084	209 084	223 775	45 691	25,7 %	Akershus	673 285	783 380	830 951	157 665	23,4 %
Oslo	340 865	434 828	458 449	117 584	34,5 %	Oslo	747 839	930 113	963 736	215 897	28,9 %
Hedmark	48 150	56 009	58 943	10 793	22,4 %	Hedmark	547 159	637 916	663 026	115 867	21,2 %
Oppland	48 001	54 439	56 263	8 262	17,2 %	Oppland	539 944	614 436	635 740	95 796	17,7 %
Buskerud	76 584	90 789	95 233	18 649	24,4 %	Buskerud	605 407	699 453	730 314	124 907	20,6 %
Vestfold	63 374	72 668	74 647	11 273	17,8 %	Vestfold	587 885	684 256	696 334	108 449	18,4 %
Telemark	50 267	53 262	55 722	5 455	10,9 %	Telemark	641 161	686 366	723 662	82 502	12,9 %
Aust-Agder	29 713	33 037	33 841	4 128	13,9 %	Aust-Agder	615 176	660 740	674 124	58 948	9,6 %
Vest-Agder	56 287	68 167	68 712	12 425	22,1 %	Vest-Agder	657 558	777 275	778 165	120 607	18,3 %
Rogaland	169 381	210 093	226 123	56 742	33,5 %	Rogaland	706 637	809 295	865 708	159 071	22,5 %
Hordaland	171 305	212 204	226 810	55 505	32,4 %	Hordaland	660 644	796 263	825 965	165 321	25,0 %
Sogn og Fjordane	33 053	38 715	40 730	7 677	23,2 %	Sogn og Fjordane	596 625	680 404	705 893	109 268	18,3 %
Møre og Romsdal	83 026	102 752	109 110	26 084	31,4 %	Møre og Romsdal	645 113	758 877	801 101	155 989	24,2 %
Sør-Trøndelag	90 900	116 467	123 777	32 877	36,2 %	Sør-Trøndelag	598 814	738 067	771 196	172 382	28,8 %
Nord-Trøndelag	31 652	39 759	41 811	10 159	32,1 %	Nord-Trøndelag	521 450	626 126	661 566	140 117	26,9 %
Nordland	67 557	78 779	83 757	16 200	24,0 %	Nordland	584 403	662 565	707 407	123 004	21,0 %
Troms	41 766	54 916	59 678	17 912	42,9 %	Troms	518 189	660 842	709 608	191 419	36,9 %
Finnmark	18 801	24 985	26 061	7 260	38,6 %	Finnmark	494 763	629 345	654 799	160 036	32,3 %
Fastlands-Norge	1 672 128	2 031 578	2 146 536	474 408	28,4 %	Fastlands-Norge	643 547	761 747	796 695	153 148	23,8 %
Trøndelag	122 552	156 226	165 588	43 036	35,1 %	Trøndelag	576 715	705 947	740 224	163 508	28,4 %

Kilde: SSB tabell 09390

Verdiskaping fordelt på næringer

Fiske, fangst og akvakultur har raskest vekst i verdiskaping i perioden 2008-2013

Denne statistikken ser på verdiskaping i hver enkelt næring hver for seg. Det man da ikke får belyst er verdiskapingskjeder. Primærnæringene legger f.eks. grunnlaget for verdiskapingen i næringsmiddelindustrien.

Næringen med høyest prosentvisvekst i verdiskaping i Trøndelag i perioden 2008 til 2013 var fiske, fangst og akvakultur med en vekst på 187,7 % (1,3 milliarder kr). Verftsindustrien er næringen med nest høyest vekst i perioden 2008 til 2013 med en vekstrate på 94,6 % (0,5 milliarder kr). I verftsindustrien har det vært en nedgang i verdiskapingen Sør-Trøndelag på 13,7 % mens den i Nord-Trøndelag har vokst med 507,5 %.

Næringene som bidro mest til veksten i den totale verdiskapingsveksten i fylket i perioden 2008 til 2013 målt i kroner var helse og omsorg med en økning på 6,5 milliarder (37,1 %), undervisning med en økning på 5,6 milliarder (54,8 %) og faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting med en økning på 5,2 milliarder (78,6 %).

Helse og omsorg er den største næringen i begge fylkene og utgjør 17,0 % av verdiskapingen i Nord-Trøndelag og 13,6 % av verdiskapingen i Sør-Trøndelag i 2013.

Andre store næringer innen offentlig sektor er undervisning og offentlig administrasjon og forsvar som står for henholdsvis 8,3 % og 2 % av verdiskapingen i Nord-Trøndelag og 10,0 % og 7,0 % av verdiskapingen i Sør-Trøndelag i 2013.

I privat sektor utgjorde industrien 10,6 % av verdiskapingen i Nord-Trøndelag og 8,3 % i Sør-Trøndelag i 2013. Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting utgjorde i 2013 8,6 % av den totale verdiskapingen i Sør-Trøndelag og 2,6 % i Nord-Trøndelag i 2013.

Bruttoprodukt i basisverdi. Løpende priser (mill. kr)												
	Sør-Trøndelag				Nord-Trøndelag				Trøndelag			
	2008	2012	2013	Endring 2008-2013	2008	2012	2013	Endring 2008-2013	2008	2012	2013	Endring 2008-2013
Jordbruk og skogbruk	963	1 123	1 126	163 16,9 %	1 357	1 603	1 570	213 15,7 %	2 320	2 726	2 696	376 16,2 %
Fiske, fangst og akvakultur	407	488	1 048	641 157,5 %	303	497	995	692 228,4 %	710	985	2 043	1 333 187,7 %
Bergverksdrift	76	168	125	49 64,5 %	97	:	:	N/a N/a	173	:	:	N/a N/a
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	1 247	970	910	-337 -27,0 %	655	1 280	1 350	695 106,1 %	1 902	2 250	2 260	358 18,8 %
Industri	8 397	9 452	10 296	1 899 22,6 %	3 542	4 111	4 441	899 25,4 %	11 939	13 563	14 737	2 798 23,4 %
→ Nærings- og drikkevarerindustri	2 872	3 303	3 506	634 22,1 %	643	998	1 027	384 59,7 %	3 515	4 301	4 533	1 018 29,0 %
→ Tekstil-, beklednings- og lærvarerindustri	113	154	176	63 55,8 %	15	:	:	N/a N/a	128	:	:	N/a N/a
→ Trelast-, trevare- og papirvarerindustri	619	566	562	-57 -9,2 %	599	546	636	37 6,2 %	1 218	1 112	1 198	-20 -1,6 %
→ Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	280	285	270	-10 -3,6 %	29	15	15	-14 -48,3 %	309	300	285	-24 -7,8 %
→ Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri	748	164	566	-182 -24,3 %	123	311	189	66 53,7 %	871	475	755	-116 -13,3 %
→ Gummivare-, plast- og mineralproduktindustri	571	573	591	20 3,5 %	530	678	611	81 15,3 %	1 101	1 251	1 202	101 9,2 %
→ Produksjon av metaller	91	62	85	-6 -6,6 %	6	:	:	N/a N/a	97	:	:	N/a N/a
→ Produksjon av metallvarer, elektrisk utstyr og maskiner	2 144	2 914	3 228	1 084 50,6 %	1 405	1 171	1 126	-279 -19,9 %	3 549	4 085	4 354	805 22,7 %
→ Verftsindustri og annen transportmiddelindustri	408	523	352	-56 -13,7 %	107	256	650	543 507,5 %	515	779	1 002	487 94,6 %
→ Produksjon av møbler og annen industriproduksjon	229	422	432	203 88,6 %	46	42	41	-5 -10,9 %	275	464	473	198 72,0 %
→ Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	322	486	528	206 64,0 %	39	73	117	78 200,0 %	361	559	645	284 78,7 %
Elektrisitet-, gass- og varmtvannsforsyning	1 938	2 593	2 404	466 24,0 %	1 413	1 609	1 718	305 21,6 %	3 351	4 202	4 122	771 23,0 %
Vannforsyning, avløp og renovasjon	571	782	779	208 36,4 %	352	366	386	34 9,7 %	923	1 148	1 165	242 26,2 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	6 856	9 572	9 916	3 060 44,6 %	2 272	3 157	3 521	1 249 55,0 %	9 128	12 729	13 437	4 309 47,2 %
Varehandel og reparasjon av motorvogner	8 985	9 162	9 689	704 7,8 %	2 641	3 044	3 068	427 16,2 %	11 626	12 206	12 757	1 131 9,7 %
Utenriks sjøfart	299	194	214	-85 -28,4 %	1	:	:	N/a N/a	300	:	:	N/a N/a
Transport utenom utenriks sjøfart	2 805	3 843	3 978	1 173 41,8 %	1 836	2 074	2 016	180 9,8 %	4 641	5 917	5 994	1 353 29,2 %
Post og distribusjonsvirksomhet	464	557	563	99 21,3 %	239	189	207	-32 -13,4 %	703	746	770	67 9,5 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	1 747	2 162	2 409	662 37,9 %	424	597	615	191 45,0 %	2 171	2 759	3 024	853 39,3 %
Informasjon og kommunikasjon	4 743	5 543	5 368	625 13,2 %	942	666	658	-284 -30,1 %	5 685	6 209	6 026	341 6,0 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	5 231	7 345	8 598	3 367 64,4 %	942	844	993	51 5,4 %	6 173	8 189	9 591	3 418 55,4 %
Omsetning og drift av fast eiendom	2 668	3 908	3 936	1 268 47,5 %	584	936	907	323 55,3 %	3 252	4 844	4 843	1 591 48,9 %
Boligtjenester, egen bolig	5 970	6 757	7 041	1 071 17,9 %	2 012	2 165	2 140	128 6,4 %	7 982	8 922	9 181	1 199 15,0 %
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	5 849	9 440	10 673	4 824 82,5 %	727	1 056	1 072	345 47,5 %	6 576	10 496	11 745	5 169 78,6 %
Forretningsmessig tjenesteyting	3 552	3 907	4 082	530 14,9 %	655	1 430	1 178	523 79,8 %	4 207	5 337	5 260	1 053 25,0 %
Offentlig administrasjon og forsvar	5 776	8 052	8 655	2 879 49,8 %	2 433	3 147	3 439	1 006 41,3 %	8 209	11 199	12 094	3 885 47,3 %
Undervisning	7 713	11 495	12 379	4 666 60,5 %	2 518	3 336	3 462	944 37,5 %	10 231	14 831	15 841	5 610 54,8 %
Helse- og omsorgstjenester	12 425	15 909	16 887	4 462 35,9 %	5 071	6 745	7 101	2 030 40,0 %	17 496	22 654	23 988	6 492 37,1 %
Kultur, underholdning og annen tjenesteyting	2 218	3 045	2 701	483 21,8 %	636	754	804	168 26,4 %	2 854	3 799	3 505	651 22,8 %
Totalt for næringer	90 900	116 467	123 777	32 877 36,2 %	31 652	39 759	41 811	10 159 32,1 %	122 552	156 226	165 588	43 036 35,1 %

Kilde: SSB tabell 09390

Eksport

Trøndelag har nesten doblet eksporten siden 2009

Vareeksporten fra Sør-Trøndelag var på 16,9 milliarder kr i 2015, dette er 4,3 % mer enn i 2014 og 110,1 % mer enn i 2009. Kun Finnmark har hatt en større økning i vare eksporten enn Sør-Trøndelag i perioden 2009 til 2015. Nord-Trøndelag eksporterte varer for 5,8 milliarder kr i 2015. Dette er 12 % mindre enn i 2014, men 59,5 % mer enn i 2009.

Trøndelagsfylkene samlet eksporterte i 2015 varer til en verdi av 22,7 milliarder kr, noe som er 88 millioner kr eller 0,4 % mindre enn i 2014, og 11 milliarder kr eller 94,4 % mer enn i 2009. For hele landet så økte fastlandseksporten med 5,1 % fra 2014 og med 33,2 % fra 2009.

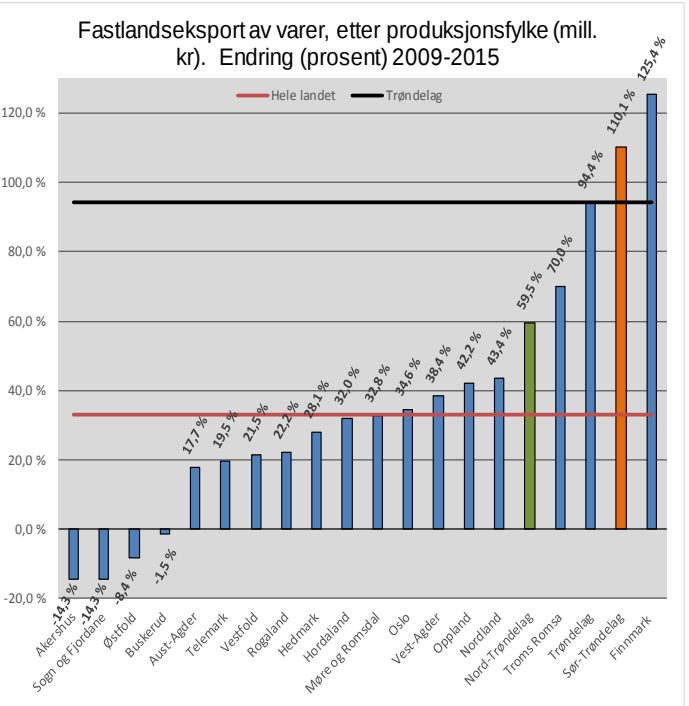
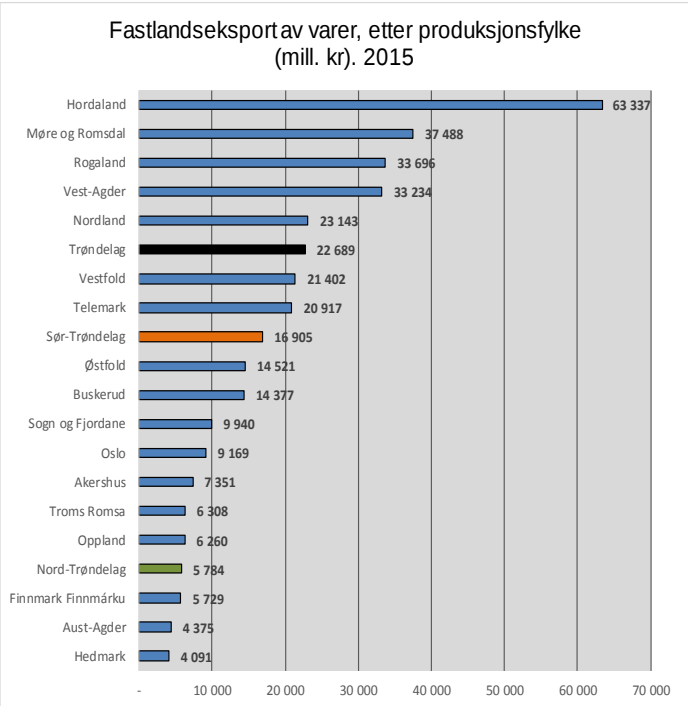
Det er fem fylker i landet som i 2015 hadde høyere vareeksport enn Trøndelag samlet. Hordaland, som er fylket med størst vareeksport, eksporterer varer for nesten 3 ganger så mye som Trøndelag. Vareeksporten fra Trøndelag er imidlertid over dobbelt så stor som vareeksporten fra Oslo.

I tolkningen av disse tallene må vi ta hensyn til forskjeller i sammensetningen av næringslivet i de forskjellige fylkene. Næringslivet i Oslo er hovedsakelig tjenesteytende, Hordaland og Møre og Romsdal har mye industri. Eksporten fra denne tjenesteytende delen av næringslivet tas ikke med i disse tallene.

Trondheim betegner seg selv som Norges teknologi- og vedstad og teknologiindustrien i byen faller stort sett inn under tjenesteytende næringer, eksport av f.eks. tekniske rådgivningstjenester fra Trondheim vil ikke være med i disse tallene.

Eksporttallene på fylkesnivå dekker kun vareeksporten.

Tall på eksport av tjenester er kun tilgjengelig på nasjonalt nivå.

Fastlandseksport av varer, etter produksjonsfylke (mill. kr)									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2009-2015	Endring 2014-2015
Østfold	15 856	15 186	15 913	14 435	14 110	12 378	14 521	-1 335	-8,4 %
Akershus	8 580	8 644	6 165	6 959	6 735	6 891	7 351	-1 229	-14,3 %
Oslo	6 812	6 870	6 271	8 414	7 305	8 073	9 169	2 357	34,6 %
Hedmark	3 193	3 660	4 819	4 596	3 678	3 644	4 091	898	28,1 %
Oppland	4 403	4 840	5 412	5 367	5 352	6 018	6 260	1 857	42,2 %
Buskerud	14 592	15 042	13 517	12 423	12 033	11 357	14 377	-215	-1,5 %
Vestfold	17 620	22 233	23 979	21 530	24 572	23 383	21 402	3 782	21,5 %
Telemark	17 508	21 912	21 376	17 991	17 591	15 565	20 917	3 409	19,5 %
Aust-Agder	3 717	3 285	3 377	4 628	4 371	4 564	4 375	658	17,7 %
Vest-Agder	24 020	29 559	29 251	26 200	25 700	29 178	33 234	9 214	38,4 %
Rogaland	27 581	34 700	38 311	40 598	35 338	45 872	33 696	6 115	22,2 %
Hordaland	47 971	45 570	59 852	64 873	63 980	56 026	63 337	15 366	32,0 %
Sogn og Fjordane	11 596	13 801	14 918	12 977	11 120	12 253	9 940	-1 656	-14,3 %
Møre og Romsdal	28 235	35 205	34 964	31 315	31 160	33 882	37 488	9 253	32,8 %
Sør-Trøndelag	8 045	8 447	8 933	11 097	13 529	16 208	16 905	8 860	110,1 %
Nord-Trøndelag	3 626	4 439	4 331	3 941	8 610	6 569	5 784	2 158	59,5 %
Nordland	16 138	16 838	18 688	18 608	19 294	24 454	23 143	7 005	43,4 %
Troms Romsa	3 711	4 269	4 890	4 610	5 769	5 988	6 308	2 597	70,0 %
Finnmark	2 542	4 203	4 561	4 995	5 373	5 843	5 729	3 187	125,4 %
Trøndelag	11 671	12 886	13 264	15 038	22 139	22 777	22 689	11 018	94,4 %
Hele landet	304 987	333 486	360 119	359 705	364 367	386 708	406 239	101 252	33,2 %

Kilde: SSB tabell 10482

Fisk viktigste eksportvare

Vareeksporten fra Sør-Trøndelag har steget hvert år siden 2009. I Nord-Trøndelag var det en betydelig hopp i eksporten i 2013, en dobling fra 2012, etterfulgt av fall i årene etter. Ca. 3,5 milliarder av hoppet i 2013 skyldes en stor enkeltleveranse av understell til vindmøller til Tyskland.

Fisk sto i 2015 for 60,8 % av eksporten fra Sør-Trøndelag (10,3 Milliarder kr) og 41,2 % av eksporten fra Nord-Trøndelag (2,4 milliarder kr). Fiskeeksporten fra Sør-Trøndelag har økt med 142,2 % eller 6 milliarder kr fra 2009, eksporten av fisk fra Nord-Trøndelag har økt med 1 milliard eller 83,7 % siden 2009.

Det er begrenset eksport av andre matvarer enn fisk fra Trøndelag. 173 millioner kr fra Sør-Trøndelag og 20 millioner kr fra Nord-Trøndelag.

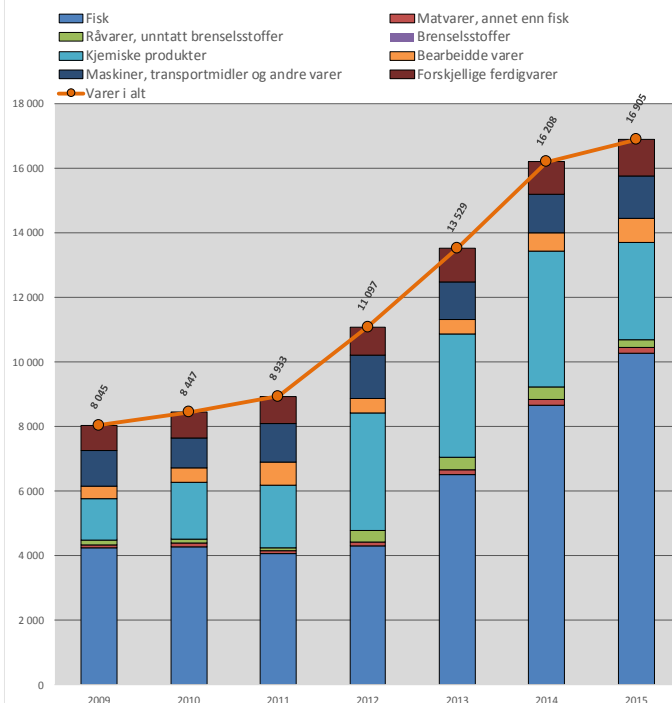
Anonymisering av data for Nord-Trøndelag på flere av varekategoriene gjør analyse av eksporttallene vanskelig.

I 2015 eksporterte Sør-Trøndelag kjemiske varer for litt over 3 milliarder. Dette er en økning på 138,9 % fra 2009. Denne økningen henger sammen med at det i 2009 var uvanlig lav eksport, som følge av finanskrisen, fra noen store bedrifter slik som Elkem Thams-ham i Orkdal og Wacker Chemical i Hemne.

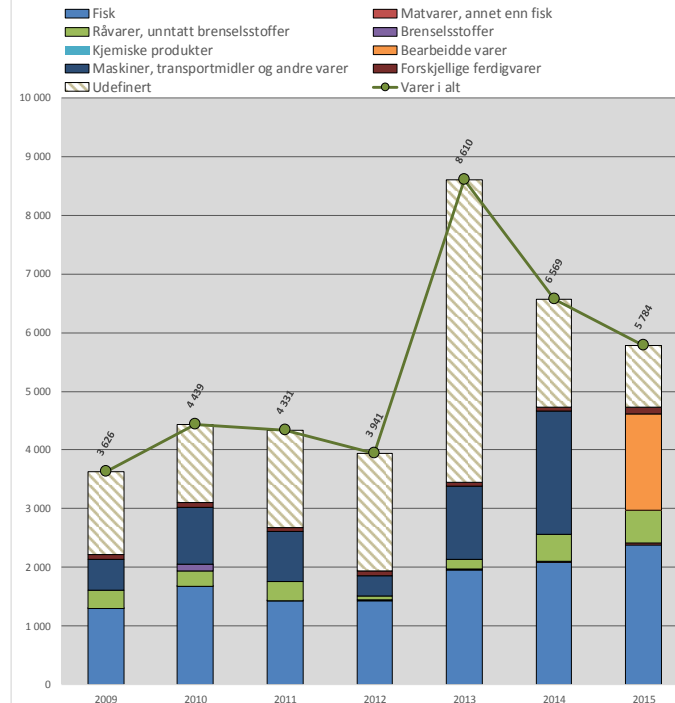
Noen av eksport tallene fra Nord-Trøndelag er anonymisert. Varekategorien «kjemiske produkter» er anonymisert for hele perioden 2009 til 2015. Varekategorien «Bearbeidde varer» er anonymisert i perioden 2009 til 2014. Varekategorien «Maskiner, transportmidler og andre varer» er anonymisert i 2015.

Bakgrunnen for denne anonymiseringen er at det er et begrenset antall bedrifter som står for eksporten i disse varekategoriene.

Fastlandseksport av varer, Sør-Trøndelag (mill. kr)
2009-2015

Fastlandseksport av varer, Nord-Trøndelag (mill. kr)
2009-2015

Fastlandseksport av varer, Sør-Trøndelag (mill. kr)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2009-2015	Endring 2014-2015
Fisk	4 242	4 285	4 050	4 298	6 502	8 661	10 273	6 031	142,2 %
Matvarer, annet enn fisk	91	96	92	124	149	170	173	82	90,1 %
Råvarer, unntatt brenselstoffer	152	134	105	361	406	393	249	97	63,8 %
Brenselstoffer	1	1	0	0	0	0	0	-1	-100,0 %
Kjemiske produkter	1 266	1 769	1 950	3 648	3 831	4 206	3 024	1 758	138,9 %
Bearbeidde varer	413	436	718	445	447	577	729	316	76,5 %
Maskiner, transportmidler og andre varer	1 106	914	1 190	1 355	1 139	1 194	1 327	221	20,0 %
Forskjellige ferdigvarer	775	811	827	866	1 056	1 007	1 129	354	45,7 %
Varer i alt	8 045	8 447	8 933	11 097	13 529	16 208	16 905	8 860	110,1 %
Fisk som andel av total eksport	52,7 %	50,7 %	45,3 %	38,7 %	48,1 %	53,4 %	60,8 %	N/a	N/a

Fastlandseksport av varer, Nord-Trøndelag (mill. kr)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2009-2015	Endring 2014-2015
Fisk	1 298	1 676	1 421	1 430	1 957	2 078	2 385	1 087	83,7 %
Matvarer, annet enn fisk	2	2	3	11	18	21	20	18	900,0 %
Råvarer, unntatt brenselstoffer	307	255	327	71	155	465	562	255	83,1 %
Brenselstoffer	0	113	0	0	0	0	0	n/a	n/a
Kjemiske produkter	:	:	:	:	:	:	:	n/a	n/a
Bearbeidde varer	:	:	:	:	:	:	1 653	n/a	n/a
Maskiner, transportmidler og andre varer	531	973	851	348	1 249	2 098	:	n/a	n/a
Forskjellige ferdigvarer	69	80	67	70	72	73	112	43	62,3 %
Varer i alt	3 626	4 439	4 331	3 941	8 610	6 569	5 784	2 158	59,5 %
Fisk som andel av total eksport	35,8 %	37,8 %	32,8 %	36,3 %	22,7 %	31,6 %	41,2 %	N/a	N/a

Kilde: SSB tabell 10482

Akvakultur

265 000 tonn oppdrettsfisk produsert i Trøndelag i 2015

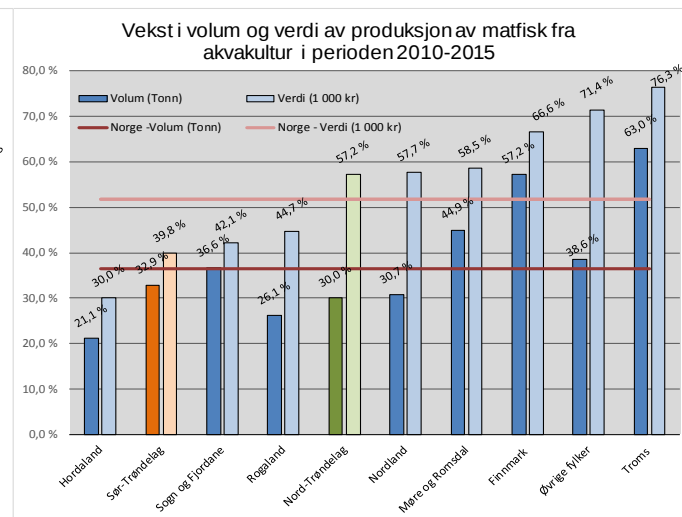
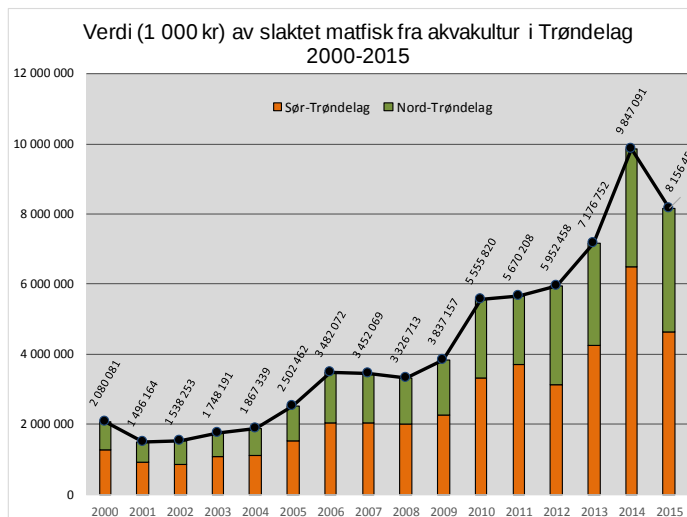
Verdien av oppdrettsfisken slaktet i Trøndelag har økt med 46,8 % siden 2010 til 8 156 millioner kr i 2015. Av dette kommer 8 117 millioner kr fra oppdrett av laks og 39 millioner kr fra andre fiskearter. Oppdrettsnæringen er en forholdsvis ny næring og ser man næringen i et lengre perspektiv så har veksten vært enorm. Produksjonsverdien av trøndersk oppdrett var i 1985 på 246 millioner kr. Noe som vil si at produksjonsverdien fra næringen i Trøndelag i 2015 er 33 ganger større enn for 30 år siden.

Oppdrettere i Trøndelag slaktet 265 302 tonn med matfisk i 2015. Det er en nedgang på 59 275 tonn (-19,1 %) fra 2014 og en økning på 60 376 tonn (31,6 %) fra 2010. Nedgangen sammenlignet med 2014 kom fra produksjonen i Sør-Trøndelag som gikk med 62 252 tonn (-30,1 %), mens produksjonen i Nord-Trøndelag økte med 2 977 tonn (2,9 %) Sør-Trøndelag hadde en rekordstor produksjon i 2014.

Produksjon av matfisk fra akvakultur i 2015

	Volum (Tonn)	Verdi (1 000 kr)
Nordland	268 895	9 485 893
Hordaland	199 000	6 521 407
Troms	180 244	6 100 329
Møre og Romsdal	179 694	6 011 404
Sør-Trøndelag	144 224	4 645 944
Sogn og Fjordane	121 078	3 915 949
Nord-Trøndelag	107 066	3 510 514
Finnmark	91 224	3 068 014
Rogaland	82 834	2 883 878
Øvrige fylker	16 647	576 610
Trøndelag	265 302	8 561 893
Norge	1 390 906	46 719 942

Produksjonsvolumet i Sør-Trøndelag var på 144 224 tonn i 2015, mens det ble produsert 107 066 tonn i Nord-Trøndelag. Trøndelag med et produksjonsvolum på 265 302 tonn, sto i 2015 for 19,1 % av volumet av slaktet matfisk i Norge.

Akvakultur i Trøndelag volum og verdi av slaktet matfisk

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2014-2015	Endring 2010-2015
Volum (tonn) Sør-Trøndelag								
Laks	107 325	146 085	141 316	133 716	205 471	142 527	-62 944	-30,6 %
Andre fiskearter	1 216	946	826	897	1 005	1 697	692	68,9 %
Total	108 541	147 031	142 142	134 613	206 476	144 224	-62 252	-30,1 %
Volum (tonn) Nord-Trøndelag								
Laks	80 162	80 803	121 526	92 651	103 572	105 781	2 209	2,1 %
Andre fiskearter	2 211	2 613	452	496	517	1 285	768	148,5 %
Total	82 373	83 416	121 978	93 147	104 089	107 066	2 977	2,9 %
Volum (tonn) Trøndelag								
Laks	187 487	226 888	262 842	226 367	309 043	248 308	-60 735	-19,7 %
Andre fiskearter	3 427	3 559	1 278	1 393	1 522	2 982	1 460	95,9 %
Total	190 914	230 447	264 120	227 760	310 565	251 290	-59 275	-19,1 %
Verdi (1 000 kr) Sør-Trøndelag								
Laks	3 309 112	3 698 344	3 132 716	4 254 663	6 492 160	4 617 923	-1 874 237	-28,9 %
Andre fiskearter	14 087	9 263	5 187	6 845	8 920	28 021	19 101	214,1 %
Total	3 323 199	3 707 607	3 137 903	4 261 508	6 501 080	4 645 944	-1 855 136	-28,5 %
Verdi (1 000 kr) Nord-Trøndelag								
Laks	2 202 546	1 924 111	2 812 918	2 912 929	3 343 105	3 499 225	156 120	4,7 %
Andre fiskearter	30 075	38 490	1 637	2 315	2 906	11 289	8 383	288,5 %
Total	2 232 621	1 962 601	2 814 555	2 915 244	3 346 011	3 510 514	164 503	4,9 %
Verdi (1 000 kr) Trøndelag								
Laks	5 511 658	5 622 455	5 945 634	7 167 592	9 835 265	8 117 148	-1 718 117	-17,5 %
Andre fiskearter	44 162	47 753	6 824	9 160	11 826	39 310	27 484	232,4 %
Total	5 555 820	5 670 208	5 952 458	7 176 752	9 847 091	8 156 458	-1 690 633	-17,2 %

Kilde: SSB tabell 07326

Fiskeri

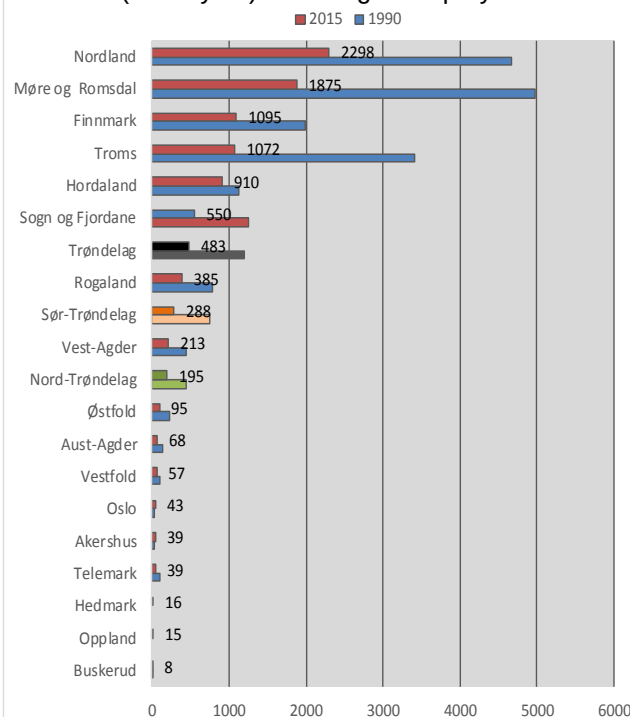
I 2014 ble det landet fisk til en verdi av 250,5 millioner kr i Trøndelag. Dette er en nedgang på 32,8 millioner kr sammenlignet med 2010. Fiskefartøy registrert i Trøndelag leverte fisk til en verdi av 445 millioner kr i 2014. Tallene inkluderer også levering utenfor Trøndelag. Dette er en økning på 20,2 millioner kr eller 4,8 % fra 2010.

Totalt ble det landet 35 206 tonn med fisk i Trøndelag. Dette er en nedgang på 35,1 % eller 19 000 tonn, sammenlignet med 2010. Sør-Trøndelag sto for 18 560 tonn av nedgangen, men det var en nedgang i begge trøndelagsfylkene .

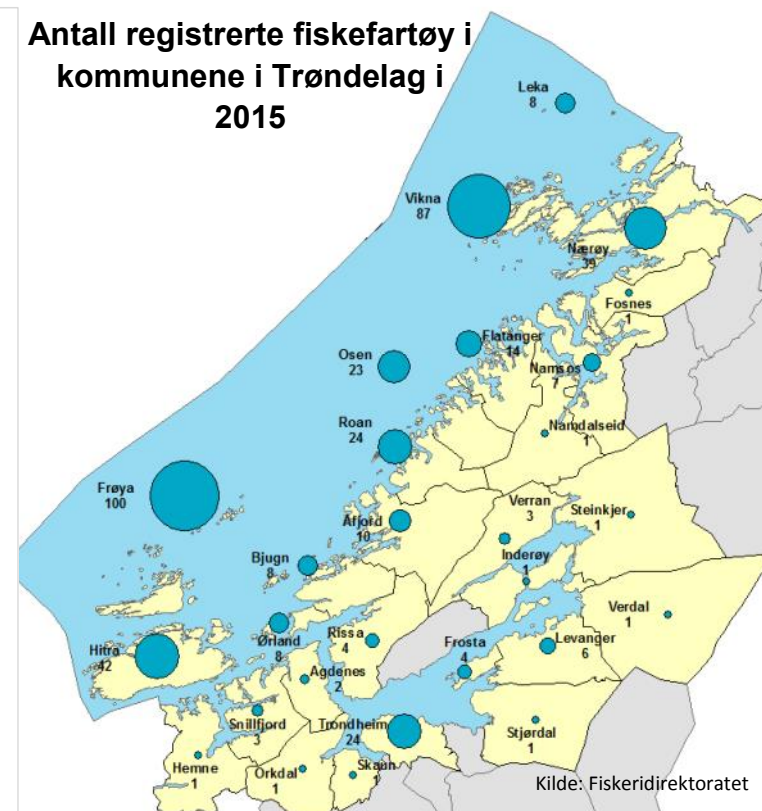
Fiskefartøy registrert i Trøndelag leverte totalt 74 164 tonn med fisk i 2014, disse tallene inkluderer levering utenfor Trøndelag.

Totalt for Trøndelag var det i 2015 registrert 483 personer med fiskeri som hovedyrke i fiskermanntallet. I 1990 var det 1 193 personer fra Trøndelag registrert med fiskeri som hovedyrke i fiskermanntallet.

Antall fiskere registrert i fiskermanntallet (hovedyrke) i 2015 og 1990 pr fylke.

Antall registrerte fiskefartøy i kommunene i Trøndelag i 2015

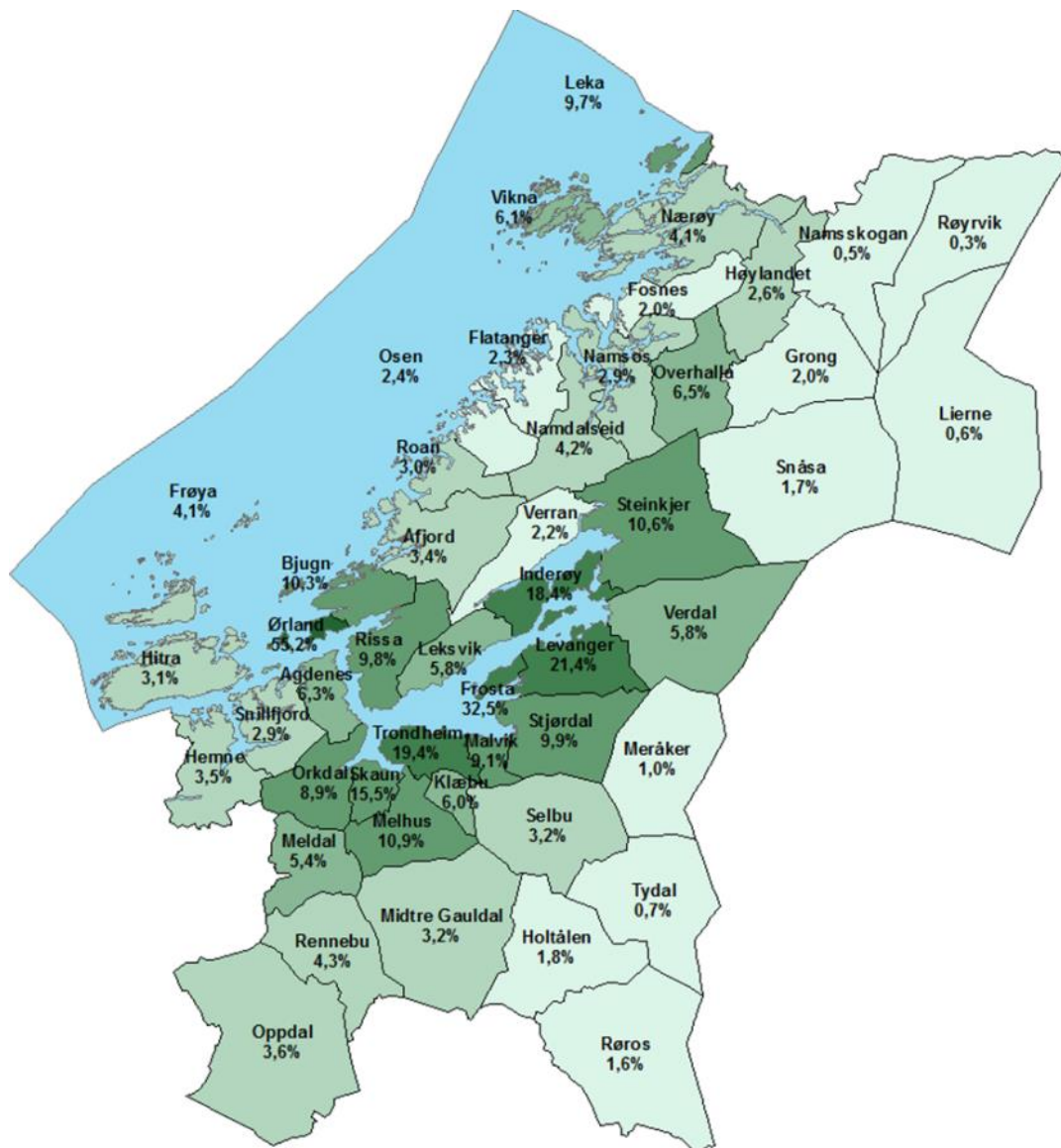
Kilde: Fiskeridirektoratet

Fangst landet i Trøndelag. Mengde (tonn)								Fangst landet i Trøndelag. Verdi (1 000 kr)							
	2010	2011	2012	2013	2014	Endring 2010-2014			2010	2011	2012	2013	2014	Endring 2010-2014	
Pelagisk fisk	47 384	49 191	46 392	39 092	29 018	-18 366	-38,8 %	Pelagisk fisk	142 841	239 472	251 482	168 643	131 488	-11 353	-7,9 %
Torsk og torskearter	3 384	5 913	4 993	8 365	5 458	2 074	61,3 %	Torsk og torskearter	43 303	44 575	36 973	36 731	45 616	2 313	5,3 %
Flat, botn og Djupvassfisk	6 675	7 190	4 755	4 757	4 879	-1 796	-26,9 %	Flat, botn og Djupvassfisk	30 323	30 536	23 881	18 802	15 252	-15 071	-49,7 %
Skaldyr og blautdyr	3 087	2 687	2 195	2 162	1 903	-1 184	-38,4 %	Skaldyr og blautdyr	41 812	39 630	37 522	35 344	32 242	-9 570	-22,9 %
Annan fisk, uspesifisert	505	372	486	342	297	-208	-41,2 %	Annan fisk, uspesifisert	25 067	30 199	18 284	25 891	25 877	810	3,2 %
Landet i Trøndelag	54 232	54 995	51 350	44 935	35 206	-19 026	-35,1 %	Landet i Trøndelag	283 348	384 411	368 140	285 410	250 475	-32 873	-11,6 %
Landet i Nord-Trøndelag	6 869	10 430	7 519	9 828	6 403	-466	-6,8 %	Landet i Nord-Trøndelag	55 903	68 717	60 955	62 529	51 162	-4 741	-8,5 %
Landet i Sør-Trøndelag	47 363	44 565	43 831	35 107	28 803	-18 560	-39,2 %	Landet i Sør-Trøndelag	227 445	315 694	307 185	222 881	199 313	-28 132	-12,4 %
Fangst levert fra fartøy registrert i Trøndelag uavhengig av landingssted. Mengde (tonn)								Fangst levert fra fartøy registrert i Trøndelag uavhengig av landingssted. Verdi (1 000 kr)							
	2010	2011	2012	2013	2014	Endring 2010-2014			2010	2011	2012	2013	2014	Endring 2010-2014	
Pelagisk fisk	89 608	79 213	77 360	71 164	74 642	-14 966	-16,7 %	Pelagisk fisk	227 405	300 735	258 353	214 272	205 612	-21 793	-9,6 %
Torsk og torskearter	68 834	57 235	54 609	46 406	48 211	-20 623	-30,0 %	Torsk og torskearter	108 663	143 366	155 310	140 390	166 561	57 898	53,3 %
Flat, botn og Djupvassfisk	13 846	15 510	17 378	19 598	21 966	8 120	58,6 %	Flat, botn og Djupvassfisk	30 733	32 323	27 126	23 467	19 474	-11 259	-36,6 %
Skaldyr og blautdyr	3 589	3 602	2 940	2 705	2 335	-1 254	-34,9 %	Skaldyr og blautdyr	41 522	38 466	33 536	34 144	31 659	-9 863	-23,8 %
Annan fisk, uspesifisert	3 285	2 802	2 383	2 398	2 073	-1 212	-36,9 %	Annan fisk, uspesifisert	17 272	22 896	18 191	22 383	22 574	5 302	30,7 %
Lever av Trøndersk fartøy	89 608	79 213	77 360	71 164	74 642	-14 966	-16,7 %	Lever av Trøndersk fartøy	425 595	537 786	492 515	434 656	445 879	20 284	4,8 %
Fartøy fra Nord-Trøndelag	36 847	33 116	31 775	29 384	32 793	-4 054	-11,0 %	Fartøy fra Nord-Trøndelag	171 502	208 475	200 347	165 527	185 296	13 794	8,0 %
Fartøy fra Sør-Trøndelag	52 761	46 097	45 585	41 780	41 849	-10 912	-20,7 %	Fartøy fra Sør-Trøndelag	254 093	329 311	292 168	269 129	260 583	6 490	2,6 %

Kilde: SSB Tabell 08868 og 08867

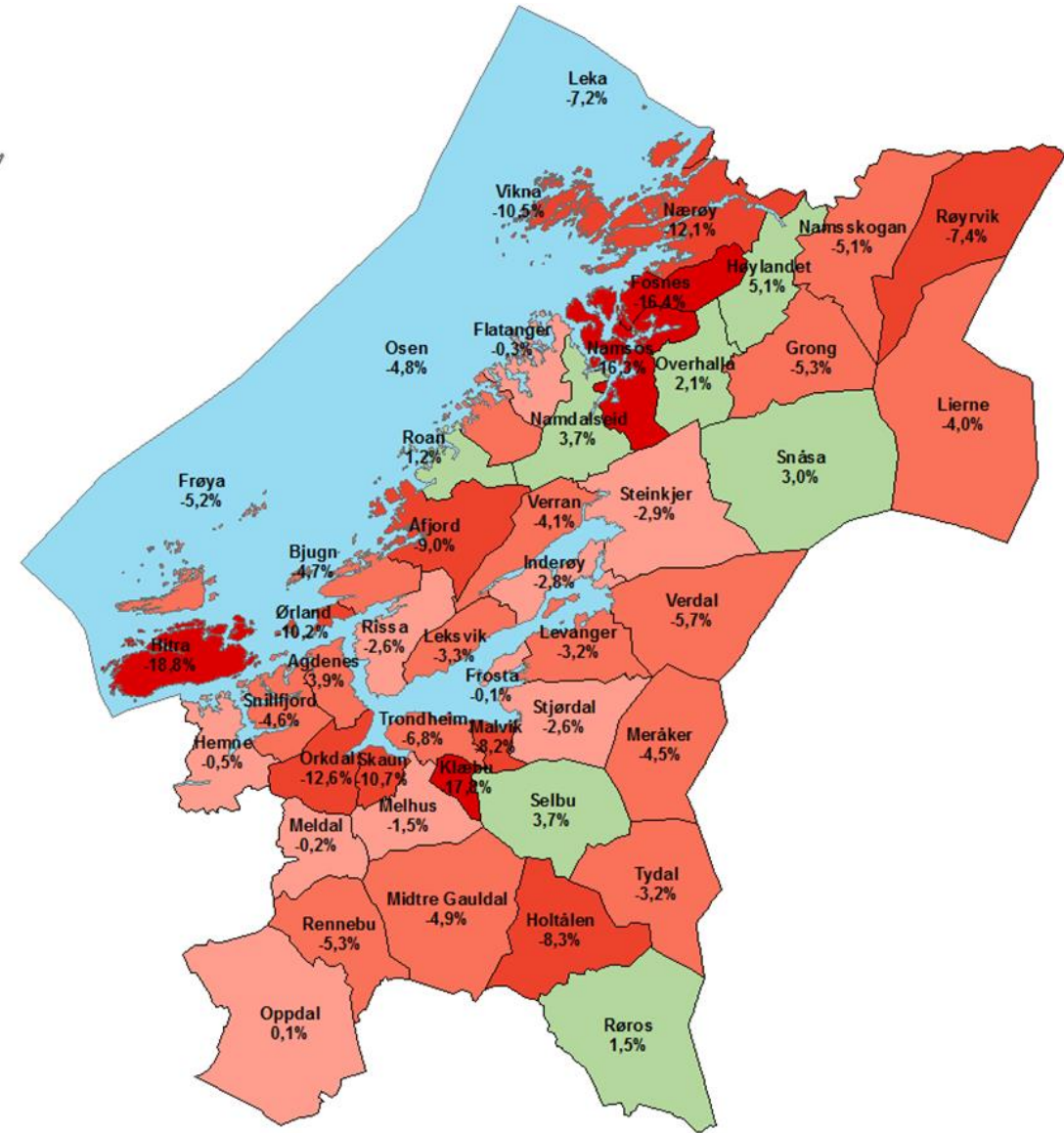
Kilde: SSB Tabell 08868 og 08867

Andel av totalt fastlandsareal som er jordbruksareal eller dekket av driftsbygning til primærnæring. 2015

Kilde: SSB tabell 09594

Prosentvis endring i antall dekar med dyrkbar mark i perioden 2005 til 2015

Kilde: SSB tabell 06140

Landbruk

Et samlet Trøndelag blir Norges største landbruksfylke

Av Trøndelags totale fastlandsareal på 41 245 km² er 4,3 % jordbruksareal eller dekket av driftsbygning til primærnæring (innmark). Se kart foregående side. Ørland er kommunen hvor størst andel av arealet er innmark, 55,2 %, ellers er det kommunene rundt Trondheimsfjorden som har størst andel innmark.

I 2015 var jordbruksarealet i drift i Trøndelag på 1,6 millioner dekar. Jordbruksarealet i drift i Trøndelag har blitt redusert med 68 tusen dekar siden 2005, en nedgang på 4,1 %. Hitra og Klæbu er kommunene som har hatt størst nedgang i jordbruksarealet i drift med henholdsvis -18,8 % og -17,2 %. Høylandet er kommunen med størst økning i jordbruksarealet i drift med en vekst på 5,7 % siden 2005.

Nord-Trøndelags produksjon av korn og kjøtt er omtrent dobbelt så stor som Sør-Trøndelags. Det ble i 2014 produsert 116 tusen tonn med korn i Nord-Trøndelag, mens produksjonene i Sør-Trøndelag var på 64,5 tusen tonn. Kjøttproduksjonene i Nord-Trøndelag var på 44,4 tusen tonn i 2015, mens produksjonen i Sør-Trøndelag var på 21,9 tusen tonn.

Nord-Trøndelag hadde i 2015 den nest største kjøttproduksjonen blant fylkene i Norge og den fjerde største kornproduksjonen.

I perioden 2005 til 2015 har kjøttproduksjonen i Nord-Trøndelag økt med 31,5 %, 10 633 tonn, drevet av en økning på 153,5 % i fjørfeproduksjonen. I Sør-Trøndelag har kjøtt produksjonen i samme periode økt med 8,8 %. Også her er årsaken en sterk økning i fjørfe (+68,9 %). Det har vært en nedgang i produksjonen for alle andre typer kjøtt i Sør-Trøndelag.

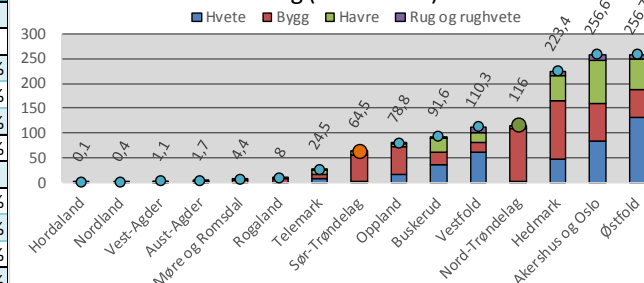
Kilde: SSB tabell 04609, 03551 og

Sysselsatte personer i jordbruk og skogbruk per 4. kvartal 2015									
	Jordbruk	Skogbruk	Total jordbruk og skogbruk	Andel av total sysselsetting		Jordbruk	Skogbruk	Total jordbruk og skogbruk	Andel av total sysselsetting
Trondheim	209	33	242	0,2 %	Steinkjer	513	44	557	5,3 %
Hemne	127	7	134	6,7 %	Namsos	62	51	113	1,8 %
Snillfjord	35	5	40	7,9 %	Meråker	37	20	57	5,0 %
Hitra	46	2	48	2,1 %	Stjørdal	224	47	271	2,4 %
Frøya	18	-	18	0,7 %	Frosta	158	4	162	13,7 %
Ørland	85	-	85	3,4 %	Leksvik	110	8	118	7,1 %
Agdenes	81	3	84	10,1 %	Levanger	500	9	509	5,2 %
Rissa	190	5	195	6,4 %	Verdal	326	16	342	4,8 %
Bjugn	76	5	81	3,7 %	Verran	40	9	49	4,8 %
Ålfjord	140	5	145	8,8 %	Namdalseid	104	13	117	14,8 %
Roan	49	-	49	9,9 %	Snåsa	137	19	156	14,8 %
Osen	22	-	22	5,0 %	Lierne	56	36	92	13,1 %
Oppdal	261	7	268	7,8 %	Røyrvik	27	5	32	12,4 %
Rennebu	178	20	198	15,7 %	Namsskogan	32	9	41	10,1 %
Meldal	126	4	130	7,0 %	Grong	66	23	89	7,7 %
Orkdal	126	17	143	2,5 %	Høylandet	71	14	85	13,4 %
Røros	136	1	137	4,6 %	Overhalla	221	27	248	12,9 %
Holtålen	58	3	61	6,3 %	Fosnes	29	1	30	10,3 %
Midtre Gauldal	223	22	245	7,4 %	Flatanger	32	-	32	5,4 %
Melhus	173	36	209	2,6 %	Vikna	48	-	48	2,2 %
Skaun	63	15	78	2,0 %	Nærøy	154	4	158	6,4 %
Klæbu	20	5	25	0,8 %	Leka	50	-	50	19,2 %
Malvik	37	3	40	0,6 %	Inderøy	192	24	216	6,7 %
Selbu	160	27	187	9,0 %	Nord-Trøndelag	3 189	383	3 572	5,4 %
Tydal	39	4	43	9,3 %	Sør-Trøndelag	2 678	229	2 907	1,8 %

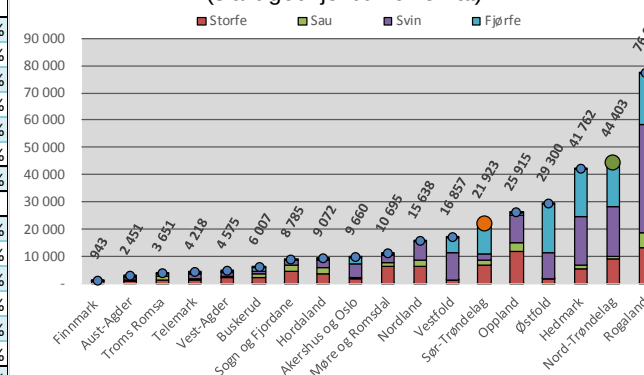
Kornavling (1 000 tonn)					
	2004	2009	2013	2014	Endring 2004-2014
Sør-Trøndelag					
Hvete	0,6	-	0,2	1,6	1 166,7 %
Bygg	54,9	50,8	44,1	54,5	-0,4 -0,7 %
Havre	6,8	7,9	6,8	8,4	1,6 23,5 %
Korn i alt	62,5	61,5	51	64,5	2 3,2 %
Nord-Trøndelag					
Hvete	4,8	-	0,7	1,9	-2,9 -60,4 %
Bygg	114,8	103,6	91,5	106,5	-8,3 -7,2 %
Havre	5,8	4,9	5,5	7,5	1,7 29,3 %
Korn i alt	125,8	113,7	97,7	116	-9,8 -7,8 %

Slakt godkjent til folkemat (tonn)					
	2005	2010	2014	2015	Endring 2005-2015
Sør-Trøndelag					
Hest	36	40	19	19	-17 -47,2 %
Storfe	8 871	7 557	6 585	6 822	-2 049 -23,1 %
Sau	1 584	1 452	1 508	1 577	-7 -0,4 %
Svin	3 098	2 671	2 558	2 428	-670 -21,6 %
Fjørfe	6 559	12 271	15 061	11 075	4 516 68,9 %
Annet kjøtt	5	1	2	2	-3 -60,0 %
Total	20 153	23 992	25 733	21 923	1 770 8,8 %
Nord-Trøndelag					
Hest	13	14	5	5	-8 -61,5 %
Storfe	9 628	9 503	8 595	9 149	-479 -5,0 %
Sau	966	846	906	945	-21 -2,2 %
Svin	16 846	19 194	17 610	18 310	1 464 8,7 %
Fjørfe	6 308	15 802	18 516	15 989	9 681 153,5 %
Annet kjøtt	9	8	6	5	-4 -44,4 %
Total	33 770	45 367	45 638	44 403	10 633 31,5 %

Kornavling (1 000 tonn) 2014

Kjøtt produksjon(tonn) pr fylke 2015 (slakt godkjent til folkemat)

Detaljhandel

10 % vekst siden 2010

6 kommuner i Trøndelag hadde i 2015 en omsetning i detaljhandelen på over 100 000 kr pr innbygger. Røros er den kommunen i Trøndelag med høyest detaljhandel, med en omsetning på 116 339 kr pr innbygger. Namsos har en nesten like sterk detaljhandel med en omsetning på 115 752 kr pr innbygger i 2015.

På den andre siden av skalaen finner vi Snillfjord med en omsetning på 8 458 kr per innbygger. Den lave detaljhandelen i Snillfjord kan forklares med handelslekkasje til nabokommunene.

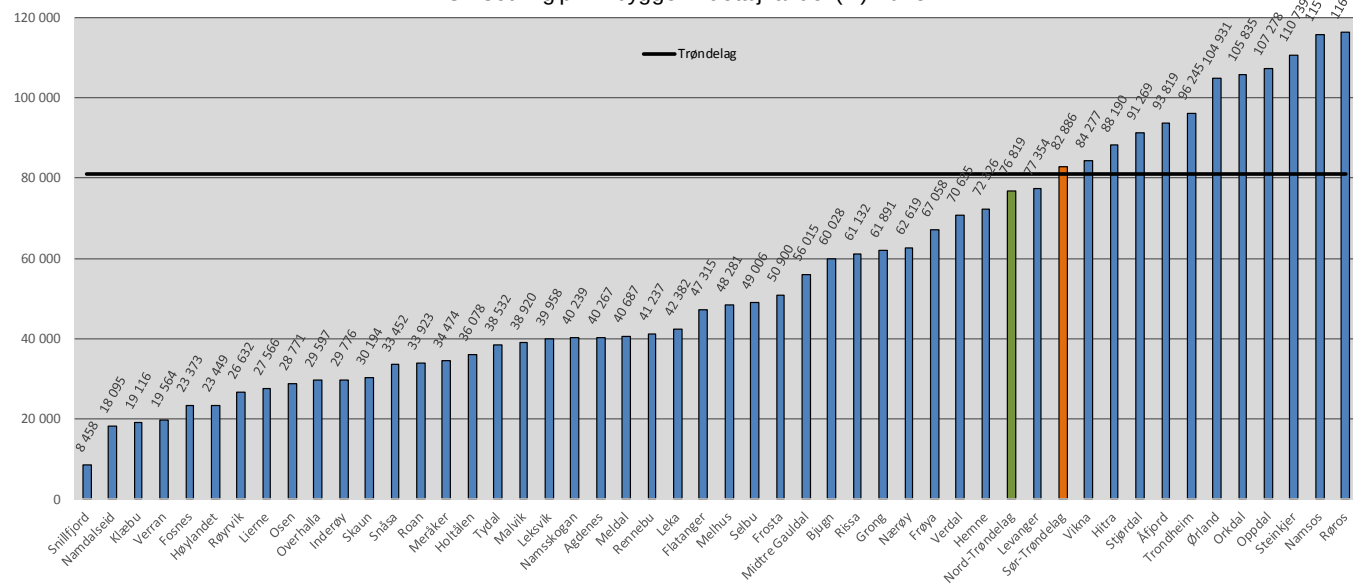
I perioden 2010 til 2015 har omsetningen pr innbygger i detaljhandelen i Trøndelag økt med 10,6 % til 81 039 kr. Åfjord, Rennebu og Skaun med en vekst på henholdsvis 35,8 %, 33,2 % og 29,5 % har hatt den største prosentvise økningen i perioden. To kommuner har hatt en nedgang. Snillfjord, med en nedgang på 31,6 % eller 3 903 kr pr innbygger og Overhalla med en nedgang på 32,0 % eller 13 950 kr pr innbygger. Nedgangen i Overhalla kan vi se i sammenheng med veksten i Namsos.

Nord-Trøndelag har med en økning på 13,4 % hatt en raskere vekst i detaljhandelen enn Sør-Trøndelag i perioden 2010 til 2015. Veksten i Sør-Trøndelag var på 9,4 %.

Detaljhandel omfatter videresalg (salg uten omdanning) hovedsakelig til offentligheten av nye og brukte varer til personlig bruk eller til husholdningsbruk, via forretninger, stormagasiner, torghandel, postordreforretninger, dør-salg, gatesalg etc.

SSB publiserer ikke tall på detaljhandel pr innbygger for fylker. Disse er beregnet ved hjelp av detaljhandelen på kommunenivå og befolkningstall.

Omsetning pr innbygger i detaljhandel (kr) 2015

Omsetning pr innbygger i detaljhandel (kr) 2010 og 2015

	2010	2014	2015	Endring 2010-2015			2010	2014	2015	Endring 2010-2015	
Trondheim	90 430	94 794	96 245	5 815	6,4 %	Steinkjer	88 054	104 694	110 739	22 685	25,8 %
Hemne	66 003	73 689	72 326	6 323	9,6 %	Namsos	101 442	110 280	115 752	14 310	14,1 %
Snillfjord	12 361	8 680	8 458	-3 903	-31,6 %	Meråker	33 140	30 723	34 474	1 334	4,0 %
Hitra	81 583	88 644	88 190	6 607	8,1 %	Stjørdal	81 704	90 272	91 269	9 565	11,7 %
Frøya	54 156	66 905	67 058	12 902	23,8 %	Frosta	47 303	48 226	50 900	3 597	7,6 %
Ørland	85 190	97 778	104 931	19 741	23,2 %	Leksvik	37 346	39 053	39 958	2 612	7,0 %
Agdenes	34 449	41 097	40 267	5 818	16,9 %	Levanger	72 871	76 913	77 354	4 483	6,2 %
Rissa	53 351	59 962	61 132	7 781	14,6 %	Verdal	65 268	70 015	70 635	5 367	8,2 %
Bjugn	50 806	60 221	60 028	9 222	18,2 %	Verran	15 613	19 425	19 564	3 951	25,3 %
Åfjord	69 066	89 613	93 819	24 753	35,8 %	Namdalseid	14 985	17 304	18 095	3 110	20,8 %
Roan	30 096	35 854	33 923	3 827	12,7 %	Snåsa	31 439	31 723	33 452	2 013	6,4 %
Osen	27 982	29 266	28 771	789	2,8 %	Lierne	26 895	26 994	27 566	671	2,5 %
Oppdal	97 232	105 838	107 278	10 046	10,3 %	Røyrvik	24 152	23 428	26 632	2 480	10,3 %
Rennebu	30 966	43 189	41 237	10 271	33,2 %	Namsskogan	38 658	40 403	40 239	1 581	4,1 %
Meldal	38 943	40 692	40 687	1 744	4,5 %	Grong	57 984	58 532	61 891	3 907	6,7 %
Orkdal	95 032	97 649	105 835	10 803	11,4 %	Høylandet	20 593	22 401	23 449	2 856	13,9 %
Røros	90 004	112 065	116 339	26 335	29,3 %	Overhalla	43 547	28 120	29 597	-13 950	-32,0 %
Holtålen	32 582	35 564	36 078	3 496	10,7 %	Fosnes	18 166	23 109	23 373	5 207	28,7 %
Midtre Gauldal	50 761	53 725	56 015	5 254	10,4 %	Flatanger	41 389	44 873	47 315	5 926	14,3 %
Melhus	43 582	48 366	48 281	4 699	10,8 %	Vikna	79 840	82 072	84 277	4 437	5,6 %
Skaun	23 313	28 938	30 194	6 881	29,5 %	Nærøy	58 105	63 594	62 619	4 514	7,8 %
Klæbu	18 273	19 095	19 116	843	4,6 %	Leka	37 803	44 077	42 382	4 579	12,1 %
Malvik	32 000	38 262	38 920	6 920	21,6 %	Inderøy	:	26 470	29 776	N/a	N/a
Selbu	41 654	48 156	49 006	7 352	17,7 %	Nord-Trøndelag	67 737	74 436	76 819	9 082	13,4 %
Tydal	31 583	38 067	38 532	6 949	22,0 %	Trøndelag	73 242	79 201	81 039	7 796	10,6 %
Sør-Trøndelag	75 735	81 304	82 886	7 150	9,4 %	Hele landet	71 919	78 244	80 678	8 759	12,2 %

Kilde: SSB tabell 04776, 07315 og 06913

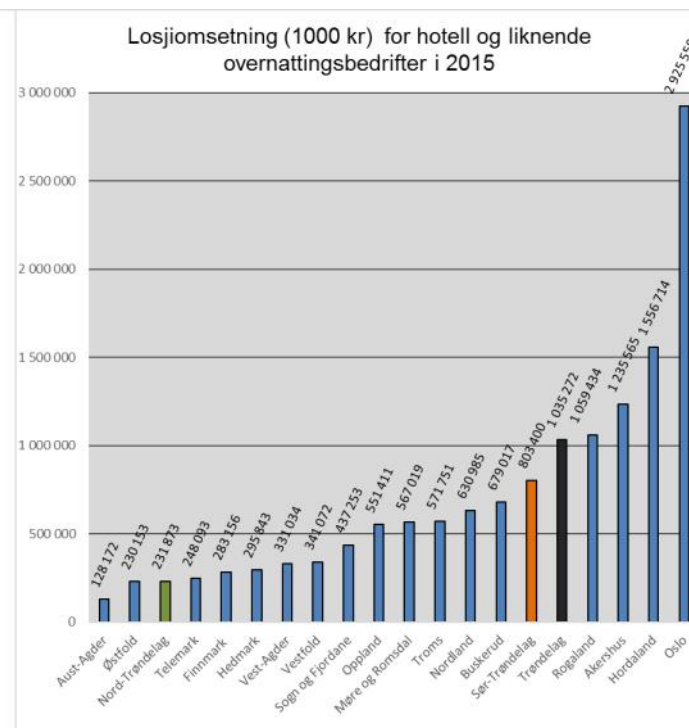
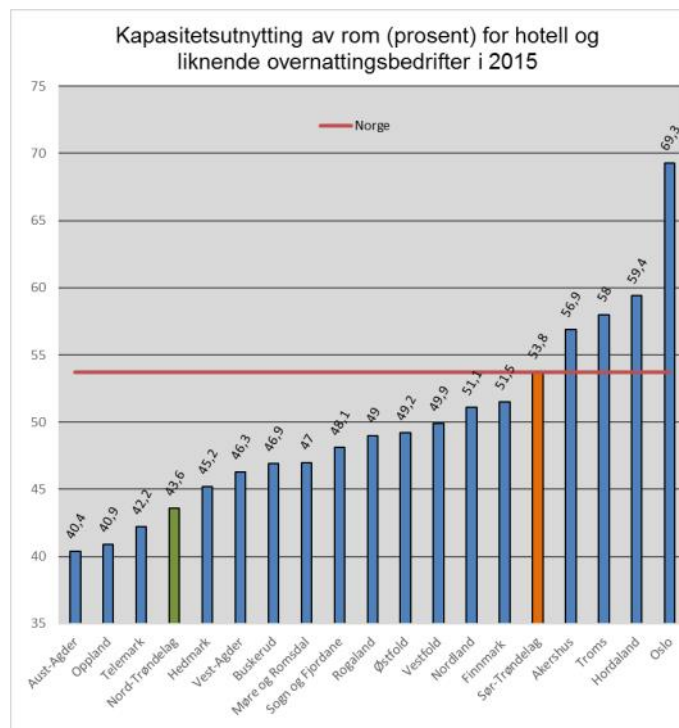
Hotell og overnattingsnæring

Norske besøkende står for 8 av 10 overnattinger

De 100 registrerte hotell og overnattingstedene i Trøndelag hadde losjioinsetning på litt over en milliard i 2015. 803,4 millioner i Sør-Trøndelag som er en økning på 28,1 % fra 2010 og 231,9 millioner i Nord-Trøndelag som er en økning på 24,5 % fra 2010.

Overnattingsbedriftene i Trøndelag registrerte 2,6 millioner overnattinger i 2015. Dette er en økning på 17,8 % fra 2010. 81,9 % av alle overnattinger var norske gjester. Det var 461 tusen utenlandske gjester i 2015, en økning på 14,2 % sammenlignet med 2010. Tyskere, svensker og nederlendere med henholdsvis 142,4 72,3 og 33,9 tusen overnattinger var de største gruppene av utenlandske gjester.

Overnattingsbedriftene i Sør-Trøndelag hadde en kapasitetsutnyttelse av rom på 53,8 %, mens kapasitetsutnyttelse var 43,6 % i Nord-Trøndelag.

Overnattinger i Trøndelag etter gjestens bostedsland (Alle overnattingsbedrifter). 10 største land

	2010	2015	Endring 2010-2015	Andel av overnattinger i 2015
I alt	2 165 677	2 550 747	385 070	17,8 %
Norge	1 761 698	2 089 315	327 617	18,6 %
Utlandet i alt	403 979	461 432	57 453	14,2 %
Tyskland	109 574	142 417	32 843	30,0 %
Sverige	73 673	72 301	-1 372	-1,9 %
Nederland	42 231	33 996	-8 235	-19,5 %
Storbritannia	15 401	33 400	17 999	116,9 %
Danmark	37 101	25 489	-11 612	-31,3 %
USA	9 911	14 284	4 373	44,1 %
Polen	10 538	13 257	2 719	25,8 %
Frankrike	12 982	12 634	-348	-2,7 %
Sveits	8 785	10 155	1 370	15,6 %
Tsjekkia	12 114	10 069	-2 045	-16,9 %

Nøkkeltall for Hotell og liknende overnattingsbedrifter							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2010-2015
Sør-Trøndelag							
Antall bedrifter	58	56	58	70	69	64	6
Gjennomsnittlig tal på senger	9 277	9 459	10 640	10 184	11 599	11 243	1 966
Kapasitetsutnyttning av senger (prosent)	36,8	36,8	36,2	37,5	37,3	36,4	-0,4 N/a
Gjennomsnittlig tal på rom	4 244	4 331	4 919	4 934	5 309	5 232	988
Kapasitetsutnyttning av rom (prosent)	54,0	55,1	54,2	54,2	54,7	53,8	-0,2 N/a
Pris per rom (kr pr dag)	831	843	840	832	829	821	-10
Losjioinsetning per tilgjengeleg rom (kr pr dag)	449	465	455	450	454	442	-7
Losjioinsetning (kr)	627 376 713	685 938 843	760 011 901	766 716 410	790 758 656	803 399 629	176 022 916
Nord-Trøndelag							
Antall bedrifter	32	31	28	39	37	36	4
Gjennomsnittlig tal på senger	3 196	3 325	3 234	3 643	3 535	3 483	287
Kapasitetsutnyttning av senger (prosent)	27,4	30,8	30,7	28,2	28,0	29,5	2,1 N/a
Gjennomsnittlig tal på rom	1 614	1 674	1 617	1 845	1 795	1 764	150
Kapasitetsutnyttning av rom (prosent)	42,0	47,4	47,7	42,4	41,6	43,6	1,6 N/a
Pris per rom (kr pr dag)	789	804	855	864	891	865	76
Losjioinsetning per tilgjengeleg rom (kr pr dag)	331	381	408	367	370	377	46
Losjioinsetning (kr)	186 278 359	206 584 481	231 916 983	224 188 142	227 117 707	231 872 671	45 594 312

Kilde: SSB tabell 08339, 03706 og 06211

Kilde: SSB tabell 08401

Forskning og utvikling

Trøndelag sto for 17,4 % av de totale FoU utgiftene i Norge i 2013

Aktiviteten i forskningsmiljøene ved blant annet NTNU og Sintef i Trondheim gjør at Sør-Trøndelag kommer svært godt ut på FoU-statistikken. Sør-Trøndelag er det fylket i landet hvor det brukes mest penger pr innbygger på forskning og utvikling. Totalt 28 385 pr innbygger i 2013. Dette er 282,6 % høyere enn landsnittet som er på 10 041 kr pr innbygger. Pengebruken på FoU i Sør-Trøndelag tilsvarer 6,7 av fylkes verdiskaping (bruttoprodukt).

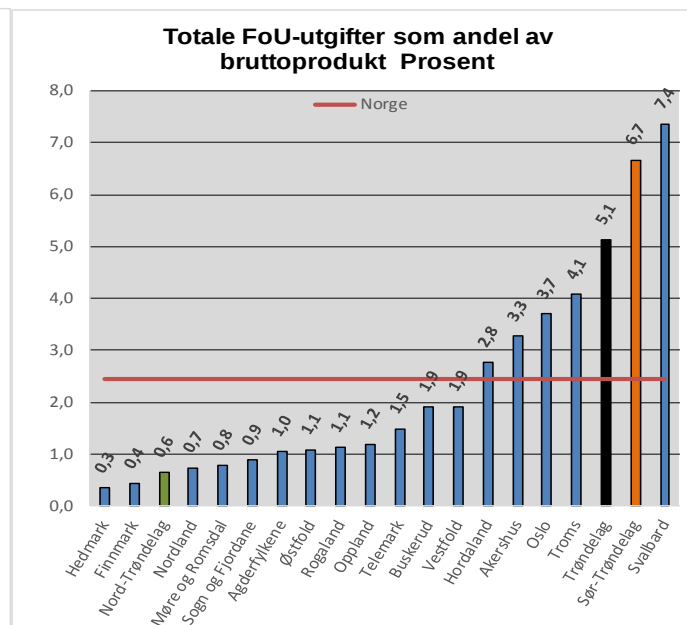
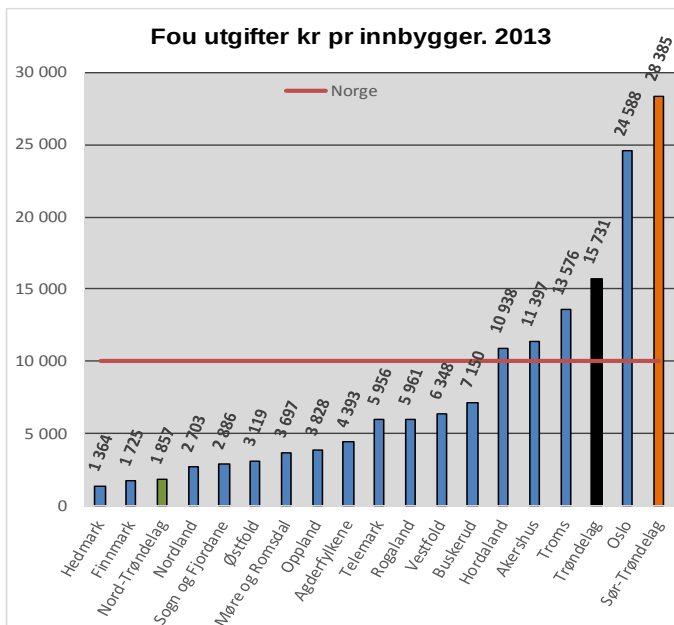
Med totale FoU-utgifter på ca. 8,6 milliarder kr 2013 er Oslo (15,3 milliarder kr) det eneste fylket i landet hvor det brukes mer penger totalt på forskning enn i Sør-Trøndelag.

Utgifter til FoU i Nord-Trøndelag var i 2013 på 250 millioner, eller 1 857 kr pr innbygger. Pengebruken på FoU i Nord-Trøndelag tilsvarer 0,6 % av fylkes verdiskaping (bruttoprodukt).

2013 ble det utført FoU til en verdi av ca. 8,8 milliarder kr i Trøndelag. Dette tilsvarer 15 731 kr pr innbygger eller 5,1 % av trøndelagsfylkenes bruttoprodukt. Snittet for landet er FoU utgifter tilsvarende 2,4 % av bruttoprodukt.

Næringslivet i Trøndelag brukte nesten 3 milliarder på FoU i 2013, mens universitets og høyskolesektoren brukte nesten 3,3 milliarder. Instituttsektoren brukte nesten 2,6 milliarder kr på FoU.

Målt i faste priser (2010 priser) har pengebruken på FoU i Trøndelag økt med 1,9 milliarder i siden i perioden 2003 til 2013. Dette er en økning på 32,1 %. Snittet for landet er en økning på 24,1 %. Mens pengebruken på FoU i Sør-Trøndelag har økt med 35,3% (2 Milliarder kr) i perioden har den gått ned med 27,1 % (83 millioner kr) i Nord-Trøndelag.

Totale FoU-utgifter i 2003, 2009 og 2013 i løpende og faste 2010-priser etter fylke, samt 2013 etter sektor for utførelse og per innbygger.

	Løpende priser (Mill. kr)		2013					Faste 2010-priser (Mill. kr)		
	2003	2009	Totalt (Mill. kr)	Næringslivet (Mill. kr)	Institutt- sektoren (Mill. kr)	Universitets- og høgskolesektoren (Mill. kr)	Per innbygger (kr)	2003	2009	2013
Østfold	843	646	880	459	354	67	3 119	1 123	674	783
Akershus	3 615	5 939	6 455	3 678	2 031	746	11 397	4 818	6 205	5 750
Oslo	7 443	12 898	15 342	5 757	3 532	6 053	24 588	9 919	13 475	13 666
Hedmark	152	179	264	99	50	115	1 364	202	187	235
Oppland	466	466	717	410	188	119	3 828	621	486	638
Buskerud	1 188	1 222	1 923	1 803	52	68	7 150	1 584	1 277	1 713
Vestfold	743	1 043	1 516	1 222	204	90	6 348	990	1 090	1 350
Telemark	467	777	1 018	812	111	95	5 956	622	812	907
Agderfylkene	602	1 151	1 270	742	214	314	4 393	802	1 203	1 131
Rogaland	1 569	2 018	2 695	1 795	319	581	5 961	2 091	2 109	2 401
Hordaland	3 178	4 629	5 449	1 367	1 617	2 465	10 938	4 235	4 836	4 853
Sogn og Fjordane	251	277	314	195	64	55	2 886	334	289	279
Møre og Romsdal	665	871	959	695	146	118	3 697	886	910	854
Sør-Trøndelag	4 245	6 909	8 594	2 857	2 500	3 237	28 385	5 656	7 218	7 654
Nord-Trøndelag	229	245	250	106	87	57	1 857	305	256	222
Nordland	385	484	648	307	120	221	2 703	513	506	577
Troms	1 184	1 896	2 178	205	523	1 450	13 576	1 577	1 981	1 940
Finnmark	68	109	129	18	47	64	1 725	91	113	115
Svalbard	39	127	121 ..	..	32	89 ..	..	53	133	107
Trøndelag	4 473	7 154	8 843	2 963	2 587	3 293	15 731	5 961	7 474	7 877
Totalt	27 246	41 885	50 748	22 557	12 190	16 001	10 041	36 424	43 759	45 202

Kilde: NIFU, SSB/FoU statistikk

Næringslivets utgifter til forskning og utvikling

Trondheim dominerer på FoU

FoU- aktiviteten i Sør-Trøndelag er mer sentralisert enn i Nord-Trøndelag. Dette gjelder ikke bare for universitets- og institusjonssektoren som i Sør-Trøndelag er lokalisert i Trondheim, men også for næringslivet hvor 95,4 % av alle utgifter til egenutført FoU i fylket foregår i Trondheimsregionen.

I Sør-Trøndelag hadde bedrifter med mer enn 10 sysselsatte 2 857 millioner kr i kostnader til egenutført FoU i 2013. I tillegg kjøpte bedriftene i Sør-Trøndelag inn FoU for 1 293 millioner kr.

Bedriftene i Nord-Trøndelag brukte i 2013 106 millioner på egenutført FoU og 21 millioner på kjøp av FoU.

Næringslivet i Trøndelag hadde i 2013 2 004 FoU årsverk. Hvorav 1 895 var i Sør-Trøndelag og 109 i Nord-Trøndelag. 1 579 av FoU årsverkene i næringslivet i Trøndelag hadde høyere grads utdanning, 1 535 i Sør-Trøndelag og 44 i Nord-Trøndelag.

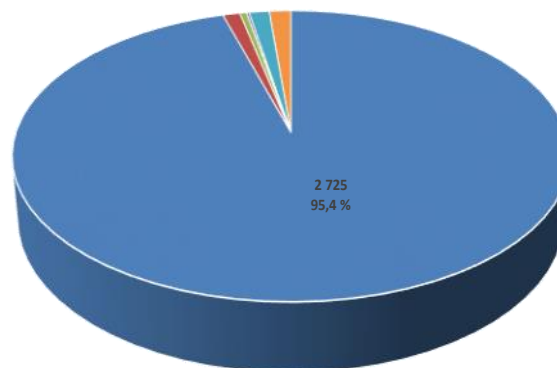
19 % av bedriftene i Sør-Trøndelag og 12 % av bedriftene i Nord-Trøndelag hadde FoU virksomhet. Frøya/Hitra er den økonomiske regionen hvor størst andel av bedriftene har FoU virksomhet (32 %).

Økonomisk region er en geografisk inndeling av Norge på et nivå mellom fylke og kommune. Inndelingen er foretatt av Statistisk sentralbyrå, og deler Norge inn i 90 økonomiske regioner.

For nærmere forklaring av økonomiske regioner og hvilke kommuner som innbefattes i de forskjellige regionene, se.: http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/nos_c616/nos_c616.pdf

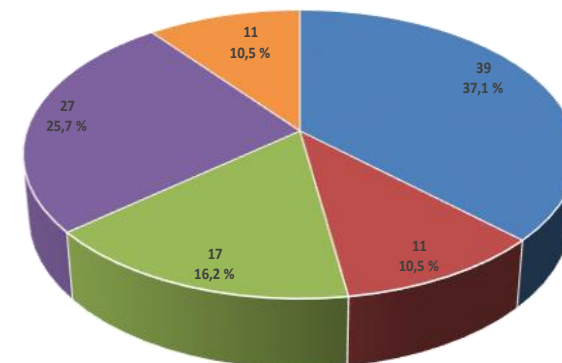
Fordeling av næringslivets (Bedrifter med 10+ sysselsatte) kostnader til egenutført FoU. Sør-Trøndelag 2013. Mill. kr

■ Trondheim ■ Frøya/Hitra ■ Brekstad ■ Oppdal ■ Orkanger ■ Røros

Fordeling av næringslivets (Bedrifter med 10+ sysselsatte) kostnader til egenutført FoU. Nord-Trøndelag 2013. Mill. kr

■ Steinkjer ■ Namsos ■ Stjørdalshalsen ■ Levanger/Verdalsøra ■ Rørvik

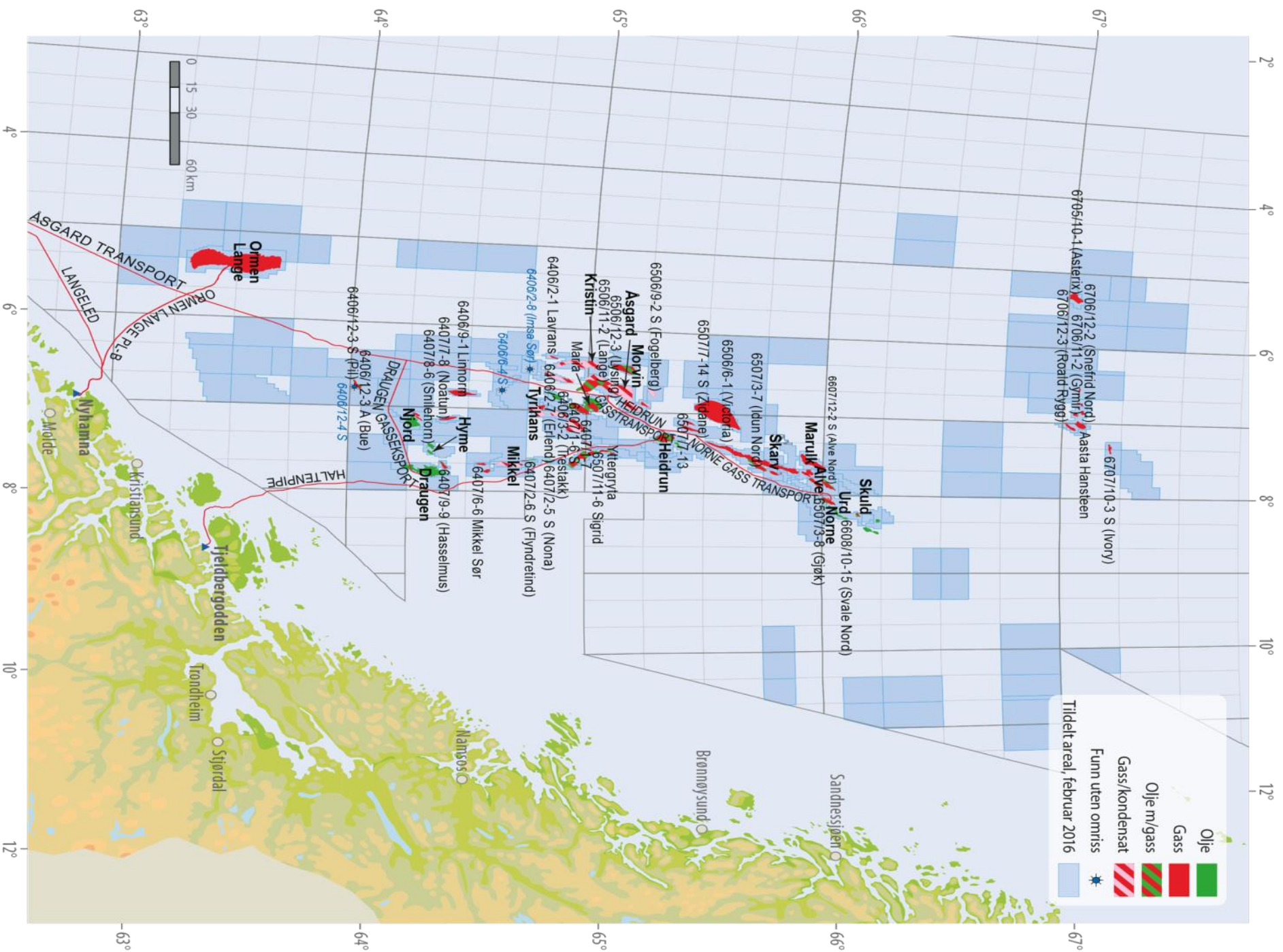

Hovedtall for næringslivets FoU-virksomhet etter fylke og økonomisk region i 2013. (10+ sysselsatte).

	Kostnader til egenutført FoU Mill. kr	Kostnader til innkjøpt FoU Mill. kr	FoU- personale Antall	FoU- årsverk Antall	FoU-årsverk utført av personale med høyere grads utdanning (inkl. doktorgrad) Antall	Andel av bedrifter med FoU Prosent	Egenutført FoU per sysselsatt 1000 kr
Sør-Trøndelag	2 857	1 293	2 675	1 895	1 535	19	68,0
Trondheim	2 725	1 278	2 471	1 809	1 501	19	77,9
Frøya/Hitra	33	7	65	16	6	32	18,9
Brekstad	13	4	35	10	4	25	10,7
Oppdal	5	2	9	5	0	10	7,3
Orkanger	39	2	62	30	14	13	16,0
Røros	42	0	34	24	8	22	46,5
Nord-Trøndelag	106	21	279	109	44	12	8,1
Steinkjer	39	8	112	37	19	17	12,7
Namsos	11	8	13	6	4	8	6,7
Stjørdalshalsen	17	.	27	18	4	6	4,7
Levanger/Verdalsøra	27	4	89	42	16	12	7,3
Grong	0	.	1	1	1	10	0,0
Rørvik	11	1	37	6	1	20	14,4

Kilde: NIFU, SSB/FoU statistikk

Olje og gass felter i Norskehavet

Olje og gass

Trøndersk olje og gass omsetter for 14,5 milliarder

Det er estimert at det i mars 2016 var sysselsatt 13 300 personer i olje og gass bransjen i Trøndelag. Endringer i rapporteringen av sysselsatte i 2015 gjør at tallene før og etter august 2015 ikke er sammenlignbare. Antall sysselsatte i næringen i Trøndelag falt med 4,5 % i løpet av 2014 og har falt med ytterligere 6,0 % i perioden august 2015 til mars 2016. Den totale nedgangen i sysselsetting fra toppåret 2013 frem til i dag er estimert å være ca. 1 300 personer.

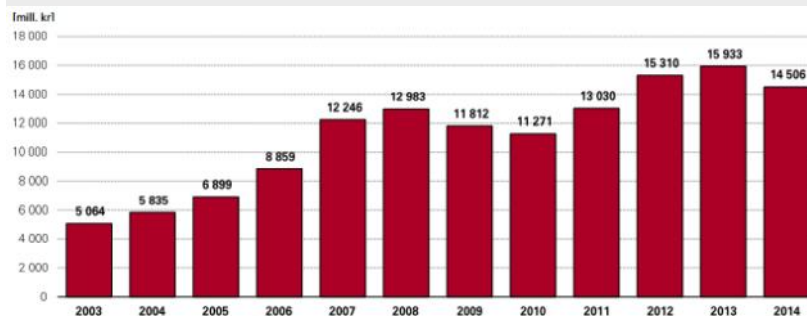
Av de fire klyngene i petroleumsnæringen i Trøndelag er industriparken på Verdal den eneste klyngen som har opplevd en økning i sysselsetting det siste året, noe som hovedsakelig skyldes økt aktivitet rundt Kværner Verdal.

Olje og gass selskapene (uten Det norske oljeselskap) i Trøndelag omsatte i 2014 for 14,5 milliarder. Dette er en nedgang på 9,0 % fra toppåret i 2013. Driftsresultatet ble 902 millioner, en nedgang på 25,2 % fra 2013. Til tross for nedgangen så var driftsresultatet i 2014 det nest høyeste siden 2003.

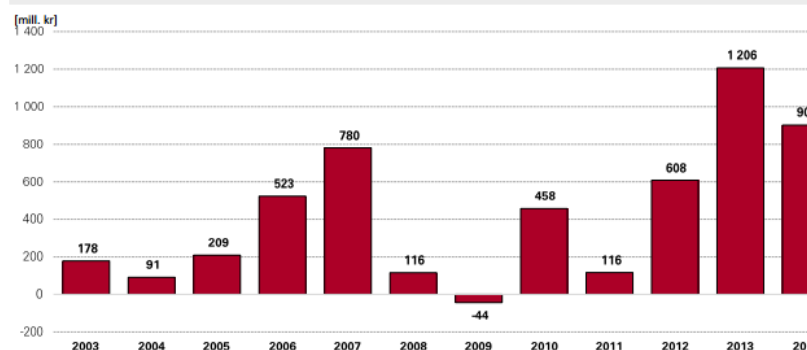
Etter omlegging av A-meldingen i 2015 oppsto det unøyaktigheter i datagrunnlaget som ble rapportert, noe som medfører at tall på sysselsetting for petroleumsnæringen før og etter august 2015 ikke er sammenlignbare.

Det norske oljeselskap er holdt utenfor i sammenstillingen av driftsresultat og omsetning. Bakgrunnen for dette er at det meste av selskapets inntekter kommer fra felt som ligger i andre deler av landet.

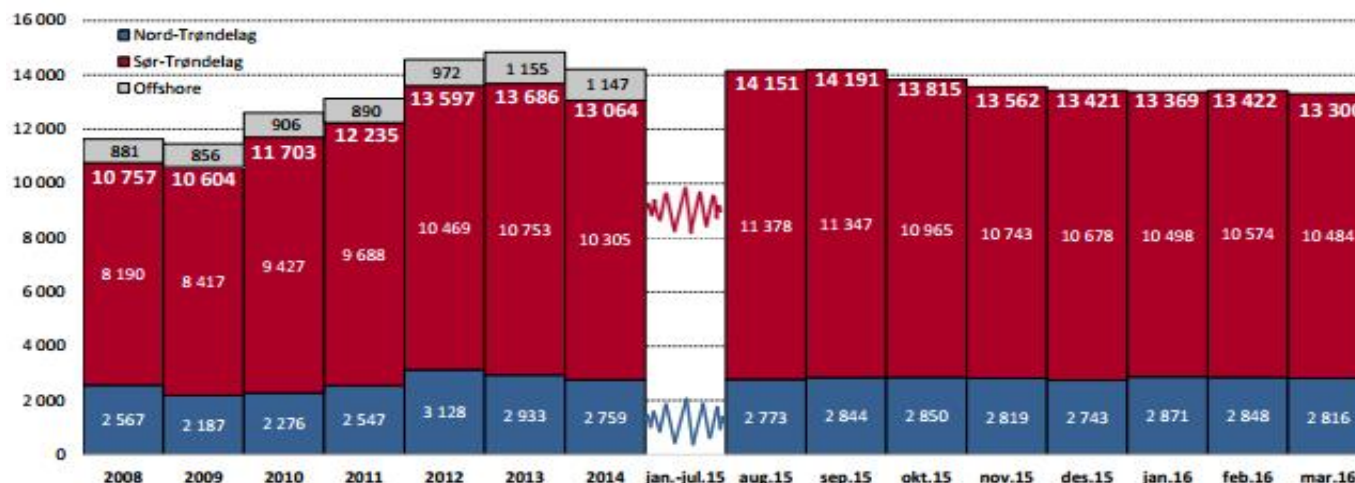
Omsetning i Olje og gass bransjen i Trøndelag

Driftsresultat i Olje og gass bransjen i Trøndelag

Sysselsatte i Olje og gass bransjen i Trøndelag

Kilde: Impello management og STFK

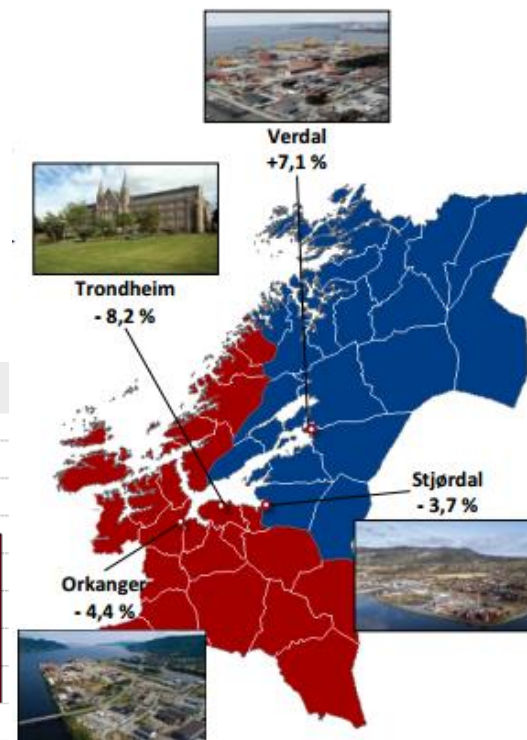

Foto: Inga Frøseth Rossing

Kapittel 4: Klima og energi

Det er store metodiske utfordringer knyttet til å beregne klimagassutslipp på kommune- og fylkesnivå og ikke alle utslippskilder kan lokaliseres. I de beregningene vi har gir summen av kommunene i et fylke et lavere utslippstall enn fylkestallene og summen av fylkene er også lavere enn tallene for hele landet. Dette på grunn av at kun de utslippskildene som kan lokaliseres på henholdsvis kommune- og fylkesnivå er tatt med i beregningene på disse nivåene. Det er også kun for en begrenset periode at man har tilgjengelig tall. Det på grunn av at SSB i 2012 trakk tilbake alle tidligere beregninger av klimagassutslipp på kommune- og fylkesnivå. Bakgrunnen for den beslutningen var at SSB over lengre tid har vurdert kvaliteten på statistikken til ikke å være god nok. Etterhvert så har man fått noen beregninger på fylkes- og kommunenivå, men da kun for perioden 2009 til 2013. Når statistikken på fylkesnivå starter i 2009 må det fremheves at 2009 ikke er noe normalår. Virkningene av finanskrisen var da på sitt verste og dette er også reflektert i utslippstallene. Flere store industribedrifter i Trøndelag reduserte produksjonen i 2009 som et resultat av lavere etterspørsel og det førte med seg en betydelig reduksjon i klimagassutslippene. Resultatet er at man har en sterk vekst i klimagassutslippene i årene etter 2009. Dette er i realiteten en normalisering i etterkant av finanskrisen og ekskludert industrien er det et fall i utslippene i Trøndelag. De største utslippskildene i Trøndelag er industriproduksjon, transport og jordbruket.

Elektrisk kraft er den største energibæreren i Trøndelag etterfulgt av diesel og bensin. Trøndelag er ikke selvforsynt på elektrisk kraft og hadde et underskudd på elbalansen på 2,2 TWh i 2014. Her er det i store årlige variasjoner og i tolkningen av elektrisitetstallene er det et viktig poeng at mye av den årlige variasjonen påvirkes av temperaturforskjeller på forbrukssiden og nedbørsmengde på produksjonssiden. Utbygging av ny kapasitet er imidlertid en driver for veksten innen vindkraftproduksjon, selv om vindkraft fremdeles utgjør en veldig liten del av kraftproduksjonen i fylket. Vindkraftens betydning er imidlertid økende og det pågår en betydelig utbygging av vindkraft, hovedsakelig rundt Fosen-Snillfjordområdene. Denne utbyggingen vil åttedoble vindkraftproduksjonen i Trøndelag og vil også øke den totale kraftproduksjonen med rundt 50 %. Dette området er prioritert for vindkraftutbygging i Fylkesplan vindkraft for Sør-Trøndelag og innen Regional plan for arealbruk i Nord-Trøndelag. Disse planene må ses i forbindelse med tilgang på overføringskapasitet og planlagte tiltak på sentralnettet. Blant annet sentralnettlinja Namsos – Storheia og overføringskapasiteten over til Sverige.

Klimagassutslipp i Trøndelag

Størst utslipp fra vegtrafikk og industri

Økning av industriell aktivitet etter finanskrisen er den viktigste årsaksforklaringen til økende CO2 utslipp fra trøndelagsfylkene i perioden 2009 til 2013.

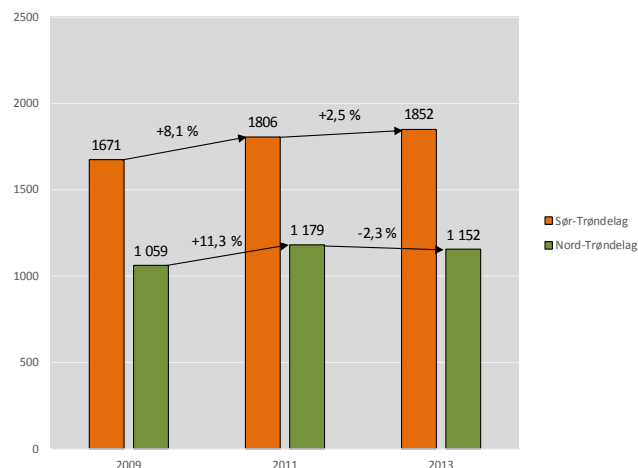
Prosessutslipp fra industrien har økt med 81,7 % i Sør-Trøndelag og 75,8 % i Nord-Trøndelag i perioden 2009 til 2013. Bakgrunnen er gjenopptatt aktivitet i tungindustribedrifter som Elkem Thamshavn i Orkdal, Wacker Chemicals i Hemne og Norfrakalk i Verdal, som er de bedriftene som har størst utslipp i Trøndelag. Disse bedriftene står for rundt 80 % av utslippene fra landbasert industri. Utslippsstall på bedriftsnivå er tilgjengelige på www.norskeutslipp.no.

De totale utslippene fra Sør-Trøndelag økte med 10,8 % i perioden 2009 til 2013, en økning i utklippene på 181 tusen tonn CO2 ekvivalenter. Prosessutslipp fra industrien hadde i samme periode en økning i utslippene på 215 tusen tonn CO2 ekvivalenter.

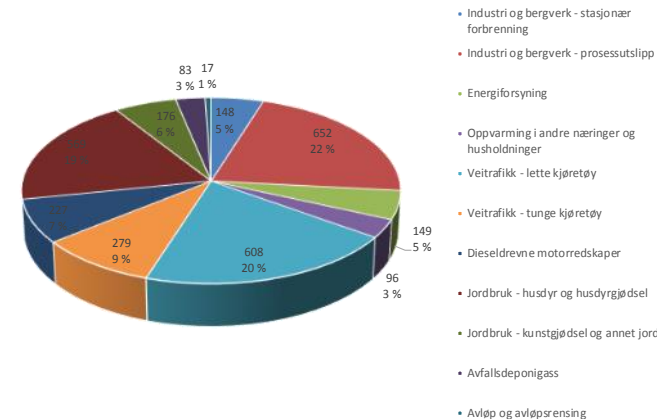
For Nord-Trøndelag økte utslippene med 93 tusen tonn CO2 ekvivalenter, eller 8,8 %. 75 tusen tonn av denne økningen kommer fra prosessutslipp fra industri, mens 34 tusen tonn kommer fra stasjonær forbrenning i industrien.

Prosessutslipp fra industrien er største utslippskilde i Sør-Trøndelag med 25,8 % av de totale utslippene i 2013, etterfulgt av lette kjøretøy som, sto for 20,5 % av utslippene. I Nord-Trøndelag er husdyr og husdyrgjødsel til jordbruket størst utslippskilde med 26,6 % av de totale utslippene i 2013. Veitrafikk fra lette kjøretøy er også nest største utslippskilde i Nord-Trøndelag med 19,9 % av de totale utslippene.

Utslipp til luft (1 000 tonn CO2-ekvivalenter)
2009 til 2013 Trøndelag

Fordeling av utslipp Trøndelag 2013 etter kilde

Utslipp til luft (1 000 tonn CO2-ekvivalenter)

	2009	2011	2013	Endring 2009-2013	Andel av utslipp 2013
Sør-Trøndelag					
Industri og bergverk - stasjonær forbrenning	88	72	49	-39	-44,3 %
Industri og bergverk - prosessutslipp	263	442	478	215	81,7 %
Energiforsyning	127	135	148	21	16,5 %
Oppvarming i andre næringer og husholdninger	73	65	64	-9	-12,3 %
Veitrafikk - lette kjøretøy	372	371	379	7	1,9 %
Veitrafikk - tunge kjøretøy	182	191	172	-10	-5,5 %
Dieseldrevne motorredskaper	148	132	163	15	10,1 %
Jordbruk - husdyr og husdyrgjødsel	270	263	262	-8	-3,0 %
Jordbruk - kunstgjødsel og annet jordbruk	84	78	80	-4	-4,8 %
Avfallsdeponigass	54	47	47	-7	-13,0 %
Avløp og avløpsrensing	10	10	10	0	0,0 %
Alle kilder	1 671	1 806	1 852	181	10,8 %
Nord-Trøndelag					
Industri og bergverk - stasjonær forbrenning	65	97	99	34	52,3 %
Industri og bergverk - prosessutslipp	99	175	174	75	75,8 %
Energiforsyning	2	1	1	-1	-50,0 %
Oppvarming i andre næringer og husholdninger	48	43	32	-16	-33,3 %
Veitrafikk - lette kjøretøy	227	232	229	2	0,9 %
Veitrafikk - tunge kjøretøy	110	116	107	-3	-2,7 %
Dieseldrevne motorredskaper	70	83	64	-6	-8,6 %
Jordbruk - husdyr og husdyrgjødsel	310	296	307	-3	-1,0 %
Jordbruk - kunstgjødsel og annet jordbruk	82	92	96	14	17,1 %
Avfallsdeponigass	41	38	36	-5	-12,2 %
Avløp og avløpsrensing	6	5	7	1	16,7 %
Alle kilder	1 059	1 179	1 152	93	8,8 %

Kilde : SSB tabell 10608

Fylkenes klimagassutslipp

6,9 tonn CO2 per innbygger i Trøndelag

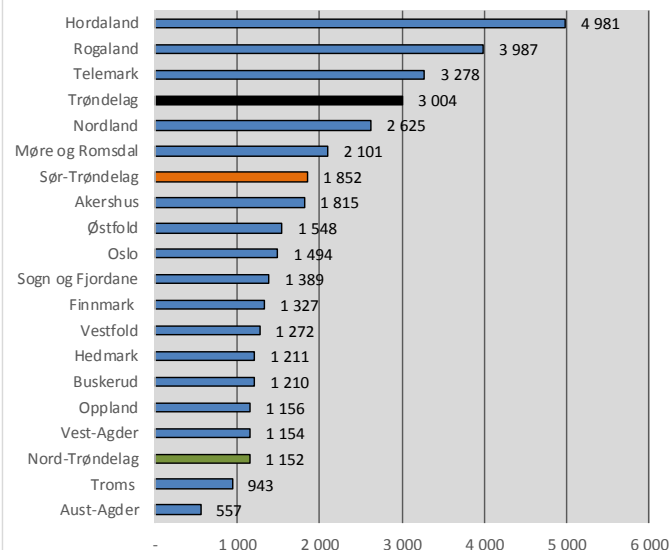
Klimagassutslippene fra Trøndelag økte med 10,0 % i perioden 2009 til 2013 til 3 004 tusen tonn. De totale nasjonale utslippene i Norge økte i samme periode med 1,7 %.

Utslipp pr innbygger var i 2013 på 6,9 tonn i Trøndelag, en økning på 0,3 tonn eller 5,1 % fra 2009. Sør-Trøndelag hadde et utslipp pr innbygger på 6,1 tonn og Nord-Trøndelag hadde et utslipp pr innbygger på 8,6 tonn. Det nasjonale snittet som også inneholder en del utslipp som ikke er plassert geografisk på fylke er på 10,6 tonn pr innbygger.

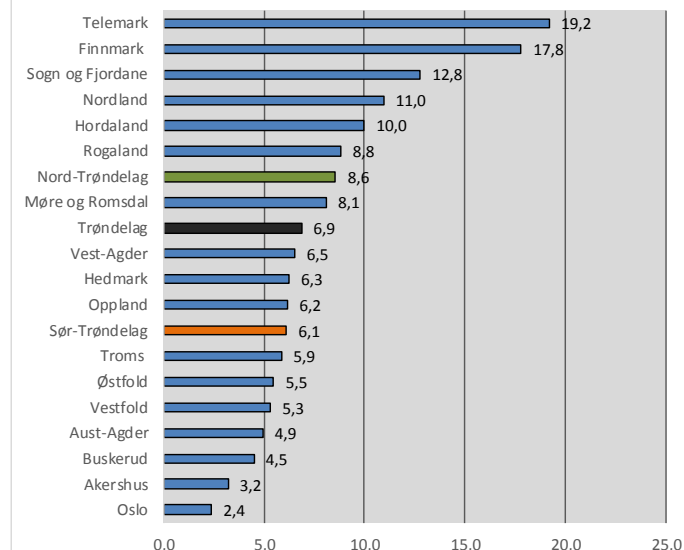
Det er store variasjoner mellom fylkene på utslipp pr innbygger, der Telemark og Finnmark på henholdsvis 19,2 og 17,8 tonn ligger høyest. På den andre siden av skalaen er Oslo og Akershus med et utslipp av klimagasser pr innbygger på henholdsvis 2,4 og 3,2 tonn i 2013. Forskjellene i utslipp av klimagasser mellom fylkene reflekterer hovedsakelig ulik befolkning og næringsstruktur.

Statistisk sentralbyrå har beregnet utslipp av klimagasser i norske fylker. Tallene gjelder for årene 2009, 2011 og 2013. Utslippstallene fanger bare delvis opp reell utvikling i utslippene for det enkelte fylke. Av nasjonale utslipp på 53 575 tusen tonn i 2013 har bare 35 052 tusen tonn blitt passert på fylke. 34,6 % av de nasjonale utslippene er dermed ikke plasserte. Mye av dette knytter seg til aktivitet på kontinentalsokkelen.

Utslipp til luft (1 000 tonn CO2-ekvivalenter) pr fylke. 2013

Utslipp til luft pr innbygger (Tonn CO2-ekvivalenter) pr fylke. 2013

Utslipp til luft (1 000 tonn CO2-ekvivalenter)						Utslipp pr innbygger. (tonn pr innbygger)				
	2009	2011	2013	Endring 2009-2013		2009	2011	2013	Endring 2009-2013	
Østfold	1 544	1 572	1 548	4	0,3 %	5,7	5,7	5,5	-0,3	-4,5 %
Akershus	1 820	1 882	1 815	-5	-0,3 %	3,4	3,4	3,2	-0,2	-7,1 %
Oslo	1 374	1 320	1 494	120	8,7 %	2,4	2,2	2,4	0,0	0,3 %
Hedmark	1 185	1 193	1 211	26	2,2 %	6,2	6,2	6,3	0,0	0,3 %
Oppland	1 196	1 190	1 156	-40	-3,3 %	6,5	6,4	6,2	-0,3	-4,9 %
Buskerud	1 196	1 266	1 210	14	1,2 %	4,7	4,8	4,5	-0,2	-4,2 %
Vestfold	1 289	1 287	1 272	-17	-1,3 %	5,6	5,5	5,3	-0,3	-5,3 %
Telemark	3 271	3 270	3 278	7	0,2 %	19,5	19,3	19,2	-0,3	-1,8 %
Aust-Agder	540	551	557	17	3,1 %	5,0	5,0	4,9	-0,1	-1,8 %
Vest-Agder	1 077	1 216	1 154	77	7,1 %	6,4	7,1	6,5	0,1	2,2 %
Rogaland	4 702	4 312	3 987	-715	-15,2 %	11,2	9,9	8,8	-2,4	-21,1 %
Hordaland	3 954	4 822	4 981	1 027	26,0 %	8,4	10,0	10,0	1,6	18,8 %
Sogn og Fjordane	1 370	1 367	1 389	19	1,4 %	12,9	12,7	12,8	-0,1	-0,7 %
Møre og Romsdal	2 049	2 052	2 101	52	2,5 %	8,2	8,1	8,1	-0,1	-1,7 %
Sør-Trøndelag	1 671	1 806	1 852	181	10,8 %	5,8	6,1	6,1	0,3	5,0 %
Nord-Trøndelag	1 059	1 179	1 152	93	8,8 %	8,1	8,9	8,6	0,5	5,8 %
Nordland	2 636	2 852	2 625	-11	-0,4 %	11,2	12,0	11,0	-0,2	-2,2 %
Troms	794	946	943	149	18,8 %	5,1	6,0	5,9	0,8	15,2 %
Finnmark	1 247	1 481	1 327	80	6,4 %	17,2	20,2	17,8	0,6	3,5 %
Trøndelag	2 730	2 985	3 004	274	10,0 %	6,5	7,0	6,9	0,3	5,1 %
Norge ¹	52 682	54 288	53 576	894	1,7 %	11,0	11,0	10,6	-0,4	-3,4 %

¹De nasjonale tallene inkluderer utslipp hvor kliden ikke er plassert geografisk

Kilde : SSB tabell 10608, 08940 og 06913

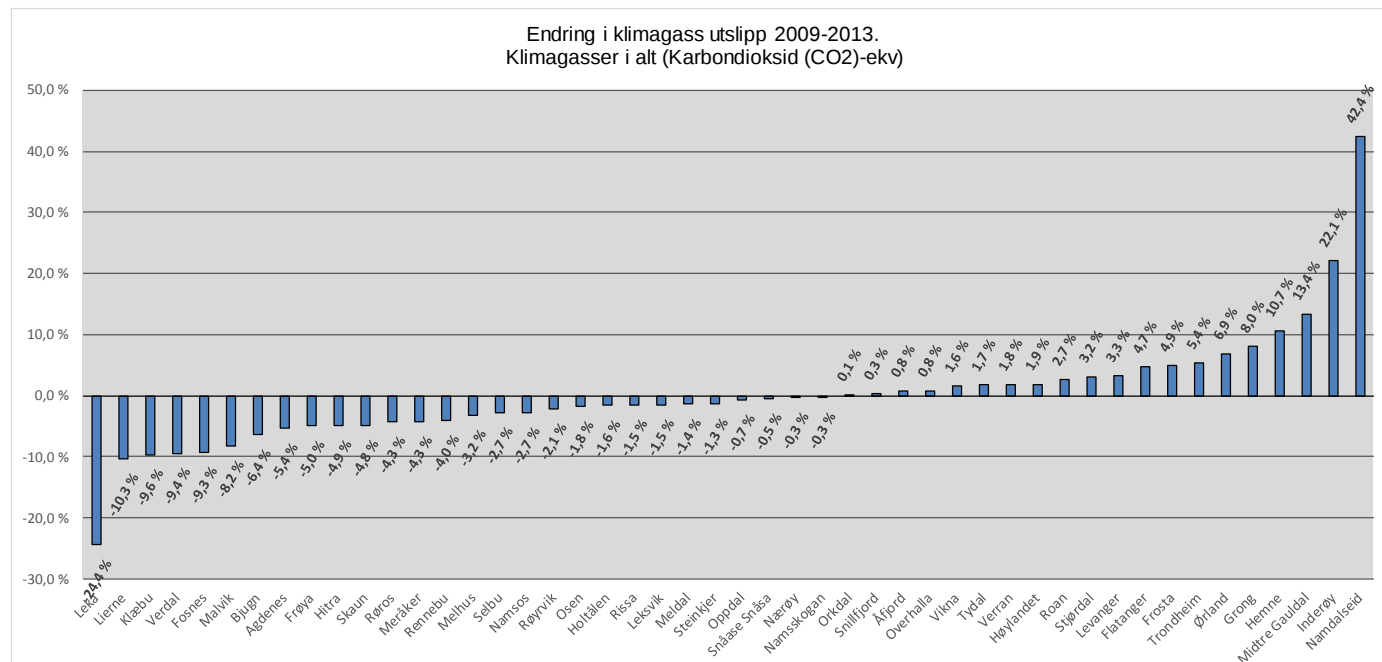
Utslipp per kommune

Lavest utslipp per innbygger i tettbygde strøk

Utslipp av klimagasser på kommunenivå blir påvirket av faktorer som næringsstruktur, kollektivtilbud, gjennomfartstrafikk, pendleavstander og befolkningstetthet.

I absolutte tall er det kommunene med størst befolkning som naturlig nok har de største utslippene. Trondheim har størst utslipp med 550,3 tusen tonn CO₂-ekkvivalenter i 2013, noe som er 24,9 % av de klimagassutslippene i Trøndelag som er mulig å stedfeste på kommune nivå. Røyrvik med 3,72 tusen tonn er kommunen med lavest utslipp i Trøndelag.

Målt i tonn pr innbygger er imidlertid Trondheim en av kommunene med lavest utslipp, med kun 3,1 tonn CO₂-ekkvivalenter pr innbygger i 2013. Også randkommunene rundt Trondheim og bykommunene i Nord-Trøndelag har forholdsvis lave utslippstall pr innbygger. Klæbu med 1,6 tonn CO₂-ekkvivalenter pr innbygger i 2013 er kommunen med lavest utslipp i Trøndelag. Se kart neste side.

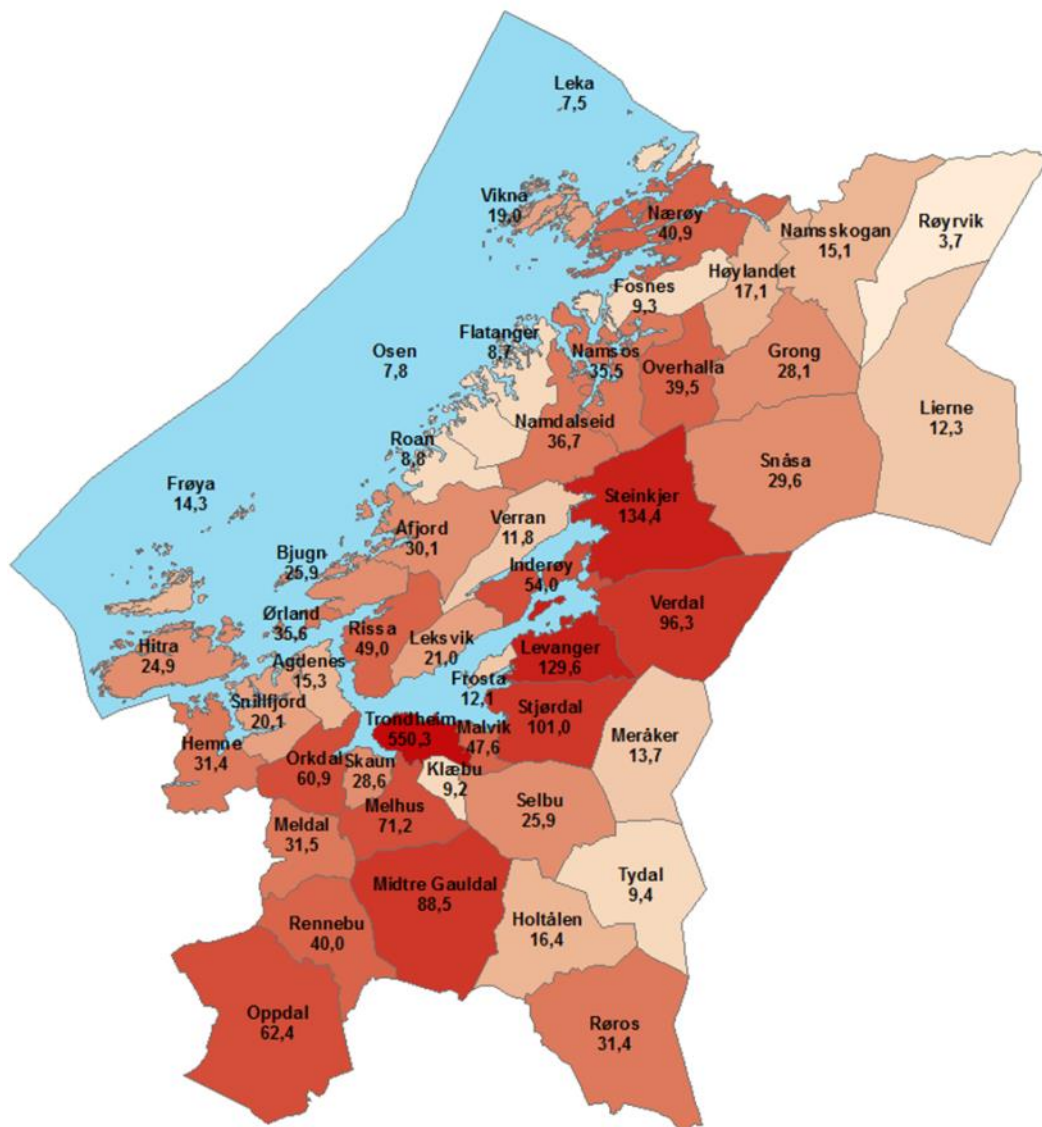
Klimagasser i alt (Karbondioksid (CO2)-ekv) 1000-tonn 2009-2013											
	2009	2011	2013	Endring 2009-2013			2009	2011	2013	Endring 2009-2013	
Trondheim	522,23	509,59	550,32	28,09	5,4 %	Steinkjer	136,24	135,07	134,43	-1,81	-1,3 %
Hemne	28,37	31,03	31,4	3,03	10,7 %	Namsos	36,48	37,04	35,48	-1	-2,7 %
Snillfjord	20,06	20,38	20,13	0,07	0,3 %	Meråker	14,35	14,29	13,74	-0,61	-4,3 %
Hitra	26,18	25,76	24,9	-1,28	-4,9 %	Stjørdal	97,85	106,58	100,96	3,11	3,2 %
Frøya	15,08	15,79	14,33	-0,75	-5,0 %	Frosta	11,57	11,92	12,14	0,57	4,9 %
Ørland	33,29	47,93	35,6	2,31	6,9 %	Leksvik	21,35	21,01	21,04	-0,31	-1,5 %
Agdenes	16,14	15,54	15,27	-0,87	-5,4 %	Levanger	125,45	131,73	129,56	4,11	3,3 %
Rissa	49,7	48,64	48,95	-0,75	-1,5 %	Verdal	106,29	104,69	96,32	-9,97	-9,4 %
Bjugn	27,68	26,53	25,91	-1,77	-6,4 %	Verran	11,58	11,69	11,79	0,21	1,8 %
Ålfjord	29,81	28,99	30,05	0,24	0,8 %	Namdalseid	25,78	34,36	36,7	10,92	42,4 %
Roan	8,62	8,63	8,85	0,23	2,7 %	Snåsa	29,69	30,3	29,55	-0,14	-0,5 %
Osen	7,97	7,78	7,83	-0,14	-1,8 %	Lierne	13,7	13,36	12,29	-1,41	-10,3 %
Oppdal	62,86	62,8	62,44	-0,42	-0,7 %	Røyrvik	3,8	3,9	3,72	-0,08	-2,1 %
Rennebu	41,73	41,36	40,05	-1,68	-4,0 %	Namsskogan	15,19	15,82	15,14	-0,05	-0,3 %
Meldal	31,91	32,28	31,47	-0,44	-1,4 %	Gronn	25,97	27,27	28,06	2,09	8,0 %
Orkdal	60,83	61,06	60,9	0,07	0,1 %	Høylandet	16,83	17,3	17,15	0,32	1,9 %
Røros	32,86	34,43	31,45	-1,41	-4,3 %	Overhalla	39,18	39,17	39,51	0,33	0,8 %
Holtålen	16,65	16,83	16,38	-0,27	-1,6 %	Fosnes	10,27	9,66	9,32	-0,95	-9,3 %
Midtre Gauldal	78,05	78,07	88,51	10,46	13,4 %	Flatanger	8,33	9,39	8,72	0,39	4,7 %
Melhus	73,54	72,97	71,2	-2,34	-3,2 %	Vikna	18,73	19,72	19,03	0,3	1,6 %
Skaun	30,05	29,13	28,6	-1,45	-4,8 %	Nærøy	41,06	41,9	40,92	-0,14	-0,3 %
Klæbu	10,22	9,68	9,24	-0,98	-9,6 %	Leka	9,86	14,21	7,45	-2,41	-24,4 %
Malvik	51,87	48,76	47,6	-4,27	-8,2 %	Indreøy	44,19	40,84	53,95	9,76	22,1 %
Selbu	26,59	26,11	25,86	-0,73	-2,7 %	Kilde: SSB/miljødirektoratet					
Tydal	9,24	9,3	9,4	0,16	1,7 %						

Statistisk sentralbyrå har beregnet utslipp av klimagasser i norske kommuner. Tallene gjelder for årene 2009, 2011 og 2013. Utslippstallene fanger bare delvis opp reell utvikling i utslippene for den enkelte kommune, og dokumentasjonen av SSBs kommuneanalyse bør leses for å sikre riktig bruk av tallene. <http://www.ssb.no/natur-og-miljo/artikler-og-publikasjoner/attachment/255056?ts=152ac7cb500>

Klimagass utslipp per kommune 2013.

Klimagasser i alt (CO₂- ekvivalenter)

1000 tonn.

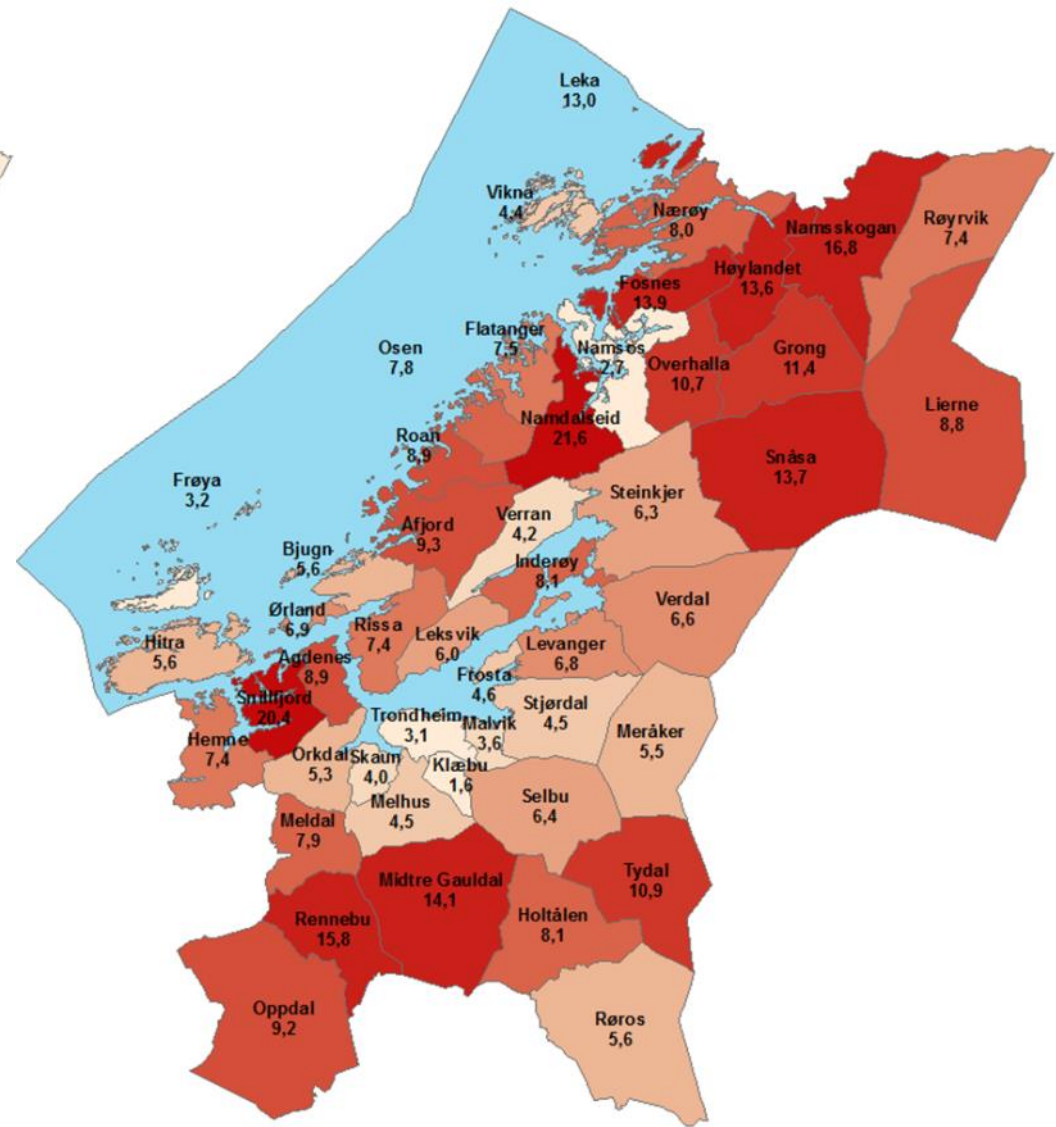

Kilde: SSB/Miljødirektoratet

Utslipp per innbygger 2013.

Klimagasser i alt (CO₂- ekvivalenter)

Tonn per innbygger.

Kilde: SSB/Miljødirektoratet og SSB tabell 06913

Naturvernområder

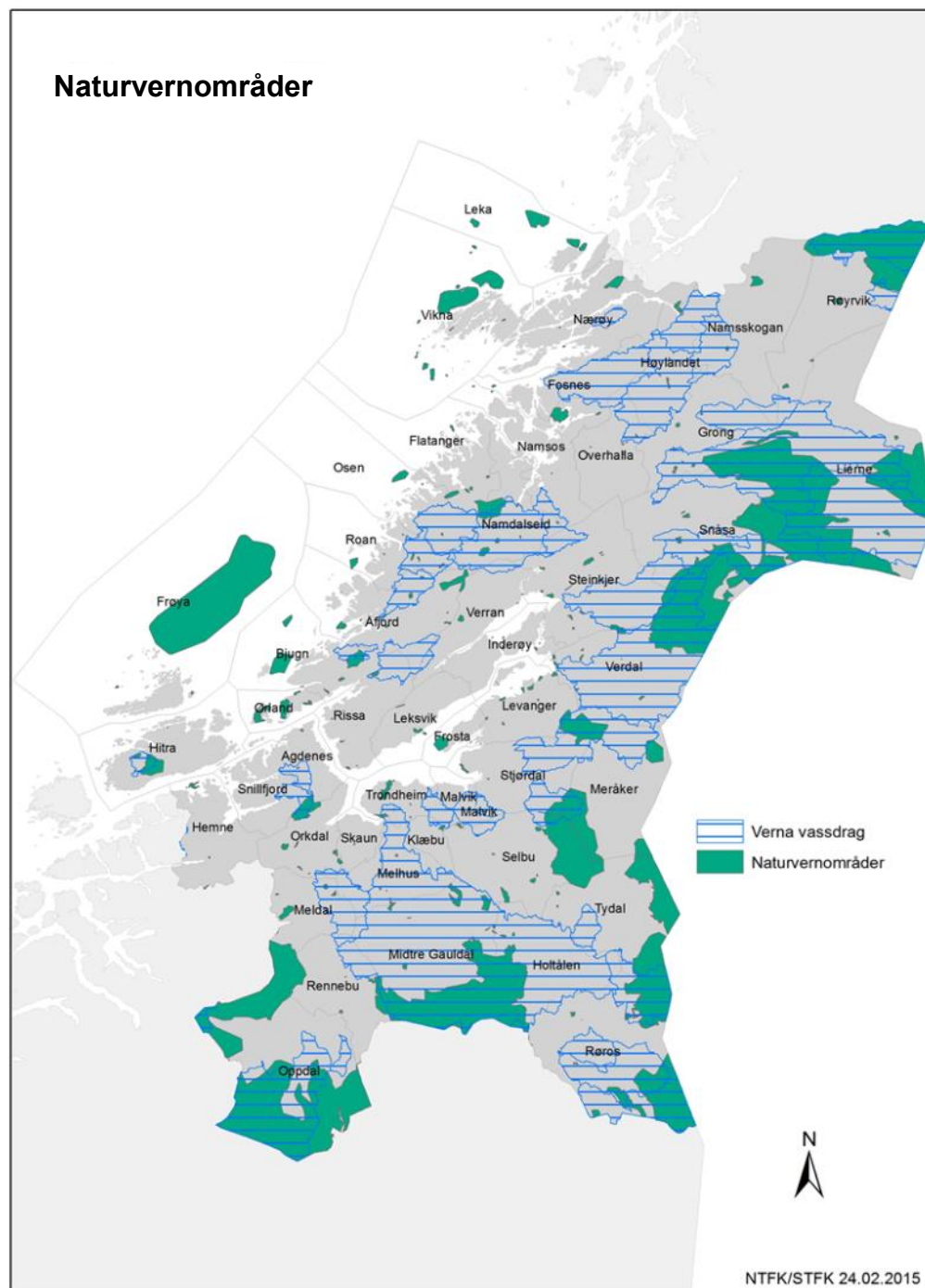
Trøndelag har et levende hav og en rik kyst, livskraftige elver og innsjøer, frodige våtmarker, mangfoldige skoger, storslåtte fjellandskap og verdifulle kulturlandskap. En del av naturen i fylkene er vernet for å ta vare på deler av dette.

Naturvernområder er områder vernet etter Naturvernloven. Det er ulike restriksjoner på bruk av dem, alt etter verneformål og –status. Formålet til verneområder er å sikre et representativt utvalg av Norges naturtyper og landskap for kommende generasjoner. Vern skal bidra til å sikre områder av spesiell verdi for planter og dyr. Vernet består av ulike kategorier som er tilpasset verneformålet i hvert område. Naturreservater er en streng verneform og forekommer hyppigst, men utgjør bare en litt del av vernearealet (Litt over 10 % i Sør-Trøndelag). Vi har også landskapsvernområder, med lite strengt vern, og nasjonalparker, med middels strengt vern.

I Sør-Trøndelag er flere fjellområder vernet, men også våtmark og kystområder er godt representert. Særegent for Sør-Trøndelag er at en stor andel av kjente forekomster av den trua kystgranskogen er vernet. Det er 138 vernede enkeltområder i Sør-Trøndelag. Disse utgjør 19 prosent av fylkets landareal. I Nord-Trøndelag er det omlag 170 verneområder. Dette utgjør 16 prosent av fylkes landareal.

Verna vassdrag : Vann og vassdrag tilgodeses i tillegg med særskilte vernekriterier, der nedslagsfelt eller deler av disse beskyttes mot visse inngrep, med særlig fokus på kraftutbygginger. Dette følger av verneplan for vassdrag fra 2009. Det forekommer overlapp mellom vernede vassdrag og øvrige verneområder. Gaula utgjør det største vernede vassdraget i Sør-Trøndelag, med et areal på hele 3 661km². Også elvas utløp i Trondheimsfjorden, Gaulosen, er utpekt med spesielt vern som elvedelta. «Sanddøla og Luru» som er østlig sidevassdrag til Namsen er det største vernede vassdraget i Nord-Trøndelag, med et areal på hele 1 580Km² Andre store vernede vassdrag i Nord-Trøndelag er Verdalsvassdraget på 1 371Km² og Sørlivassdraget på 1 217 Km².

Informasjon om de enkelte vernede vassdragene er tilgjengelig på: <https://www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/verneplan-for-vassdrag/>

Elkraftproduksjon

Kraftunderskudd i Trøndelag

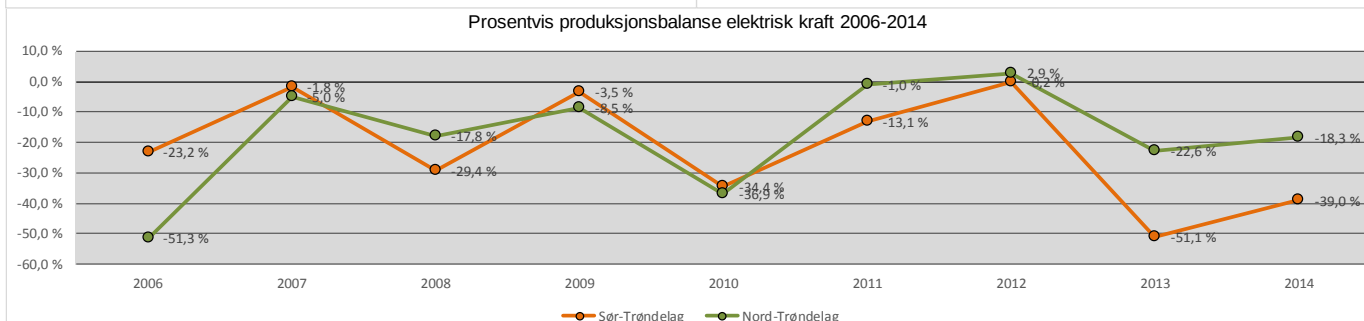
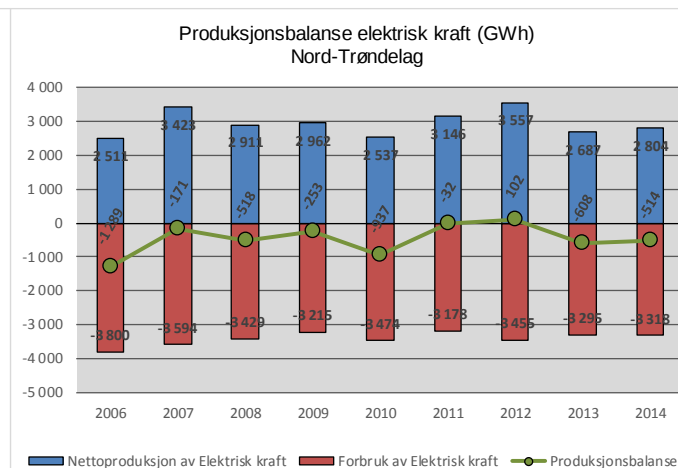
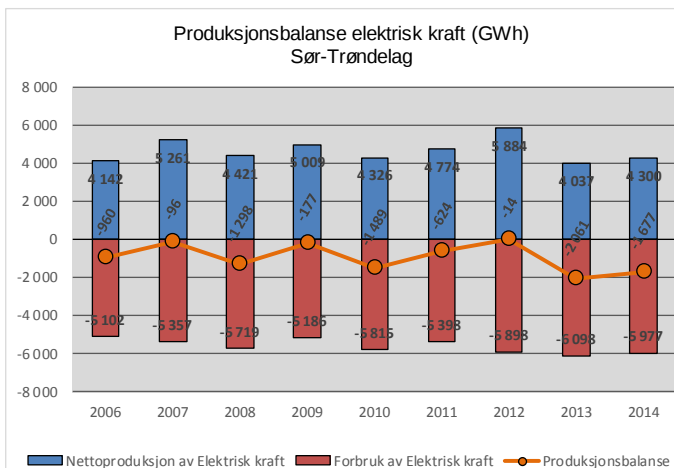
Trøndelag hadde i 2014 et underskudd på produksjonsbalansen for elektrisk kraft på 2 191 GWh. Det vil si at Trøndelag brukte 30,8 % mer elektrisk kraft enn det som ble produsert i regionen. Dette er en liten forbedring fra 2013 når kraftunderskuddet i Trøndelag var på 2 669 GWh eller 39,7 % av el produksjon.

I perioden 2006 til 2014 har Trøndelag kun hatt et år med kraftoverskudd. (88 GWh i 2009).

Det er store årlige variasjoner både når det kommer til produksjon og forbruk av elektrisitet. I perioden 2006 til 2014 har Trøndelag hatt en maks produksjon på 9 441 GWh i 2012 og en minsteproduksjon på 6 653 GWh i 2006. I forbruket hadde Trøndelag en topp i 2013 på 9 393 GWh og mens minsteporbruket i perioden var på 8 401 GWh i 2009.

Mye av disse svingningene kan forklares ved variasjoner i nedbør og temperatur. Husholdningens forbruk er spesielt temperatur avhengig. Befolkningsøkning, energieffektivisering, og kraftutbygging påvirker også den underliggende trenden.

Forbruket av elektrisk kraft var i Trøndelag på 9 295 GWh i 2014, av dette ble 5 997 GWh brukt i Sør-Trøndelag og 3 318 GWh i Nord-Trøndelag. Produksjonsbalansen for Sør-Trøndelag i 2014 var på -1 677 GWh eller -39,0 % av produksjon, mens den var i Nord-Trøndelag var på -514 GWh.

Produksjonsbalanse elektrisk kraft (GWh) 2006-2014										Endring 2006-2014 (GWh)
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Sør-Trøndelag										
Nettoproduksjon av Elektrisk kraft	4 142	5 261	4 421	5 009	4 326	4 774	5 884	4 037	4 300	158
Forbruk av Elektrisk kraft	-5 102	-5 357	-5 719	-5 186	-5 815	-5 398	-5 898	-6 098	-5 977	-875
Produksjonsbalanse	-960	-96	-1 298	-177	-1 489	-624	-14	-2 061	-1 677	-717
Produksjonsbalanse (prosent)	-23,2 %	-1,8 %	-29,4 %	-3,5 %	-34,4 %	-13,1 %	-0,2 %	-51,1 %	-39,0 %	N/a
Nord-Trøndelag										
Nettoproduksjon av Elektrisk kraft	2 511	3 423	2 911	2 962	2 537	3 146	3 557	2 687	2 804	293
Forbruk av Elektrisk kraft	-3 800	-3 594	-3 429	-3 215	-3 474	-3 178	-3 455	-3 295	-3 318	482
Produksjonsbalanse	-1 289	-171	-518	-253	-937	-32	102	-608	-514	775
Produksjonsbalanse (prosent)	-51,3 %	-5,0 %	-17,8 %	-8,5 %	-36,9 %	-1,0 %	2,9 %	-22,6 %	-18,3 %	N/a
Trøndelag										
Nettoproduksjon av Elektrisk kraft	6 653	8 684	7 332	7 971	6 863	7 920	9 441	6 724	7 104	451
Forbruk av Elektrisk kraft	-8 902	-8 951	-9 148	-8 401	-9 289	-8 576	-9 353	-9 393	-9 295	-393
Produksjonsbalanse	-2 249	-267	-1 816	-430	-2 426	-656	88	-2 669	-2 191	58
Produksjonsbalanse (prosent)	-33,8 %	-3,1 %	-24,8 %	-5,4 %	-35,3 %	-8,3 %	0,9 %	-39,7 %	-30,8 %	N/a

Kilde: SSB tabell 08312, 08413 og 08308

Elkraftproduksjon etter type

Nesten all kraftproduksjon er fornybar

Vannkraft sto for litt over 90 % av bruttoelektrisitetens produksjonen i Trøndelag i 2014. Av en bruttoproduksjon i Trøndelag på 7 186 GWh i 2014 kom 6 510 fra vannkraft og 512 GWh (7,1 %) fra vindkraft. Den resterende kraftproduksjonen på 164 GWh (2,3 %) kom fra varmekraftverk. Produksjonene av vindkraft har mer enn tredoblet seg siden 2006 med en økning på 355 GWh.

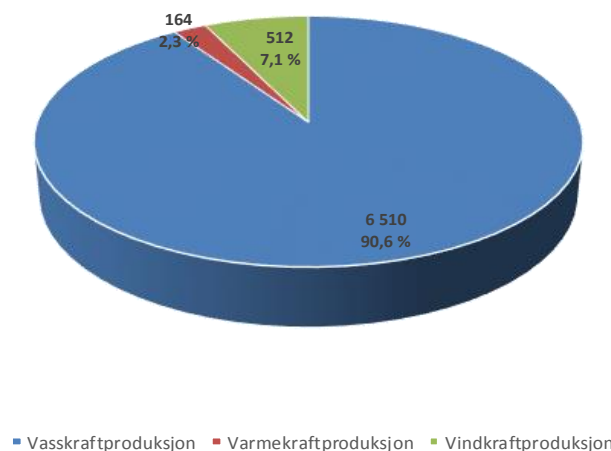
Sør-Trøndelag hadde en kraftproduksjon på 4 326 GWh i 2014, hvorav 3 834 GWh kom fra vannkraft og 341 GWh kom fra vindkraft. Sør-Trøndelag produserte 83 GWh mer elektrisk kraft i 2014 enn i 2006 på grunn av en økning i vindkraftproduksjonen som sammen med varmekraft motvirket en nedgang på 180 GWh i vannkraftproduksjon i perioden.

Kraftproduksjonen i Nord-Trøndelag var i 2014 på 2 860 GWh. Dette er en økning på 290 GWh siden 2006. Økningen kom fra både vann og vindkraft, mens varmekraftproduksjonen i fylket gikk ned. Vannkraft sto for 2 676 GWh av kraftproduksjonen i Nord-Trøndelag i 2014, mens vind sto for 171 GWh og varmekraft sto for 14 GWh.

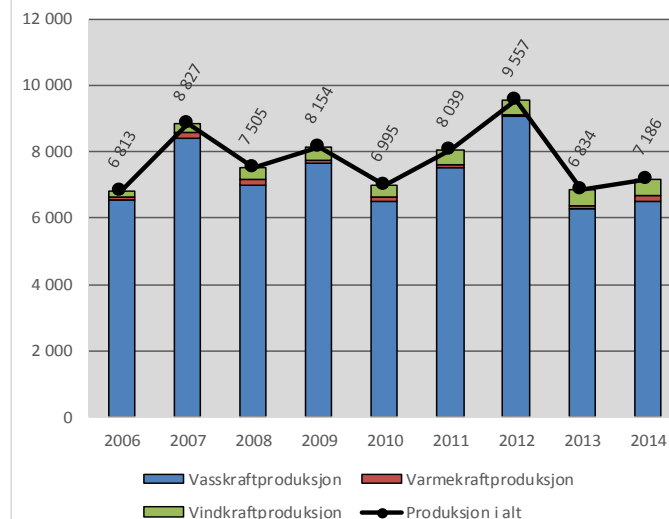
Den årlige variasjonen i produksjon av elektrisitet i Trøndelag er hovedsakelig drevet av variasjoner i nedbørsmengde som avgjør hvor mye vannkraftverkene kan produsere.

Nettoproduksjon elektrisk kraft(GWh) 2014 fylker	
Hordaland	19 515
Sogn og Fjordane	16 676
Telemark	14 359
Nordland	13 519
Rogaland	12 535
Vest-Agder	11 721
Buskerud	10 832
Oppland	7 304
Trøndelag	7 104
Møre og Romsdal	5 949
Østfold	5 360
Aust-Agder	5 278
Sør-Trøndelag	4 300
Troms	3 312
Finnmark	3 059
Nord-Trøndelag	2 804
Hedmark	2 738
Akershus	808
Oslo	133
Svalbard	63
Vestfold	16

Produksjon av elektrisk kraft i Trøndelag etter produksjonsform 2014

Bruttoproduksjon av elektrisk kraft Trøndelag 2006-2014 (GWh)

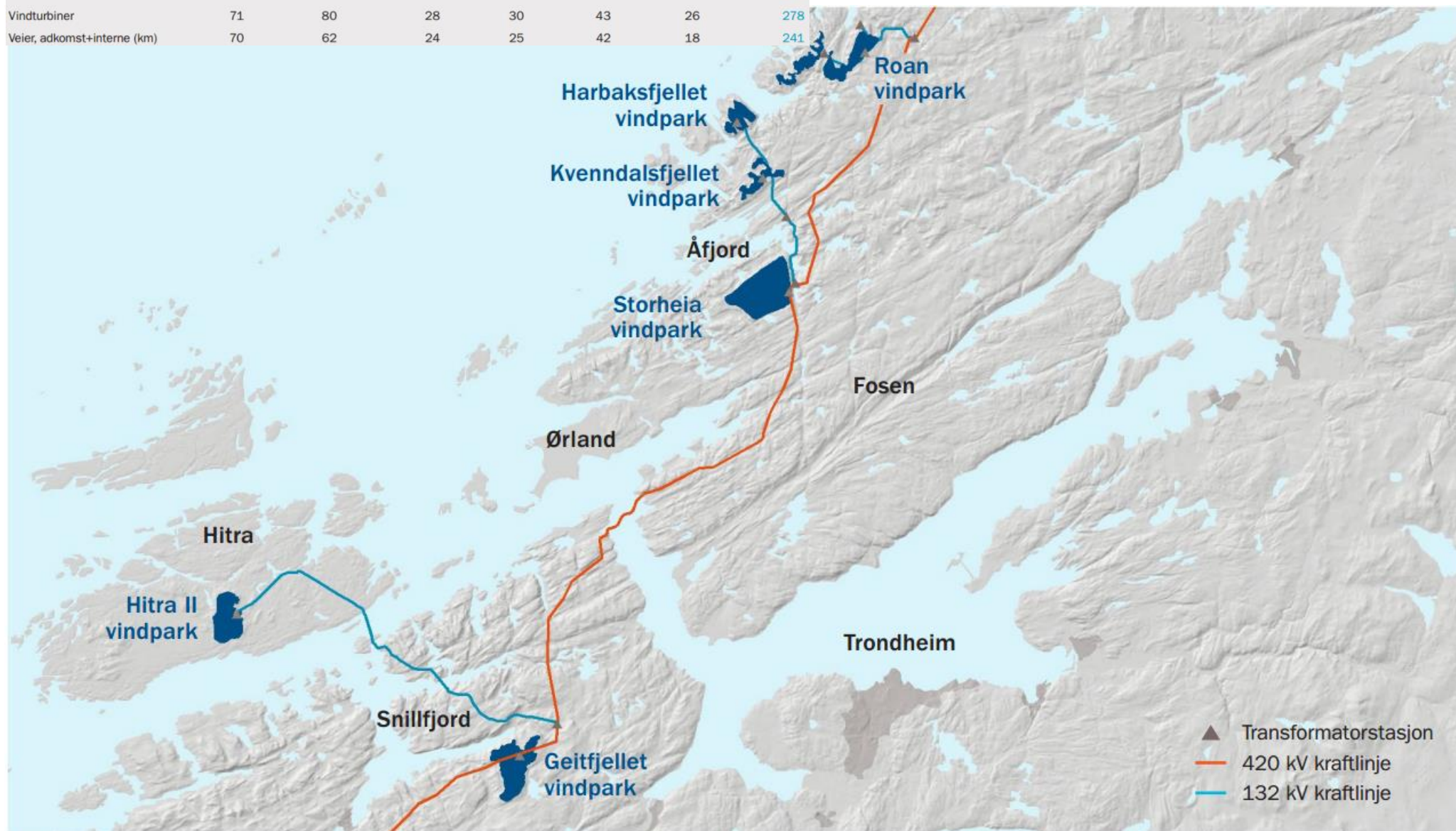

Produksjon av elektrisk kraft (GWh)										Endring 2006-2014 GWh
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Sør-Trøndelag										
Vasskraftproduksjon	4 014	5 013	4 128	4 732	3 993	4 401	5 581	3 661	3 834	-180
Varmekraftproduksjon	86	123	128	70	126	58	2	97	150	64
Vindkraftproduksjon	143	205	275	325	281	360	349	321	341	198
Produksjon i alt	4 243	5 341	4 531	5 127	4 400	4 819	5 932	4 079	4 326	83
Forbruk i kraftstasjonane	-80	-51	-85	-96	-52	-18	-22	-21	-12	68
Pumpekraftforbruk	-21	-29	-25	-22	-22	-27	-26	-21	-14	7
Nettoproduksjon	4 142	5 261	4 421	5 009	4 326	4 774	5 884	4 037	4 300	158
Nord-Trøndelag										
Vasskraftproduksjon	2 514	3 406	2 858	2 936	2 527	3 131	3 489	2 598	2 676	162
Varmekraftproduksjon	42	43	34	1	2	0	21	23	14	-28
Vindkraftproduksjon	14	37	82	90	66	89	115	134	171	157
Produksjon i alt	2 570	3 486	2 974	3 027	2 595	3 220	3 625	2 755	2 860	290
Forbruk i kraftstasjonane	-32	-43	-36	-37	-32	-39	-43	-32	-33	-1
Pumpekraftforbruk	-27	-20	-27	-28	-26	-35	-25	-36	-23	4
Nettoproduksjon	2 511	3 423	2 911	2 962	2 537	3 146	3 557	2 687	2 804	293
Trøndelag										
Vasskraftproduksjon	6 528	8 419	6 986	7 668	6 520	7 532	9 070	6 259	6 510	-18
Varmekraftproduksjon	128	166	162	71	128	58	23	120	164	36
Vindkraftproduksjon	157	242	357	415	347	449	464	455	512	355
Produksjon i alt	6 813	8 827	7 505	8 154	6 995	8 039	9 557	6 834	7 186	373
Forbruk i kraftstasjonane	-112	-94	-121	-133	-84	-57	-65	-53	-45	67
Pumpekraftforbruk	-48	-49	-52	-50	-48	-62	-51	-57	-37	11
Nettoproduksjon	6 653	8 684	7 332	7 971	6 863	7 920	9 441	6 724	7 104	451

Kilde: SSB tabell 08308

Vindkraftutbygging på Fosen, Hitra og i Snillfjord

	Nord for Trondheimsfjorden				Sør for Trondheimsfjorden		Totalt
	Roan	Storheia	Kvenndalsfjellet	Harbaksfjellet	Geitfjellet	Hitra II	
Produksjon (GWh)	900	1 000	360	380	470	290	3 400
Installert effekt (MW)	255,6	288,0	100,8	108,0	154,8	93,6	1 000,8
Byggestart	2016	2016	2018	2018	2018	2018	2016-2018
Turbinmontasje	2018	2019	2020	2020	2020	2019	2018-2020
Idriftsettelse	2018	2019	2020	2020	2020	2019	2018-2020
Vindturbiner	71	80	28	30	43	26	278
Veier, adkomst+interne (km)	70	62	24	25	42	18	241

Energiforbruk

Elkraft står for 63,5 % av energiforbruket

Det totale energiforbruket i Trøndelag er beregnet til 14 619 GWh i 2014. Elektrisk kraft sto for 63,5 % av energiforbruket i 2014. Forskjellene mellom trøndelagsfylkene på sammensetningen av energikilder er minimale.

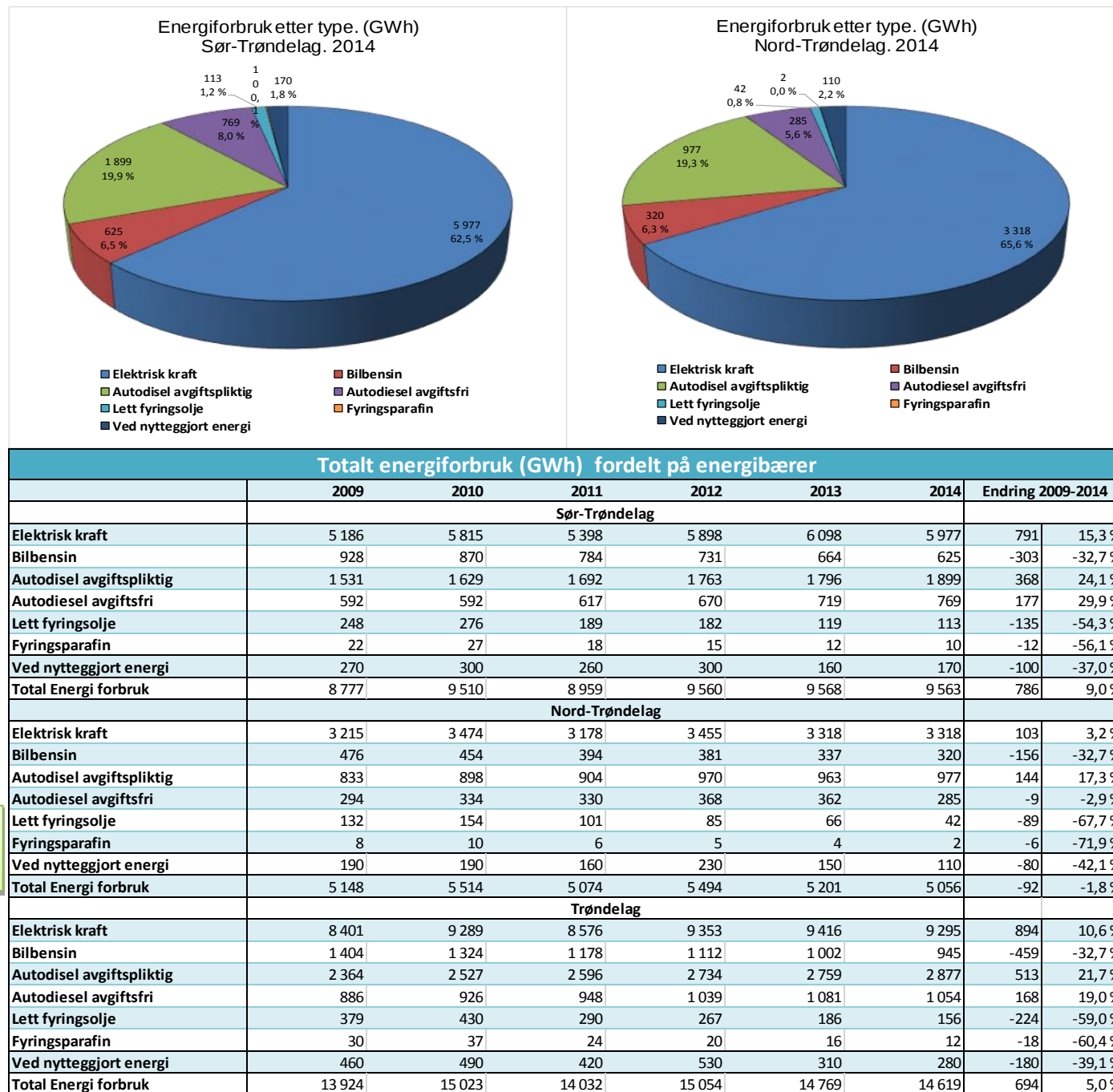
Etter strømforbruket er drivstoff i form av bensin og diesel den største energibæreren i Trøndelag. Målt i energiinnhold hadde Trøndelag et forbruk av drivstoff til kjøretøy på 4 841 GWh i 2014. Til sammenligning var forbruket av elektrisitet samme år på 9 416 GWh.

Diesel sto i 2014 for 78,4 % av energiforbruket til kjøretøy i Trøndelag i 2014. I Trøndelag har forbruket av bilbensin målt etter energiinnhold gått ned med 459 GWh eller 28,7 % i perioden 2009 til 2014. Forbrukt energi som stammer fra avgiftspliktig autodiesel har økt med 16,7 % eller 395 GWh. Trøndelags forbruk av energi fra avgiftsfri autodiesel, som brukes av jordbruk, skogbruk og anleggsmaskiner, har økt med 22,1 % eller 196 GWh i perioden 2009-2014.

Nyttiggjort energi fra vedfyring sto for 2,1 % av det totale energiforbruket i Trøndelag eller 310 GWh i 2014.

Marine gassoljer, tungolje og jetparafin er ikke inkludert i beregningene av det totale energiforbruket i Trøndelag.

Omregning energiinnhold	
1000L	GWh
Bilbensin	0,0091
Autodiesel avgiftspliktig	0,0101
Autodiesel avgiftsfri	0,0101
Lett fyringsolje	0,0095
Fyringsparafin	0,0082

Kilde: SSB tabell 10449, 08312 og 09703

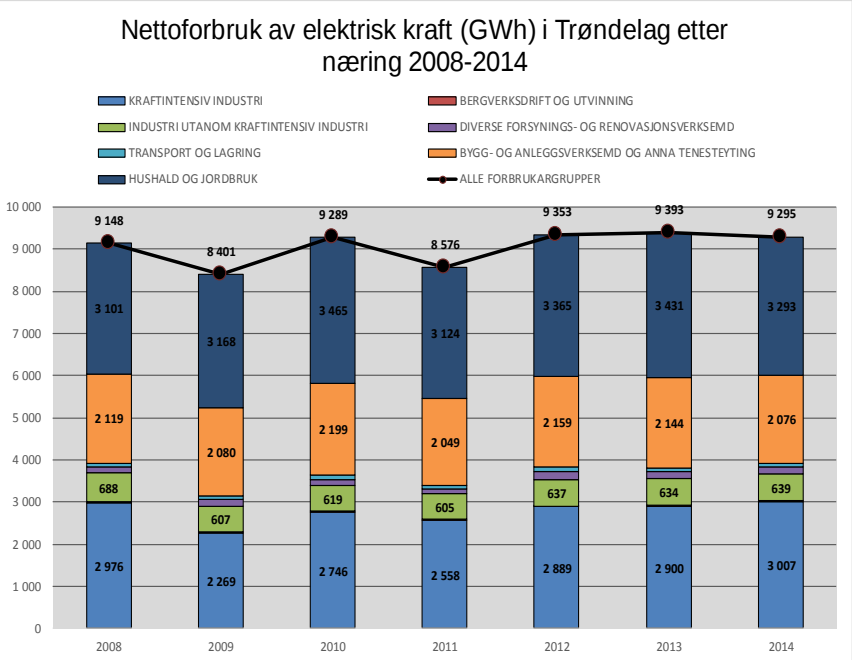
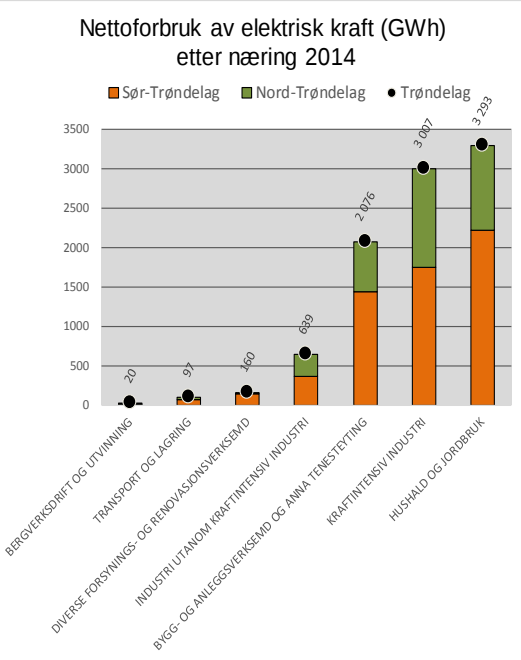
Elektrisitetsforbruk etter næring

9 295 GWh i totalforbruk i 2014

I 2014 sto husholdninger og jordbruket i Trøndelag for et forbruk på elektrisk kraft på 3 293 GWh som er 35,4 % av det totale elektrisitetsforbruket. Dette er en økning i forbruket på 192 GWh eller 6,2% siden 2008.

Den kraftintensive industrien er den nest største forbrukeren og bruket 3 007 GWh i 2014, en økning på 31 GWh eller 1,0 % siden 2008. Den kraftintensive industrien i Sør-Trøndelag har økt strømforbruket med 13,6 % eller 209 GWh siden 2008. I samme periode har den kraftintensive industrien i Nord-Trøndelag har redusert strømforbruket med 178 GWh eller 12,4 %.

Forbruket til kraftintensiv industri i Trøndelag gikk ned med nesten 700 GWh i 2009 og har deretter tatt seg

Nettoforbruk av elektrisk kraft (GWh)										Endring 2008-2014 GWh
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Sør-Trøndelag										
KRAFTINTENSIV INDUSTRI	1 167	1 191	1 536	1 057	1 424	1 366	1 549	1 728	1 745	209
BERGVERKSDRIFT OG UTVINNING	N/a	N/a	13	15	14	13	3	2	6	-7
INDUSTRI UTANOM KRAFTINTENSIV INDUSTRI	245	270	396	349	346	331	339	341	359	-37
DIVERSE FORSYNINGS- OG RENOVASJONSVERKSEMD	N/a	N/a	112	123	113	90	160	145	143	31
TRANSPORT OG LAGRING	68	72	75	76	66	74	77	72	68	-7
BYGG- OG ANLEGGSSVERKSEMD OG ANNA TENESTETTING	N/a	N/a	1 499	1 435	1 510	1 414	1 486	1 479	1 434	-65
HUSHALD OG JORDBRUK	2033	2139	2 088	2 131	2 343	2 110	2 284	2 330	2 220	132
ALLE FORBRUKARGRUPPER	5102	5357	5 719	5 186	5 815	5 398	5 898	6 098	5 977	258
Nord-Trøndelag										
KRAFTINTENSIV INDUSTRI	203	N/a	1 440	1 212	1 322	1 192	1 340	1 172	1 262	-178
BERGVERKSDRIFT OG UTVINNING	N/a	N/a	11	11	14	14	14	14	14	3
INDUSTRI UTANOM KRAFTINTENSIV INDUSTRI	298	316	292	258	273	274	298	293	280	-12
DIVERSE FORSYNINGS- OG RENOVASJONSVERKSEMD	N/a	N/a	25	24	25	21	19	18	17	-8
TRANSPORT OG LAGRING	36	37	28	28	31	28	30	30	29	1
BYGG- OG ANLEGGSSVERKSEMD OG ANNA TENESTETTING	N/a	N/a	620	645	689	635	673	665	642	22
HUSHALD OG JORDBRUK	1009	1021	1 013	1 037	1 122	1 014	1 081	1 101	1 073	60
ALLE FORBRUKARGRUPPER	3800	3594	3 429	3 215	3 474	3 178	3 455	3 295	3 318	-111
Trøndelag										
KRAFTINTENSIV INDUSTRI	1 370	N/a	2 976	2 269	2 746	2 558	2 889	2 900	3 007	31
BERGVERKSDRIFT OG UTVINNING	N/a	N/a	24	26	28	27	17	16	20	-4
INDUSTRI UTANOM KRAFTINTENSIV INDUSTRI	543	586	688	607	619	605	637	634	639	-49
DIVERSE FORSYNINGS- OG RENOVASJONSVERKSEMD	N/a	N/a	137	147	138	111	179	163	160	23
TRANSPORT OG LAGRING	104	109	103	104	97	102	107	102	97	-6
BYGG- OG ANLEGGSSVERKSEMD OG ANNA TENESTETTING	N/a	N/a	2 119	2 080	2 199	2 049	2 159	2 144	2 076	-43
HUSHALD OG JORDBRUK	3 042	3 160	3 101	3 168	3 465	3 124	3 365	3 431	3 293	192
ALLE FORBRUKARGRUPPER	8 902	8 951	9 148	8 401	9 289	8 576	9 353	9 393	9 295	147

Kilde: SSB tabell 08312 og 08413

Nettoforbruk av elektrisk kraft. 2014		
	GWH	Kraftintensiv industris andel av forbruket
Hele Landet	117 057	30,2 %
Trøndelag	9 295	32,4 %
Hordaland	12 374	23,1 %
Møre og Romsdal	10 846	52,6 %
Rogaland	10 669	32,1 %
Nordland	10 069	57,3 %
Oslo	8 764	0,7 %
Akershus	7 607	1,4 %
Sogn og Fjordane	6 647	73,7 %
Vest-Agder	6 380	52,7 %
Sør-Trøndelag	5 977	29,2 %
Østfold	5 785	33,9 %
Telemark	5 591	50,4 %
Buskerud	4 335	4,1 %
Troms	3 666	21,5 %
Vestfold	3 592	3,4 %
Oppland	3 377	0,8 %
Nord-Trøndelag	3 318	38,0 %
Finnmark	3 222	0,0 %
Hedmark	2 961	0,6 %
Aust-Agder	1 812	13,7 %
Svalbard	62	0,0 %

opp igjen i etterkant av finanskrisen. Den store nedgangen i 2009 kan forklares med delvis nedstenging av produksjonskapasitet i store bedrifter slik som Elkem Thamshavn og Wacker Chemicals i denne perioden.

Industrien i Trøndelag utenom den kraftintensive har i perioden 2008 til 2014 hatt en nedgang i elektrisitetsforbruket på 7,1 % eller 49 GWh.

Foto: NTFK

Nordsundet bru på fylkesveg 769 i Fosnes kommune. Lengde 343 meter.

Kapittel 5: Samferdsel

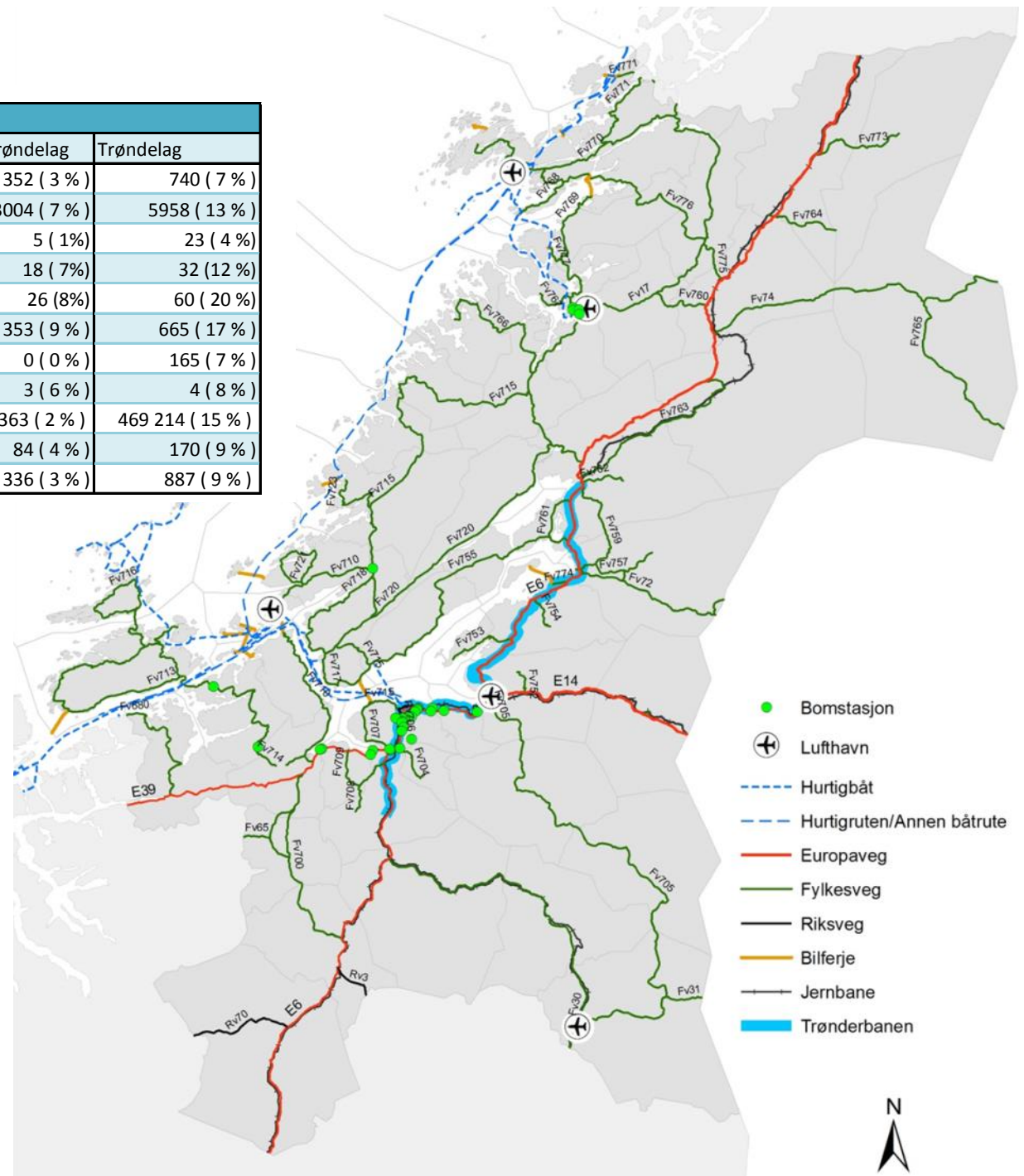
I dette kapittelet ser vi både på den infrastrukturen, transportstrømmene og reisevanene til befolkningen i Trøndelag. Bilen står sterkt i Trøndelag, og det er både et høyt bilhold og en stor andel av reisende. Andelen elbiler og hybridbiler er sterkt økende, men det er fortsatt langt flere rene diesel og bensinbiler. Utbredelsen av elbiler varierer mye i regionen. I Malvik er det over 7 % av bilene som er elbiler, mens andelen er under 1 % i distriktskommunene i innlandet. Jernbanen knytter regionen sammen gjennom persontogtilbudet på Trønderbanen. Samtidig knytter jernbanen landsdeler sammen med persontogtilbud til Røros, Storlien, Oslo og Bodø. Godstrafikk er det også i de samme korridorene. Det er samtidig mye transport i lufta, og passasjertransporten over flyplassene i Trøndelag er vises. Arbeidsreiser utgjør en viktig andel av persontransporten, og det er derfor interessant å se på pendlerstrømmene mellom kommuner i Trøndelag. Vi har illustrert dette i form av pendlerkart på innpendlingen til tre byer i fylket. Pendlermatrise for hele fylke er tilgjengelig ved kontakt med fylkeskommunene eller kan settes sammen fra SSB sin statistikkbank.

Infrastruktur

Samferdsel			
	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Trøndelag
Lengde riksveier (km)	388 (4 %)	352 (3 %)	740 (7 %)
Lengde fylkesveier (km)	2954 (7 %)	3004 (7 %)	5958 (13 %)
Tunnellengde fylkesveier (km)	18 (3%)	5 (1%)	23 (4 %)
Brulengde fylkesveier (km)	14 (5%)	18 (7%)	32 (12 %)
Antall fergekaier og hurtigbåtkaiar fylkesveier	34 (11%)	26 (8%)	60 (20 %)
Lengde jernbane	312 (8 %)	353 (9 %)	665 (17 %)
Lengde elektrifisert jernbane	165 (7 %)	0 (0 %)	165 (7 %)
Antall flyplasser (Avinor)	1 (2 %)	3 (6 %)	4 (8 %)
Passasjerkilometer Kollektivtransport med buss	406 851 (13 %)	62 363 (2 %)	469 214 (15 %)
Antall drepte i trafikken siste 10 år	86 (4 %)	84 (4 %)	170 (9 %)
Klimautslipp fra vegtrafikk (CO2- ekvivalenter)	551 (5 %)	336 (3 %)	887 (9 %)

Foto: Kjersti G. Ystgård

Personbil

Mer vanlig å ha bli i distriktet enn i byen

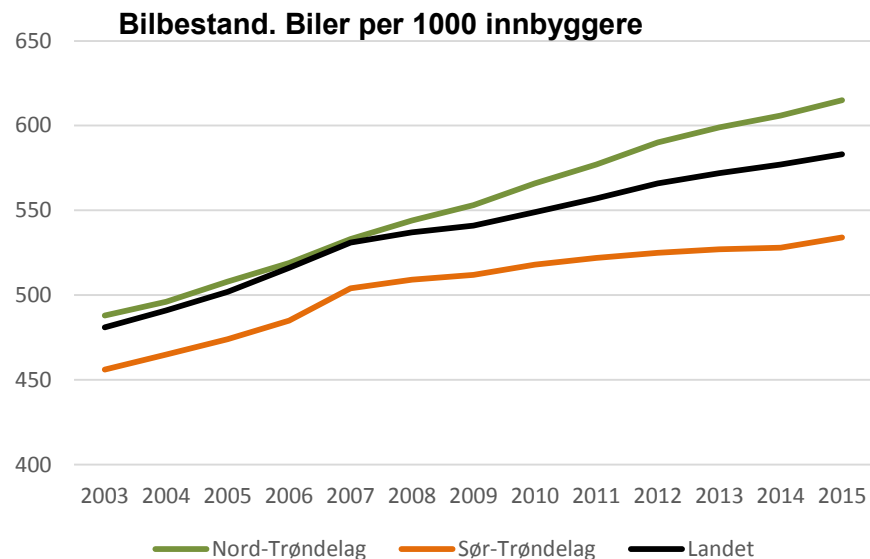
Kartet viser antall personbiler per 1000 innbygger i kommunene i Trøndelag.

Bilholdet er lavest i Trondheim, og det er ikke så uventet ettersom det der er best kollektivtilbud.

Det er flere faktorer som kan forklare variasjoner i bilholdet rundt om i Trøndelag. Tilgangen til kollektiv er nok den viktigste, Sysselsettingsandel, kjønns- og alderssammensetning av befolkningen og inntektsnivå kan være andre faktorer som forklarer variasjonen.

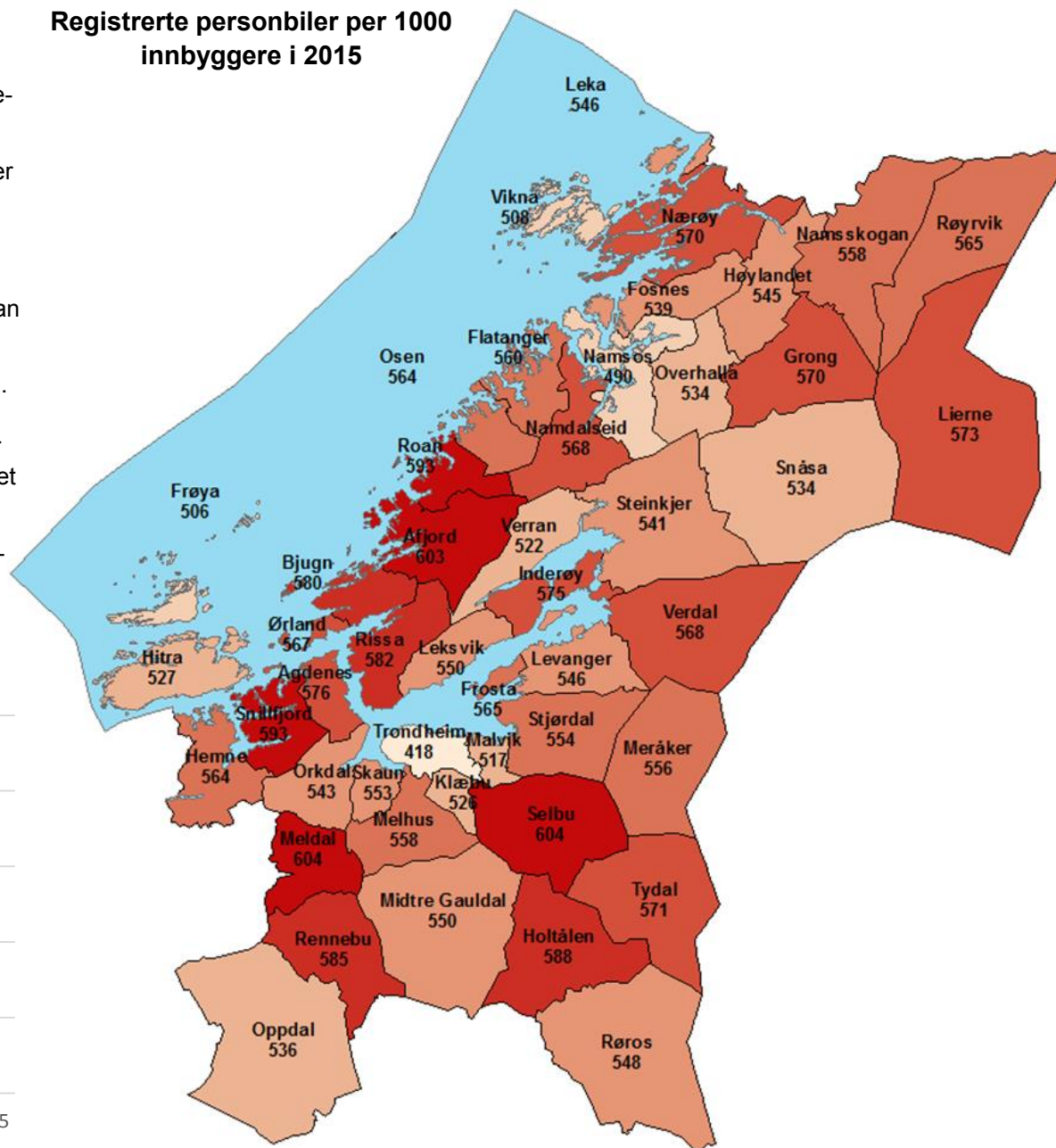
Linjediagrammet under viser at bilholdet har økt betydelig de siste årene. Trenden er den samme i Trøndelag som i resten av landet. Nord-Trøndelag har et bilhold som er høyere enn landsgjennomsnittet. Samtidig er gjennomsnittlig kjørelengde per bil lengre i Nord-Trøndelag enn i sørfylket og landet for øvrig.

Det må bemerkes at det er et lite avvik mellom tallene i kart og figur. Tallene i kart tar utgangspunkt i personbiler, mens tallene i diagrammet i tillegg har med mindre varebiler.

Kilde: SSB tabell 04759

Registrerte personbiler per 1000 innbyggere i 2015

Kilde: SSB tabell 07849

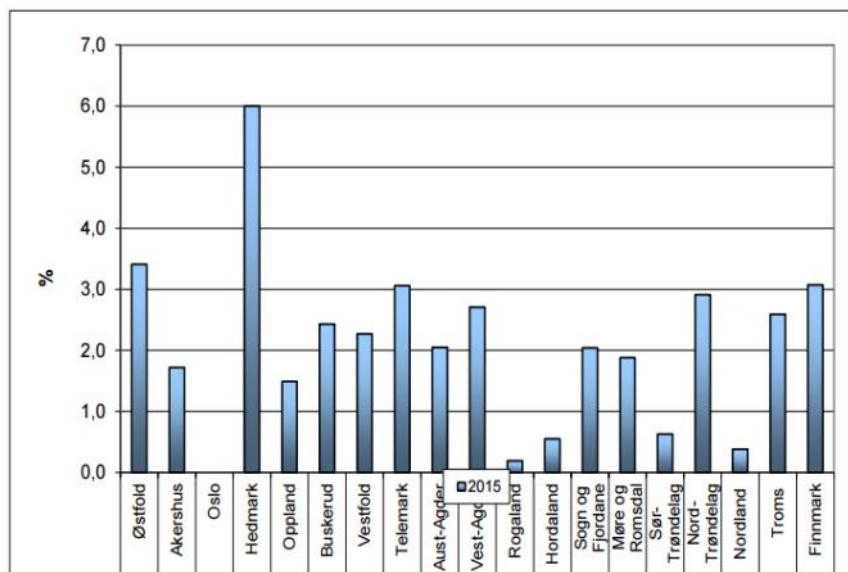
Trafikkmengde

Mest trafikk på innfartsveiene til Trondheim

Kroppan bru på E6 har en årsdøgntrafikk (ÅDT) på 47 000 den største trafikk mengden blant målepunktene i Trøndelag. Trafikkmengden på Kroppan bru er til sammenligning tre ganger høyere enn Helltunnelen mellom Hommelvik og Hell på E6 nord for Trondheim som har en ÅDT på 15 000. Det meste av trafikken som går gjennom målepunktet E6 Melhus nord (ÅDT 13 tusen) og EV 39 Øysand (ÅDT 12 000) går også gjennom Kroppan bru, i tillegg kommer trafikk til og fra sørlige deler av Trondheim. Målepunktet Snåsaheia på E6 i Nord-Trøndelag har med 25 % størst andel tungtrafikk blant de utvalgte målepunktene i Trøndelag.

Statens vegvesen utarbeider vegtrafikkindeksen som viser samlet utvikling i vegtrafikken fra måned til måned– Indikatoren er basert på en vektet sammenstilling av trafikkutviklingen på maskinelle tellepunkter på riks- og fylkesvegnettet. Diagrammet viser at vegtrafikken vokste med 0,6 % i Sør-Trøndelag og 2,9 % i Nord-Trøndelag i 2015 i forhold til 2014.

Vegtrafikkindeks. Endring 2014-2015

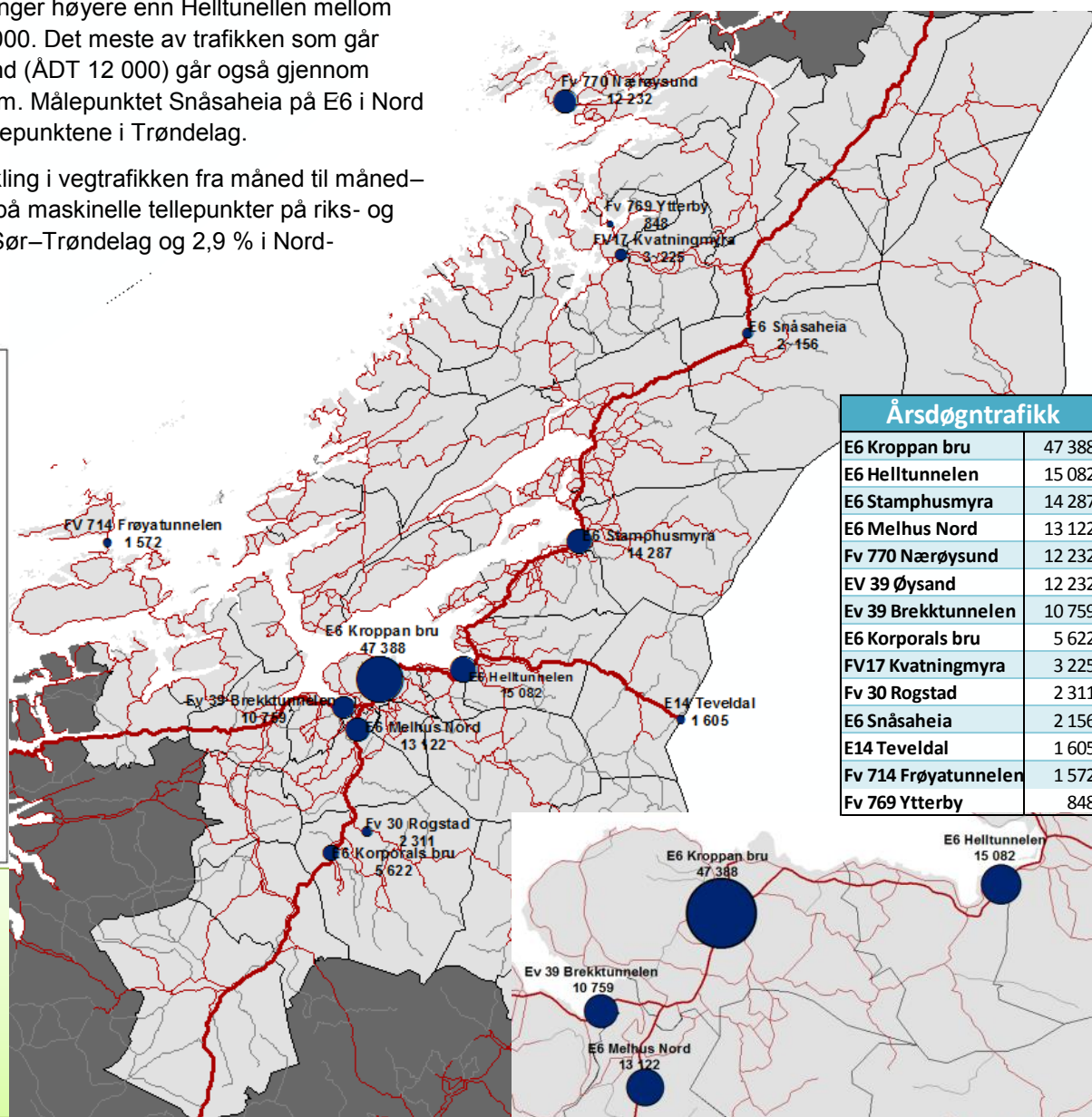

Årsdøgntrafikk, (ÅDT), er summen av antall kjøretøy som passerer et punkt på en vegstrekning (for begge retninger sammenlagt) gjennom året, dividert på årets dager, altså et gjennomsnittstall for daglig trafikkmengde.

ÅDT beregnes normalt ut fra trafikktegninger på ulike dager gjennom året. Tellepunkt med automatiske telleapparater beregner nøyaktig ÅDT. Tellingene kan også foretas på basis av antall passeringer av bomstasjoner.

Årsdøgntrafikk.

Utvalgte målepunkter i Trøndelag

Elbiler

Mange elbiler i pendlerkommuner rundt Trondheim.

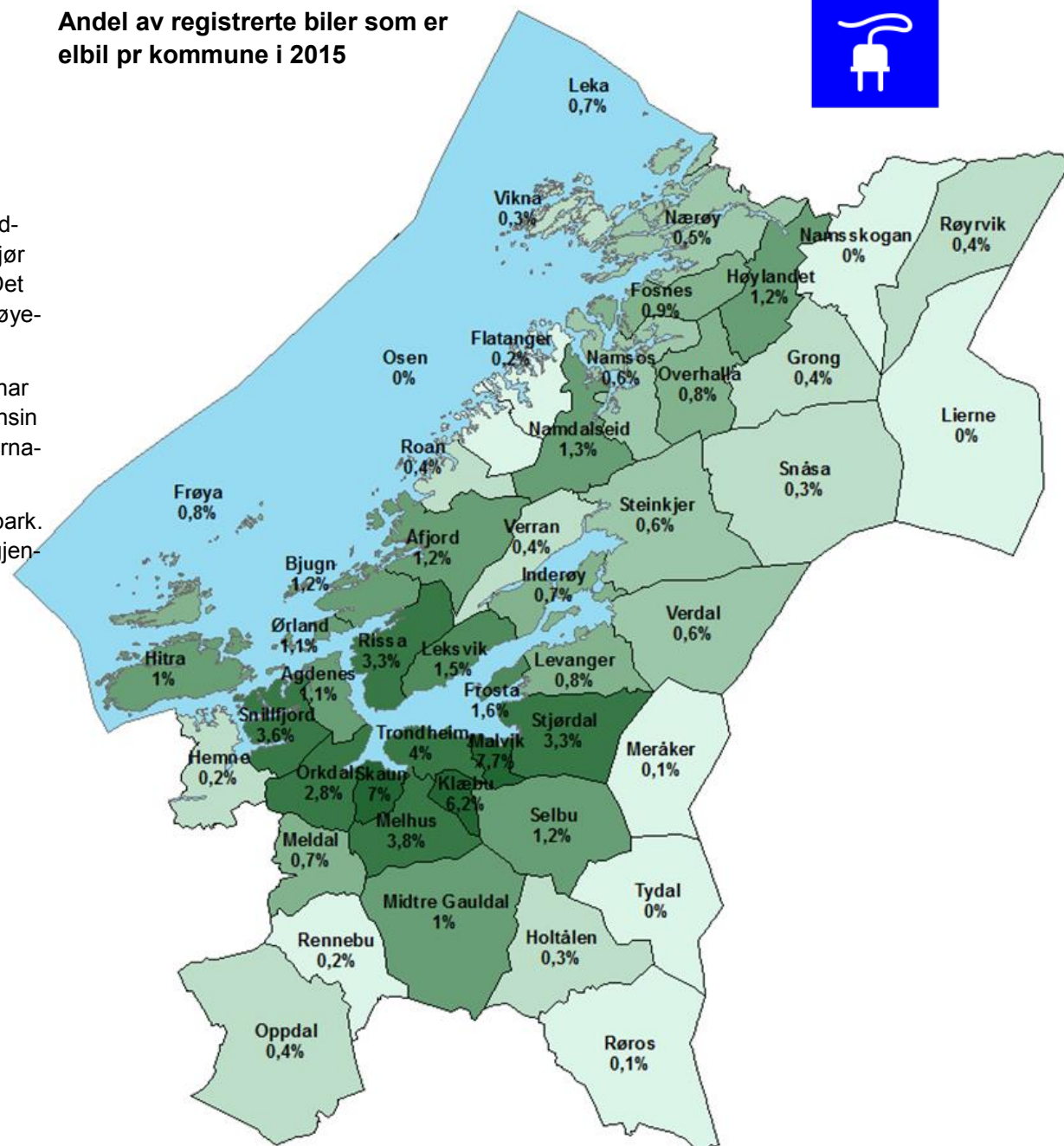
Kartet viser andel av registrerte personbiler som er elbiler i kommunene i Trøndelag i 2015.

Salget av elbiler har skutt fart de siste årene, som følge av kraftig virkemiddelbruk for å stimulere til en grønnere bilpark. Som vi ser av kartet så utgjør elbiler fortsatt en relativt beskjeden andel, selv om andelen er stigende. Det er mest elbiler i sentrale strøk, og det skyldes rekkevidden til disse kjøretøyene.

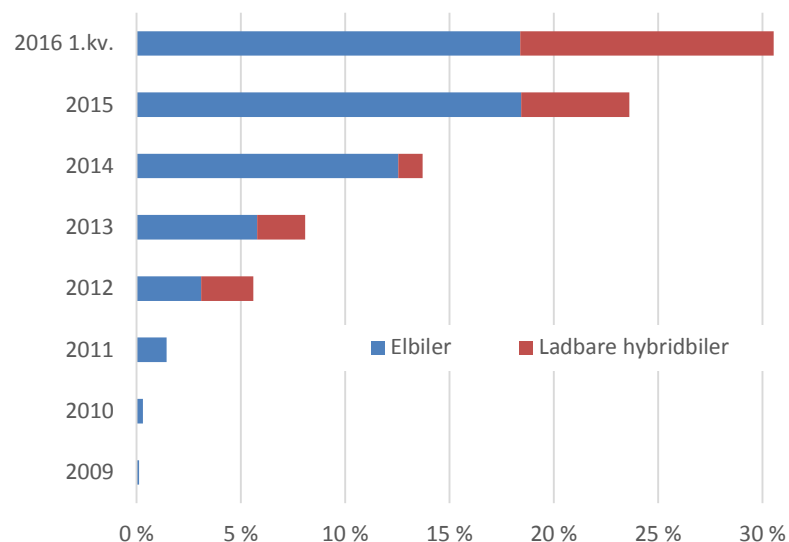
Fra 1.1.2015 ble avgiftene på ladbare hybridbiler betydelig redusert. Det har medført en kraftig økning i salget som har gått på bekostning av både bensin- / dieselbiler og elbiler. Dette ser vi i statistikken fra EAFO (European alternative fuels observatory).

Norge ligger langt foran resten av Europa i arbeidet med en grønnere bilpark. I Norge utgjør ladbare biler (el + hybrid) over 30 % av nybilsalget, mens gjennomsnittet i EU er 1,1 %. I Sverige er andelen 2,5 %.

Andel av registrerte biler som er elbil pr kommune i 2015

Elbiler og ladbare hybridbiler. Andel av nyregistrerte biler.

Kilde: EAFO. <http://www.eafo.eu/countries>

Kilde: SSB tabell 07849

Drepte og skadde i trafikkulykker

Antall drepte og skadde i trafikken er på vei ned

Risikoen for å bli drept eller hardt skadd i en trafikkulykke i Norge er blant de minste i verden. 117 omkomne i Norge i 2015 gir 2,2 drepte og hardt skadde per 100 000 innbyggere. Til sammenlikning er tilsvarende tall 2,6 i Sverige. Danmark og Finland har en risiko på henholdsvis 3,1 og 4,7.

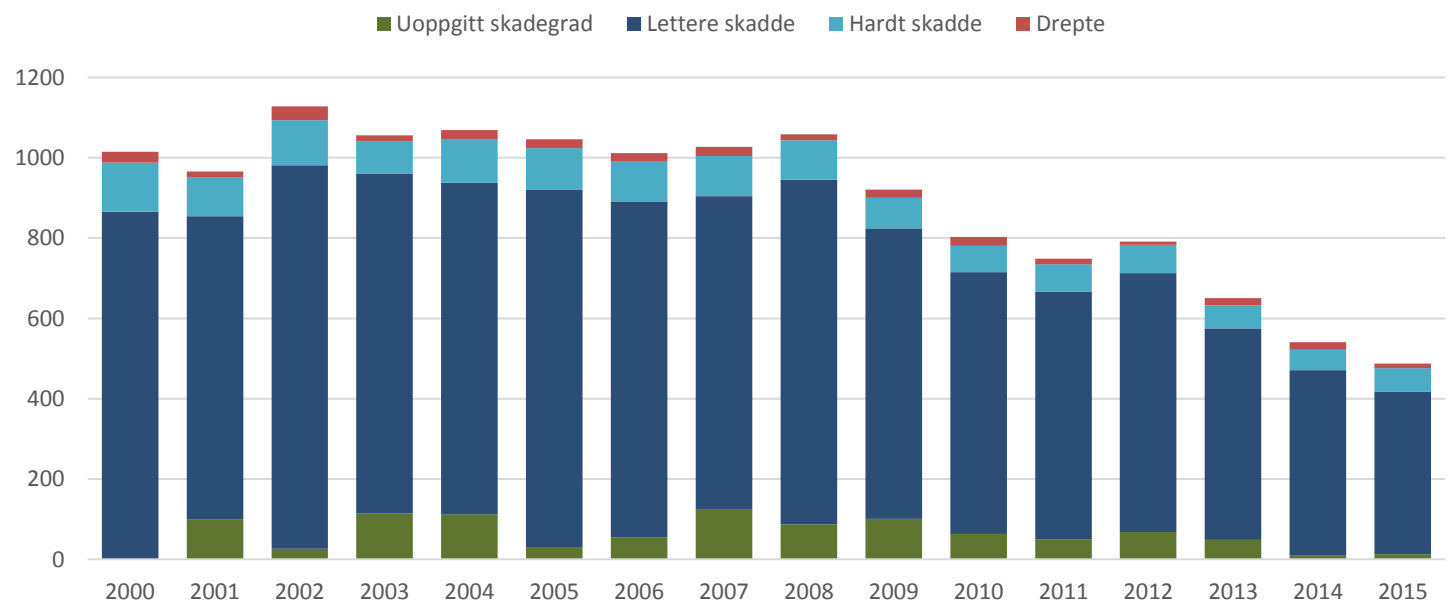
Figuren og tabellen viser årlige variasjoner i antall drepte og skadde i trafikken i Trøndelag. Det er en nedadgående trend i antall drepte i Trøndelag som i resten av landet.

Det har vært drevet et langsiktig og målrettet trafikksikkerhetsarbeid i Norge, og dette har gitt resultater. Antall drepte per år er redusert fra 560 personer i 1970 til 117 i 2015. I samme periode har mengden trafikk økt betraktelig. Nedgangen i risiko på vegen skyldes en rekke faktorer som eksempelvis lavere fartsgrenser, sikrere veger, mer kollisjonssikre biler og bruk av bilbelte.

Det er stor kjønnsforskjeller i antall trafikkdrepte. Det er over dobbelt så mange menn enn kvinner som blir drept i trafikken. Unge trafikanter er også overrepresentert. Høy fart og rus er viktige årsaksforklaringer for mange ulykker.

To tredjedeler av de drepte og skadde i veitrafikken var bilførere eller bilpassasjerer. 14 % på motorsykkel eller moped. 9 % på sykkel og 7 % var gående.

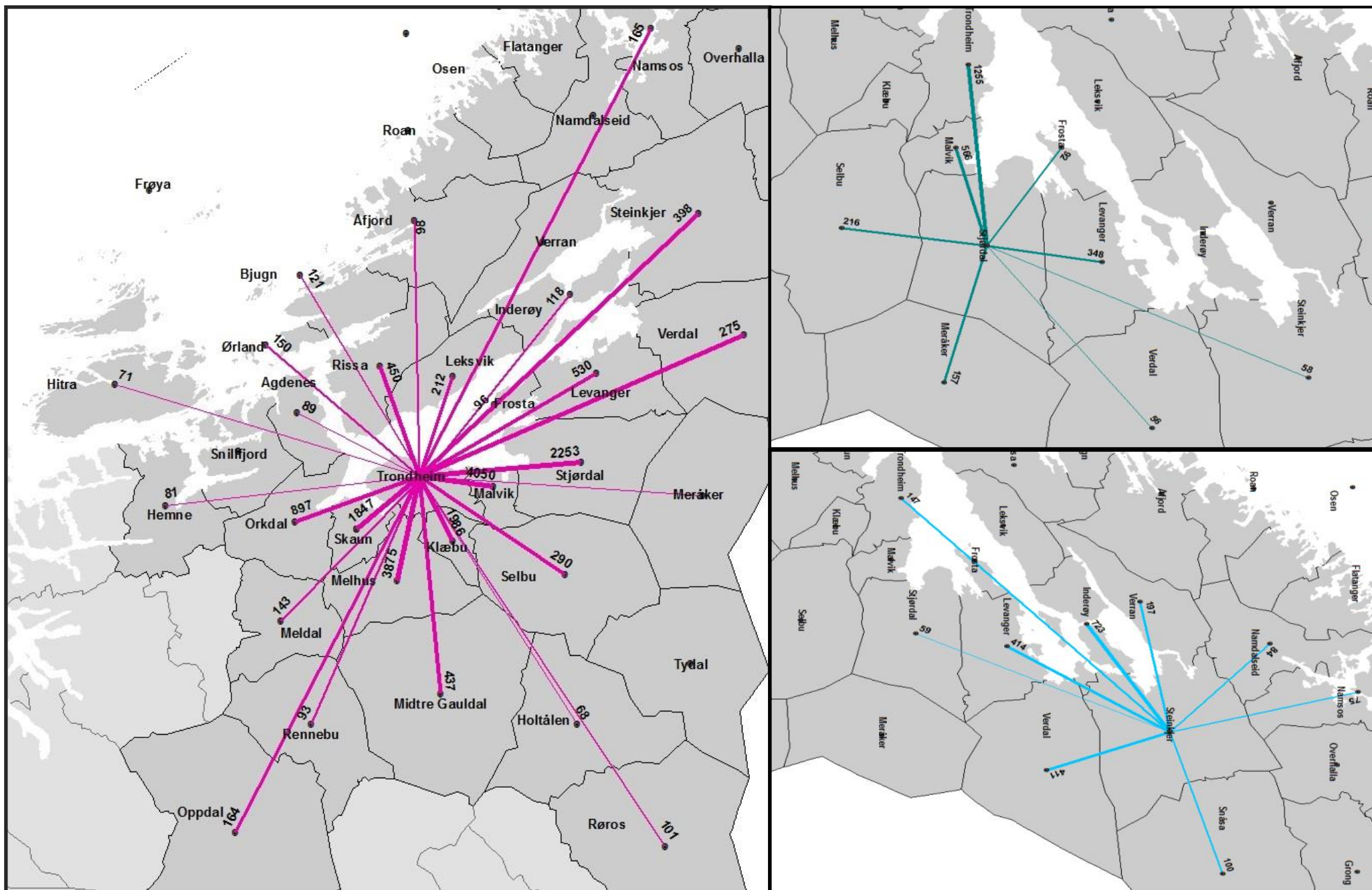
Personer drept eller skadd i vegtrafikkulykker i Trøndelag 2000-2014

Personer drept eller skadd i vegtrafikkulykker i Sør- og Nord-Trøndelag 2000-2014																
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sør-Trøndelag																
Drepte	16	7	17	12	13	15	8	11	7	11	11	7	6	9	9	7
Hardt skadde	71	69	74	46	71	69	68	57	68	46	51	39	49	39	33	34
Lettere skadde	630	544	682	603	644	671	627	563	690	564	507	480	502	426	346	294
Uoppgitt skadegrad	0	91	8	91	91	18	34	84	52	53	43	17	29	24	3	8
Skadde i alt	701	704	764	740	806	758	729	704	810	663	601	536	580	489	382	336
Nord-Trøndelag																
Drepte	11	7	17	4	11	7	12	12	7	10	11	7	2	9	10	4
Hardt skadde	51	29	39	33	36	35	33	43	31	30	15	30	21	18	18	24
Lettere skadde	236	210	273	244	183	220	209	216	168	159	145	136	143	101	116	112
Uoppgitt skadegrad	0	9	18	23	20	11	21	41	35	48	20	33	39	24	6	4
Skadde i alt	287	248	330	300	239	266	263	300	234	237	180	199	203	143	140	140

Kilde: SSB tabell 09011

Pending Innpendling inn til Trondheim, Stjørdal og Steinkjer i 2015. Fra andre kommuner i distriktet. (Pendlestrømmer på mer enn 50 personer).

Nettopendling etter næring

27 000 pendler inn til Trondheim og 11 000 pendler ut av Trondheim

Tabellen viser nettopendling til hver kommune i Trøndelag fordelt på en standard næringsinndeling fra SSB. Nettopendling vil si antall som pendler inn minus antall som pendler ut av kommunen.

Trøndelag hadde i 2015 en nettoutpendling på 2150 personer. Sør-Trøndelag hadde en nettoinnpendling på 2 125 personer, mens Nord-Trøndelag hadde en nettoutpendling på 4 279 personer. Her kan man merke seg en nettoutpendling på 1 253 i kategorien bergverk og utvinning, der utvinningsdelen hovedsakelig består av olje og gassvirksomhet på kontinentalsokkelen. Stjørdal er den eneste kommunen i Trøndelag med nettoinnpendling knyttet til denne næringen.

Den største pendlerstrømmen i Trøndelag går til og fra Trondheim. Trondheim har en nettoinnpendling på 16 112. 27 tusen pendler inn til Trondheim, mens 11 tusen pendler ut fra Trondheim.

I tillegg til Trondheim er det 8 andre kommuner i Trøndelag som har nettoinnpendling, de resterende 39 kommunene har nettoutpendling og i noen kommuner er nettoutpendlingen større enn sysselsettingen i kommunen (se kart side 54).

I denne statistikken defineres en person som pendler når personen har arbeidssted i en annen kommune enn bostedskommunen. Statistikken forteller ikke hvor mange dager pendleren faktisk reiser til arbeidsstedet.

Nettopendling etter næring 2015																					
	Jordbruk, skogbruk og fiske	Bergverksdrift og utvinning	Industri	Elektrisitet, vann og renovasjon	Bygge- og anleggsvirksomhet	Varehandel, reparasjon av motorvagnar	Transport og lagring	Overnattings- og serveringsvirksomhet	Informasjon og kommunikasjon	Finansiering og forsikring	Teknisk tjenestetøy, eiendomsdrift	Forretningsmessig tjenestetøy	Off. adm., forsv., sosialforsikring	Undervisning	Helse- og sosialtjenester	Personlig tjenestetøy	Uoppgitt	Nettopendling	Innpending	Utpending	
Trondheim	-99	-404	843	173	2 173	2 697	475	915	703	330	1 279	1 442	777	1 754	2 307	723	24	16 112	27 454	11 342	
Hemne	53	-57	-53	-2	-16	-6	22	-16	3	8	-4	-13	4	8	-6	-2	0	-77	288	365	
Snillfjord	5	-1	-11	-5	-27	-35	-13	-1	-3	-3	-3	-6	-6	-6	-29	-3	-2	-149	96	245	
Hitra	24	-23	37	-7	15	-11	-14	-7	2	-5	2	29	6	11	10	5	-1	73	443	370	
Frøya	75	-27	15	8	-6	17	42	4	-6	-4	29	-2	-3	9	6	-4	1	154	464	310	
Ørland	-5	-39	16	-14	33	61	-6	13	5	-4	2	-15	6	-28	14	-6	1	34	651	617	
Agdenes	5	-16	-47	1	-39	-33	-26	-6	-3	0	-15	-4	-9	-4	-20	6	0	-210	94	304	
Rissa	5	-29	-49	-15	-110	-69	42	-21	-29	-1	-40	-29	-37	-28	-19	-17	-1	-447	419	866	
Bjugn	2	-39	-19	15	-64	-80	-51	-25	-13	-1	-22	-19	8	8	-55	-12	0	-367	386	753	
Åfjord	6	-16	-20	-3	80	-17	-28	-4	17	-3	-8	-10	-13	-5	-12	-3	1	-38	285	323	
Roan	12	-11	-2	3	-19	-18	-11	-4	-1	-1	-4	2	3	-1	-1	-6	0	-59	73	132	
Osen	-2	-2	1	-3	-17	-16	-6	-3	-1	0	-1	-1	-11	1	-8	-1	0	-70	47	117	
Oppdal	-4	-24	-10	-13	-52	-5	-11	15	-13	-9	-19	-22	-28	0	-74	-6	-2	-277	298	575	
Rennebu	7	-7	-15	6	-22	-49	-56	-1	-6	5	-16	-12	-4	-3	0	-4	5	-172	237	409	
Meldal	-8	-17	-71	-26	-87	-82	-56	-6	-5	9	-25	-23	-20	30	-33	-14	0	-434	331	765	
Orkdal	-25	-55	90	34	-111	106	66	18	-32	-25	-27	-33	22	-37	175	-11	-6	149	1 830	1 681	
Røros	40	-21	77	9	46	39	47	33	4	5	11	8	5	-38	49	-11	-3	300	789	489	
Holtålen	-2	-11	-41	-9	-105	-39	-31	-9	-7	2	-13	-12	-10	-9	-60	-5	-2	-363	104	467	
Midtre Gauldal	-24	-11	38	-7	-79	-57	46	-2	-2	-13	-8	-70	-10	14	-66	-29	-2	-282	671	953	
Melhus	-12	-66	-323	-34	-628	-612	-182	-87	-117	-58	-180	-265	-144	-62	-482	-85	3	-3 334	1 761	5 095	
Skaun	-23	-39	-223	-44	-331	-405	-144	-54	-80	-60	-184	-133	-100	-120	-368	-77	-9	-2 394	403	2 797	
Klæbu	-12	-37	-111	-35	-251	-411	-109	-43	-64	-26	-172	-128	-64	-81	-261	-52	-1	-1 858	474	2 332	
Malvik	-23	-175	-134	-53	-460	-595	-224	-116	-217	-110	-463	-37	-215	-222	-420	-127	0	-3 591	1 645	5 236	
Selbu	29	-24	20	-25	-135	-79	-67	-13	-16	-7	-21	-26	-25	-6	-79	-14	2	-486	241	727	
Tydal	1	-4	-14	-5	-14	-13	-11	7	1	-3	-8	-7	-2	0	-9	-5	0	-86	48	134	
Sør-Trøndelag	25	-1 155	-6	-51	-226	288	-306	587	120	26	90	614	130	1 185	559	240	8	2 125	14 698	12 573	
Steinkjer	35	-80	-144	73	-37	35	-57	5	24	18	1	-50	348	236	-263	-28	3	119	2 501	2 382	
Namsos	-24	-82	2	24	29	93	34	-8	1	7	21	54	9	40	242	2	-1	443	1 502	1 059	
Meråker	-1	-17	-16	-5	-63	-26	-37	-2	-5	-3	-7	-22	-9	23	7	-11	0	-194	136	330	
Stjørdal	-39	484	-191	35	-227	-125	237	58	-107	-55	-175	109	-93	-41	-370	-74	-9	-583	3 299	3 882	
Frosta	-1	-5	-67	-6	-41	-50	-11	-3	-8	-6	-9	-15	1	-30	-33	-13	0	-297	130	427	
Leksvik	-5	-7	30	-4	-60	-56	12	-6	-19	-10	-32	8	-18	-14	-23	-6	1	-209	270	479	
Levanger	-6	-151	-175	-34	-186	-25	33	-15	-35	-5	-42	-86	-51	-191	728	-32	-4	-277	2 668	2 945	
Verdal	-1	-60	331	-8	90	-58	-102	-35	-24	-22	-24	-84	-123	-16	-437	2	1	-570	1 944	2 514	
Verran	-6	-11	-7	-11	-30	-51	-17	-16	-3	-2	-2	100	-18	-5	9	-5	-1	-76	290	366	
Namdalseid	-23	-8	-12	-3	-53	-45	38	-1	-1	-3	5	-6	-14	-12	-32	-11	1	-180	166	346	
Snåsa	1	-6	-24	-3	-25	-28	-24	8	-5	-7	-8	-14	-7	-33	-27	-5	-1	-208	99	307	
Lierne	1	-1	-3	1	-27	-13	-7	-5	0	-2	-4	-6	-12	-7	-26	0	0	-111	40	151	
Røyrvik	-2	-4	-2	-4	-10	-2	-7	-7	3	0	-1	1	-2	-3	-8	-3	0	-51	26	77	
Namsskogan	-5	-2	-8	5	-5	-5	-3	0	-1	-3	-2	-4	1	-1	6	2	0	-25	63	88	
Grong	-10	-3	-39	-3	-39	12	6	8	-6	8	-13	-6	-7	31	10	0	0	-51	293	344	
Høylandet	-18	-3	-27	-5	-23	-6	-8	-3	-3	-2	-5	-5	-3	-14	-3	0	2	-126	74	200	
Overhalla	74	-13	52	-10	-30	-143	-1	-20	-11	-8	-21	-27	-28	-49	-204	-24	0	-463	442	905	
Fosnes	18	-8	6	-1	-17	-16	0	-2	0	0	-3	-4	1	-8	-17	-4	0	-55	59	114	
Flatanger	-4	-1	-13	-4	-9	-12	18	-4	-1	0	5	-6	-4	-11	-7	-9	-2	-64	85	149	
Vikna	75	-31	77	-8	11	49	-28	6	28	2	-9	1	-6	20	34	27	0	248	635	387	
Nærøy	-43	-41	-91	10	-24	-65	-25	-16	-23	-2	-3	-22	-7	-7	-81	-12	0	-452	312	764	
Leka	-6	-5	0	-2	1	-5	0	-3	-1	0	1	0	0	-3	-8	-1	0	-32	21	53	
Inderøy	-27	-43	-74	-28	-64	-245	-56	-26	-22	-30	-89	-20	-149	-68	-74	-48	-1	-1 064	633	1 697	
Nord-Trøndelag	-17	-98	-395	9	-839	-787	-5	-87	-219	-125	-416	-104	-191	-163	-577	-253	-11	-4 279	4 299	8 578	
Trøndelag	8	-1 253	-401	-42	-1 065	-499	-311	500	-99	-99	-326	510	-61	1 022	-18	-13	-3	-2 154	N/a	N/a	

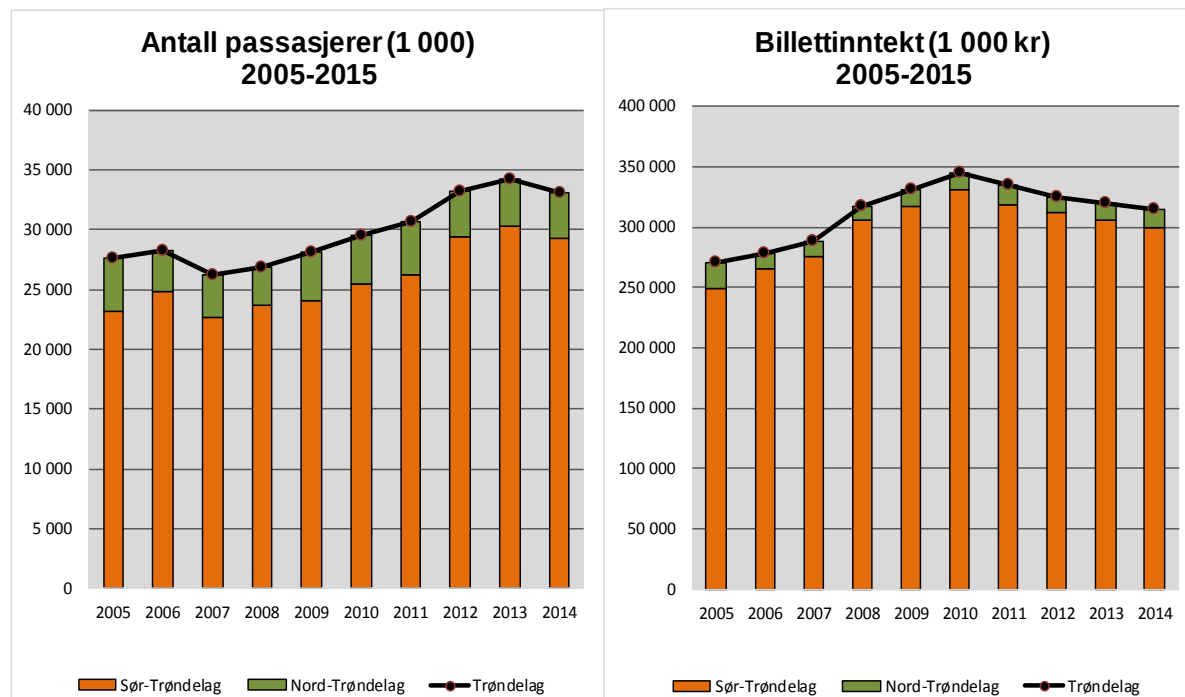
Kilde: SSB tabell 07983

Kollektivtransport med buss

Det er en økning i kollektivtransporten med buss i Sør-Trøndelag på over 25 % i perioden 2005 til 2014. I 2014 ble det transportert 29,3 millioner passasjerer på busser i Sør-Trøndelag. Billetttinntektene har økt med 20,5 % i samme periode, men driftskostnadene har økt raskere. Driftskostnadene er doblet siden 2005.

I Nord-Trøndelag har antallet passasjerer gått ned med 12,5 % siden 2005. Det var 3,8 millioner passasjerer på buss i Nord-Trøndelag i 2014. Økingen i driftskostnader i samme periode utgjør 6,9 %, mens billetttinntektene har gått ned med 29,4 %. Samtidig bruker stadig flere reisende i Nord-Trøndelag tilbudet om bestillingstransport som erstatter busstransporten mange steder. I 2014 reiste over 69 000 gjennom bestillingstransportordningen

Den gjennomsnittlige reiselengden på fylkesinterne bussruter var i 2014 på 14 km i Sør-Trøndelag og 16 km Nord-Trøndelag. I snitt reiste hver innbygger i Sør-Trøndelag 95 ganger med buss i 2014, i Nord-Trøndelag tok hver innbygger i snitt 29 bussreiser.

Kollektivtransport med buss. Fylkesinterne ruter. Nøkkeltall 2014

	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag
Vognstørrelse (seter)	44	39
Kapasitetsutnyttelse (prosent)	45	31
Vognkilometer per innbygger (km per innbygger)	87	47
Vognkilometer per vogntime (km/t) (hastighet)	26	27
Billetttinntekt per reise (kr)	10,25	3,84
Billetttinntekt per passasjerkm (kr per km)	0,74	0,24
Reiser per innbygger (påstigning)	95	29
Passasjerkilometer per innbygger (km)	1 320	460
Reiselengde (km)	14	16
Kostnadsdekning (prosent)	35	8
Billetttinntekt per vognkilometer (kr per km)	11,23	2,31
Kostnad per vognkilometer (kr per km)	31,79	28,8
Kostnad per vogntime (kr per time)	836	783
Driftskostnad per vognkilometer (kr per km)	28,9	26,74
Driftskostnad per vogntime (kr per time)	760	727
Driftskostnad per passasjerkilometer (kr per km)	1,9	2,8
Offentlig kjøp per passasjer (kr per passasjer)	20,78	44,86
Offentlig kjøp per vognkilometer (kr per km)	22,77	27,04
Offentlig kjøp per innbygger (kr)	1 973	1 281
Vognkilometer per vogn (1 000 km)	48	29

Kollektivtransport med buss. Fylkesinterne ruter 2005-2014

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Endring 2005-2014
1 000 passasjerer											
Sør-Trøndelag	23 197	24 799	22 712	23 701	24 096	25 462	26 259	29 356	30 336	29 263	6 066 26,1 %
Nord-Trøndelag	4 417	3 461	3 465	3 144	4 088	4 057	4 453	3 802	3 853	3 867	-550 -12,5 %
Trøndelag	27 614	28 260	26 177	26 845	28 184	29 519	30 712	33 158	34 189	33 130	5 516 20,0 %
Billetttinntekt (1 000 kr)											
Sør-Trøndelag	248 826	265 841	276 010	305 383	317 406	330 987	318 794	311 465	305 119	299 864	51 038 20,5 %
Nord-Trøndelag	21 007	11 775	11 824	11 968	13 164	13 258	16 293	13 436	14 229	14 832	-6 175 -29,4 %
Trøndelag	269 833	277 616	287 834	317 351	330 570	344 245	335 087	324 901	319 348	314 696	44 863 16,6 %
Driftskostnader (1 000 kr)											
Sør-Trøndelag	375 529	440 423	464 563	507 289	550 104	575 553	624 510	691 418	749 710	771 882	396 353 105,5 %
Nord-Trøndelag	160 465	106 379	121 883	125 771	148 861	160 190	175 897	149 670	159 755	171 550	11 085 6,9 %
Trøndelag	535 994	546 802	586 446	633 060	698 965	735 743	800 407	841 088	909 465	943 432	407 438 76,0 %

Bestillingstransport er en viktig del av eller den eneste kollektivtransport for flere kommuner i Nord-Trøndelag. Dette blir ikke fanget opp av disse tallene på kollektivtransport med buss.

Kilde: SSB tabell 06670 og 06669

Jernbane

10 % økning i antall passasjerer på Trønderbanen

Trønderbanen er et viktig transportmiddel som knytter regionene sammen med over en million reiser i året. Det er relativt lange reiser som dominerer på strekningen og gjennomsnittlig reiselengde er 56 km. Etterspørselen varierer selvsagt mye over sesong og spesielt over døgnet. Selv om det er svært fulle avganger i rushtiden så er den gjennomsnittlige setekapasitetsutnyttelsen over året bare 26 %. Dette er likevel høyere enn lokaltog ellers i landet og flytoget til Gardermoen.

14. desember 2014 ble lokaltogruten på Trønderbanen endret. Før endringen var Lerkendal vendepunkt for ruta i sør, men etter endring går bare et fåtall avganger til Lerkendal. Tilbudet strekker seg nå til Melhus og Lundamo. Passasjerutviklingen på Trønderbanen etter ruteomleggingen, har vært på omtrent 10 % fra 2014 til 2015, mens gjennomsnittlig reiselengde og setekapasitetsutnyttelse har gått noe ned. Gjennomsnittlig reiselengde har gått ned med 2 kilometer fra 58 til 56 km. Og kapasitetsutnyttelsen har gått ned fra 32 % til 26 %.

Regiontog Rørosbanen omfatter tilbudet Hamar-Røros-Trondheim. Tilbudet består av 3 daglige avganger mellom Røros og Trondheim, og 6 daglige avganger mellom Hamar og Røros. Det er 440 000 årlige reiser på dette tilbudet.

På langdistansetilbudet Oslo– Trondheim som går på Dovrebanen er det registrert drøyt 750 000 reiser i 2015. Tilbudet består av fire daglige avganger hvor det ene er nattog. Størsteparten av reisene på strekningen er lange reiser mellom landsdelene, men det er innslag av kortere reiser også. På strekningen Oppdal– Trondheim er toget et viktig tilbud.

På Nordlandsbanen er det omtrent 450 000 reiser i året. Tilbudet består av et dagtog og ett nattog, samt et nattog til Mo i Rana. Det er lange reiser som dominerer på Nordlandsbanen, men her er det et større innslag av kortere reiser langs banen.

Togtilbudet på Meråkerbanen er ikke tilgjengelig i SSBs statistikk. Tilbudet har to daglige avganger per retning Heimdal-Østersund, og har omtrent 50 000 årlige passasjerer.

Foto: NSB

Elektrifisering av jernbane i Trøndelag

Elektrifisering av de eksisterende banestrekningene Trondheim-Steinkjer (125,4 km), Stavne-Leangen (4,8 km) på Trønderbanen og Hell-Storlien 73,7 km) på Meråkerbanen er viktige strategiske tiltak for å videreutvikle infrastrukturen / styrke jernbanens konkurransekraft, slik at både persontogtrafikken i Trøndelag og godstogtrafikken til og fra Trøndelag kan øke. Elektrifiseringstiltakene består av: Kjøreledning og andre ledninger festet i master som er fundamentert langs sporet – Elektrisitetsforsyningsanlegg med omformerstasjoner, autotransformatorer og ledningsanlegg – Profilutvidelser av baneinfrastrukturen for å få plass til elektroanleggene. Elektrifisering av Meråkerbanen og Trønderbanen er anslått å gi 12.300 tonn CO₂-ekvivalenter per år i reduserte utslipp fra jernbanen.

Kilde: Jernbaneverket

Jernbanetransport persontrafikk, 2015					
	Passasjerer (påstigninger) 2014	Passasjerer (påstigninger) 2015	Endring 2014-2015	Gjennomsnittlig reiselengde (Km) 2015	Setekapasitets- utnyttelse 2015
Trønderbanen	1 065 761	1 174 097	10,2 %	56	26 %
Rørosbanen	448 787	440 925	-1,8 %	126	36 %
Dovrebanen	701 497	751 594	7,1 %	373	72 %
Nordlandsbanen	452 709	458 492	1,3 %	318	48 %

Kilde: SSB tabell 10484

Luftfart

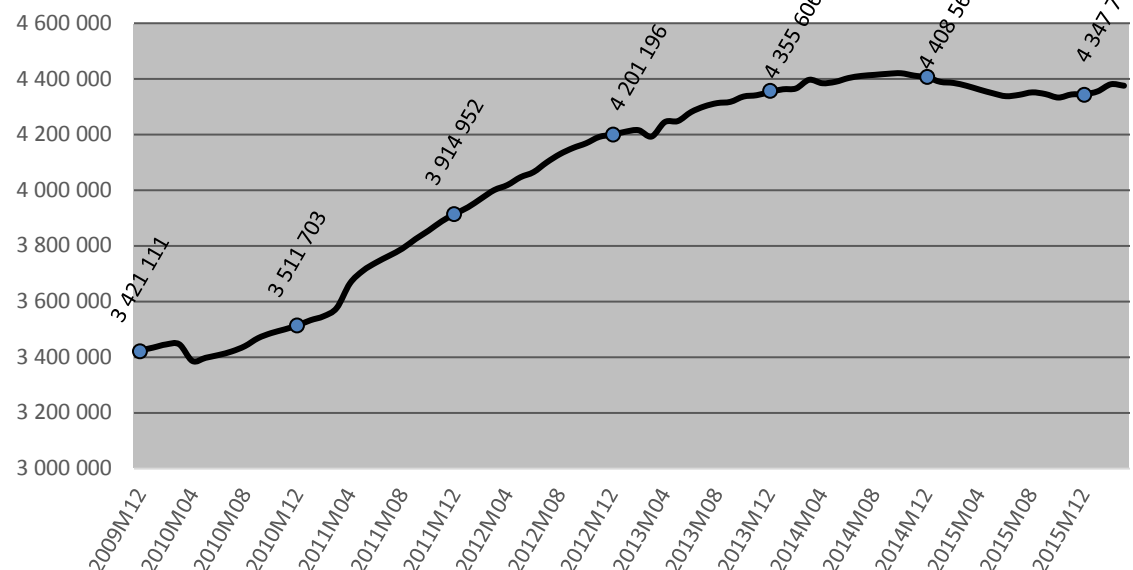
Nedgang i antall passasjerer på Værnes i 2015, etter 5 år med sterk vekst

Værnes er landets 4. største flyplass med 4,3 millioner passasjerer i 2015. Charter utgjør omtrent 5 % av trafikken. Over 20 % av reisene går til og fra utlandet.

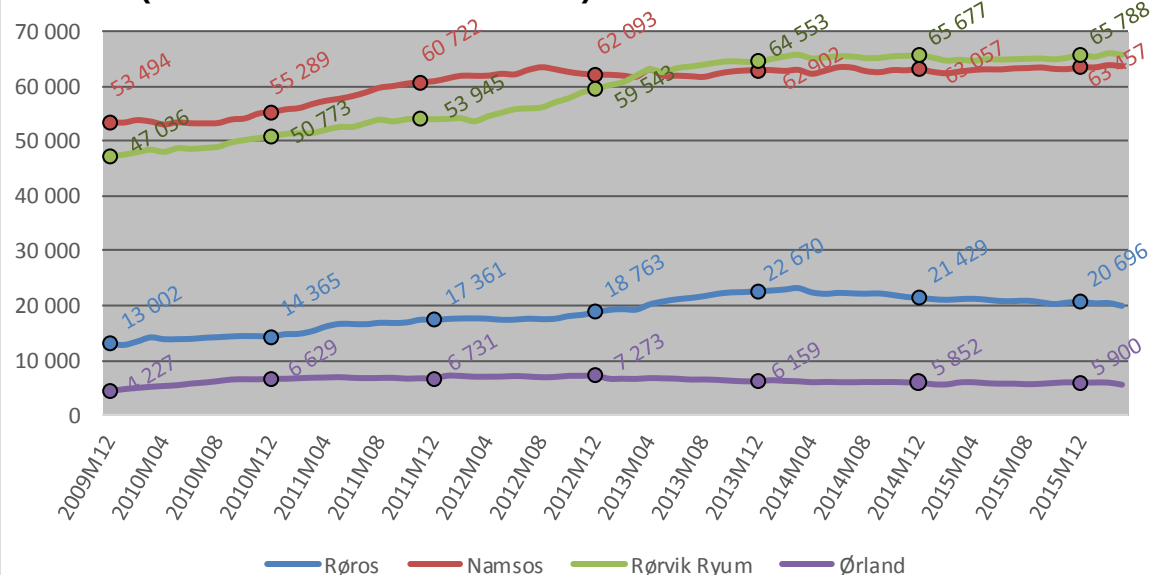
Etter en periode med stor vekst har etterspørselen flatet ut de siste årene, og i 2015 er det nedgang i antall passasjerer på 1,4 % for Værnes i forhold til året før.

Rørvik er den nest største flyplassen i Trøndelag målt etter antall passasjerer. Med 65 000 passasjerer går ca. 1,5 % av trafikken på trønderske flyplasser gjennom Rørvik. Namsos flyplass håndterte omtrent like mange passasjerer, mens det passerte 20 000 passasjerer gjennom Røros flyplass i 2015. I tillegg har Ørland flyplass litt under 6 000 passasjerer.

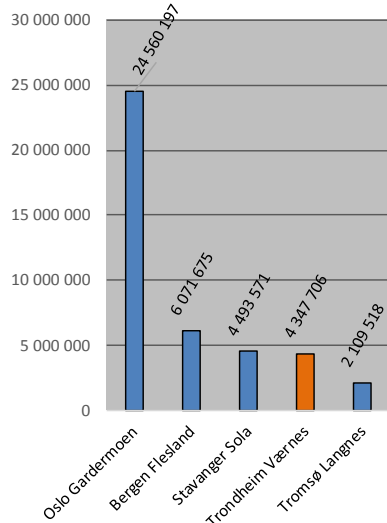
**Passasjerer Trondheim Værnes
(rullende 12 måneders sum) desember 2009 til mars 2016**

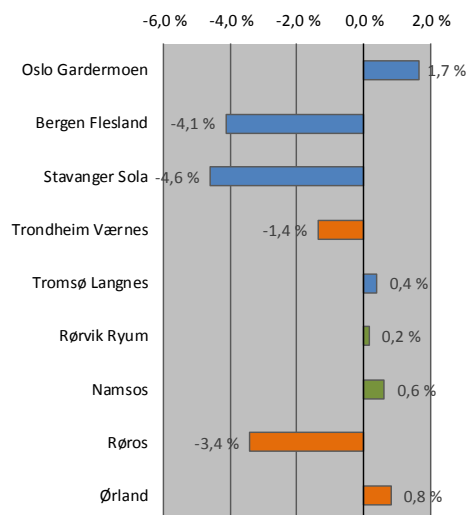
**Passasjerer lokale flyplasser i Trøndelag
(rullende 12 måneders sum) desember 2009 til mars 2016**

Antall passasjerer 5 største flyplasser i Norge. 2015

Endring i antall passasjerer 2014 til 2015 utvalgte flyplasser

Bredbåndsdekning

Fortsatt manglende dekning i distriktene

Tilstedeværelse av god digitale infrastruktur er en forutsetning for mye av den økonomiske aktiviteten i det moderne samfunnet. Utbygging av bredbånd danner grunnlaget for utviklingen av en rekke digitale tjenester både for næringslivet og for offentlig sektor.

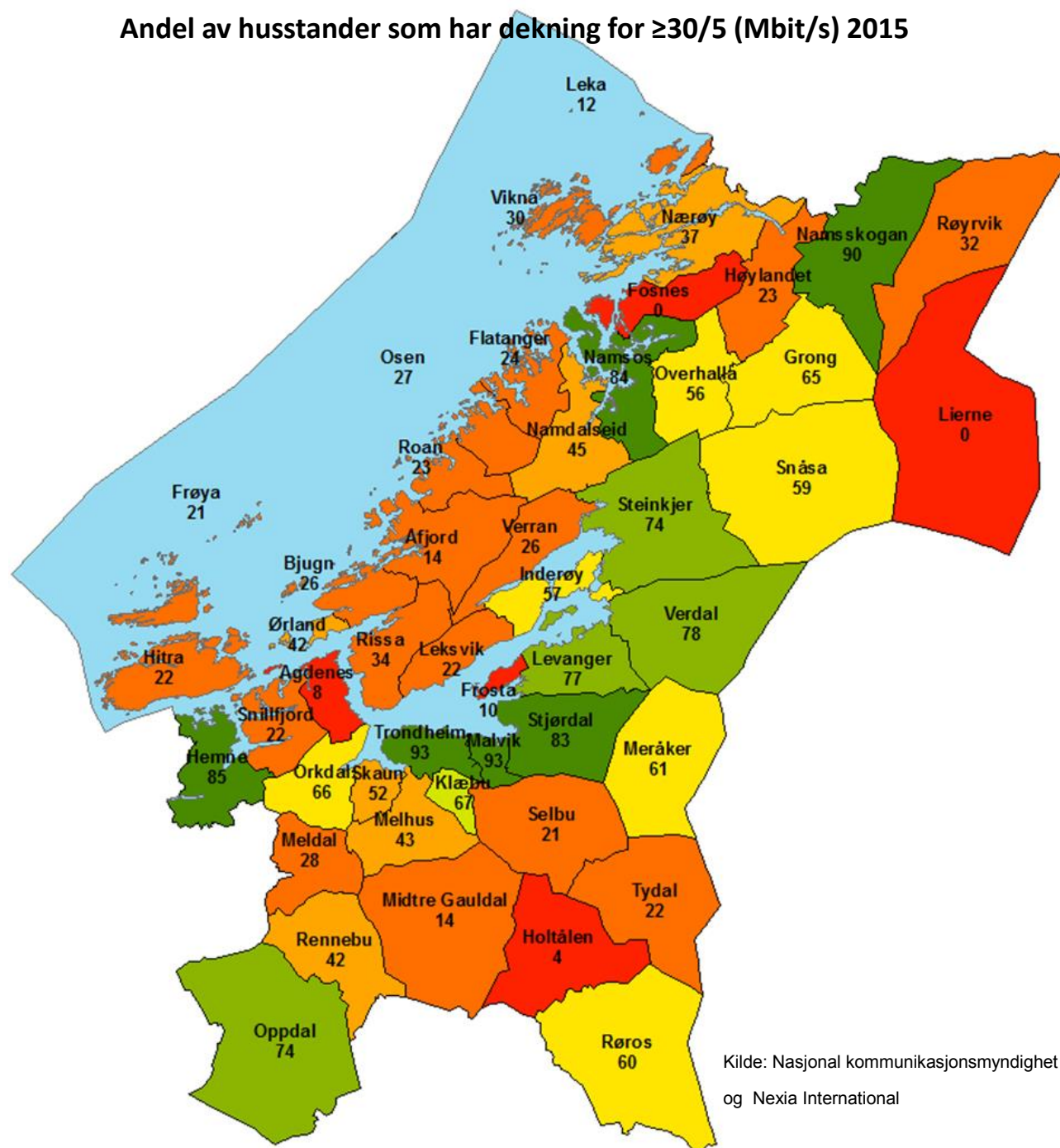
Det er store variasjoner i bredbåndsdekningen mellom kommunene i Trøndelag. Trondheim og Malvik er de kommunene som har best dekning for 30/5 Mbit/s bredbåndshastighet med en dekningsgrad på 93 %. I aksen Trondheim – Namsos har alle kommunene en dekningsgrad på over 70 % for 30/5 Mbits/s bredbånd.

Det er imidlertid 5 kommuner i Trøndelag hvor det er kun er 10% eller mindre av husstandene som har muligheten til å mota denne hastigheten. I flere av disse kommunene er det pågående utbyggingsprosjekter som i løpet av 2016 vil forbedre dekningen betraktelig. Bredbåndsdekningen i begge trøndelagsfylkene ligger noe under snittet for landet.

Dekning ekskludert satellitt og mobil (Mbit/s). Andel av husstander.

	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Norge
≥2/0,25	93 %	86 %	95 %
≥4/05	91 %	84 %	94 %
≥10/0,8	87 %	76 %	87 %
≥25/5	80 %	69 %	80 %
≥30/5	77 %	67 %	79 %
≥50/10	74 %	63 %	75 %
≥100/10	72 %	62 %	73 %
≥50/50	40 %	48 %	40 %
≥100/100	40 %	48 %	39 %

Andel av husstander som har dekning for ≥30/5 (Mbit/s) 2015

Kilde: Nasjonal kommunikasjonsmyndighet og Nexia International

Kapittel 6: Kultur

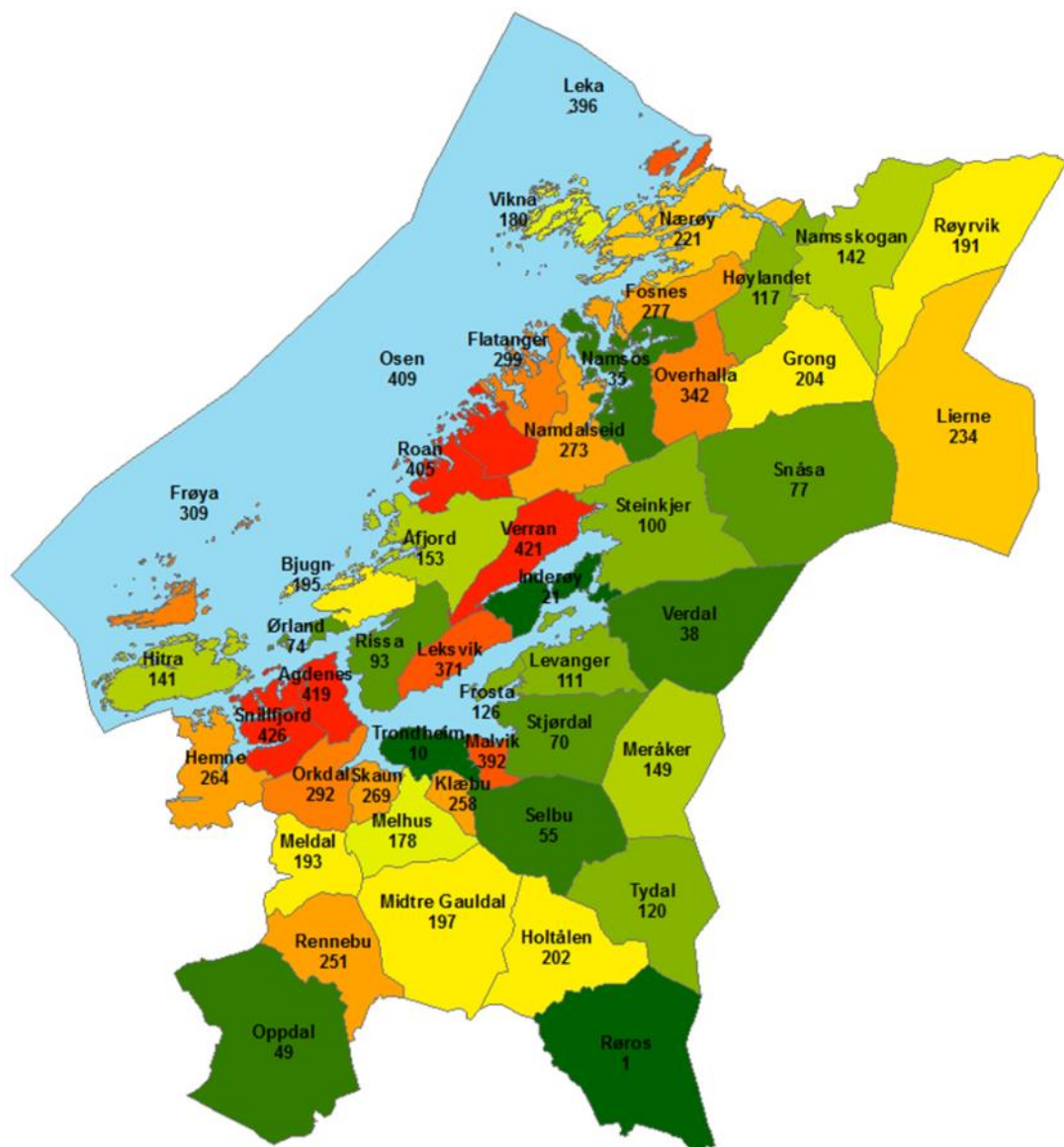
Trøndelag har et vidt og mangfoldig kulturliv og ikke alt av dette lar seg tallfeste, spesielt er det vanskelig å tallfeste kvaliteten og verdien av opplevelsene som befolkningen får fra kulturtilbudet i Trøndelag. Av det som lar seg tallfeste kan man i dette kapitlet lese at Røros har tatt førsteplassen i norsk kulturindeks, som Telemarksforskning gir ut årlig, de siste fire årene. På fylkesnivå så toppe Sør-Trøndelag kulturindeksen, mens Nord-Trøndelag kommer på en respektable 9 plass.

Tall fra folkebibliotekene viser at det er mange flittige lesere i Trøndelag og at trønderske bibliotek lånte ut nesten 2,2 million bøker i 2015, dette er 4,9 bøker pr innbygger. De flittigste utlåneren bor i Meråker og Selbu hvor hver innbygger låner i snitt henholdsvis 10 og 9,1 bøker. En tredjedel av utlånene i Trøndelag er barnebøker. Museene i Trøndelag er viktige kulturinstitusjoner og skal med sine samlinger berike samfunnet med kunnskap, forståelse og opplevelser. Trønderske museum hadde i 2015 over 1,1 million besøk, kun museene i Oslo har flere besøk enn museene i et samlet Trøndelag.

Hvert år arrangeres UKM (Ung Kultur Møtes) som er et nettverk av små lokale festivaler hvor ungdom kan delta med alle slags kulturuttrykk. I 2016 hadde UKM i Trøndelag over 2 000 innslag og 4 500 deltagere.

Norsk kulturindeks 2015.

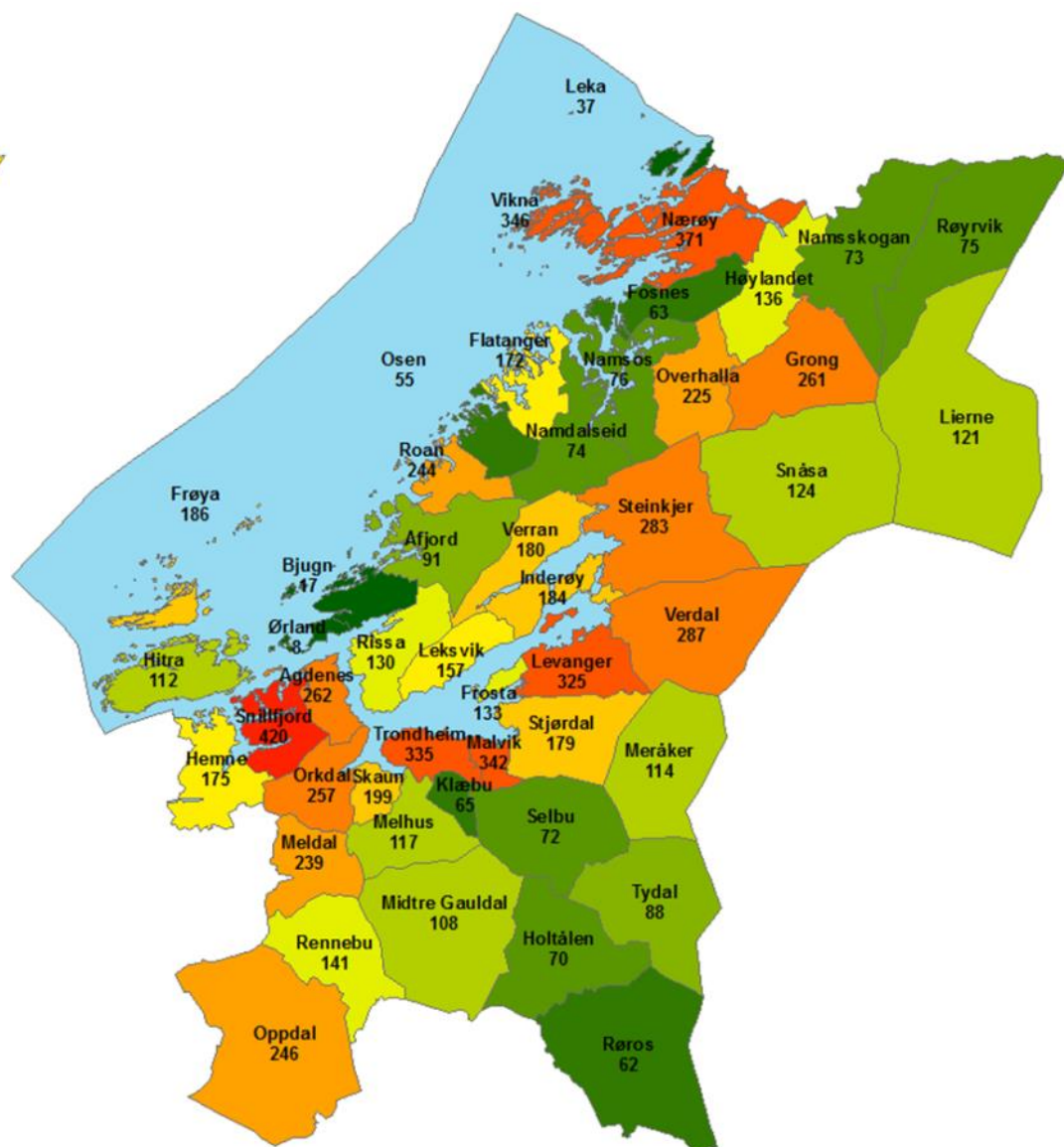
Total

Kilde: Telemarksforskning. Norsk kulturindeks 2015

Norsk kulturindeks 2015.

Kultur for barn

Kilde: Telemarksforskning. Norsk kulturindeks 2015

Norsk kulturindeks - kommunene i Sør-Trøndelag sin plassering i 2015

Røros best i landet

Norsk kulturindeks er en årlig oversikt over kulturtilbud og kulturaktivitet i norske kommuner, regioner og fylker. Indeksen er basert på registerdata fra en rekke offentlige etater, interesseorganisasjoner og foreninger. Indeksen er utarbeidet av Telemarksforskning. Indeksen rangerer kommunene i Norge fra beste til dårligste kommune på 10 kategorier.

På fylkesnivå så ligger Sør-Trøndelag i år som i foregående år på førsteplass. Sør-Trøndelag har toppet indeksen de fem siste årene. Røros har vært beste kommune i Kulturindeksen 4 av de siste 5 årene. Røros har topp fem plassering i kategorier: Kulturarbeider (4. plass), Konserter (2. plass) og sentrale tildelinger (5. plass). I tillegg til Røros gjør også Trondheim det bra på indeksen med en 10. plass. Videre Oppdal og Selbu har respektable 49. og 55. plasser. Når man ser på plasseringer i enkeltkategorier så blant annet gjør Ørland det bra på kultur for barn med en 8. plass, mens Osen er nummer 4 i landet på kategorien kulturskole (underkategori av kultur for barn).

Norsk kulturindeks 2015. Plassering totalt og per kategori													
	KULTUR								KULTUR- SKOLE		DKS		TOTAL
	KUNSTNERE	KULTURARB	MUSEUM	KONSERTER	KINO	BIBLIOTEK	SCENEKUNST	FOR BARN				SENTR. TILD.	FRIVILLIGHET
Trondheim	15	10	44	16	15	74	7	335	278	400	39	196	10
Hemne	378	220	308	250	258	211	254	175	145	311	50	239	264
Snillfjord	344	422	381	197	301	423	254	420	395	404	232	426	426
Hitra	400	61	25	76	130	67	254	112	101	273	360	296	141
Frøya	390	415	342	79	168	179	254	186	124	391	301	199	309
Ørland	263	104	297	93	32	140	226	8	6	63	219	57	74
Agdenes	408	373	381	43	301	367	254	262	224	331	360	405	419
Rissa	202	155	71	289	274	36	254	130	83	352	110	13	93
Bjugn	138	420	337	131	301	198	53	17	29	72	285	187	195
Åfjord	114	134	285	317	251	134	254	91	28	394	207	69	153
Roan	408	381	359	142	301	407	254	244	179	401	211	311	405
Osen	408	406	255	262	301	379	254	55	4	394	360	355	409
Oppdal	64	135	164	31	4	150	30	246	193	369	348	126	49
Rennebu	340	408	348	227	301	200	254	141	97	367	49	14	251
Meldal	377	250	27	189	279	162	254	239	231	254	26	253	193
Orkdal	270	285	381	282	222	285	125	257	197	375	93	259	292
Røros	21	4	15	2	92	107	67	62	76	182	5	32	1
Holtålen	394	202	286	288	176	113	254	70	62	255	301	5	202
Midtre Gauldal	307	326	345	145	106	294	218	108	135	139	190	37	197
Melhus	147	311	182	255	235	301	142	117	114	240	135	154	178
Skaun	85	323	292	218	291	273	254	199	173	295	313	109	269
Klæbu	55	230	349	409	301	327	254	65	129	44	194	119	258
Malvik	156	320	283	377	301	361	254	342	287	381	319	191	392
Selbu	136	22	216	71	229	33	254	72	74	233	98	201	55
Tydal	84	175	160	134	182	174	254	88	88	220	197	200	120

Kilde: Telemarksforskning. Norsk kulturindeks 2015

Norsk kulturindeks - kommunene i Nord-Trøndelag sin plassering i 2015

Nord- Trøndelag best av fylkene på frivillighet

For fylket samlet så ligger Nord-Trøndelag midt på kulturindeksen, med en 9. plass. Nord-Trøndelag har gått ned to plasseringer siden i 2014 , og ligger på samme plassering som i 2013. På fylkesnivå så gjør Nord-Trøndelag det best i landet på frivillighet.

Inderøy med en 21. plass er kommunen fra Nord-Trøndelag som kommer høyest på kulturindeksen i 2015. Inderøy er plassert som fjerde beste kommune nasjonalt på frivillighet. Også Høylandet og Fosnes scorer høyt på frivillighet med henholdsvis 7. og 12. plass i denne kategorien. Ellers når man ser på enkeltkategorier så gjør Lierne det bra med en 6. plass nasjonalt på kategorien bibliotek og Verdal på en 8. plass nasjonalt på kategorien kino. Verdal har også en 16. plass nasjonalt på scenekunst. Flere kommuner fra Nord-Trøndelag gjør det bra innen scenekunst, blant annet Røyrvik med en 12. plass, Namsskogan med en 15. plass og Snåsa med en 22. plass.

Norsk kulturindeks 2015. Plassering totalt og per kategori													
	KUNSTNERE	KULTURARB	MUSEUM	KONSERTER	KINO	BIBLIOTEK	SCENEKUNST	FOR BARN	KULTUR- SKOLE	DKS	SENTR. TILD.	FRIVILLIGHET	TOTAL
Steinkjer	256	168	379	54	19	103	191	283	290	193	78	28	100
Namsos	51	69	139	98	46	345	59	76	92	183	189	96	35
Meråker	317	159	182	367	212	120	71	114	65	366	148	125	149
Stjørdal	236	142	134	39	131	225	89	179	185	186	143	106	70
Frosta	134	227	361	33	242	64	36	133	148	160	360	72	126
Leksvik	304	314	381	385	232	389	254	157	92	413	231	142	371
Levanger	164	166	150	215	120	190	107	325	321	240	104	87	111
Verdal	102	104	115	104	8	77	16	287	295	205	161	212	38
Verran	402	304	370	417	301	351	254	180	126	383	360	232	421
Namdalseid	218	279	381	375	301	257	254	74	46	303	149	84	273
Snåsa	122	143	148	273	206	75	22	124	89	323	230	105	77
Lierne	381	197	171	358	301	6	44	121	97	304	237	404	234
Røyrvik	189	228	381	347	142	111	12	75	59	280	360	203	191
Namsskogan	330	164	226	233	301	151	15	73	60	269	122	169	142
Grong	251	402	269	329	178	61	91	261	254	248	27	227	204
Høylandet	408	74	381	281	226	11	85	136	165	122	32	7	117
Overhalla	127	384	332	416	301	296	79	225	163	407	360	146	342
Fosnes	408	422	199	197	301	318	124	63	11	388	360	12	277
Flatanger	408	195	274	254	210	328	40	172	128	353	184	422	299
Vikna	391	222	113	221	282	98	205	346	397	49	24	81	180
Nærøy	253	361	358	126	188	132	34	371	325	361	298	33	221
Leka	408	422	381	183	301	417	58	37	91	55	360	352	396
Inderøy	28	91	215	24	289	44	42	184	158	287	42	4	21

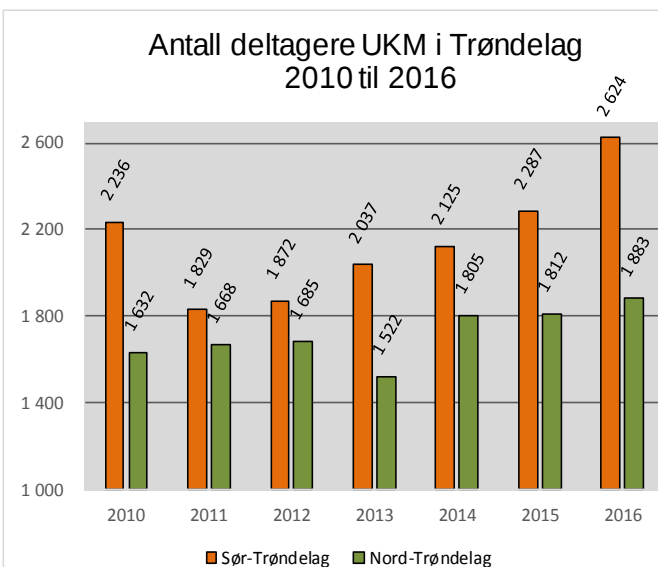
Kilde: Telemarksforskning. Norsk kulturindeks 2015

Ung Kultur Møtes - UKM

I 2016 samlet UKM 4 507 deltagere i Trøndelag, 406 flere enn i 2015 og 639 flere enn i 2010.

UKM i Sør-Trøndelag hadde 1 146 innslag og 2 624 deltagere i 2016. Antall deltagere i Sør-Trøndelag har økt med 17,4 % siden 2010 og antall innslag har økt med 28,2 %.

UKM i Nord-Trøndelag hadde 886 innslag og 1 883 deltagere i 2016. Antall deltagere i Nord-Trøndelag har økt med 15,4 % siden 2010 og antall innslag har økt med 26,6 %.

UKM (Ung Kultur Møtes) er et nettverk av små lokale festivaler hvor ungdom kan delta med alle slags kulturuttrykk. UKM er en av landets største offentlige satsninger på ungdomskultur, og har pågått siden 1985. UKM skal stimulere og synliggjøre ungdommens kulturelle aktivitet – lokalt, regionalt og nasjonalt. UKM skal være et landsomfattende arrangement – åpent for all ungdom

UKM - Ung Kultur Møtes i Trøndelag 2010 til 2016										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2010-2016		
Sør-Trøndelag										
Antall deltagere	2236	1829	1872	2037	2125	2287	2624	388	17,4 %	
Antall innslag	894	826	897	940	911	927	1146	252	28,2 %	
Personer pr innslag	2,5	2,2	2,1	2,2	2,3	2,5	2,3	-0,2	-8,5 %	
Nord-Trøndelag										
Antall deltagere	1632	1668	1685	1522	1805	1812	1883	251	15,4 %	
Antall innslag	700	778	830	733	831	765	886	186	26,6 %	
Personer pr innslag	2,3	2,1	2,0	2,1	2,2	2,4	2,1	-0,2	-8,8 %	
Trøndelag										
Antall deltagere	3868	3497	3557	3559	3930	4099	4507	639	16,5 %	
Antall innslag	1594	1604	1727	1673	1742	1692	2032	438	27,5 %	
Personer pr innslag	2,4	2,2	2,1	2,1	2,3	2,4	2,2	-0,2	-8,6 %	
Deltagelse på UKM lokalmønstringer i 2016										
	UKM deltagere	UKM deltagere i prosent av innbyggere under 18 år			UKM deltagere	UKM deltagere i prosent av innbyggere under 18 år				
Trondheim	205	38 329	0,5 %	Steinkjer	92	4 599	2,0 %			
Hemne	201	902	22,3 %	Namsos	76	3 012	2,5 %			
Snillfjord	44	173	25,4 %	Meråker	178	501	35,5 %			
Hitra	102	898	11,4 %	Stjørdal	231	5 488	4,2 %			
Frøya	102	976	10,5 %	Frosta	44	585	7,5 %			
Ørland og Bjugn	224	2 073	10,8 %	Leksvik	55	785	7,0 %			
Agdenes	20	321	6,2 %	Levanger	104	4 400	2,4 %			
Rissa	69	1 462	4,7 %	Verdal	66	3 272	2,0 %			
Åfjord	51	639	8,0 %	Verran	39	465	8,4 %			
Osen	48	186	25,8 %	Namdalseid	10	326	3,1 %			
Oppdal	135	1 473	9,2 %	Snåsa	115	443	26,0 %			
Rennebu	38	505	7,5 %	Lierne og Røyrvik	97	367	26,4 %			
Meldal	76	801	9,5 %	Namsskogan	45	165	27,3 %			
Orkdal	133	2 657	5,0 %	Høylandet	16	309	5,2 %			
Røros	218	1 007	21,6 %	Overhalla	127	936	13,6 %			
Holtålen	109	383	28,5 %	Fosnes	53	111	47,7 %			
Midtre Gauldal	184	1 316	14,0 %	Flatanger	106	193	54,9 %			
Melhus	186	3 869	4,8 %	Vikna	54	1 025	5,3 %			
Skaun	156	2 026	7,7 %	Nærøy	178	1 098	16,2 %			
Klæbu	46	1 647	2,8 %	Leka	101	93	108,6 %			
Malvik	223	3 462	6,4 %	Inderøy	72	1 537	4,7 %			
Selbu og Tydal	154	1 007	15,3 %	Kilde: UKM						

Kilde: UKM

Frivillige organisasjoner

Det finnes ikke noen komplett oversikt over alle frivillige organisasjoner i fylkene. Det nærmeste man kommer er de organisasjonene som har valgt å melde seg inn i frivillighetsregisteret til Brønnøysund. I april 2016 var det registrert 3 468 frivillige organisasjoner i Trøndelag. Dette tilsvarer 7,7 frivillige organisasjoner pr 1000 innbyggere. Gjennomsnittet for hele landet er 7,0 frivillige organisasjoner pr 1000 innbyggere.

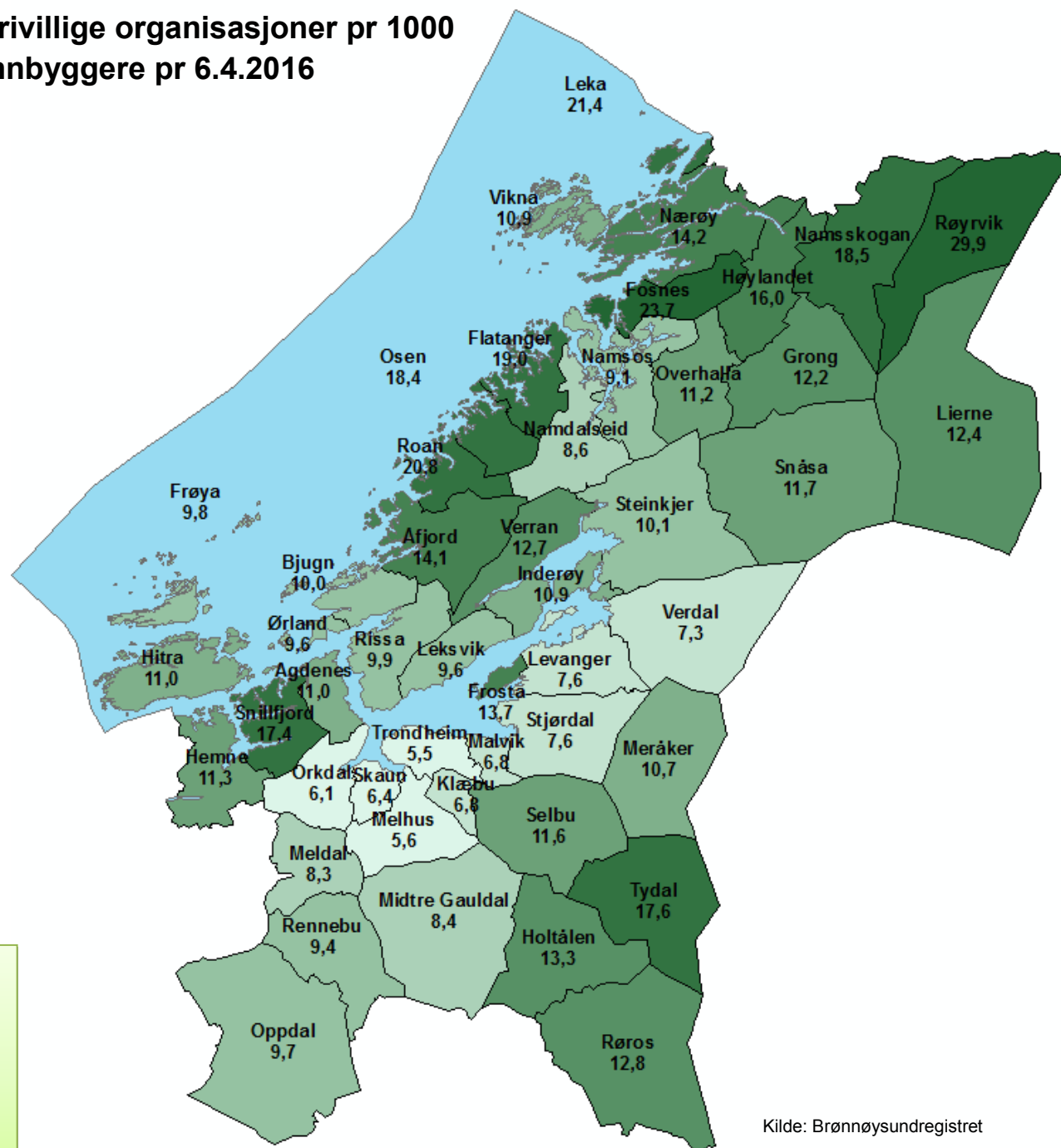
Det var i april 2016 registrert 2 144 frivillige organisasjoner i Sør-Trøndelag (6,8 pr 1 000 innbyggere) og 1 324 frivillige organisasjoner i Nord-Trøndelag (9,7 pr 1 000 innbyggere).

Røyrvik med 29,9 organisasjoner pr 1 000 innbygger og Fosnes med 23,7 organisasjoner pr 1 000 innbygger er kommunene flest registrerte frivillige lag pr innbygger. Trondheim og Melhus med henholdsvis 5,5 og 5,6 organisasjoner pr 1 000 innbyggere er kommunene med færrest registrerte frivillige organisasjoner.

«Idrett» er den primære aktiviteten som flest organisasjoner rapporterer at de driver med, totalt 837 organisasjoner i Trøndelag. Tett etterfulgt av «Kultur og kunst» med 708 organisasjoner i Trøndelag. Deretter kommer kategorien «Rekreasjon og sosiale foreninger» med 695 registrerte organisasjoner i Trøndelag.

Barne- og ungdomsorganisasjoner er ikke blant de største kategoriene når man måler etter primær aktivitet. Det er imidlertid den største kategorien når organisasjonene rapporterer sin sekundære aktivitet.

Frivillige organisasjoner pr 1000 innbyggere pr 6.4.2016

Kilde: Brønnøysundregistret

Dette er en ren telling på antall registrerte frivillige organisasjoner og forteller ingenting om aktivitetsnivået deres.

Det er ikke mulig å vite om det er systematiske forskjeller mellom kommunene i forhold til hvor stor andel av de frivillige organisasjonene som velger å registrere seg i Brønnøysund.

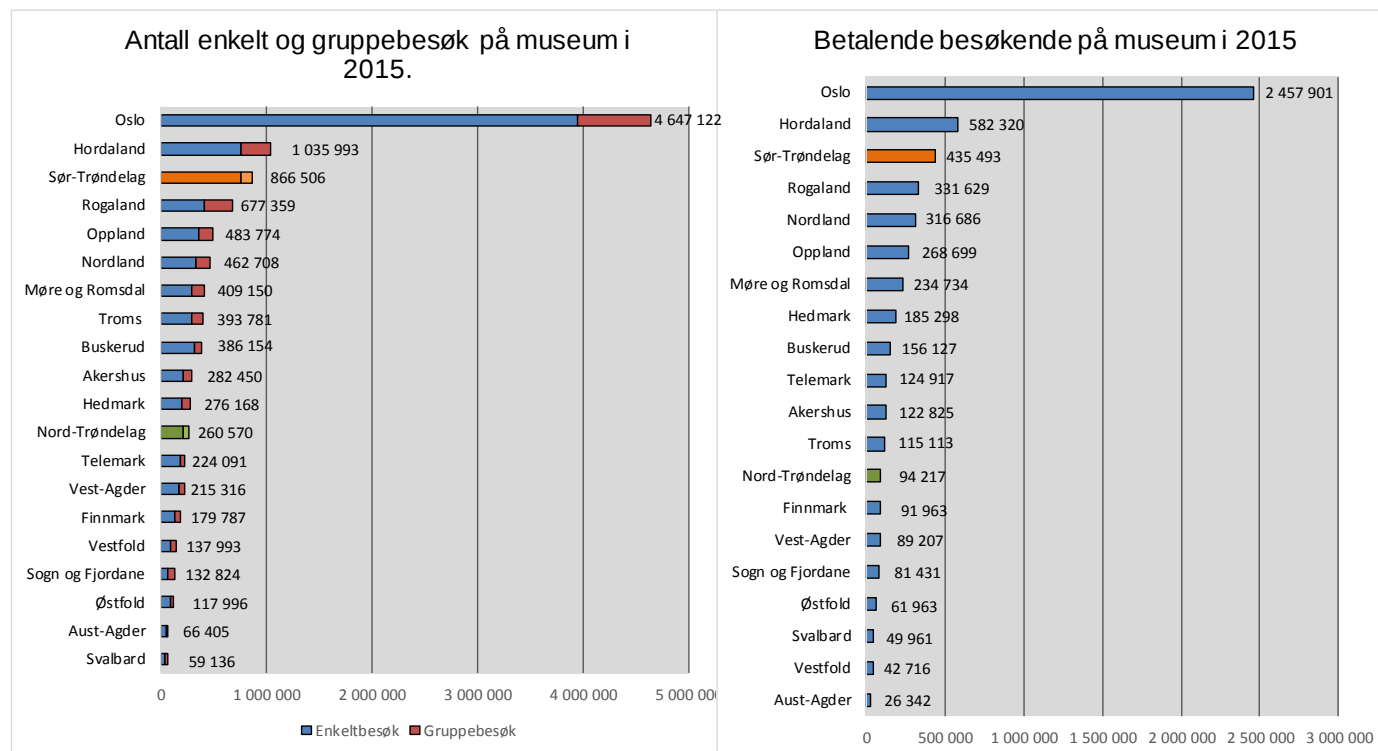
Museum

1,1 million besøk i 2015

Det var over 1,1 million besøk på trønderske museum i 2015, bestående av 966 000 enkeltbesøk og 161 000 gruppebesøk. Museene i Trøndelag hadde 529 710 betalende besøkende i 2015. dette er 10 000 flere enn i 2014 og 43 800 flere enn i 2005.

Det var 435 500 betalende besøkende på museum i Sør-Trøndelag i 2015, en økning på 19,1 % fra 2005. Museene i Sør-Trøndelag hadde 758 100 enkeltbesøk og 108 400 gruppebesøk i 2015.

I Nord-Trøndelag hadde museene 94 200 besøkende i 2015, noe som er en nedgang på 21,7 % siden 2005. Museene i Nord-Trøndelag hadde imidlertid en økning på litt over 31 000 fra 2014, noe som tilsvarer en økning på 50,1 %. Museene i Nord-Trøndelag hadde 207 900 enkeltbesøk og 152 500 gruppebesøk i 2015.

Museumsbesøk												
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endring 2005-2015
Sør-Trøndelag												
Enkeltbesøk	651 746	572 878	640 811	614 750	754 230	926 950	937 387	962 310	968 335	936 028	758 112	106 366 16,3 %
Gruppebesøk	181 377	227 351	270 253	262 098	215 708	217 051	269 571	236 330	212 736	134 082	108 394	-72 983 -40,2 %
Betalende besøkjande	365 578	370 763	371 405	414 542	243 591	437 160	523 385	490 031	446 563	456 707	435 493	69 915 19,1 %
Nord-Trøndelag												
Enkeltbesøk	252 710	219 008	223 963	216 358	186 198	213 597	220 273	205 183	208 001	233 554	207 988	-44 722 -17,7 %
Gruppebesøk	15 602	20 306	36 192	35 475	57 505	44 067	37 809	37 689	35 439	52 572	52 582	36 980 237,0 %
Betalende besøkjande	120 288	106 237	135 306	115 145	116 651	145 336	144 743	117 226	128 614	62 806	94 217	-26 071 -21,7 %
Trøndelag												
Enkeltbesøk	904 456	791 886	864 774	831 108	940 428	1 140 547	1 157 660	1 167 493	1 176 336	1 169 582	966 100	61 644 6,8 %
Gruppebesøk	196 979	247 657	306 445	297 573	273 213	261 118	307 380	274 019	248 175	186 654	160 976	-36 003 -18,3 %
Betalende besøkjande	485 866	477 000	506 711	529 687	360 242	582 496	668 128	607 257	575 177	519 513	529 710	43 844 9,0 %

Kilde: SSB tabell 09539

Mye av endringen mellom 2014 og 2015 kan forklares av endringer i metoder og rutiner for telling av ikke betalende besøkende på museene.

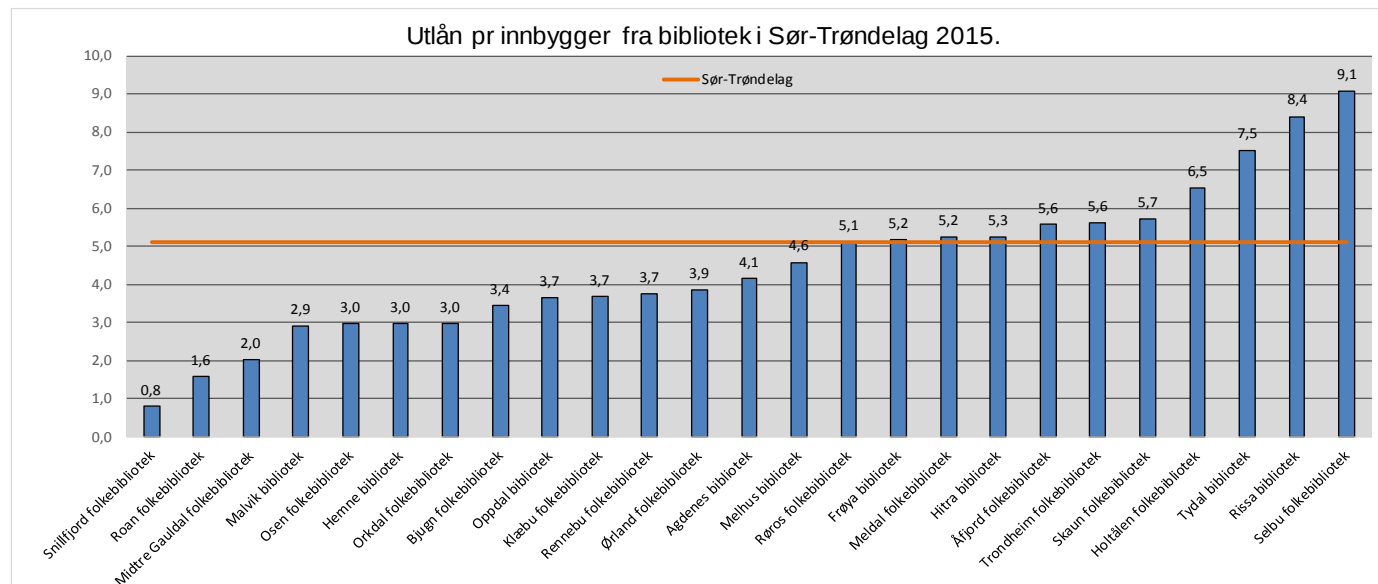
Bibliotekene i Sør-Trøndelag

Selbyggene låner flest bøker

Folkebibliotekene i Sør-Trøndelag hadde over 1,5 million utlån i 2015. Antall utlån økte med 3,0 % fra foregående år. Bibliotekene utenfor Trondheim hadde samlet sett en nedgang i utlånet på 0,3 %.

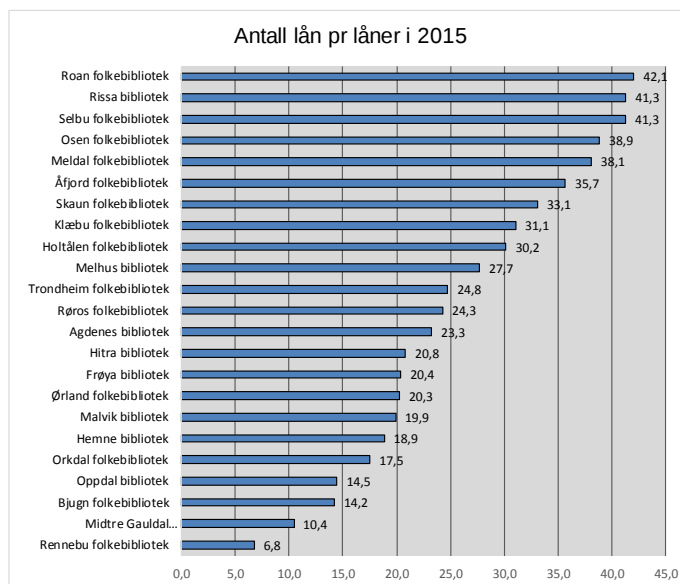
Utlån av barnebøker økte med 10,6 %. Totalt ble det lånt ut 620 578 barnebøker i 2015. Sør-Trøndelag hadde 64 644 aktive lånere i 2015 som i snitt lånte 24,3 bøker. Sør-trønderne lånte i snitt 5,1 bøker per innbygger. Selbu og Rissa er kommunene hvor det lånes flest bøker per innbygger.

Bibliotekene i Sør-Trøndelag hadde 1,4 millioner besøk i 2015, en økning på 1,9 % fra foregående år. Det er et økende fokus på bibliotekene som møteplass og publikumsbruk bruk av bibliotekenes digitale og nettbaserte ressurser.

	Totalt utlån 2014	Totalt utlån 2015	Endring	Endring (prosent)	Besøk 2014	Besøk 2015	Endring	Barnebok utlån 2014	Barnebok utlån 2015	Endring	Endring (prosent)	Aktive lånere 2015	Lån pr låner	Utlån pr innbygger
Agdenes bibliotek	7 245	7 230	-15	-0,2	210	210	0	5 953	5 788	-165	-2,8	311	23,3	4,1
Bjugn folkebibliotek	17 080	16 217	-863	-5,1	40 000	34 654	-5 346	8 137	7 448	-689	-8,5	1 140	14,2	3,4
Frøya bibliotek	21 629	23 529	1 900	8,8	26 471	28 000	1 529	9 543	11 802	2 259	23,7	1 154	20,4	5,2
Hemne bibliotek	12 988	12 526	-462	-3,6	22 961	18 779	-4 182	3 697	3 937	240	6,5	664	18,9	3,0
Hitra bibliotek	25 101	23 762	-1 339	-5,3	24 874	30 000	5 126	10 907	9 581	-1 326	-12,2	1 140	20,8	5,3
Holtålen folkebibliotek	11 207	13 215	2 008	17,9	9 821	13 133	3 312	5 383	6 595	1 212	22,5	438	30,2	6,5
Klæbu folkebibliotek	24 128	22 022	-2 106	-8,7	10 000	:	:	12 941	11 557	-1 384	-10,7	709	31,1	3,7
Malvik bibliotek	38 862	38 868	6	0,0	24 050	23 650	-400	12 163	12 825	662	5,4	1 953	19,9	2,9
Meldal folkebibliotek	18 924	20 798	1 874	9,9	14 785	14 844	59	6 114	5 982	-132	-2,2	546	38,1	5,2
Melhus bibliotek	67 936	72 616	4 680	6,9	28 000	28 000	0	47 280	51 111	3 831	8,1	2 621	27,7	4,6
Midtre Gauldal folkebibliotek	12 190	12 834	644	5,3	27 894	25 156	-2 738	4 611	4 932	321	7,0	1 229	10,4	2,0
Oppdal bibliotek	24 828	24 923	95	0,4	27 463	28 843	1 380	6 176	6 777	601	9,7	1 722	14,5	3,7
Orkdal folkebibliotek	38 789	34 525	-4 264	-11,0	25 500	32 300	6 800	13 433	10 946	-2 487	-18,5	1 967	17,5	3,0
Osen folkebibliotek	3 216	2 953	-263	-8,2	910	815	-95	473	384	-89	-18,8	76	38,9	3,0
Rennebu folkebibliotek	9 791	9 568	-223	-2,3	3 270	3 507	237	4 889	4 378	-511	-10,5	1 413	6,8	3,7
Rissa bibliotek	59 771	55 926	-3 845	-6,4	40 105	40 000	-105	24 241	23 204	-1 037	-4,3	1 354	41,3	8,4
Roan folkebibliotek	1 549	1 556	7	0,5	490	473	-17	131	127	-4	-3,1	37	42,1	1,6
Røros folkebibliotek	28 298	28 504	206	0,7	18 169	16 587	-1 582	10 162	10 935	773	7,6	1 174	24,3	5,1
Selbu folkebibliotek	38 415	36 604	-1 811	-4,7	19 505	20 978	1 473	10 152	9 994	-158	-1,6	887	41,3	9,1
Skaun folkebibliotek	38 415	42 215	3 800	9,9	17 000	20 000	3 000	14 829	21 506	6 677	45,0	1 276	33,1	5,7
Snillfjord folkebibliotek	1 105	787	-318	-28,8	:	:	:	721	599	-122	-16,9	:	:	0,8
Trondheim folkebibliotek	975 899	1 023 220	47 321	4,8	962 774	991 749	28 975	329 598	382 030	52 432	15,9	41 339	24,8	5,6
Tydal bibliotek	7 463	6 502	-961	-12,9	:	9 200	:	2 878	2 395	-483	-16,8	:	:	7,5
Ørland folkebibliotek	19 046	19 970	924	4,9	50 000	40 000	-10 000	5 804	6 501	697	12,0	985	20,3	3,9
Åfjord folkebibliotek	19 574	18 065	-1 509	-7,7	22 450	22 450	0	10 640	9 244	-1 396	-13,1	506	35,7	5,6
Sør-Trøndelag	1 523 449	1 568 935	45 486	3,0	1 416 702	1 443 328	26 626	560 856	620 578	59 722	10,6	64 644	24,3	5,1

Kilde: Sør-Trøndelag Fylkesbibliotek

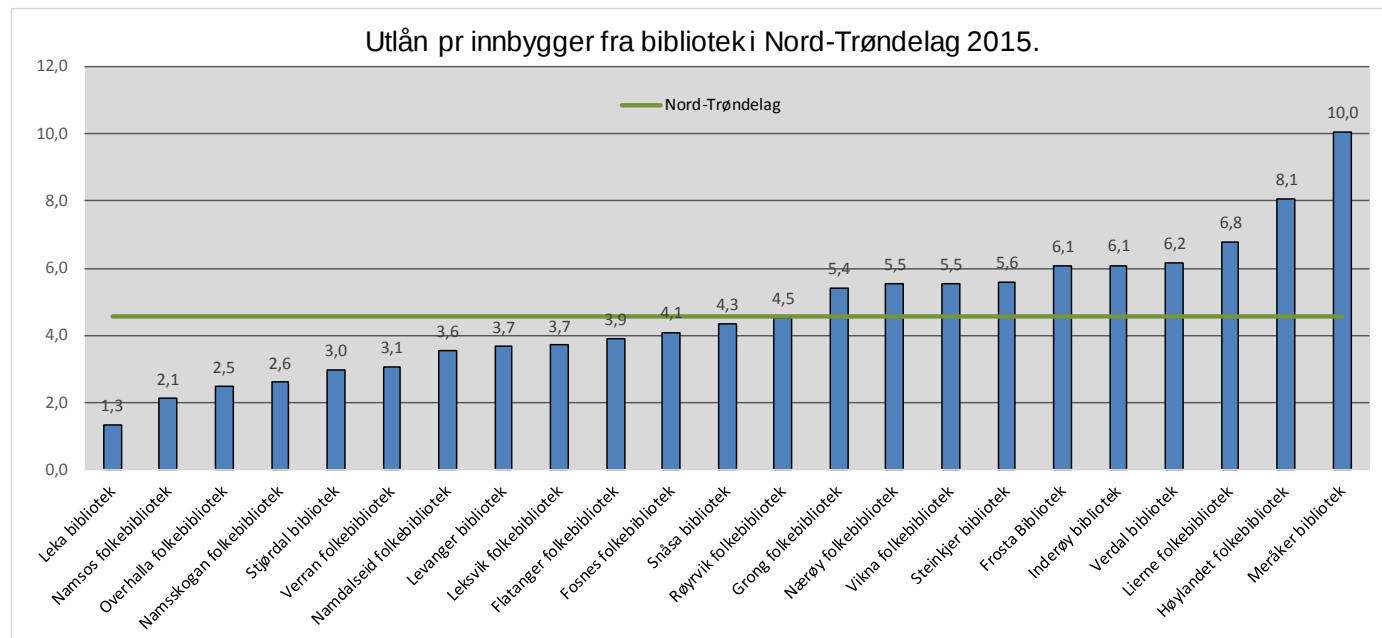
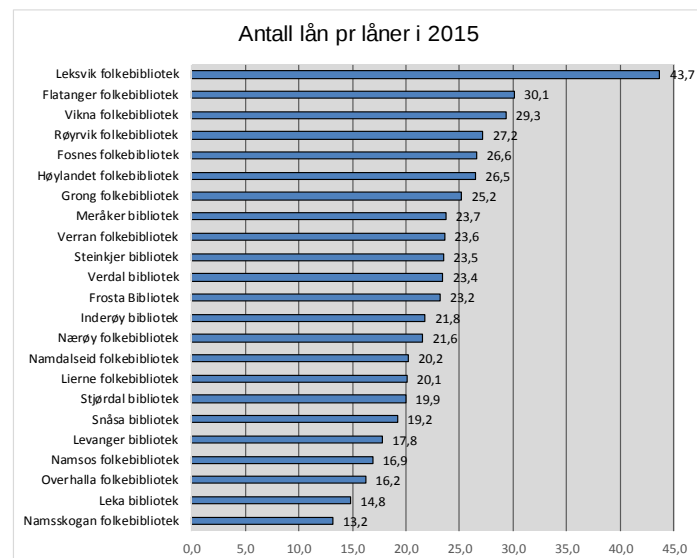
Bibliotekene i Nord-Trøndelag

1 av 5 bruker biblioteket

Barnebokutlånet i Nord-Trøndelag øker for andre år på rad, med en økning på 2,9 %. Dette mens det totalutlånet har en liten nedgang på 0,7 %. Totalt utlån i 2015 var på litt over 617 tusen og barnebok utlånet var på litt over 250 tusen bøker. Det var 27 769 aktive lånere i Nord-Trøndelag i 2015, det vil si at hver femte nord-trønder brukte lånekortet sitt i løpet av året.

Bibliotekbruk foregår på flere måter enn hjemlån. Arrangement i bibliotekene og «på stedet-bruk» av bibliotekenes tjenester er økende trender, og er noe av forklaringen på at bibliotek-besøket har økt med 11 %. Bilblotene i Nord-Trøndelag hadde 735 tusen besøk i 2015.

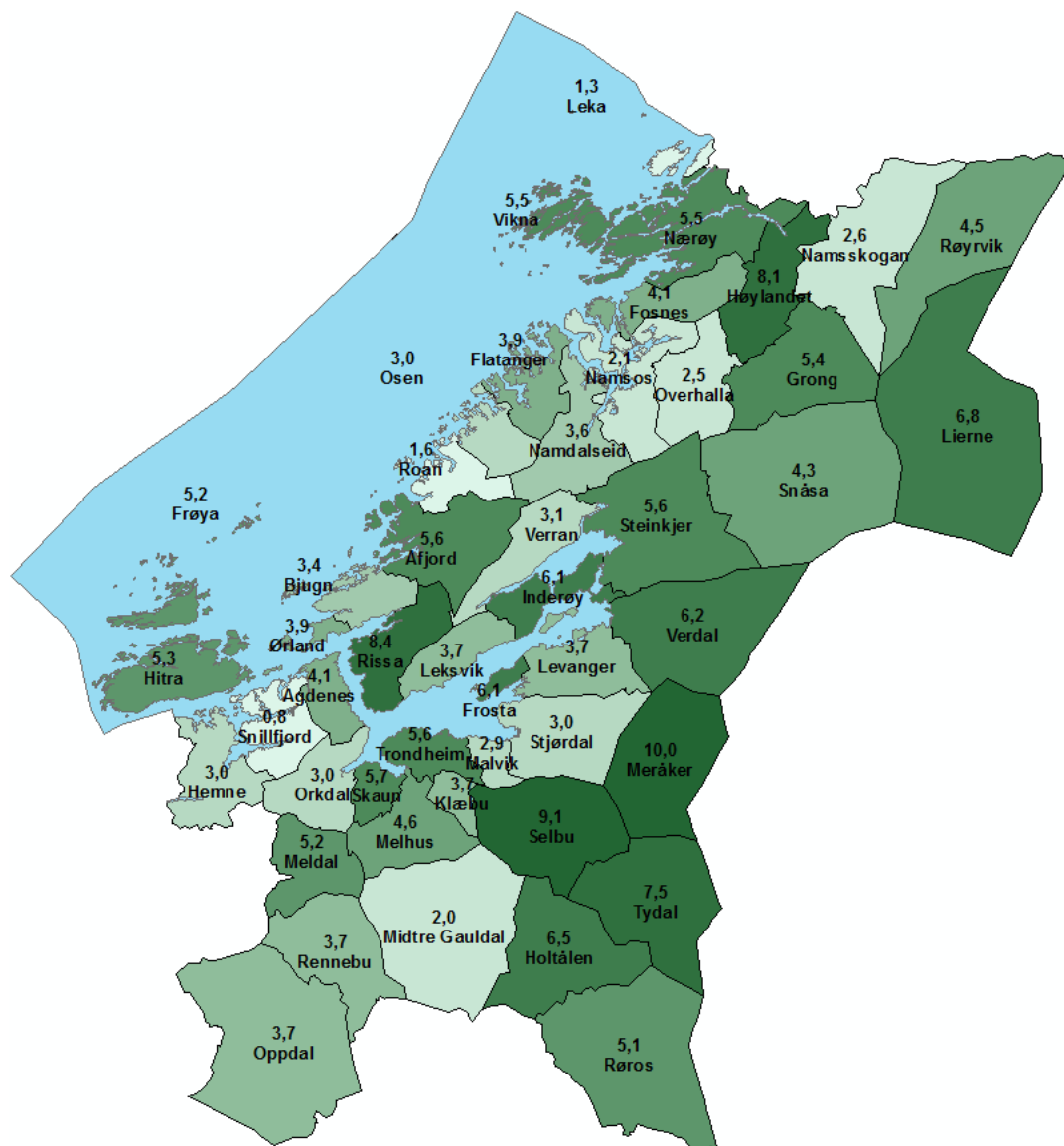
Tre av bibliotekene er i store endringsprosesser, Inderøy, Overhalla og Stjørdal. Dette gir positivt utslag på statistikken for de to som er ferdige. Overhalla bibliotek flyttet i september inn i det nye «HORISONTEN bibliotek og kultursenter».

	Totalt utlån 2014	Totalt utlån 2015	Endring	Endring (prosent)	Besøk 2014	Besøk 2015	Endring	Barnebok utlån 2014	Barnebok utlån 2015	Endring	Endring (prosent)	Aktive lånere 2015	Lån pr låner	Utlån pr innb
Flatanger folkebibliotek	4 950	4 361	-589	-11,9	2 600	2 300	-300	2 900	2 531	-369	-14,6	145	30,1	3,9
Fosnes folkebibliotek	3 030	2 578	-452	-14,9	500	500	0	1 501	1 480	-21	-1,4	97	26,6	4,1
Frosta Bibliotek	15 398	15 888	490	3,2	22 000	22 000	0	9 709	11 019	1 310	11,9	686	23,2	6,1
Gronng folkebibliotek	13 809	13 392	-417	-3,0	14 500	12 000	-2 500	5 475	4 878	-597	-12,2	532	25,2	5,4
Høylandet folkebibliotek	11 227	10 111	-1 116	-9,9	16 582	19 063	2 481	5 195	5 169	-26	-0,5	382	26,5	8,1
Inderøy bibliotek	47 166	41 214	-5 952	-12,6	62 000	55 000	-7 000	17 607	16 524	-1 083	-6,6	1 891	21,8	6,1
Leka bibliotek	878	756	-122	-13,9	700	500	-200	599	307	-292	-95,1	51	14,8	1,3
Leksvik folkebibliotek	14 544	13 103	-1 441	-9,9	13 000	5 000	-8 000	9 569	9 076	-493	-5,4	300	43,7	3,7
Levanger bibliotek	72 630	71 053	-1 577	-2,2	77 201	77 074	-127	24 201	23 283	-918	-3,9	3 996	17,8	3,7
Lierne folkebibliotek	9 845	9 352	-493	-5,0	18 000	15 000	-3 000	1 733	1 648	-85	-5,2	466	20,1	6,8
Meråker bibliotek	25 415	25 415	0	0,0	60 000	60 000	0	15 299	11 058	-4 241	-38,4	1 073	23,7	10,0
Namdalseid folkebibliotek	5 820	5 899	79	1,4	4 500	3 500	-1 000	1 849	1 608	-241	-15,0	292	20,2	3,6
Namsos folkebibliotek	28 814	27 690	-1 124	-3,9	28 500	23 000	-5 500	12 210	10 645	-1 565	-14,7	1 640	16,9	2,1
Namsskogan folkebibliotek	4 006	2 333	-1 673	-41,8	1 350	1 200	-150	1 214	854	-360	-42,2	177	13,2	2,6
Nærøy folkebibliotek	28 234	28 045	-189	-0,7	19 745	20 722	977	11 964	12 031	67	0,6	1 301	21,6	5,5
Overhalla folkebibliotek	8 304	9 327	1 023	12,3	18 672	20 000	1 328	3 776	4 984	1 208	24,2	575	16,2	2,5
Røyrvik folkebibliotek	2 429	2 173	-256	-10,5	3 900	2 300	-1 600	1 080	971	-109	-11,2	80	27,2	4,5
Snåsa bibliotek	10 199	9 311	-888	-8,7	9 400	9 400	0	3 640	3 010	-630	-20,9	485	19,2	4,3
Steinkjer bibliotek	118 558	120 628	2 070	1,7	82 123	83 126	1 003	48 704	50 348	1 644	3,3	5 136	23,5	5,6
Stjørdal bibliotek	73 329	68 221	-5 108	-7,0	85 224	210 998	125 774	18 317	27 854	9 537	34,2	3 420	19,9	3,0
Verdal bibliotek	86 990	91 154	4 164	4,8	73 000	65 950	-7 050	31 411	35 970	4 559	12,7	3 888	23,4	6,2
Verran folkebibliotek	8 458	7 804	-654	-7,7	5 100	2 364	-2 736	3 764	3 255	-509	-15,6	331	23,6	3,1
Vikna folkebibliotek	28 014	24 173	-3 841	-13,7	24 551	24 553	2	11 728	10 097	-1 631	-16,2	825	29,3	5,5
Ebøker felles		13 438							2 130		0,0			
Nord-Trøndelag	622 047	617 419	-4 628	-0,7	643 148	735 550	92 402	243 445	250 730	7 285	2,9	27 769	22,2	4,6

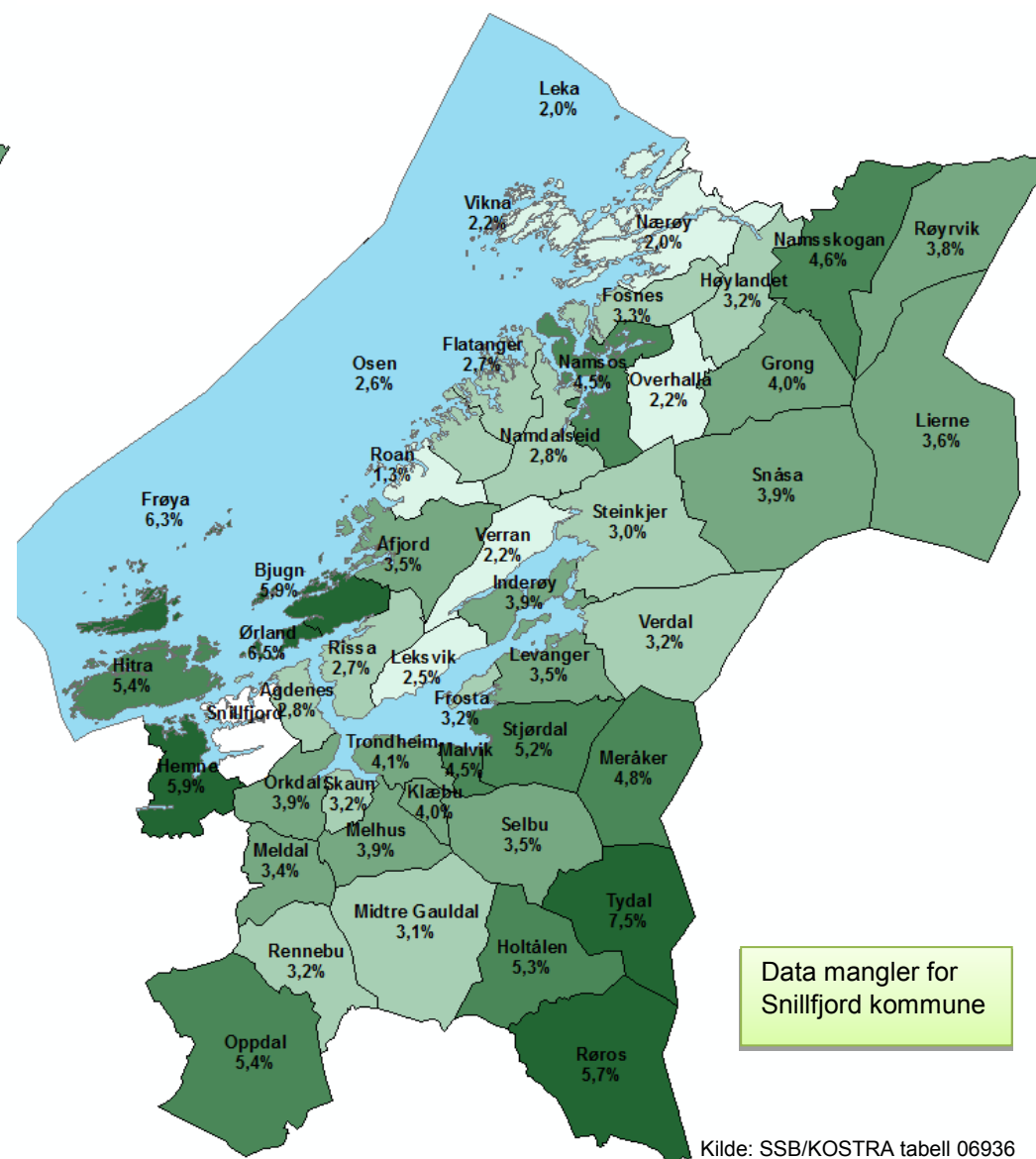
Kilde: Nord-Trøndelag Fylkesbibliotek

Bibliotek utlån per innbygger i 2015

Kilde: Sør-Trøndelag fylkesbibliotek og Nord-Trøndelag Fylkesbibliotek

Netto driftsutgifter i kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter i 2015

Kilde: SSB/KOSTRA tabell 06936

Kulturutgifter

Kommunene i Sør- og Nord-Trøndelag brukte henholdsvis 4,2 % og 3,6 % av sine totale netto driftsutgifter på kultur i 2015. Snittet for landet var et forbruk på 3,8 %.

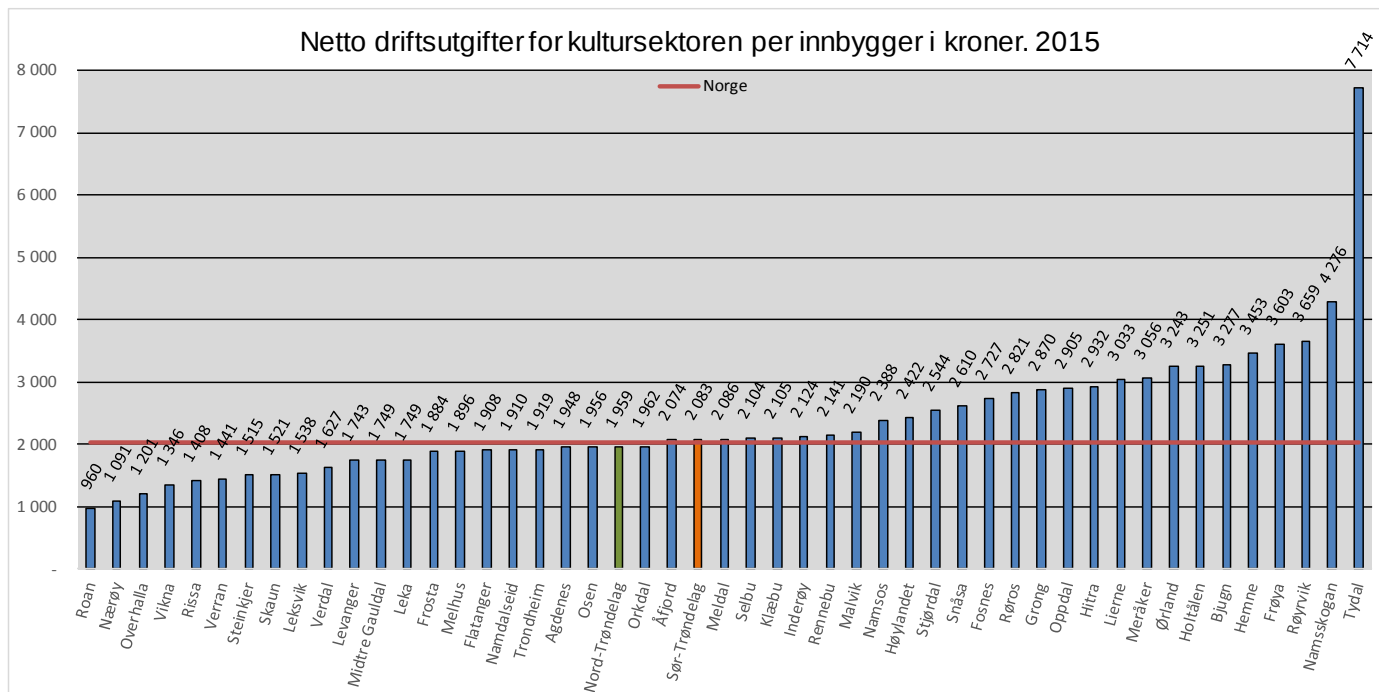
Målt i kr pr innbygger brukte kommunene i Sør-Trøndelag i snitt 2 083 kr til drift av kultursektoren, mens kommunene i Nord-Trøndelag i snitt brukte 1 959 kr pr innbygger.

Det er store forskjeller mellom kommunene i Trøndelag på hvor mye de bruker pr innbygger til drift av kulturtilbud. Tydal og Namsskogan bruker mest med netto driftsutgifter til kultur sektoren på henholdsvis 7 714 og 4 276 kr pr innbygger i 2015.

Kommunene som bruke minst til drift av kultur sektoren i 2015 var Roan og Nærøy med netto driftsutgifter på henholdsvis 960 og 1 091 kr pr innbygger.

Drift av idrettsbygg og idrettsanlegg står for henholdsvis 20,6 % og 18,0 % av driftsutgiftene til kultursektoren i henholdsvis Sør-Trøndelag (134,8 Mill kr) og Nord-Trøndelag (48,0 Mill kr) i 2015.

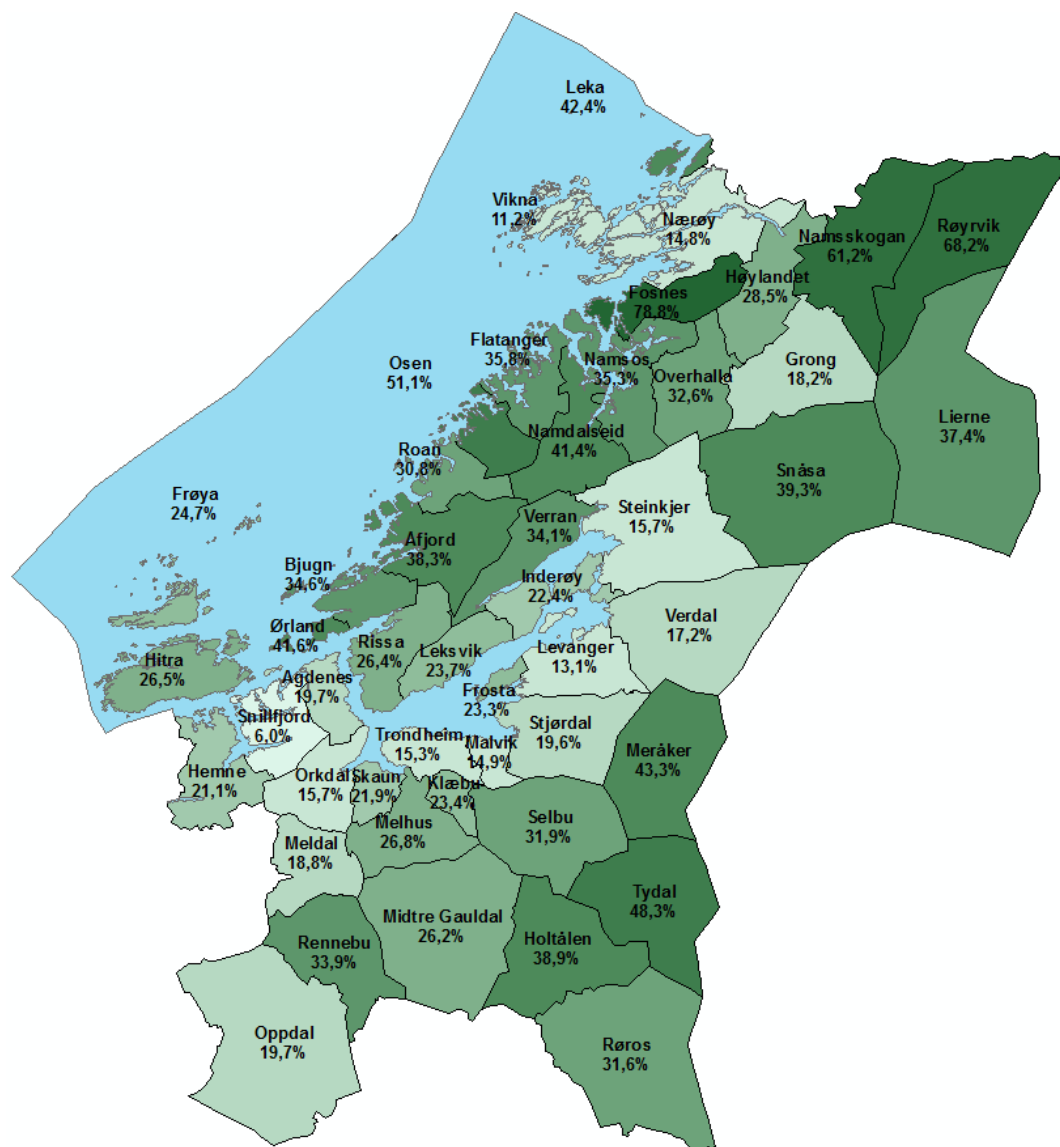
Kommunale musikk- og kulturskoler sto for 16,3 % og 17,5 % av driftsutgiftene til kultursektoren i kommunene i Sør-Trøndelag (106,3 Mill kr) og Nord-Trøndelag (46,8 Mill kr) i 2015.

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner.													
	2010	2011	2012	2013	2014	2015		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Trondheim	1 503	1 659	1 756	1 867	2 099	1 919	Steinkjer	1 418	1 448	1 662	1 541	1 613	1 515
Hemne	2 326	2 357	2 444	2 681	2 897	3 453	Namsos	1 926	2 326	2 711	2 475	2 505	2 388
Snillfjord	1 655	1 478	1 558	1 285	1 389		Meråker	3 112	2 559	2 941	2 712	3 018	3 056
Hitra	1 991	2 412	2 323	2 457	2 730	2 932	Stjørdal	1 583	1 250	1 666	1 908	2 074	2 544
Frøya	1 833	1 673	1 814	2 037	2 900	3 603	Frosta	1 628	1 991	2 097	1 860	1 761	1 884
Ørland	3 278	3 430	3 220	2 689	2 746	3 243	Leksvik	1 926	2 048	2 013	1 720	1 807	1 538
Agdenes	1 044	1 633	1 824	1 885	1 937	1 948	Levanger	1 171	1 339	1 567	1 685	1 681	1 743
Rissa	1 594	1 690	1 667	1 426	1 419	1 408	Verdal	1 332	1 336	1 658	1 764	1 885	1 627
Bjugn	4 400	4 821	4 596	4 074	5 165	3 277	Verran	1 244	902	929	1 127	1 554	1 441
Åfjord	1 947	2 029	1 950	2 136	2 197	2 074	Namdalseid	1 550	1 842	1 943	2 070	1 973	1 910
Roan	814	1 297	1 148	897	951	960	Snåsa	1 707	1 753	2 080	1 997	2 335	2 610
Osen	1 335	1 375	1 370	1 632	1 306	1 956	Lierne	1 994	2 338	2 327	2 319	3 166	3 033
Oppdal	2 569	2 395	2 797	2 783	3 421	2 905	Røyrvik	6 124	5 393	8 455	10 349	2 360	3 659
Rennebu	1 615	1 407	1 890	1 910	2 287	2 141	Namsskogan	3 836	4 675	4 530	4 310	4 601	4 276
Meldal	1 125	1 222	1 382	1 373	1 351	2 086	Gronn	2 796	3 111	3 323	3 342	3 229	2 870
Orkdal	2 084	1 691	1 817	1 790	1 842	1 962	Høylandet	2 078	2 193	2 144	2 387	2 486	2 422
Røros	2 177	2 475	2 643	2 746	2 893	2 821	Overhalla	1 361	1 257	1 320	1 391	1 307	1 201
Holtålen	1 353	1 580	1 522	1 999	2 903	3 251	Fosnes	3 021	2 997	3 055	3 316	2 830	2 727
Midtre Gauldal	1 596	1 811	1 896	1 618	1 810	1 749	Flatanger	1 755	1 691	2 036	1 987	1 950	1 908
Melhus	1 851	1 617	1 735	1 706	1 769	1 896	Vikna	973	883	969	879	1 161	1 346
Skaun	1 151	1 147	1 097	1 330	1 312	1 521	Nærøy	1 272	1 453	1 200	1 166	1 233	1 091
Klæbu	1 659	1 804	1 912	1 810	1 886	2 105	Leka	930	1 227	1 528	1 809	1 681	1 749
Malvik	1 482	1 579	1 871	1 817	1 916	2 190	Inderøy			1 500	1 633	1 792	2 124
Selbu	2 181	2 109	2 171	2 378	2 258	2 104	Nord-Trøndelag	1 564	1 594	1 826	1 855	1 922	1 959
Tydal	4 351	5 422	5 979	7 042	8 158	7 714	Sør-Trøndelag	1 691	1 791	1 889	1 945	2 161	2 083

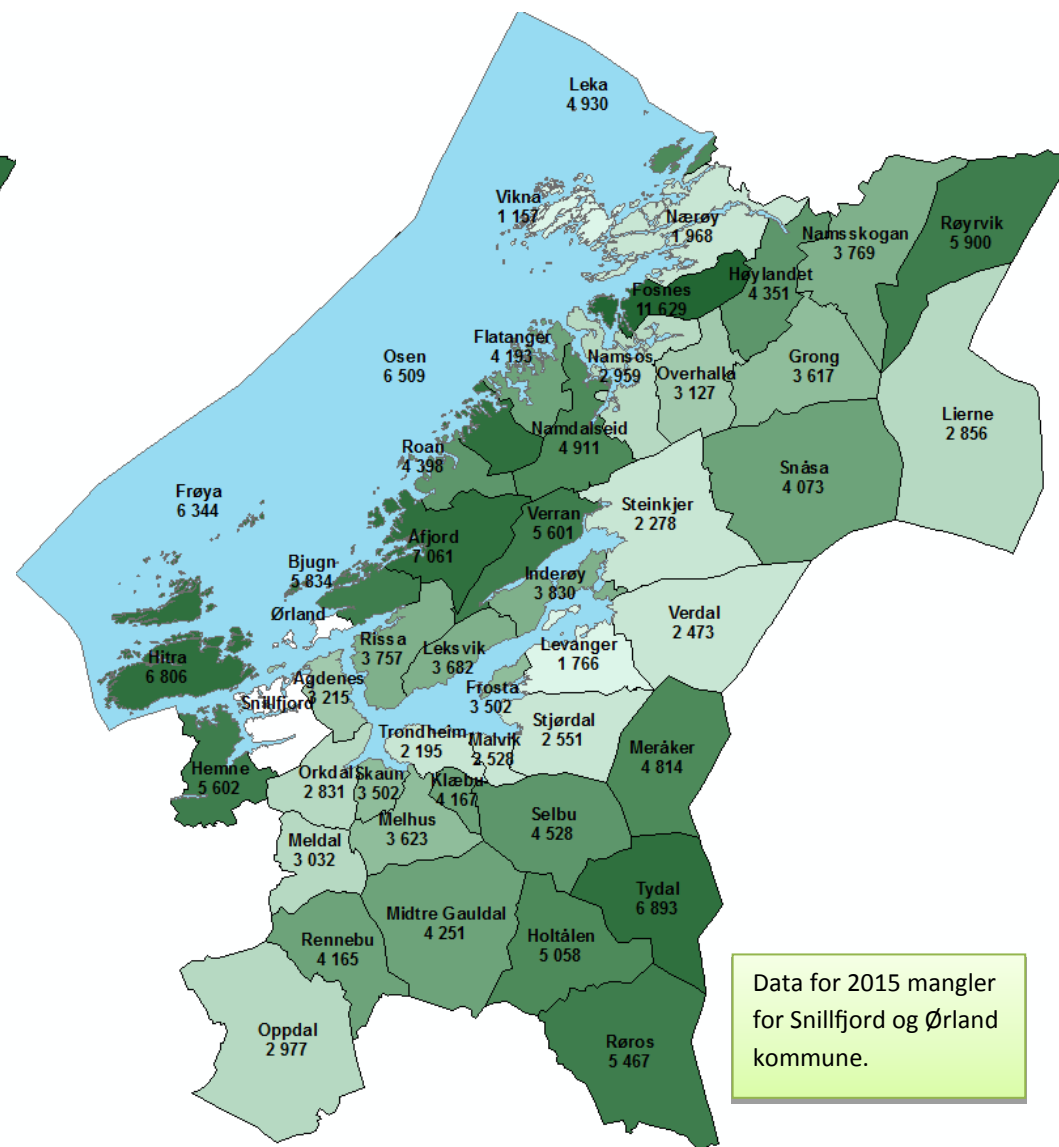
Kilde: SSB/KOSTRA tabell 06936

Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år. 2015

Kilde: SSB/KOSTRA tabell 06936

Netto driftsutgifter (kr) til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år. 2015

Data for 2015 mangler for Snillfjord og Ørland kommune.

Kilde: SSB/KOSTRA tabell 06936

Den kulturelle skolesekken

140 000 deltakere i Trøndelag

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at alle skoleelever i Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Den kulturelle skolesekken er et samarbeidsprosjekt mellom Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

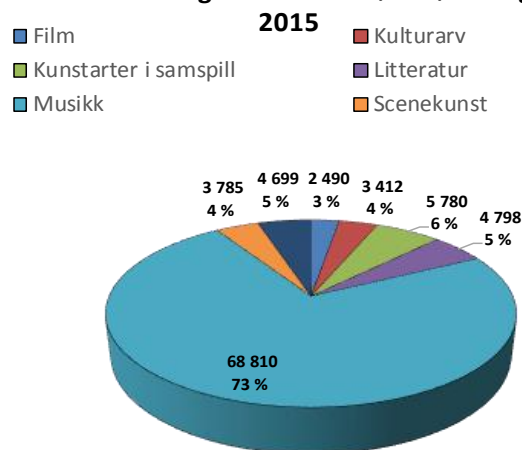
Elevene og skolene skal gjennom ordningen få mulighet til å oppleve, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for profesjonell kunst- og kulturuttrykk av alle slag. Kulturtilbudene skal være av høy kvalitet og vise hele bredden av kulturuttrykk innenfor scenekunst, visuell kunst, musikk, film, litteratur, kulturarv.

Den kulturelle skolesekken har vært en del av regjeringens kulturpolitiske satsing for grunnskolen siden 2001, og har etter hvert blitt utvidet til videregående skole. Dette betyr at alle elever – fra 6 til 19 år – innlemmes i ordningen.

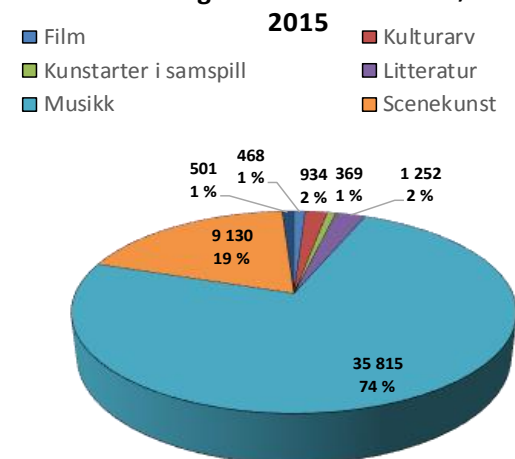
Den kulturelle skolesekken arrangerte i 2015 for 1 162 hendelser i grunnskolen i Sør-Trøndelag og 458 hendelser i grunnskolen i Nord-Trøndelag. Hendelsene i grunnskolen nådde ut til 93 774 deltagere i Sør-Trøndelag og 48 469 deltagere i Nord-Trøndelag.

I den videregående skolen arrangerte den kulturelle skolesekken i 2015 110 hendelser i Sør-Trøndelag og 216 hendelser i grunnskolen i Nord-Trøndelag. Hendelsene i videregående nådde ut til 11 137 deltagere i Sør-Trøndelag og 14 213 deltagere i Nord-Trøndelag.

Antall deltagelser på den kulturelle skolesekken i grunnskolen i Sør-Trøndelag .

Antall deltagelser på den kulturelle skolesekken i grunnskolen i Nord-Trøndelag .

Den kulturelle skolesekken i grunnskolen. 2015

Sør-Trøndelag				Nord-Trøndelag			
	Antall produksjoner	Antall hendelser	Antall deltagelser		Antall produksjoner	Antall hendelser	Antall deltagelser
Film	4	100	2 490	Film	2	23	468
Kulturarv	6	103	3 412	Kulturarv	3	35	934
Kunstarter i samspill	3	50	5 780	Kunstarter i samspill	1	8	369
Litteratur	9	160	4 798	Litteratur	4	43	1 252
Musikk	20	512	68 810	Musikk	12	283	35 815
Scenekunst	4	43	3 785	Scenekunst	4	44	9 130
Visuell kunst	5	194	4 699	Visuell kunst	1	22	501
Total	51	1 162	93 774	Total	27	458	48 469

Den kulturelle skolesekken i videregående. 2015

Sør-Trøndelag				Nord-Trøndelag			
	Antall produksjoner	Antall hendelser	Antall deltagelser		Antall produksjoner	Antall hendelser	Antall deltagelser
Film	2	24	3 735	Film	3	22	1 835
Kulturarv	3	17	292	Kulturarv	1	27	750
Kunstarter i samspill				Kunstarter i samspill	8	37	2 508
Litteratur	3	20	1 200	Litteratur	4	43	1 310
Musikk	3	3	443	Musikk			
Scenekunst	7	35	5 087	Scenekunst	10	65	7 271
Visuell kunst	3	11	380	Visuell kunst	2	22	539
Total	21	110	11 137	Total	28	216	14 213

Kilde: Sør- og Nord-Trøndelag fylkeskommune

Spillemidler til idrettsanlegg

132 millioner til idrettsanlegg i Trøndelag

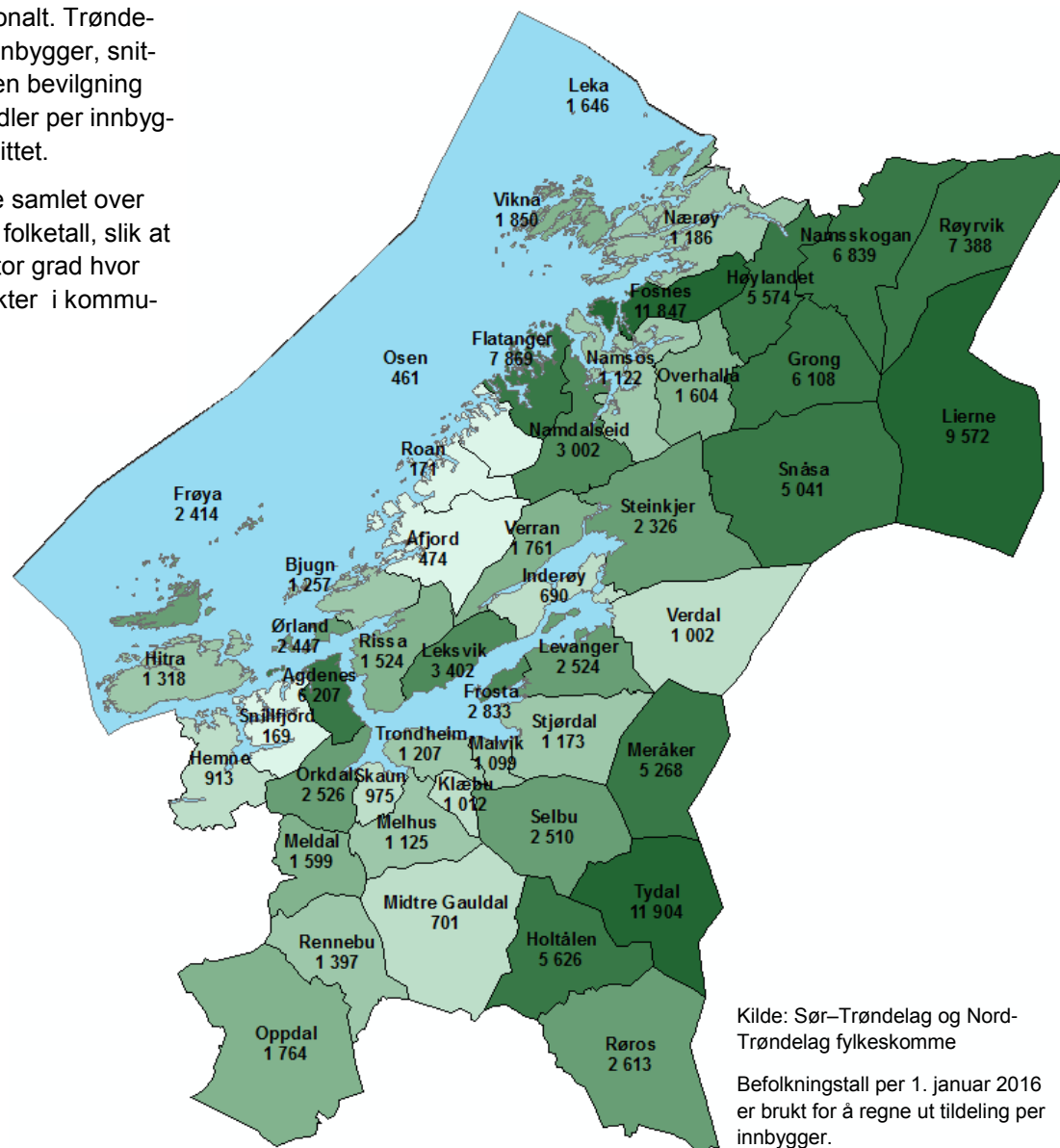
I 2016 ble det bevilget nesten 1,2 milliarder kr i spillemidler til idrettsanlegg nasjonalt. Trøndelag sin andel av disse pengene var 132 millioner kr, som tilsvarer 293,7 kr per innbygger, snittet for landet er en bevilgning på 229,6 kr per innbygger. Nord-Trøndelag med en bevilgning på 386,3 kr per innbygger i 2016 er det fylket i landet som får nest mest spillemidler per innbygger. Også Sør-Trøndelag med 253,4 kr per innbygger i 2016 ligger over landssnittet.

Når det gjelder fordelingen av spillemidlene i Trøndelag så er det best å se dette samlet over flere år. I dette tilfellet er perioden 2008 til 2015 valgt. Tallene er også justert for folketall, slik at de viser tildelinger pr innbygger. Forskjellene mellom kommunene reflekterer i stor grad hvor mange prosjekter det er søkt om i de forskjellige kommunene. Et eller to prosjekter i kommuner med få innbyggere vil også gi store utslag.

Spillemidler til idrettsanlegg (kr) 2015 og 2016						
	2015	2016	Endring 2015-2016		Kroner pr innbygger 2015	Kroner pr innbygger 2016
Østfold	47 189 000	50 558 000	3 369 000	7,1 %	164,3	174,4
Akershus	101 208 000	116 409 000	15 201 000	15,0 %	173,0	195,8
Oslo	35 210 000	76 238 000	41 028 000	116,5 %	54,4	115,8
Hedmark	39 802 000	43 930 000	4 128 000	10,4 %	204,0	224,9
Oppland	49 856 000	50 356 000	500 000	1,0 %	264,1	266,5
Buskerud	65 367 000	79 898 000	14 531 000	22,2 %	237,9	287,7
Vestfold	56 089 000	58 895 000	2 806 000	5,0 %	231,1	240,4
Telemark	37 648 000	37 530 000	-118 000	-0,3 %	218,9	217,6
Aust-Agder	37 001 000	38 421 000	1 420 000	3,8 %	322,4	331,8
Vest-Agder	51 476 000	54 596 000	3 120 000	6,1 %	284,6	298,8
Rogaland	93 234 000	106 685 000	13 451 000	14,4 %	199,9	226,9
Hordaland	97 052 000	103 729 000	6 677 000	6,9 %	189,8	200,8
Sogn og Fjordane	37 130 000	45 823 000	8 693 000	23,4 %	340,1	418,4
Møre og Romsdal	63 998 000	67 685 000	3 687 000	5,8 %	242,7	255,1
Sør-Trøndelag	74 733 000	79 398 000	4 665 000	6,2 %	241,0	253,4
Nord-Trøndelag	47 132 000	52 686 000	5 554 000	11,8 %	347,2	386,3
Nordland	61 227 000	55 179 000	-6 048 000	-9,9 %	253,3	228,1
Troms	40 455 000	52 171 000	11 716 000	29,0 %	247,5	317,5
Finnmark	23 170 000	27 112 000	3 942 000	17,0 %	306,5	357,9
Norge	1 058 977 000	1 197 299 000	138 322 000	13,1 %	205,0	229,6
Trøndelag	121 865 000	132 084 000	10 219 000	8,4 %	273,4	293,7

Kilde: Regjeringen pressemelding NR 38/15 og NR 29/16

Tildelinger (kr per innbygger) til ordinære anlegg totalt for perioden 2008-2015

Kilde: Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylkeskomme

Befolkningstall per 1. januar 2016 er brukt for å regne ut tildeling per innbygger.

Foto: Guri Wist

Kapittel 7: Folkehelse

Folkehelsearbeidet defineres som samfunnets innsats for å påvirke faktorer som fremmer befolkningens helse og trivsel, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Statistikken som er relevant for folkehelsen er faktorer som beskriver helsetilstanden og påvirker den. Statistikk som beskriver helsa er mindre tilgjengelig enn data om faktorene som påvirker den, og dette reflekteres i utvalget av statistikk. Faktorer som påvirker folkehelsa finnes også i alle de foregående kapitlene.

Det er forskjellig tilfang av god helsestatistikk mellom fylkene. Nord-Trøndelag har Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) med god helseinformasjon om en stor andel av befolkningen. For begge fylkene finnes det statistikk fra SSB og Folkehelseinstituttet i tillegg til andre kilder.

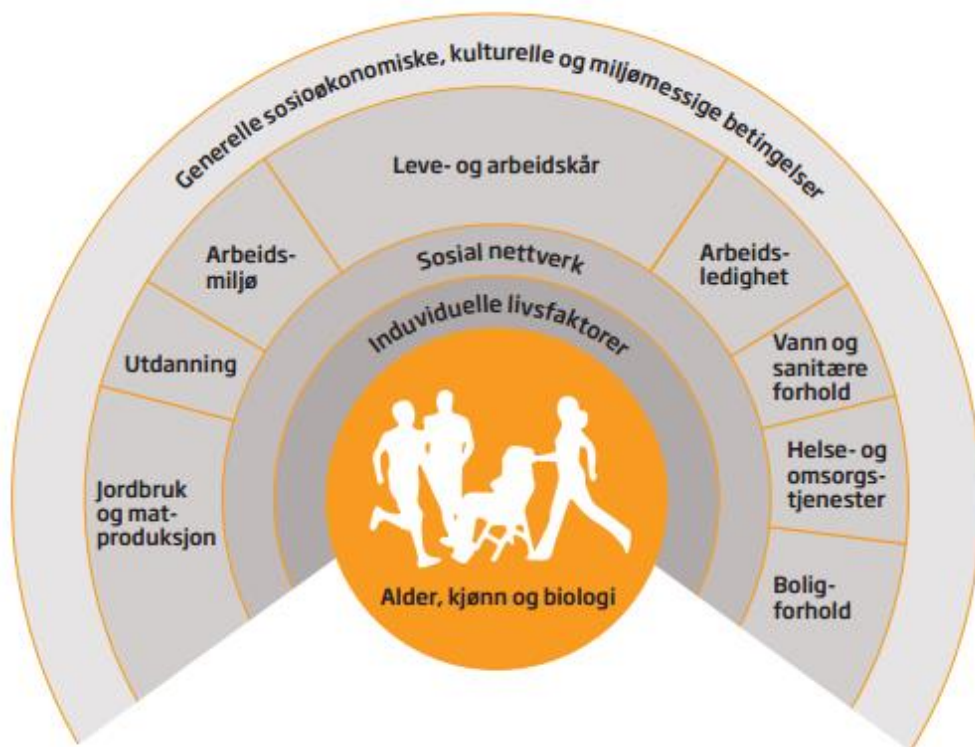
Folkehelseutfordringene i Trøndelag er stort sett tilsvarende det nasjonale nivået. Statistikken i dette kapittelet fra levekårsundersøkelsen og folkehelseprofilen viser at Sør-Trøndelag kommer noe bedre ut enn Nord-Trøndelag på flere områder, selv om det er en del usikkerhet ved tallene.

Sosiale ulikheter i helse

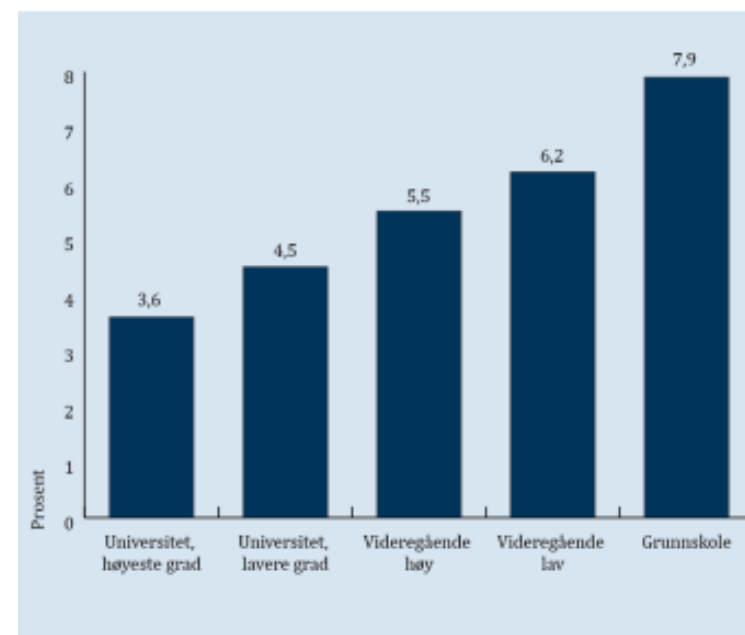
Folkehelsen påvirkes av det samfunnet vi lever i. Den samlede folkehelsesituasjonen i en kommune, eller et fylke, eller i landet er ikke kun summen av individuelle valg og genetiske forutsetninger. Det er også store geografiske forskjeller i helse og betydelige sosiale helseforskjeller. Samfunnsmessige forhold skaper disse forskjellene, som vi kan påvirke gjennom planlegging, forvaltning og tiltak. Kunnskap om disse samfunns- og miljømessige forhold er da en forutsetning for å ivareta innbyggernes helse

Disse faktorene og deres relasjoner er fremstilt i en mye anvendt figur (under) utarbeidet av Whitehead og Dahlgren allerede i 1991. Figuren viser at individuelle valg, med unntak av faktorer som alder, kjønn, biologi etc., påvirkes gjennom et sett av ytre faktorer - både i miljø og samfunn - positive som negative. Figuren illustrerer også at det må arbeides på mange nivåer, og i mange sektorer for å forebygge sykdom og fremme helse. (God oversikt - en forutsetning for god folkehelse, 2013, Helsedirektoratet).

Mange av faktorene i de ytre sirklene er omtalt i tidligere kapittel i dokumentet - som utdanning og arbeidsliv- uten at innvirkningen på folkehelse er blitt direkte beskrevet. Dette kapitlet trekker fram noen faktorer som ikke er nevnt i tidligere kapittel. Samtidig er det viktig å bruke tidligere kapittel som et grunnlag for å forstå forutsetningene for helse i befolkningen, og de indikatorene vi har på dagens helsetilstand.

Påvirkningsfaktorer for folkehelse : leve- og arbeidskår, sosiale nettverk, og individuelle faktorer. (Whitehead og Dahlgren, 1991, gjengitt i Folkehelsepolitisk rapport 2015, Helsedirektoratet).

Prosent døde 1993-1999 blant menn, alder 40-66 i 1992 og bosatt i Norge, etter utdanning. Aldersstandardisert (Sosial ulikhet i helse: En norsk kunnskapsoversikt, HiOA, 2014)

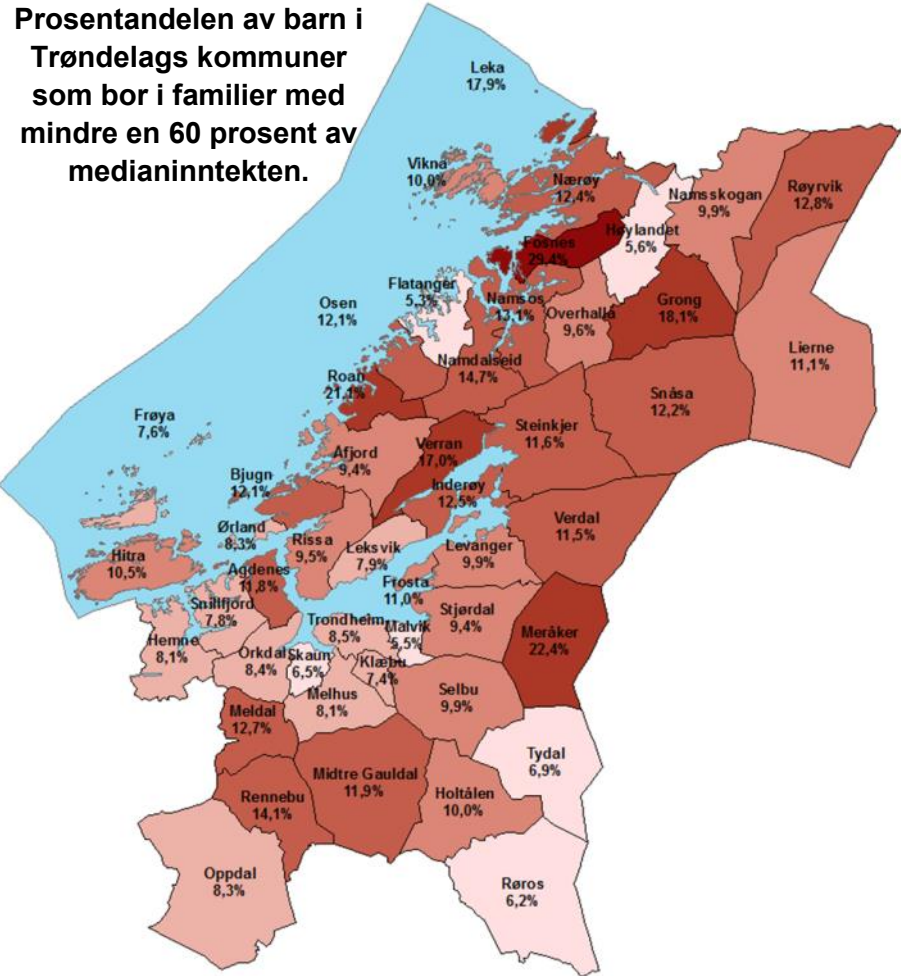
Barn i lavinntektsfamilier

Store forskjeller mellom kommunene i andel barn i lavinntektshusholdninger. Variasjoner fra 5 til 29 %

Fattigdom på et slikt nivå at man ikke har råd til mat eller strøm er ikke et stort problem i Norge. Likevel er det mange barn som lever i familier med lav inntekt sammenlignet med resten. Barnefattigdommen er også skjevt fordelt, hvor rundt halvparten av barn i fattige familier har innvandrerbakgrunn. Inntekten vil påvirke muligheten for deltakelse i samfunnet, og er samtidig en indikasjon på de økonomiske ulikhetene som finnes i det lokale miljøet. På kartet ser man andelen av barn i alderen 0-18 år som er i familier som tjener mindre enn 60 prosent av medianinntekten. Som vanlig med statistikk for små grupper, så skiller de kommunene med veldig små befolkningen seg ut i både negativ og positiv forstand.

I mange av de små kommunene er barn i fattige familier en liten gruppe som andel av befolkningen og i absolutte tall. Dette gjør det vanskelige å lage tiltak som treffer disse gruppene og samtidig unngår å stigmatisere de.

Prosentandelen av barn i Trøndelags kommuner som bor i familier med mindre en 60 prosent av medianinntekten.

Personer under 18 år i husholdninger med en inntekt under 60% av medianinntekten							
	Antall barn i lavinntektsfamilier	Andel av gruppen (%)	Antall barn i kommunen totalt		Antall barn i lavinntektsfamilier	Andel av gruppen (%)	Antall barn i kommunen totalt
Trondheim	3 216	9	37 830	Steinkjer	528	12	4 553
Hemne	73	8	900	Namsos	396	13	3 020
Snillfjord	14	8	180	Meråker	109	22	487
Hitra	92	11	878	Stjørdal	514	9	5 472
Frøya	72	8	952	Frosta	63	11	572
Ørland	88	8	1 062	Leksvik	60	8	759
Agdenes	38	12	323	Levanger	429	10	4 330
Rissa	140	10	1 472	Verdal	381	12	3 312
Bjugn	120	12	995	Verran	80	17	470
Ålfjord	59	9	627	Namdalseid	49	15	334
Roan	36	21	171	Snåsa	54	12	441
Osen	24	12	198	Lierne	32	11	287
Oppdal	122	8	1 466	Røyrvik	12	13	94
Rennebu	71	14	505	Namsskogan	18	10	181
Meldal	101	13	793	Grong	89	18	493
Orkdal	222	8	2 640	Høylandet	17	6	305
Røros	63	6	1 011	Overhalla	85	10	887
Holtålen	38	10	379	Fosnes	32	29	109
Midtre Gauldal	159	12	1 333	Flatanger	11	5	206
Melhus	311	8	3 843	Vikna	105	10	1 047
Skaun	131	7	2 015	Nærøy	135	12	1 085
Klæbu	120	7	1 628	Leka	17	18	95
Malvik	189	6	3 431	Inderøy	192	13	1 539
Selbu	85	10	856	Nord-Trøndelag	3407	11	30078
Tydal	10	7	145	Sør-Trøndelag	5593	9	65633

Kilde: SSB tabell 08764

Gjennomføring av videregående utdanning etter foreldrenes utdanningsnivå

Barn av høyt utdannede har høyere fullføring i videregående

Utdanningsnivået er en faktor som ofte diskuteres i forskning om sosiale ulikheter helse, hvor forskjellen i helse og levealder viser seg å korrelere med utdanningsnivået. Statistikken her viser at foreldres utdanningsnivå har en sammenheng med barnas gjennomføring av videregående utdanning. Hvis utdanningsnivået påvirker helsa, så vil dette kunne være en forklaring på hvordan sosiale helseulikheter går i arv.

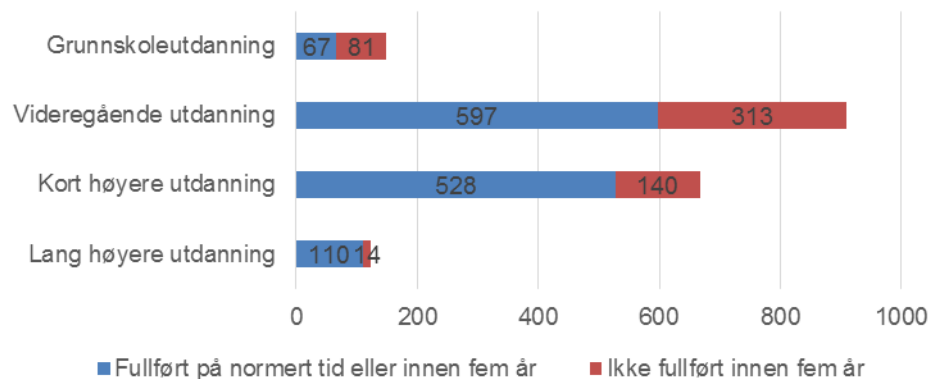
Statistikken viser at foreldres utdanningsnivå har en sterk sammenheng med barns sannsynlighet for å gjennomføre videregående utdanning. Den største gruppen som ikke fullfører utdanningsløpet på normert tid finner man blant de som har foreldre som har videregående som høyeste fullførte utdanningsnivå.

Sammenheng mellom foreldrenes utdanningsnivå og barns gjennomføring av videregående utdanning er gjeldende i begge fylkene. Det er flere i Sør-Trøndelag som har foreldre med høyere utdanning, og dermed utgjør de som fullfører innen fem år en større gruppe i sør-fylket

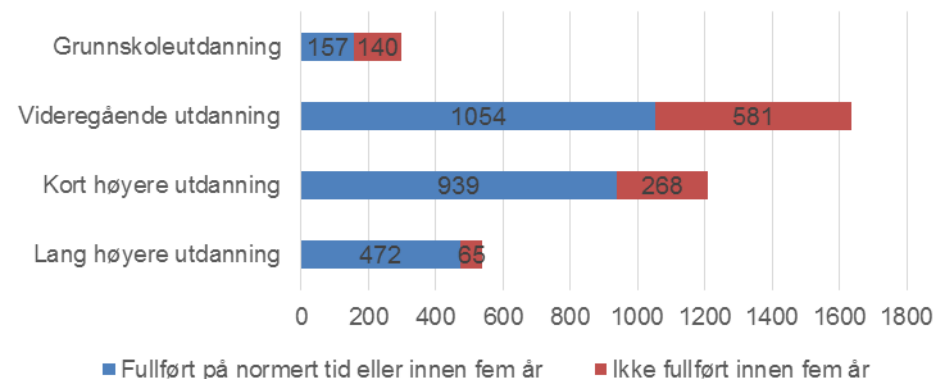
Antall elever som har fullført, sluttet, eller gjennomført videregående utdanning etter foreldres utdanningsnivå (Elever som begynte i 2009 etter fem år)					
	Fullført på normert tid	Fullført på mer enn normert tid	Fortsatt i videregående opplæring etter 5 år	Gjennomført VKII/gått opp til fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Landet					
Lang høyere utdanning	5579	725	155	355	402
Kort høyere utdanning	13546	2804	842	1409	1957
Videregående utdanning	13944	4469	1892	2179	5102
Grunnskoleutdanning	1996	889	583	678	2124
Uoppgitt utdanning	332	160	92	121	452
Sør-Trøndelag					
Lang høyere utdanning	405	67	11	30	24
Kort høyere utdanning	783	156	65	81	122
Videregående utdanning	796	258	134	120	327
Grunnskoleutdanning	97	51	33	22	77
Uoppgitt utdanning	6	3	1	1	6
Nord-Trøndelag					
Lang høyere utdanning	99	11	5	5	4
Kort høyere utdanning	455	73	38	47	55
Videregående utdanning	460	137	74	72	167
Grunnskoleutdanning	44	20	15	13	51
Uoppgitt utdanning	0	3	0	1	1

Kilde: SSB tabell 09262

Antall elever som har fullført videregående utdanning etter foreldrenes utdanningsnivå i Nord-Trøndelag (2009-kullet)

Antall elever som har fullført videregående utdanning etter foreldrenes utdanningsnivå i Sør-Trøndelag (2009-kullet)

Levevaner

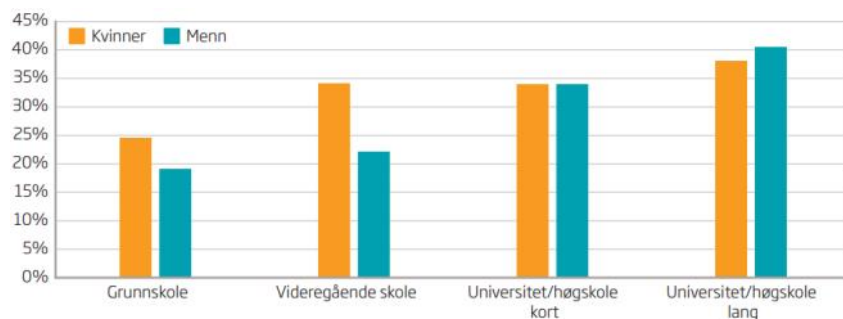
Nedgang i andel røykere i Trøndelag

Levevaner er en viktig faktor for folkehelsa og er den faktoren personer selv har størst innvirkning på.

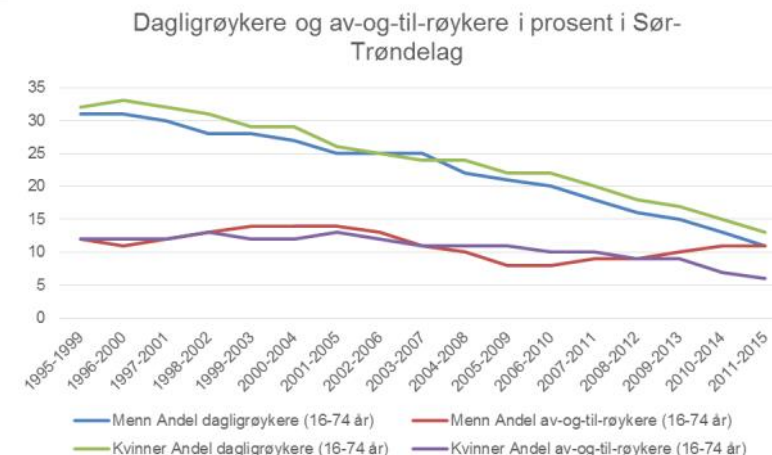
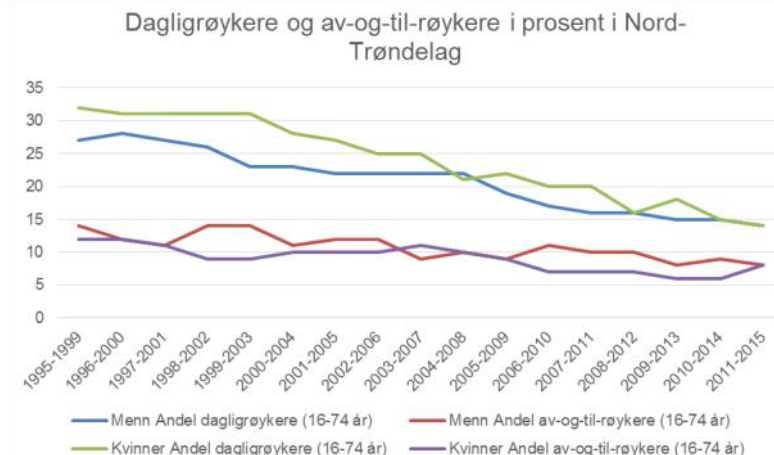
Levekårsstatistikken viser hvordan trøndelagsfylkene sammenligner seg med landet. I følge denne røyker færre røyker daglig i Sør-Trøndelag sammenlignet med landet og Nord-Trøndelag, og det er flere som snuser i Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag enn snittet i landet. Ellers varierer begge fylkene noe rundt snittet i positiv og negativ retning. Samtidig viser det seg at statistikken fra levekårsundersøkelsen avviker en del fra røykestatistikken over. Begge statistikken er produsert av SSB ved hjelp av representative utvalg, men som på fylkesnivå utgjør små grupper. Dette gjør at man kan spore en trend, men i liten grad si at dette beskriver situasjonen i fylket.

Generelt sett er det færre som røyker i dag enn tidligere, som er den gjeldende trenden i Trøndelag og landet,

Andel av befolkningen som oppfyller de nasjonale anbefalingen om fysisk aktivitet

Andelen som oppfyller de nasjonale anbefalingene om daglig fysisk aktivitet (min. 150 minutter moderat intensitet eller 75 minutter med høy intensitet per uke) i befolkningen etter utdanning 2001/4/15) (Folkehelsepolitisk rapport 2015, Helse- direktoratet).

Figurer over, SSB, Røykevaner, tabell 07762. Tabell under, SSB, Levevaner 11277.

Levevaner i trøndelagsfylkene og landet i 2015 (ca. 400 respondenter i hvert fylke, 8000 for landet)			
Prosent av befolkningen som har de ulike vanene	Landet	S-T	N-T
Drikker alkohol en gang per uke eller oftere	32	36	28
Skadelig allkoholforbruk	4	4	3
Røyker daglig	13	7	13
Dagligrøykende: Antall sigaretter per dag	17	13	11
Røyker av og til	7	7	5
Utsatt for passiv røyking	3	2	2
Bruker snus daglig	9	14	15
Bruker snus av og til	4	4	3
Sitter i ro 10 timer eller mer på hverdager (jobb, skole og fritid)	8	9	6
Mosjonerer ukentlig eller oftere	71	75	76
Mosjonerer aldri	16	12	14
Går til/fra jobb. En halv time eller mer en typisk hverdag	28	33	26
Sykler til/fra jobb, skole eller butikk. 30 min. eller mer.	6	7	7
Mer enn 2,5 timer på sport, trening og annen fysiske aktivitet per uke	52	58	53
Trener styrke en gang i uken eller oftere	35	41	35
Undervektig (kroppsmasseindeks<18,5)	5	3	3
Noe overvektig (kroppsmasseindeks 25-27)	18	20	20
Overvektig (kroppsmasseindeks 27-30)	16	14	22
Fedme (kroppsmasseindeks >=30)	12	8	14
Spiser fisk eller sjømat daglig som pålegg eller middag	6	5	4
Spiser vanligvis frisk frukt og bær daglig	54	49	55
Spiser vanligvis grønnsaker eller salat daglig	55	51	57
Drikker sukkerholdige drikker daglig	15	13	18

Frilftsaktiviteter og trening

8 av 10 går tur i skog og fjell

SSB foretar med jevne mellomrom levekårsundersøkelser der blant annet hvor ofte befolkningen driver med ulike trenings- og frilftsaktiviteter er et av temaene.

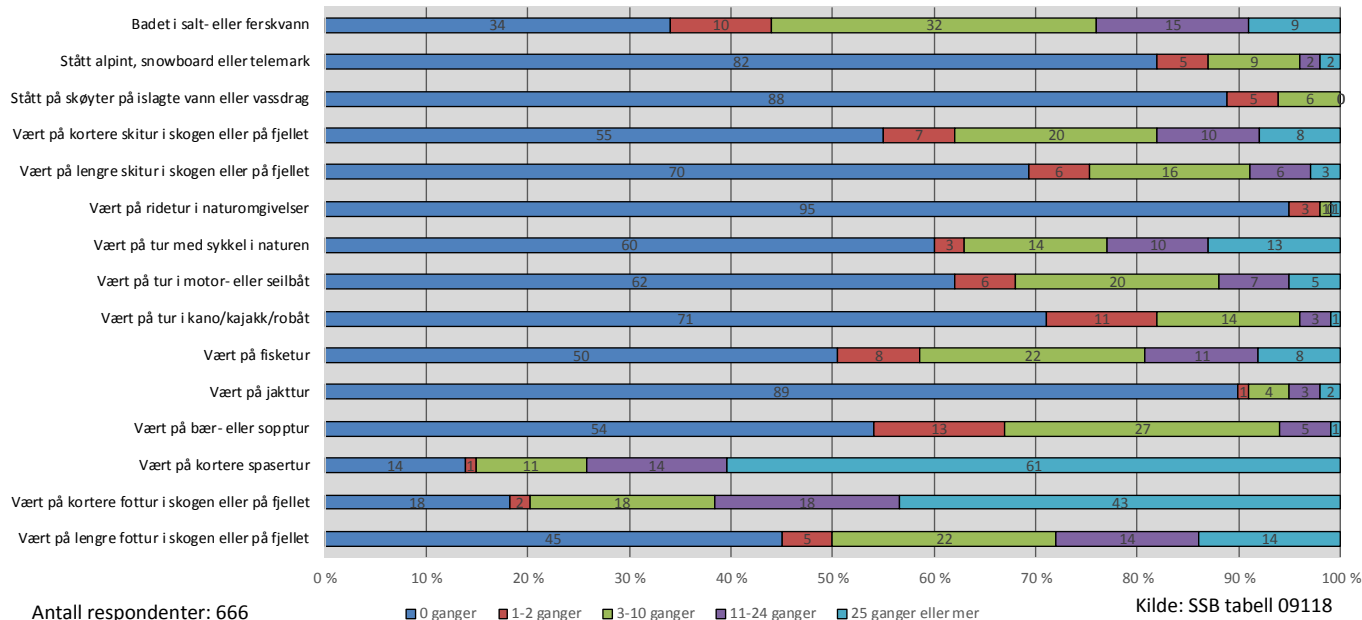
Levekårsundersøkelsene forteller at den mest vanlige frilftsaktiviteten blant befolkningen i Trøndelag er korte spaserturer og fotturer i skogen eller på fjellet. 61 % av trønderne har vært på flere enn 25 korte spaserturer turer i løpet av et år. Når det kommer til fotturer i fjellet eller skogen er 82 % av trønderne årlig på korte turer og 55 % årlig på lengre turer. Hele 43 % tar mer enn 25 kortere turer i skogen eller på fjellet i løpet av et år.

Videre viser levekårsundersøkelsen at 50 % av trønderne har vært på fisketur, mens 11 % har vært på jakt i løpet av året. 66 % har badet i enten salt- eller ferskvann.

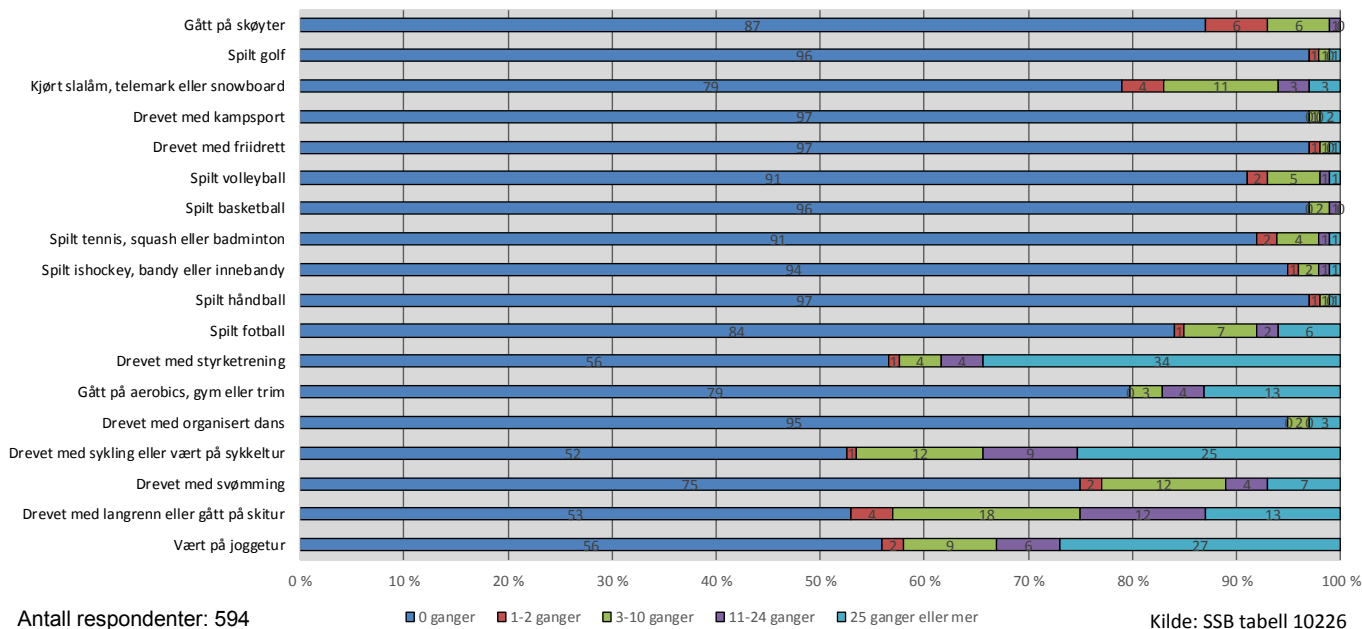
De mest utbredte treningsaktivitetene blant trønderne er sykling, langrenn, jogging og styrketrening. 48 % av trønderne sykler årlig, 47 % går på ski hvert år, mens 44 % driver med jogging eller styrketrening. Styrketrening er den aktiviteten som bedrives med størst hyppighet, med 34 % som trener styrke mer enn 25 ganger i året. Til sammenligning er det 16 % som spiller fotball i løpet av et år.

Gjennom levekårsundersøkelsene som refseres til her undersøker SSB trenings- og frilftslivsvannene til respondenter et utvalg som valgt ut for å være representativt for landet. På trøndelagsnivå er antall respondenter i de to undersøkelsene på kun 666 og 594 personer og det vil dermed være en viss feilmargen knyttet resultatene fra undersøkelsene

Deltakelse på ulike frilftslivsaktiviteter i løpet av de siste 12 måneder. Trøndelag. 2014

Deltakelse på ulike treningsaktiviteter i løpet av de siste 12 måneder. Trøndelag. 2013

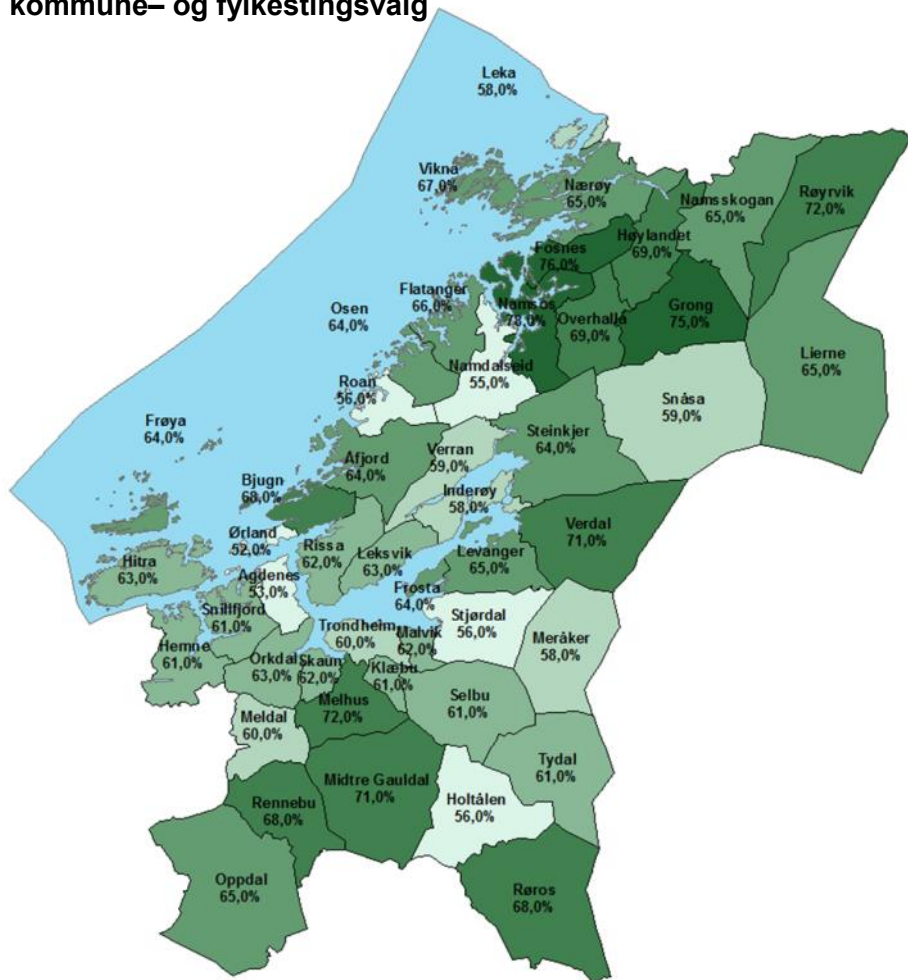

Valgdeltagelse

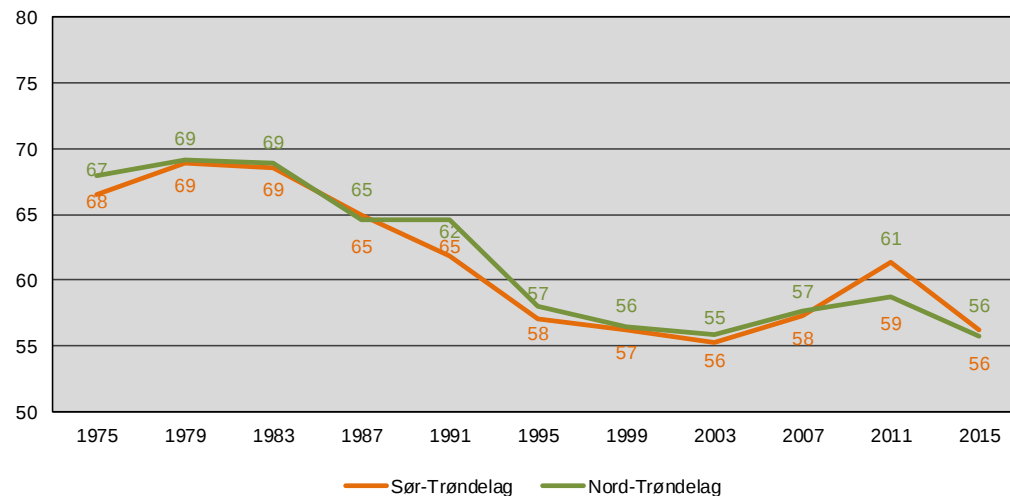
Valgdeltagelsen går ned i Trøndelag

Demokrati er i seg selv et gode, og høy valgdeltakelse er derfor noe man bør etterstrebe. For folkehelsen er det en utfordring at enkelte grupper blir stående utenfor arenaer som er viktig for helsa - som utdanning og jobb. Når det er en nedgang i valgdeltagelsen, og de som stemmer ved valg i snitt har noe høyere alder og utdanning, gjør dette at unge med lavere utdanning i mindre grad blir hørt og deltar i politikken.

Valgdeltagelse i 2015 kommune- og fylkestingsvalg

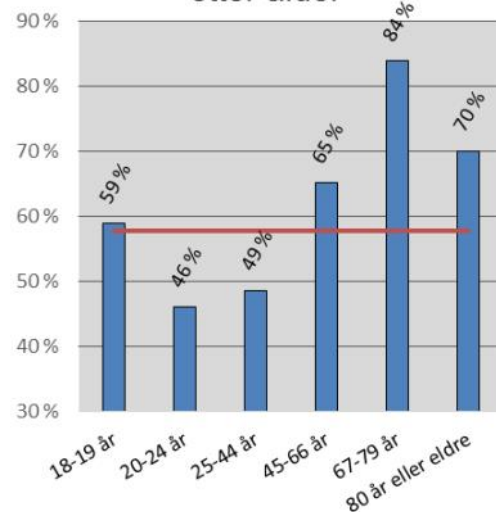

Valgdeltakelse i prosent ved fylkestingsvalg i Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag

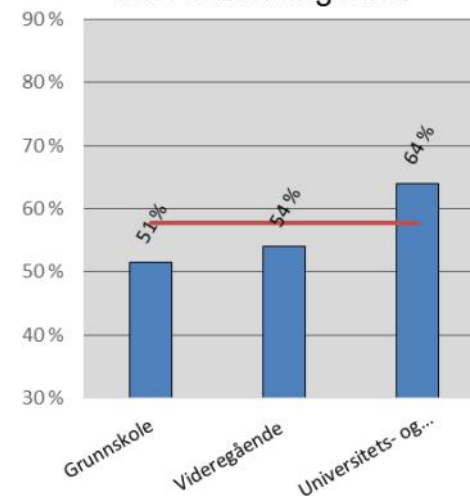

SSB, tabell 09476.

Valgdeltagelse kommune og fylkestingsvalg 2015 etter alder

Valgdeltagelse kommune og fylkestingsvalg 2015 etter utdanningsnivå

Kilde: SSB tabell 11258

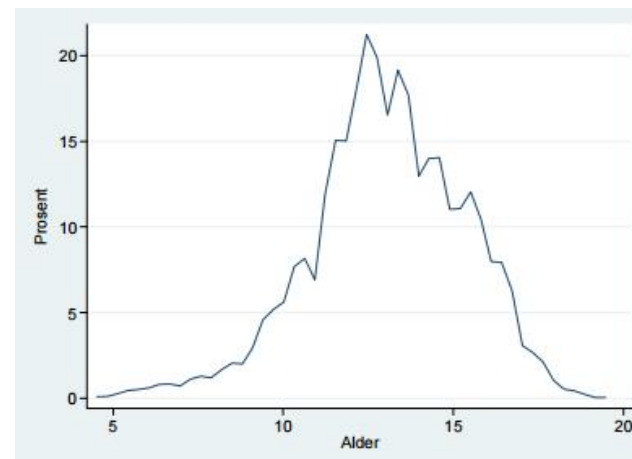
Sosialt miljø

7 av 10 trønderske ungdommer er fornøyd med lokalmiljøet

Statistikken som blir brukt for å beskrive sosialt miljø er hentet fra UNGDATA-undersøkelsen. Dette er en god undersøkelse siden elver ved ungdoms- og videregående blir spurt direkte.

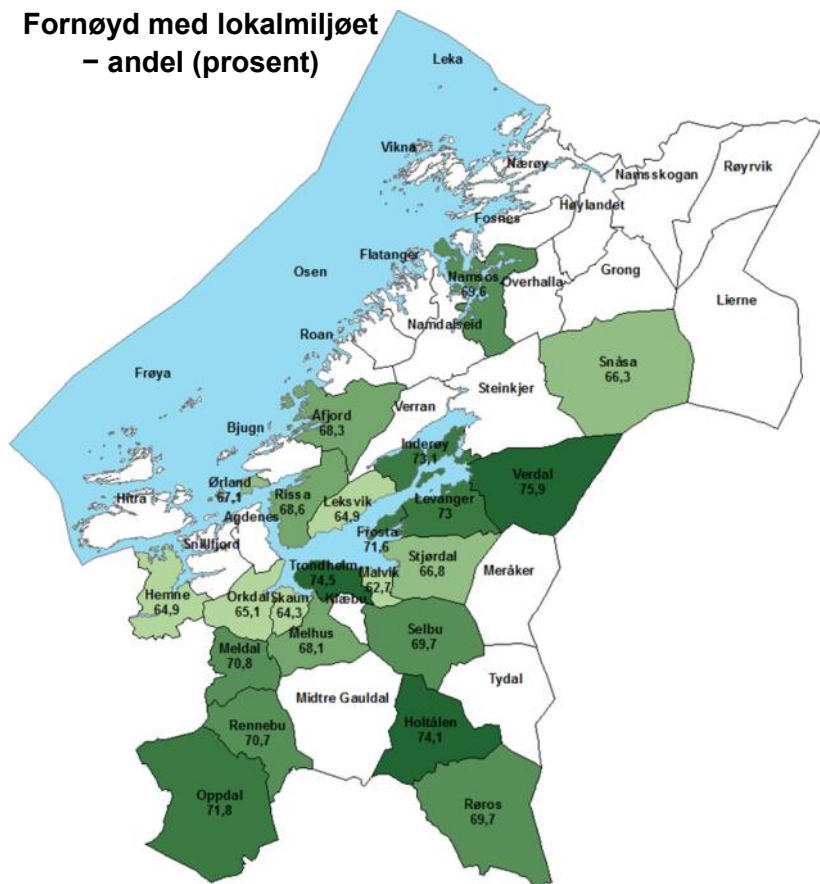
Statistikken er gyldig og beskrivende for ungdomsbefolkningen i kommunene, men sier lite om resten av befolkningen. Likevel er dette viktig faktorer å ta hensyn til, som også kan legge grunnlaget for den videre helsa til personene som har blitt spurt.

På fylkes- og landsnivå ser man at gjennomsnittsverdiene er ganske like. Variasjoner på lokalt nivå forklares delvis av at ungdomskullene utgjør små grupper. Samtidig er det viktig å ta med i vurderingen at indikatorene faktisk representerer ungdomsbefolkningen i kommunene, og at man må ta tak i disse utfordringene både hvis det utgjør en stor eller liten gruppe.

Aldersfordelingen for når tidligere aktive ungdommer i Ung-HUNT 3 oppga å ha sluttet med organisert idrett (Folkehelse i endring, HUNT, 2011).

Fornøyd med lokalmiljøet – andel (prosent)

Skader og ulykker

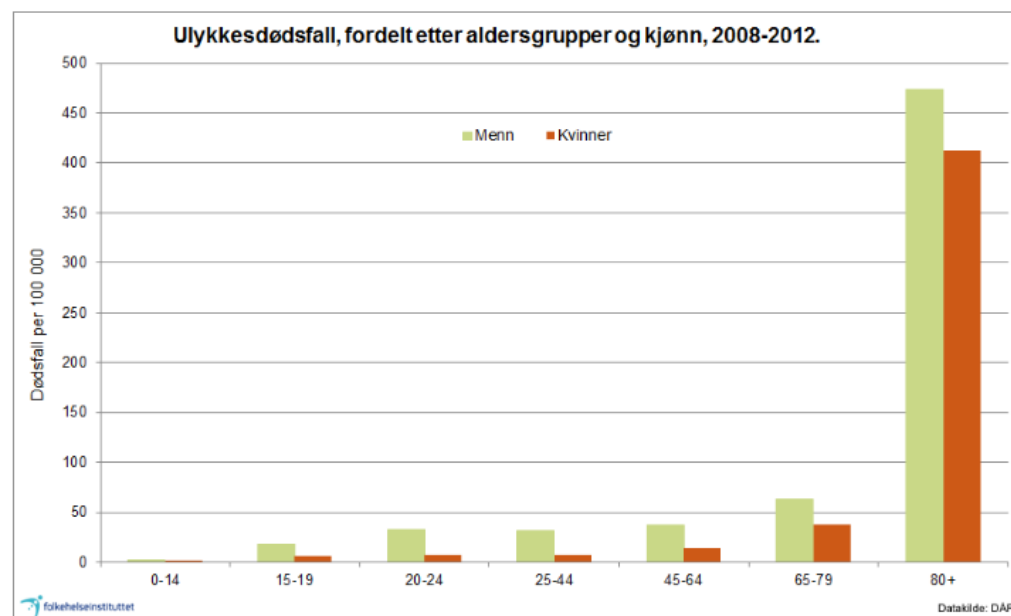
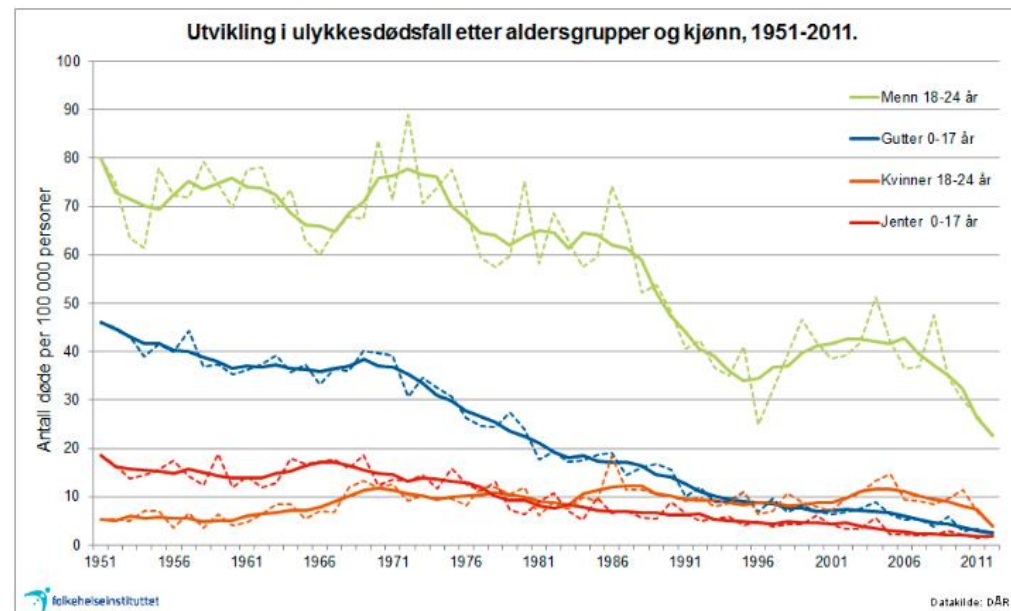
Antall ulykkesdødsfall går ned

Skader og ulykker har historiske sett vært et viktig satsingsområde folkehelsefeltet. Spesielt blant unge er skader og ulykker den vanligste årsaken unødvendig tapte leveår og tapt livskvalitet. Samtidig er skader og ulykker blitt en langt mindre samfunnsutfordring enn tidligere, og man har opplevd en sterk nedgang når det gjelder drukning og barneulykker. Det forekommer fortsatt en del bilulykker, men her ser man også en nedgang (se side 97).

Dette betyr at på kort og lang sikt så går skadeomfanget ned, og tallene begynner å bli så små at tilfeldige variasjoner i større og større grad spiller inn på statistikken.

På nasjonalt nivå utgjør skader og forgiftninger en liten andel av årlige dødsfall. Over tjue prosent av voldsomme dødsfall var i 2014 selvmord.

Dødsårsaker for kvinner og menn i Norge, 2014			
	Mann	Kvinne	Alle
Mangler døds melding	434	298	732
Skader og forgiftninger	1 545	1 021	2 566
Skade, uvisst påført med hensikt	5	4	9
Drap	22	9	31
Selv mord og villet egenskade	401	147	548
Ulykker	1 117	861	1 978
Dødsfall av sykdommer	17 706	19 340	37 046
Alle	19 685	20 659	40 344

Kilder: Folkehelseinstituttets sider om skader og ulykker, og dødsårsaksregistret fra samme kilde.

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag - HUNT

Helseundersøkelsene i Nord-Trøndelag er Norges største samling av helseopplysninger om en befolkning. Data er framskaffet gjennom tre befolkningsundersøkelser, HUNT1, 2, og 3 (1984-86, 1995-97, 2006-08). Til sammen har 120 000 personer samtykket til at avidentifiserte helseopplysninger kan gjøres tilgjengelig for godkjente forskningsprosjekter, og nesten 80 000 har avgitt blodprøver. Dette gjør HUNT til en betydningsfull samling av helsedata og biologisk materiale, også i internasjonal sammenheng.

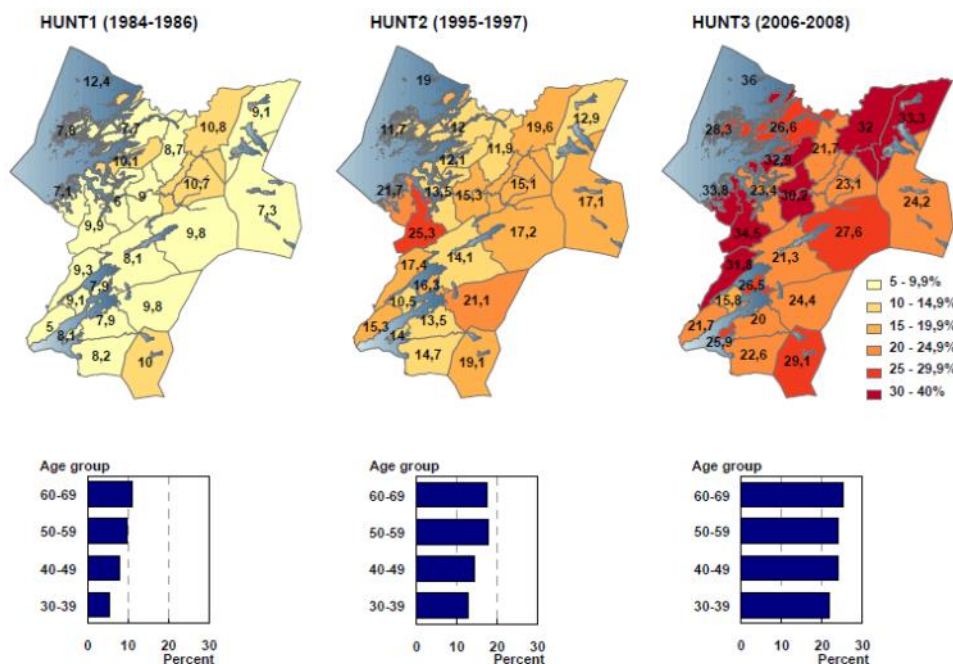
Undersøkelsen gir verdifull innsikt i helsetilstanden hos den Nordtrønderske befolkningen. Langt mer uttømmende statistikk finnes tilgjengelig på HUNTs hjemmesider (<http://www.ntnu.no/hunt>).

Selv om HUNT har langt mer omfattende statistikk på kommunenivå enn det som for eksempel finnes i levekårsundersøkelsen, så er denne statistikken nå snart ti år gammel. Med runde 4 av HUNT som skal gjennomføres i 2017 så vil ny statistikk om helsetilstanden til den nordtrønderske befolkningen blir gjort tilgjengelig, og man vil kunne følge den videre utviklingen i helsetilstanden i befolkningen.

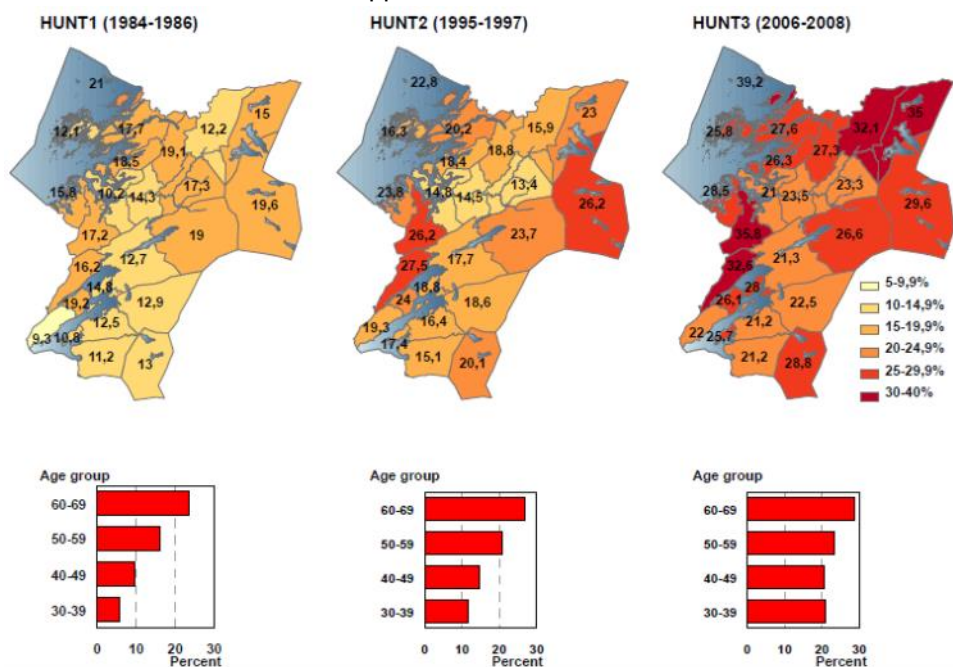
Egenrapportert helse, sykdom og livskvalitet (UNG-HUNT 3)

	Dårlig egenvurdert helse (%)	Dårlig livskvalitet (%)	Ofte trøtt og sliten (%)	Symptomer på angst og depresjon (%)	Smerter, hodepine/migr ene (%)	Smerter, nakke og skuldre (%)
	2006-2008	2006-2008	2006-2008	2006-2008	2006-2008	2006-2008
Steinkjer	9,0	25,4	53,2	12,4	17,3	17,0
Namsos	13,6	27,7	58,9	15,5	22,9	18,2
Meråker	12,1	23,6	51,0	12,2	20,3	12,8
Stjørdal	9,5	23,8	53,4	12,7	18,2	20,1
Frosta	13,0	25,3	53,1	20,0	23,2	15,9
Leksvik	9,5	22,5	42,9	11,4	17,0	19,3
Levanger	11,0	25,1	48,4	13,1	19,6	16,0
Verdal	11,0	22,3	49,8	13,9	18,4	18,7
Verran	10,9	20,4	44,3		17,7	19,4
Namdalseid		24,8	57,3		18,5	15,7
Snåsa		22,0	50,9	11,1	19,9	16,6
Lierne			48,1		15,7	
Røyrvik			41,4			
Namsskogan			51,3			
Grong	12,9	22,9	50,4	12,9	16,0	16,2
Høylandet			44,1			20,6
Overhalla	11,5	24,3	61,0	13,1	14,8	14,8
Fosnes		32,5	70,0			
Flatanger		22,1	48,5		17,7	
Vikna	14,7	26,1	52,2	13,2	21,2	17,5
Nærøy	10,4	21,1	53,7	9,5	16,8	15,6
Leka			40,0			
Inderøy	12,2	24,1	55,9	14,1	17,8	19,0
Nord-Trøndelag	10,7	24,3	52,4	12,8	18,7	17,7

Prosentandel menn med kroppsmasse over 30 i de tre HUNT-undersøkelsene

Prosentandel kvinner med kroppsmasse over 30 i de tre HUNT-undersøkelsene

Kilde: Folkehelse i endring, Krogstad og Knudsen, 2011.

Helsetilstand

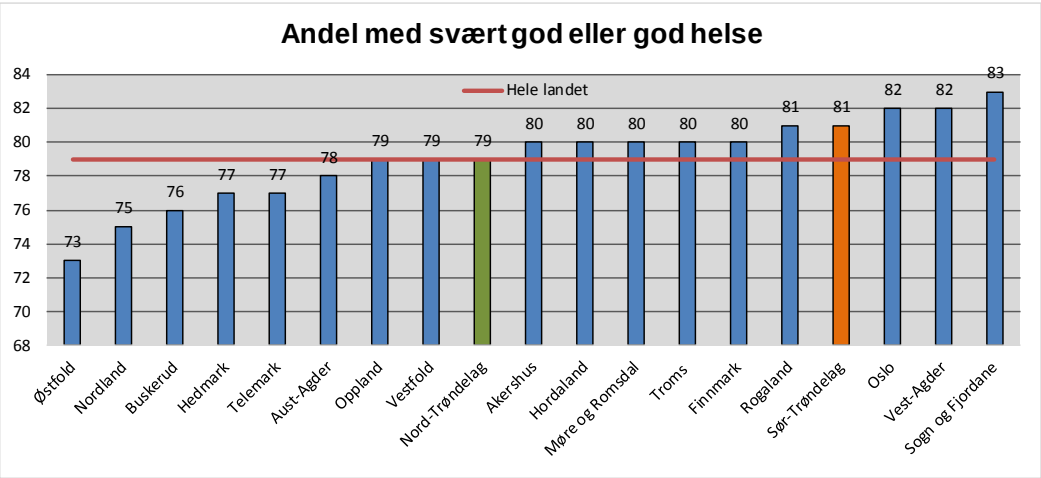
8 av 10 trøndere mener selv de har god helse

Gjennom levekårsundersøkelsen undersøker SSB helsetilstanden i et utvalg som er representativt for landet. Dette utgjør 15 000 personer på nasjonalt nivå. Den samme statistikken er brutt ned på fylkesnivå, men for Nord- og Sør-Trøndelag utgjør dette 400 personer for hvert fylke. På grunn av dette er statistikken for fylkene langt mindre nøyaktig og gir en indikasjon om hvordan helsetilstanden er, framfor en beskrivelse.

Blant de spurte er andelen med svært god helse ganske lik mellom trøndelagsfylkene og landet. Sør-Trøndelag har generelt sett noe bedre score enn landet og Nord-Trøndelag, men ikke med en stor margin. Nord-Trøndelag scorer generelt litt dårligere, men tallen vil være usikre på grunn av tilfeldige variasjoner.

Det er vanskelig å beskrive inngående hva som ligger bak endringer i legemiddelbruken, men hvis man sammenligner endring over tid ser man at det er klare endringer. Totalt har bruken av legemidler gått opp i perioden 2005/7 til 2013/5. Eneste nedgangen finner man i bruken av antibiotika i Sør-Trøndelag.

Legemiddelbruk per tusen i Trønderlag, 0 til 74 år		
	2005-2007	2013-2015
Sør-Trøndelag		
Midler mot hjerte- og karsykdommer	108,5	130,0
Kolesterolsenkende midler	52,5	66,8
Antibiotika til systemisk bruk	220,4	205,1
Midler mot psykiske lidelser	112,8	117,9
Totalt alle legemidler*	652,7	664,9
Nord-Trøndelag		
Midler mot hjerte- og karsykdommer	121,7	143,2
Kolesterolsenkende midler	59,9	77,7
Antibiotika til systemisk bruk	233,0	233,2
Midler mot psykiske lidelser	119,7	124,0
Totalt alle legemidler*	658,1	686,0
*(inkluderer flere enn de i radene over)		

Figur og tabell basert på statistikk fra SSB, Levekårsundersøkelsen, tabell 11231.

Sykdom, skade eller funksjonshemming for landet for trøndelag og landet (prosent der annet ikke er opplyst)			
	Hele landet	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag
Svært god eller god helse	79	81	79
Dårlig eller svært dårlig helse	7	6	8
Sykdom som skaper store begrensninger i å utføre alminnelig hverdagsaktiviteter	6	6	6
Sykdom som skaper noen begrensninger i å utføre alminnelig hverdagsaktiviteter	11	10	10
Svært god eller god tannhelse	76	78	75
Dårlig eller svært dårlig tannhelse	7	7	6
Langvarig sykdom eller helseproblemer	34	31	35
Astma siste 12 måneder	7	7	10
Bronkitt, KOLS, emfysem siste 12 måneder	3	2	3
Høyt blodtrykk siste 12 måneder	13	10	12
Slitasjegykt, artrose siste 12 måneder	10	9	14
Rygglidelser, isjias, lumbago, prolaps siste 12 måneder	15	10	14
Nakkidelser siste 12 måneder	10	10	11
Diabetes siste 12 måneder	4	4	5
Pollenallergi, høysnue, matallergi siste 12 måneder	19	18	21
Depresjon siste 12 måneder	7	5	8
Skadet i trafikkulykke siste 12 måneder	1	1	0
Skadet i hjemmeulykke siste 12 måneder	2	1	4
Skadet i fritidsulykke siste 12 måneder	5	5	4
Andel av skadet i ulykke som fikk behandling av helsepersonell	65	62	59
Fravær fra arbeid på grunn av helseproblemer	41	39	39
Varighet av sykefravær (dager)	23	16	22

Kilde: SSB tabell 11231

Folkehelseprofiler

Folkehelseprofilene gir et sett med sammenlignbare folkehelse-indikatorer for fylker og kommuner i landet. For noen av de større byene, inklusive Trondheim finnes det også bydelsprofiler. Profilene har sitt viktigste bruksområde i at man kan evaluere nå-tilstanden i egen fylke/kommune opp mot resten, og hvordan man ligger an sammenlignet med snittet. Profilene er mindre egnet til sammenligning over tid, ettersom de fortsatt er under utvikling og derfor endres årlig. Det er også viktig å merke at selv om man ligger bedre enn snittet på for eksempel mobbing, så betyr ikke dette at arbeidet på feltet er over - målet er uansett å score best mulig på denne typen indikatorer.

På de neste to sidene vises fylkesprofilene for begge fylkene.

Bydelsprofiler

Trondheim, sammen med Oslo, Bergen, og Stavanger, har nå folkehelseprofiler på bydelsnivå tilgjengelig. Dette gjør at man kan sammenligne de sosiale ulikhetene innad i byer hvor disse forskjellene ellers forsvinner i det store gjennomsnittet. Bydelsbarometrene er samlet på siste side, hvor man kan se at det er klare variasjoner mellom områder som forsvinner i gjennomsnittet for Trondheim som storby.

Bydelsprofilene for Trondheim blir ikke gjennomgått i detalj alene, men vurdert i beskrivelsen av Sør-Trøndelag fylke, siden byen utgjør en såpass stor del av befolkningen totalt.

Hvordan lese profilene

Omfattende bruksanvisninger for profilene finnes FHIs nettsider, inklusive hjelp til tolkning og definisjoner av de enkelte indikatorene. (<https://www.fhi.no/>) Symbolene under viser hvordan man skal lese fylkes- og bydelsprofilene. Det er absolutt anbefalt å lese bruksanvisningene, spesielt hvis man lurer på en spesifikk indikator. I utformingen av profilene er det gjort et valg som gir et enkelt sammenlignbart tall, men samtidig kan utelate andre viktige faktorer.

- Fylket/bydelen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Fylket/bydelen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Fylkes- eller bydelsverdien er ikke signifikant forskjellige fra landsnivået
- Fylkes- eller bydelsverdien er signifikant forskjellig fra landsnivået
- Ikke testet for statistisk signifikans
- Verdien for landet som helhet
- Variasjon mellom fylkene i landet/bydelene i kommunen
- Verdien for kommunen

Folkehelseprofil Nord-Trøndelag

De positive faktoren som kan leses ut fra Nord-Trøndelags folkehelseprofil vises på de grønne symbolene. Det er noen færre lavinntektsfamilier, men dette utgjør bare et prosentpoengs forskjeller. Det er fire prosentpoeng flere som er med i fritidsorganisasjoner i fylket en snittet for landet, og færre er fysisk inaktive blant de unge.

Det er også færre som har hjerte-/karsykdom og blant femåringene er det en større andel som har helt friske tenner.

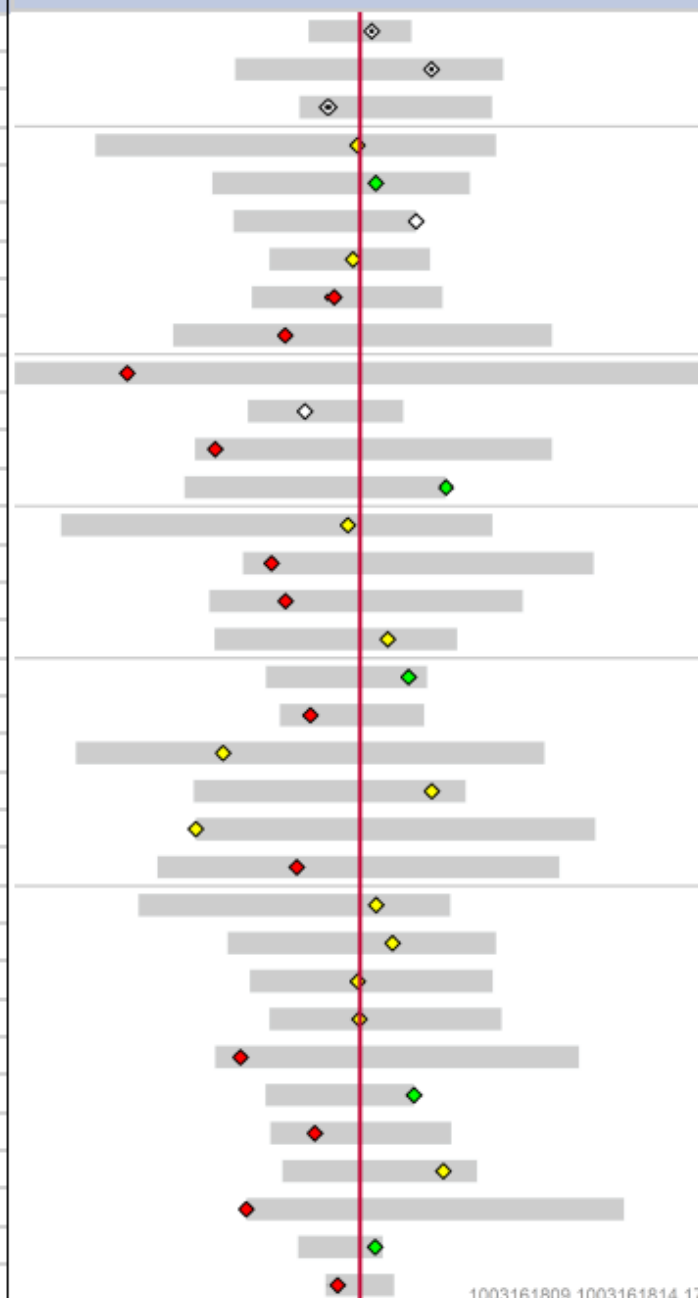
Likevel scorer Nord-Trøndelag dårlig på en rekke andre faktorer. Det er flere arbeidsledige, og motar uføreytelser blant de unge enn landet. Vi scorer dårlig på drikkevannsforsyning, men dette blir også påvirket av manglende rapportering, og ikke bare dårlig vannkvalitet.

Det er også svake skoleresultat blant 5. klassingene og flere ungdom har vært beruset enn snittet.

Det er også flere som er plaget med overvekt, muskel- og skjellettplager, og en større forekomst av type 2-diabetes enn landet ellers.

Tema	Indikator	Fylke	Norge	Enhet (*)	Periode(**)
Befolkning	1 Befolkning under 18 år	22	22	prosent	2015
	2 Befolkning over 80 år	4,9	4,3	prosent	2015
	3 Personer som bor alene, 45 år +	23,8	25,6	prosent	2014
Levekår	4 Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	82	82	prosent (a*)	2014
	5 Lavinntekt (husholdninger), 0-17 år	10	11	prosent	2013
	6 Inntektsulikhet, P90/P10	2,5	2,8	-	2014
	7 Barn av enslige forsørgere	15	15	prosent	2014
	8 Arbeidsledige, 15-29 år (ny def.)	3	2,7	prosent	2014
Miljø	9 Uføreytelser, mottakere 18-24 år	4,6	4	prosent	2014
	10 God drikkevannsforsyning	86	92	prosent	2014
	11 Forsyningsgrad, drikkevann	80	89	prosent	2014
Skole	12 Skader, 0-14 år, behandlet i sykehus	10,9	8,1	per 1000 (a*)	2014
	13 Medlem i fritidsorganisasjon, Ungdata	67	63	prosent (a,k*)	2012-2014
	14 Trives på skolen, 10. klasse	85	85	prosent	2014/15
	15 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	27	23	prosent	2014/15
Levevaner	16 Laveste mestringsnivå i regning, 5. kl.	29	25	prosent	2014/15
	17 Frafall i videregående skole	22	24	prosent	2014
	18 Fysisk inaktive, Ungdata	12	13	prosent (a,k*)	2012-2014
	19 Alkohol, har vært beruset, Ungdata	17	14	prosent (a,k*)	2012-2014
Helse og sykdom	20 Røyking, daglig, 16-44 år	14	11	prosent (a*)	2011-2015
	21 Røyking, daglig, 45-74 år	16	18	prosent (a*)	2011-2015
	22 Snusbruk, daglig, menn 16-44 år	30	21	prosent (a*)	2011-2015
	23 Overvekt inkl. fedme, 17 år	25	23	prosent	2014
	24 Forventet levealder, menn	79,4	79,2	år	2008-2014
	25 Forventet levealder, kvinner	83,8	83,5	år	2008-2014
	26 Utdanningsforskjell i forventet levealder	5	4,9	år	2007-2013
	27 Psykiske sympt./lid., primærh.tj., 15-29 år	146	146	per 1000 (a*)	2014
	28 Muskel og skjelett, primærhelsetjenesten	292	264	per 1000 (a*)	2014
	29 Hjerte- og karsykdom, beh. i sykehus	14	16	per 1000 (a*)	2014
	30 Type 2-diabetes, legemiddelbrukere	38	34	per 1000 (a*)	2014
	31 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	68	81	per 100 000 (a*)	2013
	32 Antibiotika, 0-4 år, legemiddelbrukere	303	242	per 1000	2014
	33 Friske tenner, 5-åringene	84	82	prosent	2014
	34 HPV-vaksine, dekning, jenter 16 år	73	76	prosent	2014

Folkehelsebarometer for Nord-Trøndelag

Folkehelseprofil Sør-Trøndelag

Sør-Trøndelag har positivt signifikante verdier på en rekke av faktorene på folkehelseprofilen. Det er få med lav inntekt, og mange med høy utdanning. Det er få eneforsørgere og færre arbeidsledige enn snittet.

Negative faktorer i Sør-Trøndelag er skader blant unge, og trivsel for ungdomsskoleelever. Flere har vært beruset enn snittet i følge UNGDATA og noen flere er plaget med muskel- og skjelettlidelser en landssnittet.

Trondheim som by har stor innvirkning på statistikken, siden over halvparten av innbyggerne er samlet her. På bydelsprofilene på neste side ser man at ulikhetene mellom bydelene er klare og at Heimdal spesielt skiller seg ut.

Her ser man at færre har videregående eller høyere utdanning, det er flere eneforsørgere og det er flere uføretrygdde i alderen 18-44.

